

Innhold

Del 1 Om Statkraft

- 4 Konsernsjefens brev
- 5 Konsernledelsen
- 6 Statkraft på tvers
- 8 Vekstkraft av vannkraft
- 10 Internasjonal vekst med ren energi
- 13 Kraft fra havvindene
- 14 Medvind for vindkraft
- 16 Statkraft i tall
- 18 Statkraft i verden

Del 2 Årsberetning

Del 3 Årsregnskap

- 47 Regnskap konsern**
- 48 Totalresultat
- 49 Balanse
- 50 Kontantstrømanalyse
- 51 Oppstilling over endring i egenkapital
- 52 Noter

99 Regnskap Statkraft AS

- 100 Resultatregnskap
- 101 Balanse
- 102 Kontantstrømanalyse
- 102 Noter
- 116 Revisors beretning

119 Regnskap samfunnsansvar

- 120 Regnskap
- 128 Revisors uttalelse

Finansielle nøkkeltall

Statkraft AS konsern	Enhet	2012	2011	2010	2009	2008
Fra resultatregnskapet						
Brutto driftsinntekter****	Mill. kr	32 331	22 203	29 252	25 675	25 061
Netto driftsinntekter	Mill. kr	17 659	17 094	23 176	16 983	23 601
Driftsresultat før avskrivninger/EBITDA	Mill. kr	9 908	9 767	15 955	9 769	18 171
Driftsresultat	Mill. kr	5 365	6 203	12 750	7 027	16 618
Resultatandel i tilknyttede selskaper	Mill. kr	1 024	898	766	1 179	935
Netto finansposter	Mill. kr	2 417	-3 635	-917	4 281	20 267
Resultat før skatt	Mill. kr	8 806	3 466	12 599	12 487	37 820
Resultat etter skatt	Mill. kr	4 671	40	7 451	7 716	33 262
Poster eksklusivert fra underliggende drift**						
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	Mill. kr	-1 328	-1 152	62	-2 182	3 921
Engangsposter	Mill. kr	-1 881	-1 035	70	-108	307
Underliggende drift**						
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	34 098	22 298	28 990	25 044	25 422
Netto driftsinntekter	Mill. kr	18 811	18 120	22 721	19 165	19 680
Driftsresultat før avskrivninger/EBITDA	Mill. kr	11 060	10 851	15 161	11 951	14 250
Driftsresultat	Mill. kr	8 573	8 390	12 618	9 316	12 390
Fra balansen						
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	Mill. kr	86 271	84 348	80 772	80 516	77 035
Investering i tilknyttede selskaper	Mill. kr	17 974	16 109	17 090	16 509	14 387
Øvrige eiendeler	Mill. kr	40 747	43 420	58 105	46 980	52 877
Eiendeler	Mill. kr	144 992	143 878	155 967	144 005	144 299
Egenkapital	Mill. kr	62 437	65 651	75 302	64 901	72 324
Rentebærende gjeld	Mill. kr	40 263	36 887	40 486	45 660	40 791
Syssestatt kapital ⁴⁾	Mill. kr	64 811	62 546	66 722	65 486	67 584
Kontantstrøm						
Netto likviditetsendring fra virksomheten	Mill. kr	9 948	9 521	13 577	12 714	11 499
Utbytte for året til eier (inkl. minoriteter)	Mill. kr	4 293	9 400	7 964	10 260	8 396
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	Mill. kr	4 543	3 564	3 205	2 743	1 553
Vedlikeholdsinvesteringer ²⁾	Mill. kr	1 065	1 129	1 000	1 308	796
Ekspanjonsinvesteringer i varige driftsmidler ³⁾	Mill. kr	6 085	5 217	1 852	2 447	1 196
Investeringer i eierandeler ⁴⁾	Mill. kr	3 523	1 923	888	1 152	581
Likvide midler	Mill. kr	5 045	8 282	20 052	6 663	2 209
Ubenyttede trekkrettigheter	Mill. kr	14 205	14 200	9 074	8 785	8 400
Finansieringsstørrelser						
Rentedekningsgrad/FFO interest coverage ⁵⁾		7,1	7,3	10,5	5,7	7,5
FFO/nettdebt	%	23,7	33,1	72,0	21,9	37,9
Rentebærende gjeldsgrad ⁶⁾	%	39,2	36,0	35,0	41,3	36,1
Egenkapitalandel ⁷⁾	%	43,1	45,6	48,3	45,1	50,1
Langsiktig rating - Standard & Poor's		A-	A	A-	A-	BBB+
Langsiktig rating - Moody's		Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1
Nøkkeltall, regnskap						
EBITDA-margin, regnskap ⁸⁾	%	31	44	55	38	73
EBITDA-margin, underliggende ⁸⁾	%	32	49	52	48	56
ROACE, underliggende ⁹⁾	%	13,6	13,9	19,7	14,2	27,2
Regnskapsmessig avkastning fra tilknyttede selskaper ¹⁰⁾	%	5,7	5,6	4,5	7,1	6,5
Totalkapitalrentabilitet etter skatt ¹¹⁾	%	3,8	0,8	6,0	7,0	27,9
Egenkapitalrentabilitet etter skatt ¹²⁾	%	7,2	0,1	11,8	11,9	57,0
Skatteprosent ¹³⁾	%	47,0	98,9	40,9	38,2	12,1
Nøkkeltall, oppstrømsvirksomhet*						
Produksjonskostnad/kWh, vannkraft ¹⁴⁾	Øre/kWh	7,8	7,3	7,1	7,0	6,4
Produksjonsevne****	TWh	50,4	50,1	49,8	49,9	48,9
Produksjon, virkelig	TWh	60,0	51,5	57,4	57,0	53,4
Installert kapasitet*****	MW	16 055	15 800	15 510	14 942	15 163
Nøkkeltall, nedstrømsvirksomhet*						
Antall nettkunder	1000	183	181	181	275	273
Levert energi	TWh	7,1	7,1	7,8	10,0	9,1
Nettkapital (NVE kapital) ¹⁵⁾	Mill. kr	2 685	2 690	2 782	3 627	3 614
Antall strømkunder	1000	400	408	400	397	401
Totalt levert volum	TWh	13,2	11,9	13,0	11,6	11,4
Antall fjernvarmekunder	1000	11	12	11	10	8
Levert fjernvarme	TWh	1,1	0,8	1,0	0,9	0,5
Markedsstørrelser*						
Systempris, Nord Pool	EUR/MWh	31,3	47,2	53,1	35,0	44,7
Spotpris, European Energy Exchange (base)	EUR/MWh	42,6	51,1	44,6	38,9	65,8
Kraftforbruk i det nordiske markedet	TWh	385	376	393	381	390
Kraftproduksjon i det nordiske markedet, virkelig	TWh	399	371	374	372	391
Statkrafts markedsandel av nordisk produksjon	%	15,0	13,9	15,3	15,3	13,7

Sammenlignbare tall for 2007-10 for underliggende resultatposter er omarbeidet til de prinsipper som er lagt til grunn for beregning av underliggende resultat fra og med 2011.

*Nøkkeltall omfatter konsoliderte selskaper (ikke tilknyttede selskaper) i Norge

** Justert for urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter

*** Eksklusiv Trading og Origination

**** Eksklusiv gasskraft og fjernvarme

***** Brutto driftsinntekter er fra og med 2011 omarbeidet, slik at realiserte og urealiserte verdiendringer vises på samme regnskapslinje

***** Inkluderer konsoliderte selskapers andel samt de tilknyttede gasskraftselskapene Herdecke og Naturkraft og de tilknyttede biokraftselskapene Emden og Landesbergen

1) Varige driftsmidler + immaterielle eiendeler + fordringer + varer - avsetning for forpliktelser - betalbar skatt - annen rentefri gjeld + avsatt, ikke betalt utbytte	4) Kjøp av aksjer eller andeler, samt egenkapitalutvidelse i andre selskaper	7) Egenkapital x 100 Eiendeler	12) Resultat etter skatt x 100 Gjennomsnittlig egenkapital
2) Balanseført vedlikehold for å opprettholde produksjonsevnen	5) (Driftsresultat + finansinnt. + avskrivninger + utbytte fra tilknyttede selskaper - betalbar skatt) Finanskostnader	8) Driftsresultat før avskrivninger x 100 Brutto driftsinntekter	13) Skattekostnad x 100 Resultat før skatter
3) Balanseført utvidelse av produksjonskapasitet	6) Rentebærende gjeld x 100 (Rentebærende gjeld + egenkapital)	9) Driftsresultat x 100 Gjennomsnittlig syssestatt kapital	14) Prod.kostnad inkl. eiendomsskatt og avskrivninger, ekskl. salgs-kostn., overhead, finans og skatt Normalproduksjon i egendrevne verk
		10) Resultatandel i tilknyttede selskaper x 100 Investering i tilknyttede selskaper	15) Avkastningsgrunnlag for beregning av inntektsrammen.
		11) (Resultat etter skatt + finanskostnader x 0,72) x 100 Gjennomsnittlig totalkapital	

Ikke-finansielle nøkkeltall

I tabellene nedenfor presenteres Statkrafts viktigste resultater innen områdene miljøpåvirkning, helse og sikkerhet, samfunn og medarbeidere for perioden 2008-2012. Mer detaljerte resultater finnes i regnskapet for samfunnsansvar.

Kraftproduksjon og fjernvarme^a

	Enhet	2012	2011	2010	2009	2008 ^b
Installert effekt	MW	16 967	16 430	16 010	15 806	15 478
Herav vannkraft	MW	13 522	13 249	12 969	12 774	12 546
Herav vindkraft ^c	MW	528	321	304	305	245
Herav gasskraft ^c	MW	2 178	2 178	2 178	2 160	2 130
Herav biokraft	MW	29	16	16	16	16
Herav fjernvarme	MW	710	666	544	548	541
Kapasitet under utvikling ^d	MW	1 792	1 923	-	-	-
Herav vannkraft	MW	910	1 037	-	-	-
Herav vindkraft	MW	361	344	-	-	-
Herav gasskraft ^c	MW	430	430	-	-	-
Herav fjernvarme	MW	91	112	-	-	-
Kraftproduksjon, virkelig	TWh	60,0	51,5	57,4	56,9	53,4
Herav vannkraft	TWh	57,6	46,0	50,1	50,1	47,4
Herav vindkraft	TWh	0,8	0,8	0,6	0,6	0,6
Herav gasskraft ^c	TWh	1,5	4,6	6,6	6,1	5,4
Herav biokraft	TWh	0,1	0,1	0,1	0,1	-
Fjernvarme	TWh	1,1	0,9	1,1	0,9	0,5
Andel fornybar produksjon ^e	%	97,2	90,8	88,1	89,1	89,7

^a Inkluderer Statkrafts andel i datterselskaper der Statkraft har majoritet.

^b Installert effekt inkluderer kraftverk og fjernvarmeanlegg omfattet av E.ON-transaksjonen og konsolideringen av SN Power, gjeldende fra januar 2009.

^c De felleskontrollerte kraftverkene Herdecke (Tyskland), Kårstø (Norge) og Scira (Storbritannia) er inkludert.

^d Inkluderer prosjekter der investeringsbeslutning er tatt.

^e Ikke fornybar produksjon omfatter gasskraft og fjernvarme basert på fossilt brensel.

Utslipp og miljøhendelser

	Enhet	2012	2011	2010	2009	2008
Utslipp av CO₂-ekvivalenter						
Totalt	Tonn	483 900	1 161 900	1 693 400	1 600 100	1 604 700
Relatert til total produksjon	kg/MWh	11	34	44	42	-
Miljøhendelser						
Alvorlige miljøhendelser	Antall	0	0	0	0	1 ^a
Mindre alvorlige miljøhendelser	Antall	128	185	92	118	24 ^a

^a Omfatter kun perioden juli-desember.

Helse og sikkerhet

	Enhet	2012	2011	2010	2009	2008
Dødsulykker, konsolidert virksomhet						
Medarbeidere	Antall	0	0	0	0	0
Kontraktører	Antall	2	1	0	1	0
Tredjepart	Antall	2	0	0	1	0
Dødsulykker, tilknyttet virksomhet						
Medarbeidere	Antall	0	1	0	0	0
Kontraktører	Antall	0	3	1	6	8
Tredjepart	Antall	0	0	4	0	1
Fraværskadefrekvens						
Medarbeidere	Frekvens ^a	4,1	4,5 ^a	3,4	3,8	4,6
Kontraktører	Frekvens ^a	3,6	3,4 ^a	13,6	8,0	-
Skadefrekvens						
Medarbeidere	Frekvens ^b	7,1	10,0 ^a	6,8	8,4	12,1
Kontraktører	Frekvens ^b	6,3	6,2 ^a	16,4	-	-
Sykefravær	%	3,1	3,4	3,4	3,3	3,9

^a Antall skader med fravær per million arbeidstimer.

^b Antall skader per million arbeidstimer.

^c Fra 2011 er all virksomhet med eierandel >20 % inkludert i resultatene. Tidligere år er kun virksomhet med eierandel >50 % inkludert.

Etikk

	Enhet	2012	2011	2010	2009	2008
Varslingssaker registrert av konsernrevisjonen	Antall	0	0	2	0	1

Samfunnsbidrag

	Enhet	2012	2011	2010	2009	2008
Fordeling av verdiskaping						
Eier ^a	Mill. kr	2 900	4 288	7 985	3 740	10 000
Stat og kommune ^b	Mill. kr	5 801	4 987	6 679	6 202	5 524
Långivere	Mill. kr	3 101	1 630	1 607	3 756	3 066
Ansatte	Mill. kr	2 698	2 453	2 092	2 253	1 594
Selskapet	Mill. kr	1 541	-4 517	-891	3 792	23 382 ^c

^a Inkluderer utbytte og konsernbidrag fra Statkraft AS til Statkraft SF, samt minoriteter.

^b Skatter og avgifter omfatter skattekostnad, eiendomsskatt, konsesjonsavgifter og arbeidsgiveravgift.

^c Endring av egenkapital er i all hovedsak knyttet til byttehandelen med E.ON.

Medarbeidere og rekruttering

	Enhet	2012	2011	2010	2009	2008
Medarbeidere 31.12.	Antall	3 615	3 414	3 344	3 375	2 331 ^a
Kvinneandel						
Totalt	%	24	23	23	22	24
Blant lederstillinger	%	21	20	22	23	21
Blant nyansatte	%	29	23	27	30	26
Foretrukket arbeidsgiver ^b						
Økonomistuderenter	Rangering	33	30	17	25	43
Ingeniørstuderenter	Rangering	7	7	5	5	15

^a Inkludert medarbeidere overført som en del av E.ON-avtalen.

^b Rangering av ønsket arbeidsgiver blant avgangsstuderenter. Kilde: Universum Graduate Survey

Vi leverer ren energi

I en verden med store klimautfordringer er Statkrafts kjerneprodukt mer etterspurt og verdifullt enn noen gang. Behovet for ren energi skaper betydelige vekstmuligheter. Statkraft har en unik posisjon for å ta del i denne veksten, og vil utvikle fornybar energi på en måte som støtter en positiv samfunnsutvikling.

Kompetanse og konkurransekraft skaper vekst

Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi. Det siste tiåret har Statkraft vokst internasjonalt, og er i dag et globalt konsern med virksomhet i over 20 land. Utviklingen er tuftet på energiresurser i internasjonal særklasse og en vannkraftkompetanse som er utviklet gjennom generasjoner.

I en verden der klimautfordringene øker i takt med en kraftig befolkningsvekst, vil fornybar energi bli stadig mer etterspurt. Statkraft har et unikt utgangspunkt for å spille en viktig rolle i denne veksten.

Allerede nå ser vi at Statkrafts internasjonale virksomheter vokser. Og markedsutsiktene fremover bekrefter Statkrafts strategi om videre ekspansjon. Fortsatt er Norge vårt aller viktigste marked. Statkraft arbeider kontinuerlig med å oppgradere vannkraftverkene slik at de blir mer effektive og kan levere mer ren energi. Samtidig er det i Norge vi legger grunnlaget for Statkrafts internasjonale vekst.

Statkraft utnytter i dag kompetanse utviklet gjennom hundre år fra de første vannkraftutbyggingene startet. Innen utbygging, drift, og ulike markedsoperasjoner er Statkraft i dag en organisasjon som kan hevde seg i internasjonal konkurranse.

Skal denne posisjonen opprettholdes må kompetansen pleies og videreutvikles. Den kan verken arkiveres eller melolagres. Den må brukes og utfordres hele tiden. Når vi konkurrerer i et utfordrende og spennende internasjonalt marked, er erfaringene, teknologien og systemene vår viktigste konkurransekraft.

2012 var et gjennombruddsår for vindkraft i Europa, hvor Statkraft for alvor synliggjorde hvordan energiavtalen kan utnyttes på nye områder. Da kronprins Haakon åpnet havvindparken Sheringham Shoal utenfor Norfolk i England, var det en bekreftelse på Statkrafts målsetting om å utvikle selskapet innen nye fornybarteknologier, i nye land og markeder.

Sheringham Shoal er verdens tredje største havvindpark med kapasitet til å dekke strømbehovet til 220 000 britiske husstander. Vindparken er et samarbeidsprosjekt mellom Statoil og Statkraft som også samarbeider om å utvikle ytterligere to havvindprosjekter i Storbritannia: Dudgeon og gigantprosjektet Doggerbank. Også på landjorden bygges det vindparker. I 2012 startet Statkraft prosjekteringen av fire nye vindparker i Sverige og én i Skottland.

Fornybar energi blir stadig mer kostnadseffektiv. Vannkraft er allerede konkurransedyktig med den rimelige, men

karbonholdige kullkraften. Også offshore og onshore vindkraft, biomasse og solkraft blir stadig mer kostnadseffektive. Innen 2025 forventes flere av fornybarteknologiene å være konkurransedyktige med kull. Og det uten subsidier.

Klimautfordringene vil i årene som kommer gjøre fornybar energi enda viktigere enn det olje og gass er i dag. Innen fornybar energiproduksjon er Statkraft i dag den største i Europa, og en ledende aktør på verdensmarkedet. I faktisk størrelse er Statkraft imidlertid en relativt liten aktør sammenlignet med andre internasjonale energiselskaper. Skal Statkraft i fremtiden klare å hevde seg i den internasjonale konkurransen er derfor både størrelse og økonomisk styrke av stor betydning.

Takket være vårt lands ressurser og kompetanse, har vi et unikt utgangspunkt. Statkraft kan og vil ta en hovedrolle for utviklingen innen fornybar energi i Europa. Statkraft kan være lokomotivet i fornybarutviklingen. En slik ambisjon krever imidlertid en god kapitalbase. Den vil bidra til å sikre Statkrafts konkurransekraft og bidra til å videreutvikle kompetanse og teknologi gjennom vekst i nye markeder.

Christian Rynning-Tønnesen

Christian Rynning-Tønnesen
Konsernsjef Statkraft

Konsernledelsen i Statkraft

1

Hilde Bakken

Konserndirektør produksjon
Ansvarsområder: Produksjon, produksjonsstaber og prosjektledelseskontor

2

Asbjørn Grundt

Konserndirektør markedsoperasjoner og IT
Ansvarsområder: Trading og origination, energidisponering Norden, kontinentale operasjoner og IT

3

Steinar Bysveen

Konserndirektør konsernutvikling
Ansvarsområder: Konsernstrategi, konserntransaksjoner, kommunikasjon, konsernadministrasjon, industrielt eierskap, samfunnsansvar, HMS, juridisk, myndighetskontakt og personal

4

Christian Rynning-Tønnesen

Konsernsjef

5

Jon G. Brandsar

Konserndirektør vindkraft og teknologier
Ansvarsområder: Vindkraft på land, havvindkraft, innovasjon, fjernvarme og småkraft

6

Øistein Andersen

Konserndirektør internasjonal vannkraft
Ansvarsområder: SN Power, Sørøst-Europa, internasjonal vannkraft

7

Jens Bjørn Staff

Konserndirektør og CFO
Ansvarsområder: Økonomi, finans, konsernrevisjon, innkjøp, investor relations og Strategic Execution

Statkraft på tvers

01. Fleksibel kraftproduksjon i Norden og Europa I januar er Statkraft og Troms Kraft enige om salget av Bardufoss Kraftverk. Kraftverket innløses for 450 millioner kroner. Byggestart for Kjensvatn kraftverk i Hemnes i Nordland. Kraftverket er et opprustnings- og utvidelsesprosjekt i Rana kraftverks reguleringsområde. Det vil sammen med en mindre produksjonsøkning i Rana kraftverk gi en årlig produksjon på omtrent 80 GWh fornybar kraft.

02. Nedre Røssåga kraftverk, i Hemnes kommune, utvides med 100 MW. Det økte produksjonen fra 2,0 TWh til omtrent 2,2 TWh per år. Utvidelsen tilsvarer energibehovet til omtrent 10 000 husstander. Investeringene har en ramme på om lag 1,3 milliarder kroner, og byggingen skal ta fire år.

Kjensvatn kraftverk føyer seg inn i rekken av flere investeringer i ny kapasitet Statkraft har gjort de siste årene. Investeringene er i

hovedsak knyttet til kraftverkene Eiriksdal/Makkoren i Høyanger og Svartisen og Nedre Røssåga i Nordland.

03. Svartisen kraftverk i Nordland er ferdig oppgradert med to aggregater, og er i full produksjon.

Kraftkontrakter med industrien Statkraft signerer kontrakt med Sør-Norge Aluminium (Søral) om langsiktige kraftleveranser. Sammen med Agder Energi, Lyse og Hydro skal Statkraft levere opp til 2,6 TWh årlig til aluminiumsverket på Husnes ved Hardangerfjorden. Statkraft er den største leverandøren av kraft til kraftkrevende industri i Norge.

04. Internasjonal vannkraft I Laos åpner Theun Hinboun Power Company (THPC) to nye kraftstasjoner, en ny dam og en ny kraftlinje. Produksjonen av fornybar energi doubles til 3 TWh per år. Mesteparten av kraften eksporteres til Thailand, en mindre andel leveres

på det lokale kraftnettet i Laos. Statkraft har 20 % eierandeler i selskapet. Kraftstasjonene driftes og vedlikeholdes av Statkraft. SN Power kjøper seg opp i det brasilianske fornybarselskapet Desenvix. Oppkjøpet er den største transaksjonen SN Power noensinne har gjennomført, og transaksjonen innebærer en investering på omtrent 440 millioner dollar.

05. Vindkraft offshore Statkraft bygger stadig ny vindkraftkapasitet. I september åpner havvindparken Sheringham Shoal utenfor kysten av Norfolk i Storbritannia. I alt 88 vindturbiner, hver med en kapasitet på 3,6 MW er forventet å produsere 1,1 TWh årlig. Det gir nok kraft til å forsyne omkring 220 000 britiske husstander med ren energi. Statkraft og Statoil overtar det britiske havvindprosjektet Dudgeon, som har konsesjon for utbygging av inntil 560 MW. Utbyggingsfeltet ligger i Nordsjøen 20 km nordøst for Sheringham Shoal.

06. Vindkraft onshore I Sverige og Skottland er Statkraft i gang med flere landbaserte vindkraftutbygginger. Berry Burn Wind Farm, nær Inverness i Skottland får i alt 29 vindturbiner, hver med en effekt på 2,3 MW som gir en samlet installert effekt på 66,7 MW og omtrent 184 GWh i årlig produksjon.

Fire vindparker bygges i Sverige. Björkhöjden og Ögonfågeln i Jämtland og Väster-norrland, nordøst for Östersund i Midt-Sverige, skal produsere 1090 GWh årlig. Produksjonen skjer fra 123 vindturbiner med en effekt på 3 MW hver. I samme området er Stamåsen vindpark (60 MW) og Mörttjärnberget vindpark (85 MW) under bygging. Alle fire prosjektene bygges av et joint venture-selskap eid 60 % av Statkraft og 40 % av Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA. Samlet er investeringene i disse fire vindparkene på om lag 7,5 milliarder kroner.

07. Fjernvarme Statkraft åpner sitt første fjernvarmeanlegg i Nord-Norge, på Hjelholmen i Harstad. 90 % av forbrenningen ved anlegget er basert på bioenergi, hovedsakelig lokalt levert trefflis. Det ferdige anlegget vil bidra til en utslippsreduksjon på 8000 tonn CO₂ ved at det blant annet erstatter fyringsolje.

08. Smøla jubileum I september feirer Smøla vindpark 10-årsjubileum. Vindparken i Møre og Romsdal er landets største, og de 68 vindturbinene produserer strøm tilsvarende forbruket til om lag 20 000 husstander. Parken har 15 ansatte og har gitt positive ringvirkninger for næringslivet og for kommuneøkonomien på Smøla.

09. Sponsorater Statkraft befester posisjonen som en av Norges viktigste sponsorer av kultur, idrett og ideelle organisasjoner. Når 150-årsjubileet for Edvard Munch feires i 2013, er Statkraft en av hovedsponsorene. Statkraft var også norsk sponsor for den meget populære Munch-utstillingen «Det moderne øye» i Paris. Statkraft og Røde Kors inngår samarbeidsavtale for å styrke det humanitære arbeidet internasjonalt, med fokus på områder hvor Statkraft har forretningsvirksomhet. Målet er å vise hvorfor det er viktig med humanitær innsats, gjensidig utveksling av kompetanse, og direkte støtte i kriser.

Statkraft og Den Norske Opera & Ballett inngår en sponsoravtale i 2012. Samarbeidet har som mål å arrangere konserter og forestillinger både i og utenfor Oslo-området, og der forestillinger kan settes opp i tilknytning til Statkrafts lokale virksomheter.

Mekaniker
Willy Benjaminsen
ved Svartisen
kraftverk hvor det
er gjennomført en
betydelig opprusting
med nytt aggregat
på 250 MW.

Vekstkraft av vannkraft

Statkraft har i over 100 år bygd ut og forvaltet norske vannkraftressurser til det beste for fellesskapet. Vår virksomhet har sikret store overskudd til staten og bygget opp viktig kunnskap og teknologi som nå brukes for vekst i nye markeder.

Da statens kjøpte Paulenfossen i 1895 gikk startskuddet for en ambisiøs energisatsing. Landets største vassdrag ble nasjonalisert og deretter temmet for å sikre kraft til det 20. århundrets industrialisering av Norge.

Innen 1920 var den norske stat Nord-Europas største eier av vannfall, drevet frem av frykten for at kraftforsyningen skulle monopoliseres av industriherrene og utenlandsk storkapital.

Fosser ble lagt i rør. Husstander fikk strøm. Bønder ble industriarbeidere. Og da Norge skulle gjenreises etter 2. verdenskrig, var det kraftutbyggingene som skulle sikre velstandsutviklingen.

Utbyggingene sørget for fremvekst av ny teknologi, kompetanse og kunnskap. Da statsminister Einar Gerhardsen åpnet Tokke 1 i 1961, var dette Europas største kraftanlegg, og et symbol på hva norsk ingeniørkunst var blitt god for. Norsk vannkraft hadde lagt grunnlaget for hjørnesteinsbedrifter i lokalsamfunn som Rjukan, Notodden, Sauda og Høyanger. Vannkraften hadde ikke bare løftet Norge ut av fattigdom, den var blitt storindustri.

Et halvt århundre senere har Statkraft og norsk vannkraft endret karakter. Fra å sikre energi til en fremvoksende industri, er Statkraft Europas største produsent av fornybar energi. Norsk vannkraft sikrer miljøvennlig energi til norske og utenlandske bedrifter og husholdninger. Norske vannkraftressurser er i ferd med å bli Europas grønne batteri, og sikrer et stabilt krafttilbud i perioder der andre fornybare energikilder produserer mindre. Samtidig trapper Statkraft opp utbyggingen av vannkraftressurser i andre deler av verden. Fremvoksende økonomier er avhengig av mer energi, men deres forbruksvekst truer også det globale klimaet. Skal vi unngå katastrofale klimaødeleggelser, bør mest mulig av den nye energien være fornybar. Derfor tar Statkraft med seg norsk teknologi, kompetanse og konkurransekraft ut i verden, for å bidra til at flere land kan bli med på den norske velstandsutviklingen.

Statkraft har lang erfaring i å forvalte norske vannkraftressurser til det beste for samfunnet og fellesskapet. Ved å bygge opp og benytte vår vannkraftkompetanse internasjonalt bidrar vi ikke bare til ny vekst ute, vi henter også viktig erfaring og kunnskap hjem igjen for å bli en enda bedre forvalter av norske ressurser.

Cakit Hydropower Plant er et av tre kraftverk Statkraft bygger i Tyrkia. Totalt vil de tre kraftverkene få en samlet installert effekt på 619 MW.

Internasjonal vekst med ren energi

Statkrafts viktigste internasjonale reise har gått vannveien. Datterselskapet SN Power, tyrkiske gigantutbygginger og vannkraft fra tyske elver er viktige bidragsyttere til internasjonal vekst.

Det er 20 år siden Statkraft begynte de første kartleggingene av muligheter for vannkraft i utlandet. Reisemålene var Laos og Nepal. Ambisjonene var å ta norsk vannkraftkompetanse med ut i verden. Ti år senere, i juni 2002, ble SN Power etablert som et datterselskap av Statkraft og statseide Norfund. I dag arbeider Statkraft og SN Power parallelt med vannkraftutbygginger over store deler av verden. Mens Statkraft står for gigantutbyggingene i Tyrkia og vannkraftprosjekter i øvrige Europa, tar SN Power seg av satsingen i fremvoksende økonomier i Asia, Latin-Amerika og Afrika.

Statkraft er allerede Europas største produsent av fornybar energi. Takket være vår 100-årige historie som norsk vannkraftutbygger, stiller vi i en internasjonal særklasse. Gjennom SN Power har Statkraft en lønnsom portefølje av 38 vannkraftverk fordelt på ni land og tre kontinenter. I tillegg kommer Statkrafts egne vannkraftverk i land som Tyskland, Sverige og Storbritannia. Aller størst akkurat nå, er satsingen i Tyrkia, Europas raskest voksende kraftmarked. I løpet av ti år forventes etterspørselen etter energi å tidobles, og Statkrafts utbygging av anleggene Cakit, Kargi og Cetin skal sikre innbyggerne til sammen 2 TWh ren vannkraft i året fra 2015.

20 år etter de første kartleggingsturene, er Statkraft for alvor et internasjonalt selskap. Visjonen fra 2003 om at norsk vannkraftkompetanse kan eksporteres og gi grobunn for vekst er for lengst blitt en realitet.

Fortsatt er hovedtyngden av vår produksjon i Norden, men ved utgangen av 2012 stod internasjonale vannkraftprosjekter for knappe 10 % av selskapets totale omsetning. Vannkraftprosjektene har bidratt positivt til Statkrafts årsresultater siden 2009. Målet fremover er å sikre lønnsomme utbygginger, samtidig som vi sikrer et miljøvennlig energitilbud til områder i verden i rask vekst.

Statkraft har en tydelig strategi for utvikling av internasjonal vannkraft, og investerer både direkte og gjennom datterselskapet SN Power.

Statkraft og Statoil
åpnet høsten 2012
Sheringham
Shoal havvindpark
utenfor Norfolk. Med
88 vindmøller er
utbyggingen verdens
tredje største
havvindpark.

Kraft fra havvindene

Havvindparken Sheringham Shoal sikrer ikke bare miljøvennlig energi til 220 000 britiske husstander, den sikrer også Statkraft et viktig fotfeste innen havbasert vindkraft.

Utenfor kysten av Norfolk kan man på en klarværsdag skimte samtlige 88 vindmøller ute i havet. De tilhører havvindparken Sheringham Shoal, en vindkraftutbygging der Statoils offshorekompetanse ble koblet med Statkrafts ekspertise på fornybar energi. Resultatet er blitt verdens tredje største havvindpark – en park som sikrer miljøvennlig energi til hele 220 000 britiske husstander.

Europas omlegging fra fossil til fornybar kraft skjer i et høyt tempo. I Storbritannia har satsing på havbasert vindkraft blitt en viktig brikke i landets reise mot å være selvforsynt av fornybar kraft. En reise der Statkraft nå spiller en viktig rolle.

Få næringer vokser raskere disse dager enn vindkraftnæringen. Innen 2020 ventes det at vindkraftindustriens økonomiske bidrag til den europeiske økonomien vil tredobles, til 94,5 milliarder euro i året. I en økonomisk utfordrende tid, er dette en vekst det er viktig for Statkraft å ta del i.

Statkrafts investeringer i britiske havvindkraftprosjekter har så langt rundet en halv milliard kroner, og mer penger skal investeres. Høsten 2012 ble det kjent at Statkraft og Statoil vil gå sammen om nok en utbygging utenfor kysten av Storbritannia, havvindparken Dudgeon i nabolaget til Sheringham Shoal.

Deretter venter gigantutbyggingen av Doggerbanken – et vindkraftprosjekt som er 30 ganger større enn Sheringham Shoal.

Statkraft er allerede en stor aktør innen norsk landbasert vindkraft. Ved å bygge opp kompetanse til havs, tar Statkraft et viktig skritt for å sikre en viktig rolle i den internasjonale overgangen fra fossil til fornybar kraft. Og kanskje enda viktigere, Statkraft sikrer seg nå verdifull læring som kan utnyttes i prosjekter i fremtiden langs vår egen langstrakte kyst.

Kronprins Haakon, Statkrafts konsernsjef Christian Rynning-Tønnesen og Statoils konsernsjef Helge Lund under åpningen av Sheringham Shoal havvindpark.

I juli startet leveransen av 26 vindturbiner til Statkraft og SCAs vindpark Stamåsen i kommunene Sollefteå og Strömsund i Sverige. Turbinene settes i drift og får til sammen en installert effekt på 60 MW.

Medvind for vindkraft

I de Jämtlandske skogene strekker stadig nye vindmøller seg mot vinden. Sammen med svenske skogeiere er Statkraft i ferd med å gjennomføre Sveriges største industriinvestering.

Langt over grantoppene strekker de seg grådig oppover mot vinden. 190 langstrakte vindmøller fordelt på fem vindparker er i ferd med å monteres i de skogkledde svenske fylkene Jämtland og Västernorrland. Sammen med den lokale skogeieren, SCA, realiserer Statkraft en av Sveriges største industriinvesteringer.

Mens vindmøller oftest forbindes med åpne landskap, kystområder og værharde strøk, er vinden over de svenske grantoppene så sterk at Statkraft har valgt nettopp Sverige som hovedsete for sin hittil største vindkraftsatsing på land.

Gjennom kompaniskap med tre ulike industrielle partnere har Statkraft potensial til en vindkraftproduksjon som er fire ganger større enn kapasiteten på Smøla, Hitra og Kjøllefjord til sammen. Om samtlige prosjekter ser dagens lys, vil Statkrafts portefølje sikre miljøvennlig strøm til samarbeidspartnerne i tillegg til 120 000 svenske husstander.

10 år etter at Statkraft åpnet sin første vindpark – på Smøla – er vindkraft blitt et stadig viktigere satsingsområde for Statkraft med virksomhet i Norge, Sverige, England og Skottland. I tillegg har datterselskapet SN Power sin aller første vindpark i Brasil i drift.

Få energikilder viser raskere vekst enn vind. I den europeiske omleggingen fra fossil til fornybar energi spiller vindkraften en nøkkelrolle. Men europeisk vindkraft er også blitt en viktig motor for ny vekst i et Europa som sliter økonomisk. Innen 2020 ventes det at antall arbeidsplasser tilknyttet sektoren skal stige til 520 000 – en tredobling i løpet av åtte år.

2012 var året da Statkraft for alvor økte satsingen på vindkraft, og løftet produksjon av energi fra vind opp som et av selskapets viktigste investeringsområder. De senere årene er kostnadene ved å bygge ut landbasert vindkraft halvert, og om ikke mange år er håpet at vi vil kunne skape gull av grønn vindkraft.

Stamåsen vindpark er en av sju planlagte vindparker i Jämtland og Västernorrland.

Statkraft i tall

Statkraft i tall og fakta viser at konsernet i 2012 leverte godt i henhold til strategien og holdt en svært høy kraftproduksjon i Norden takket være høy fyllingsgrad i kraftmagasinene og mye tilsig. 60TWh er produksjonsrekord til tross for lavere markedspriser på elektrisitet gjennom året. Resultat etter skatt var 4671 millioner kroner, sammenlignet med 40 millioner kroner i 2011. Statkrafts internasjonale virksomhet fortsatte å vokse i 2012. Til sammen 3615 medarbeidere fordelt på 23 land arbeider i Statkraft. 34 % av arbeidstokken har sin arbeidsplass utenfor Norge. Her følger flere nøkkeltall fra virksomheten.

Kraftproduksjon

 60 TWh

Statkrafts produksjon bestemmes av etterspørsel, kapasitet, resurstilgang (hydrologisk balanse og vind) "spark spread" (margin mellom kraft- og gasspris) og energidisponering. I 2012 hadde konsernet en kraftproduksjon på totalt 60 TWh samt 1,1 TWh fjernvarme.

Andel av Norges kraftproduksjon

 33 %

Statkrafts kraftproduksjon i Norge og Norden utgjorde henholdsvis 33 % og 14 % av totalproduksjonen i markedet i 2012. Total kraftproduksjon i Norge i 2012 var cirka 146 TWh.

Antall land

 23

I 2012 hadde Statkraft 3615 medarbeidere fordelt på 23 land. Det er en økning på 6 % sammenlignet med 2011. 34 % av arbeidstokken har sin arbeidsplass utenfor Norge. Medarbeiderne representerer til sammen 48 nasjonaliteter.

Brutto driftsinntekter

 32,3 mrd kr

Statkrafts inntekter kommer fra spotsalg, salg på kontrakter til industrien, finansiell handel, nettvirksomhet samt fjernvarme og kraftsalg til sluttbruker. I tillegg leverer konsernet konsesjonskraft. Brutto driftsinntekter i 2012 var 32 331 millioner kroner, en økning på i overkant av 10 milliarder kroner i forhold til 2011. Økningen relaterer seg til ny forretningsaktivitet i Tyskland og Storbritannia, hvor konsernet tilbyr markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi.

Resultat før skatt

 8,8 mrd kr

Resultat før skatt økte med vel 5,3 milliarder kroner i forhold til 2011. Endringen skyldes i hovedsak økte netto finansposter som følge av lavere nedskrivning av aksjeposten i E.ON SE i 2012 og en kraftig økning i netto valutaeffekter. Resultat etter skatt var 4671 millioner kroner, sammenlignet med 40 millioner kroner i 2011.

Investeringer

 10,7 mrd kr

Statkraft har et investeringsprogram og en investeringsstrategi i størrelsesorden 70-80 milliarder kroner i perioden fra 2011 til 2015. Totalt investerte Statkraft 10 673 millioner kroner i 2012, hvorav aksjekjøpet i Desenvix (SN Power), havbasert vindkraft i Storbritannia samt investeringer i ny kapasitet utgjorde de største postene.

Andel fornybar produksjon

 97,2 %

I 2012 var cirka 97 % av konsernets kraft- og fjernvarmeproduksjon basert på fornybare energikilder. Ikke-fornybar kraftproduksjon omfatter gasskraft og fjernvarme basert på fossilt brensel. Andelen fornybar kapasitet i forhold til totalkapasitet er 83 %.

Alvorlige miljøhendelser

 0

Det var ingen alvorlige miljøhendelser i konsernet i 2012. Det ble registrert 128 mindre alvorlige miljøhendelser, hvorav tre med høy miljørisiko og 45 brudd på gjeldende konsesjonskrav. De fleste av miljøhendelsene gjaldt kortvarige brudd på manøvreringsbestemmelsene, mindre utslipp av olje og avvik knyttet til avfallshåndtering.

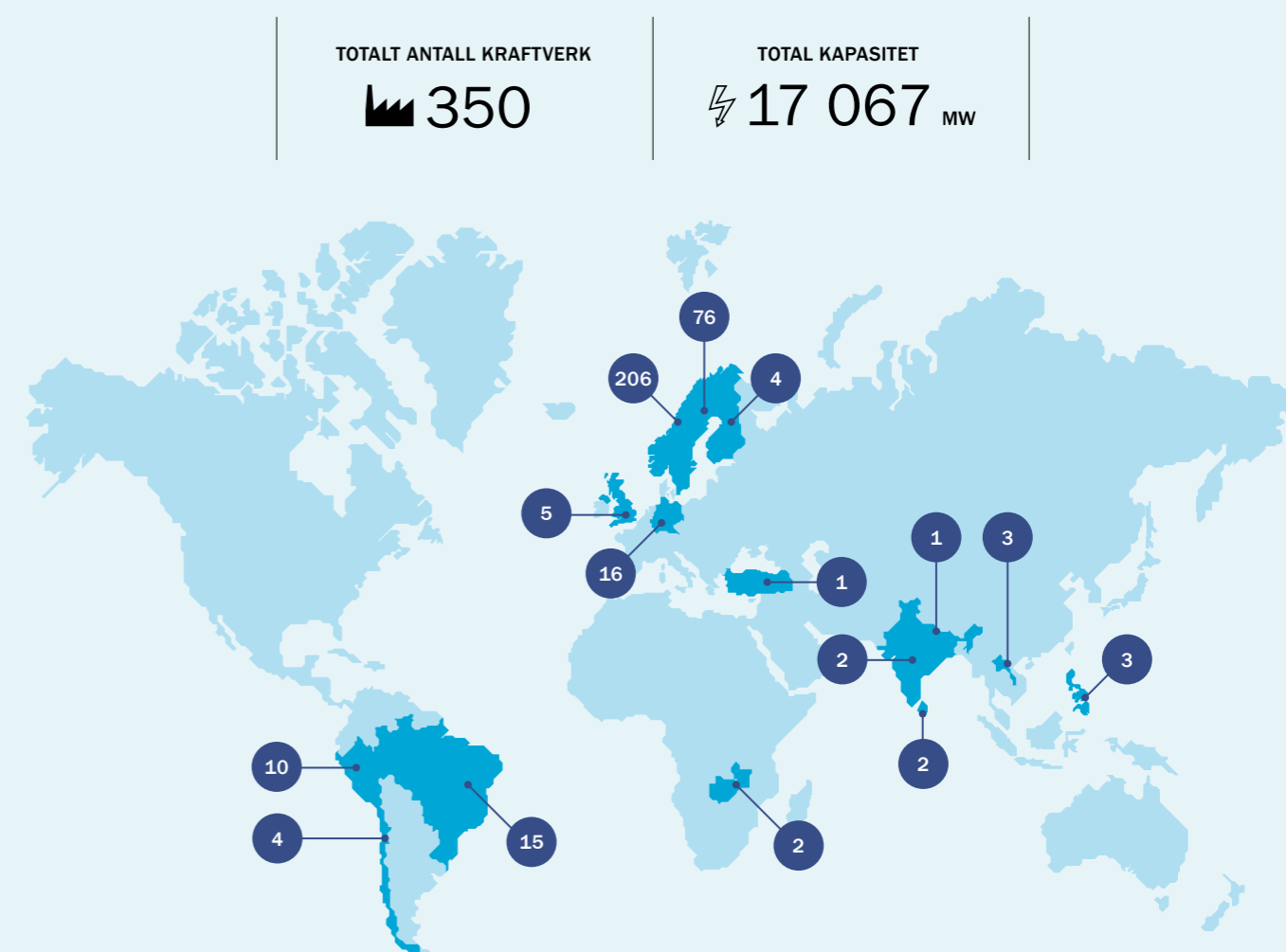
Fraværsskader

 4,1 per million arbeidstimer

Indikatoren H1 var 4,1 blant konsernets medarbeidere, mens H1 blant konsernets kontraktører var 3,6. Tilsvarende var indikatoren H2 blant konsernets medarbeidere 7,1 og blant kontraktører 6,3. Totalt ble det registrert 239 skader, hvorav 138 fraværsskader, blant konsernets medarbeidere og kontraktører.

	Samlet		Vannkraft *		Vindkraft 		Gasskraft 		Fjernvarme ***	
	Anlegg	Kapasitet	Anlegg	Kapasitet	Anlegg	Kapasitet	Anlegg	Kapasitet	Anlegg	Kapasitet
 Norge	206	11 811	178	10 878	3	245	1	209	24	479
 Sverige	76	1 507	58	1 267	1	8			17	232
 Finland	4	66	4	66						
 Storbritannia	5	231	3	49	2	182				
 Tyskland	16	2 215	10	261			4	1 939	2	16
 Tyrkia	1	20	1	20						
 Laos	3	100	3	100						
 Brasil	15	137	10	76	4	47			1	13
 Chile	4	233	2	157	1	46	1	30		
 Filippinene	3	293	3	293						
 India	2	136	2	136						
 Nepal	1	34	1	34						
 Peru	10	271	8	271			2	-		
 Sri Lanka	2	2	2	2						
 Zambia	2	12	2	12						
Sum 1 **	322	16 055	265	12 831	7	481	7	2 148	43	726
Sum 2 **	350	17 067	287	13 622	11	528	8	2 178	44	739

SN Power

Statkraft eier 350 kraftverk over hele verden
Total kapasitet er 17 067 MW

Sum 1: Statkrafts andel av installert effekt i konsoliderte selskaper.
Sum 2: Inkluderer i tillegg SN Powers andel av installert effekt i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet og Statkraft SFs andel av installert effekt i Laos.
* Inkluderer småskala vannkraft.
** For ytterligere detaljer om prinsipper for hva som er inkludert og ikke i tallene, henvises det til segmentoversikt i årsberetningen (side 27) samt til regnskap for samfunnsansvar (side 120–121).
*** Inkluderer undersentraler.

Statkraft i verden

Statkraft er Norges største kraftprodusent og ledende i Europa innen fornybar energi. Konsernet produserer og utvikler vannkraft, vindkraft, gasskraft og fjernvarme, og er en betydelig aktør på de europeiske energibørsene.

Konsernet har totalt 350 kraft- og fjernvarmeverk med en samlet installert effekt på 17 067 MW. 79 % av installert effekt er i Norge og Norden, 14 % i Europa for øvrig og 7 % utenfor

Europa gjennom SN Power.

I Norge pågår en betydelig opprusting av norske vannkraftanlegg. Utvidelsen av Svartisen kraftverk med 250 MW ble ferdigstilt i 2012 og et betydelig vedlikeholdsprosjekt ble gjennomført for Norges største kraftverk, Kvildal.

Internasjonalt har konsernet flere vannkraftverk under bygging. I Tyrkia bygges tre kraftverk med en total installert effekt på 619 MW. Gjennom SN Power bygges to kraftverk på

henholdsvis 168 MW i Peru og 58 MW i Panama. I tillegg oppgraderes et kraftverk på 120 MW på Filippinene. I Laos ferdigstilte Theun Hinboun Power Company, hvor Statkraft SF eier 20 %, utvidelsen av et eksisterende kraftverk som innebærer en økning av total installert kapasitet fra 220 MW til 500 MW.

Statkraft har en betydelig kapasitet under bygging innen landbasert vindkraft i Sverige og Storbritannia. Statkraft og Statoil åpnet den britiske havvindparken Sheringham Shoal på 317 MW

i 2012, og kjøpte utbyggingsrettighetene for nabofeltet Dudgeon. Innen landbasert vindkraft har konsernet totalt syv vindparker under utbygging, fem i Sverige og to i Storbritannia. Total installert kapasitet for disse vil bli 635 MW.

I løpet av 2012 ble det ferdigstilt to nye fjernvarmeanlegg, i Harstad (24 MW) og i Stjørdal (20 MW). I tillegg er det ytterligere tre anlegg under bygging, to i Norge og en oppgradering i Sverige, med en total installert kapasitet på 59 MW.

Årsberetning

2012 var et hendelsesrikt år for Statkraft, som i løpet av året ble en betydelig aktør innen vindkraft, etablerte seg i det store kraftmarkedet i Brasil, og tok en ledende posisjon innen markedsadgang for produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia.

2012 var også et år hvor Statkraft trappet opp opprustningen av norske vannkraftverk, som vil medføre økt kapasitet i Norge.

Høy magasinfylling og høy nordisk vannkraftproduksjon ga relativt lave nordiske kraftpriser. Gasskraftproduksjonen falt betydelig etter ytterligere forverring av marginene. Samlet produksjon i 2012 var 60 TWh i konsolidert virksomhet, det høyeste nivået noensinne og 17 % høyere enn i 2011. Den høye produksjonen og god kontraktsdekning medførte at underliggende netto driftsinntekter økte med 4 % til 18,8 milliarder kroner, til tross for at de nordiske kraftprisene var på det laveste nivået siden

2007. Underliggende drift var god, og EBITDA, driftsresultat før av- og nedskrivninger, var 11,1 milliarder kroner, en forbedring på 2 % fra året før. Resultatet etter skatt var 4,7 milliarder kroner, betydelig høyere enn året før. Konsernet foretok nedskrivninger av eiendeler på totalt 4,9 milliarder kroner, men dette ble i stor grad motvirket av urealiserte og realiserte valutagevinster på 4,5 milliarder kroner. Totale brutto investeringer var i overkant av 12 milliarder kroner.

Styret i Statkraft

<p>1 Inge Ryan Medlem av Statkrafts revisjonsutvalg, styremedlem siden 2010</p>	<p>6 Olav Fjell Styreleder og leder av Statkrafts kompensasjonsutvalg, styremedlem siden 2012</p>
<p>2 Ellen Stensrud Nestleder, styremedlem siden 2007</p>	<p>7 Odd Vanvik Ansattvalgt styremedlem, medlem av Statkrafts kompensasjonsutvalg, styremedlem siden 1993</p>
<p>3 Halvor Stenstadvoid Leder av Statkrafts revisjonsutvalg, styremedlem siden 2003</p>	<p>8 Berit Rødseth Medlem av Statkrafts revisjonsutvalg, styremedlem siden 2007</p>
<p>4 Silvija Seres Medlem av Statkrafts kompensasjonsutvalg, styremedlem siden 2010</p>	<p>9 Thorbjørn Holøs Ansattvalgt styremedlem, medlem av Statkrafts revisjonsutvalg, styremedlem siden 2002</p>
<p>5 Lena Halvari Ansattvalgt styremedlem, styremedlem siden 2010</p>	

Høydepunkter

- ▶ Rekordhøy produksjon, primært drevet av nordisk vannkraftproduksjon.
- ▶ En betydelig opprustning av norske vannkraftanlegg pågår, og i 2012 ble utvidelsen av Svartisen med 250 MW ferdigstilt og et omfattende vedlikeholdsprosjekt ble gjennomført for Kvilldal, Norges største kraftverk.
- ▶ Statkraft overtok driften av Bardufoss kraftverk på 44 MW.
- ▶ Etablerte en ny forretningsaktivitet i Tyskland og Storbritannia som tilbyr markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi.
- ▶ SN Power kjøpte 40,65 % av aksjene i det brasilianske selskapet Desenvix.
- ▶ Statkraft og Statoil åpnet den britiske havvindparken Sheringham Shoal på 317 MW, og kjøpte utbyggingsrettighetene for nabofeltet Dudgeon.
- ▶ Investeringsbeslutning for tre nye landbaserte vindparker – Ögonfågelnaden og Björkhöjden i Sverige og Berry Burn i Storbritannia – på totalt 436 MW.

Helse, miljø og sikkerhet

Det var to arbeidsrelaterte dødsulykker i internasjonal virksomhet i 2012. Begge ulykkene inntraff hos kontraktører i forbindelse med tunnelarbeid ved SN Powers Cheves-utbygging i Peru. I tillegg inntraff to ulykker hvor personer som ikke var ansatt i virksomheten omkom. Disse fant sted ved SN Powers anlegg La Oroya i Peru og ved utbyggingsprosjektet Cetin i Tyrkia. Ulykkene ble gransket av uavhengige kommisjoner og alle tiltak blir fulgt opp. Det jobbes systematisk med risiko for å forebygge skader i forbindelse med konsernets aktiviteter. Det fokuseres spesielt på hendelser med høyt risikopotensial, og erfaringsutvekslingen på tvers av konsernet er forsterket.

Konsernet hadde ingen alvorlige miljøhendelser i 2012.

Statkrafts visjon, verdier, strategi og viktige hendelser i 2012

Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi. Statkrafts mål er å møte verdens behov for renere energi, og visjonen er: «Vi leverer ren energi». Strategien innebærer å vokse på tre hovedområder: Vannkraft, vindkraft og fjernvarme.

Verdier Statkraftkonsernets kjerneverdier er styrende for virksomheten og førende for medarbeidernes opptreden:

- Kompetent. Bruke kunnskap og erfaring til å oppnå ambisiøse mål og vinne anerkjennelse som en ledende aktør.
- Ansvarlig. Skape verdier samtidig som vi viser omsorg for ansatte, kunder, miljøet og samfunnet generelt.
- Nyskapende. Tenke kreativt, identifisere muligheter og utvikle effektive løsninger.

Kjerneverdiene gjelder for alle medarbeidere og andre som engasjeres til å representere Statkraft.

Strategi, ambisjoner og viktige hendelser i 2012

Økt behov for ren energi gir forretningsmuligheter for Statkraft. I Strategisk plattform legges det opp til vekst innen:

- Europeisk fleksibel kraftproduksjon og markedsoperasjoner
- Internasjonal vannkraft
- Vindkraft i Norge, Sverige og Storbritannia
- Fjernvarme i Norge og Sverige
- Småskala vannkraft i Norge

Statkrafts strategi er basert på vurderinger av markedets attraktivitet og Statkrafts evne til å skape verdi. Premissene for strategien er at forretningsutvikling, bygging og drift av kraftverk skal basere seg på en høy standard for helse, miljø og sikkerhet. Planlagt aktivitet i nye vekstmarkeder bidrar til økte utfordringer knyttet til helse, miljø, sikkerhet og korrupsjonsrisiko samt ivaretagelse av Statkrafts samfunnsansvar. Disse utfordringer må håndteres på en god måte for over tid å kunne skape verdi.

Europeisk fleksibel kraftproduksjon og markedsoperasjoner:

Statkrafts ambisjon innenfor europeisk fleksibel kraftproduksjon er å opprettholde posisjonen som Europas største produsent av vannkraft samt å være en viktig leverandør av fleksibel kraftproduksjon til Europa.

På basis av fundamental markedsanalyse og en veldefinert forretningsmodell, søker Statkraft å utnytte fleksibiliteten i kraftverkene til å produsere elektrisitet når det er størst behov for kraften og markedsforholdene således er mest attraktive. Statkraft vil prioritere opprustning og utvidelser samt

videreutvikling av kompetanse, modeller og systemer for å sikre effektiv drift og økt verdiskaping fra eksisterende vann- og gasskraftverk. Konsernet søker videre å øke lønnsomhet og redusere risiko gjennom markedsoperasjoner.

Statkraft vil vurdere porteføljeoptimaliseringer og selektive investeringer i vannkraft i Nordvest-Europa og vil prioritere vannkraft i Norden, Tyskland, Frankrike og Storbritannia. Markedsutsiktene for Nordvest-Europa er usikre på grunn av forventninger om lav eller mulig negativ etterspørselsvekst og betydelig økning av fornybar kraftproduksjon. Statkraft vil derfor legge vekt på å forstå konsekvensene for fremtidig kraftbalanse, kraftpriser og verdien av fleksibel kraftproduksjon.

Den europeiske omleggingen til fornybar energi, lave kull- og CO₂-priser og svak etterspørsel etter gasskraft, skaper store utfordringer for europeiske kraftselskaper. Dette medførte for Statkraft en nedskrivning på 1762 millioner kroner for de tyske gasskraftverkene i konsolidert virksomhet, og 268 millioner kroner for gass- og biomassekraftverk i ikke-konsolidert virksomhet.

I Norge pågår en betydelig opprustning av vannkraftanlegg. Utvidelsen av Svartisen kraftverk i Nordland ble ferdigstilt med et nytt aggregat på 250 MW i 2012, og et betydelig vedlikeholdsprosjekt ble gjennomført for Norges største kraftverk, Kvittdal. I Sogn og Fjordane bygges vannkraftverkene Eiriksdal og Makkoren som erstatning for tre gamle kraftverk som vil bli nedlagt, og i Nordland moderniseres og utvides kraftverkene Nedre Røssåga med 100 MW og Kjensvatn med 11 MW. Utbyggingen av Eiriksdal og Makkoren samt Kjensvatn forventes ferdigstilt i 2014, mens Nedre Røssåga forventes ferdigstilt i 2016. Statkraft overtok driften av Bardufoss kraftverk på 44 MW fra Troms Kraft, etter at Konkurransetilsynet ga sitt samtykke til overdragelsen.

I 2012 utviklet konsernet en ny forretningsaktivitet i Tyskland og Storbritannia, hvor Statkraft tilbyr markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi som ikke har egne markedsoperasjoner. Det er inngått kontrakter med et betydelig antall vindkraftprodusenter med en installert effekt på totalt 9000 MW, og Statkraft har i løpet av 2012 inntatt en ledende posisjon i dette markedet.

Internasjonal vannkraft: Statkraft har en strategi for utvikling av vannkraft med ambisjoner om å styrke konsernets posisjon i attraktive vekstmarkeder. Statkraft investerer i internasjonal vannkraft både direkte og gjennom datterselskapet SN Power. SN Powers strategi er å investere gjennom deltagelse i strategiske partnerskap med internasjonale, regionale eller lokale aktører med komplementær kompetanse. Strategien for internasjonal vannkraft er basert på forventet økonomisk vekst i utvalgte markeder, økt behov for ren energi samt et stort potensial for vannkraft. Statkraft og SN Power har god kompetanse knyttet til utvikling og produksjon av vannkraft som kan legge grunnlag for verdiskaping i nye markeder.

Statkraft utvikler vannkraftproduksjon i det tyrkiske markedet, og planlegger utbygging av prosjektet Devoll i Albania. SN Power prioriterer utvikling av vannkraft i Peru, Chile, Brasil, Nepal, India og Filippinene hvor selskapet allerede har produksjonskapasitet. I tillegg søker SN Power investeringsmuligheter i Vietnam, mens Agua Imara, et datterselskap av SN Power,

vurderer investeringsmuligheter i de sørlige delene av Afrika og i Mellom-Amerika.

Gjennom oppkjøpet av 40,65 % av aksjene i Desenvix i mars 2012 og kjøpet av krafthandelsselskapet Enerpar i mai 2011 har konsernet etablert seg i hele verdikjeden i Brasil – et av verdens største kraftmarkeder med vannkraft som en dominerende energikilde. Desenvix har 137 MW fornybar energiproduksjon (SN Powers andel) og en betydelig prosjektportefølje.

Internasjonalt har konsernet flere vannkraftverk under bygging. I Tyrkia bygges tre kraftverk med en total installert effekt på 619 MW. Gjennom SN Power bygges to kraftverk på henholdsvis 168 MW i Peru og 58 MW i Panama. I tillegg oppgraderes et kraftverk på 120 MW på Filippinene. I Laos ferdigstilte Theun Hinboun Power Company, hvor Statkraft SF eier 20 %, utvidelsen av et eksisterende kraftverk som innebærer en økning av total installert kapasitet fra 220 MW til 500 MW.

Statkrafts langsiktige internasjonale investeringer innen fornybar energi bidrar samlet sett positivt til driften. Gjennom eierskapet i SN Power bygges det opp kapasitet i fremvoksende økonomier. Utfordringer i nettadgang og kraftmarked medførte en nedskrivning på 460 millioner kroner for vannkraft i India i 2012, men den samlede verdiutviklingen av porteføljen har likevel vært positiv de siste årene, primært som følge av gode resultater fra Filippinene og Peru. SN Power foretok også en nedskrivning av kraftverk på 78 millioner kroner.

Vindkraft: Statkrafts ambisjon er å etablere en posisjon som en av de mest kostnadseffektive og lønnsomme selskapene innen landbasert vindkraft i Norge og Sverige. Innen land- og havbasert vindkraft i Storbritannia er Statkrafts ambisjon å utvikle en fremtidig attraktiv posisjon.

Vindkraftmarkedet i Europa vurderes som attraktivt på grunn av det økende behovet for ny fornybar kraftproduksjon. For å opprettholde tilfredsstillende lønnsomhet er det nødvendig å redusere kostnadene for vindkraft, og å videreføre og gradvis redusere økonomiske støtteordninger for ny vindkraft fra myndighetene. Statkraft har en betydelig kapasitet under bygging innen landbasert vindkraft i Sverige og Storbritannia, og prioriterer arbeidet med å ferdigstille disse prosjektene, etablere kostnadseffektive løsninger for utbygging, drift og vedlikehold, samt å styrke kompetansen innen vindanalyser.

Det var stor aktivitet innen både hav- og landbasert vindkraft i 2012. En milepæl ble nådd da den britiske havvindparken Sheringham Shoal på 317 MW, som Statkraft eier sammen med Statoil, ble offisielt åpnet i september. Statkraft har en stor prosjektportefølje innen havvindkraft gjennom oppkjøpet av Dudgeon Wind Farm, hvor Statkraft eier 30 % av aksjene og Statoil 70 %, og konsortiet Forewind, hvor Statkraft eier 25 %. Forewind har rettighetene til å utvikle havvindparken Dogger Bank på inntil 9000 MW. Innen landbasert vindkraft har konsernet totalt syv vindparker under utbygging, fem i Sverige og to i Storbritannia. Total installert kapasitet for disse vil bli 635 MW.

Fjernvarme: Statkrafts ambisjon er å forbedre lønnsomheten, styrke posisjonen som en av de to største fjernvarmeaktørene i Norge, og realisere vekst også utenfor eksisterende konsesjonsområder. I Sverige planlegger Statkraft å videreutvikle

eksisterende anlegg, men har i dag ikke ambisjon om vekst i nye områder.

I løpet av 2012 ble det ferdigstilt to nye fjernvarmeanlegg, i Harstad (24 MW) og i Stjørdal (20 MW). I tillegg er det ytterligere tre anlegg under bygging, to i Norge og en oppgradering i Sverige, med en total installert kapasitet på 59 MW.

Småskala vannkraft: Statkrafts ambisjoner innenfor småskala vannkraftproduksjon i Norge er å vokse gjennom industrielt eierskap i selskapet Småkraft. Småkraft investerer i og bygger småskala vannkraftverk i partnerskap med lokale grunneiere.

Småkraft fikk seks nye verk i drift i løpet av 2012 med en total installert effekt på 23 MW. Ved utløpet av året hadde selskapet 34 kraftverk i drift med en årsmiddelproduksjon på 0,4 TWh.

Regional eierskap: I tillegg til de fem strategiske satsingsområdene vil Statkraft fortsette å støtte en god utvikling i de regionale selskapene i Norge hvor Statkraft har eierinteresser.

I januar 2013 inngikk Statkraft, BKK, Haugaland Kraft, Sunnhordland Kraftlag og Sognekraft en intensjonsavtale om å gjennomføre endringer i eierskap i BKK og i kraftverk på Vestlandet. Partene skal arbeide for en transaksjon som vil innebære et betydelig bytte av aktiva, som vil medføre at Statkraft trer ut som aksjonær i BKK. En transaksjon skal tilrettelegges for at BKK får en god industriell og økonomisk utvikling og vekst samt sikre regionalt eierskap og styring av BKK.

Skagerak Energi og Agder Energi bygger i samarbeid ut Brokke Nord/Sør i Setesdal. Kraftverket med en installert effekt på 24 MW forventes ferdigstilt i 2014.

Skagerak Energi foretok en nedskrivning i Skagerak Varme på 136 millioner kroner i 2012, som følge av kostnadsoverskridelser og endrede markedsutsikter.

Statkrafts virksomhet

Statkrafts segmentstruktur presenteres etter samme inndeling som den interne styringsinformasjonen som ledelsen systematisk gjennomgår og benytter for ressursallokering og måloppnåelse. Segmentene er Nordisk vannkraft, Kontinental energi og handel, Internasjonal vannkraft, Vindkraft, Fjernvarme og Industrielt eierskap. Områder som ikke vises som et eget segment presenteres under Annen virksomhet.

Nordisk vannkraft er det klart største av segmentene målt etter installert kapasitet og aktiva så vel som netto driftsinntekter og resultater. Segmentet omfatter vannkraftanlegg i Norge, Sverige og Finland. Produksjonsaktivaene er i hovedsak regulerbare. Segmentets inntekter kommer primært fra salg av kraft i spotmarkedet og på langsiktige kontrakter, sistnevnte i hovedsak med kraftkrevende industri i Norge. Det leveres også konsesjonskraft i Norge. Flerårsmagasiner og fleksibiliteten i kraftverkene muliggjør optimalisering av kraftproduksjonen i forhold til den hydrologiske situasjonen og prisbildet. Nordisk vannkraft optimaliseres derfor over en lengre tidsperiode enn et år.

Kontinental energi og handel omfatter gasskraftverk i Tyskland og Norge, vannkraftverk i Tyskland og Storbritannia, biobaserte kraftverk i Tyskland samt Baltic Cable, den undersjøiske kabelen mellom Sverige og Tyskland. Kraftproduksjonen optimaliseres i forhold til prisen på innsatsfaktorene (brensel, CO₂ og hydrologi) og salgsprisene (kraft og grønne sertifikater). Segmentet inkluderer trading og origination, samt inntektsoptimalisering og risikoavlastning knyttet til både den kontinentale og den nordiske produksjonsvirksomheten. På denne måten utnytter konsernet sin samlede markedskompetanse på en best mulig måte. Handelen omfatter standardiserte og strukturerte kraftkontrakter, gass, kull, olje og CO₂.

Internasjonal vannkraft har sin virksomhet i fremvoksende økonomier med antatt høy vekst og stort behov for energi. Statkraft satser i utvalgte markeder der konsernets vannkraftkompetanse kan skape verdi. Virksomheten omfatter eierandelen på 60 % i SN Power samt konsernets vannkraftaktiviteter i Sørøst-Europa med hovedvekt på Tyrkia og Albania. SN Power har eiendeler i vannkraftanlegg i Sør-Amerika, Asia og Afrika samt

vindparker og et termisk kraftverk i Sør-Amerika. I tillegg har selskapet to vannkraftverk på til sammen 182 MW (SN Powers andel) under bygging. I Brasil driver SN Power også krafthandelsvirksomhet. I Tyrkia eier Statkraft et vannkraftverk på 20 MW, mens tre vannkraftverk på til sammen 619 MW er under bygging. Investeringer foretas ofte sammen med lokale partnere eller internasjonale investorer. Segmentet har også oppfølgingsansvar for Statkraft SFs 20 % eierandel i to vannkraftverk i Laos. Statkraft SFs andel av installert kapasitet for disse verkene er 100 MW.

Vindkraft omfatter Statkrafts satsing innenfor land- og havbasert vindkraft. Segmentet har landbaserte vindparker i drift i Norge, Sverige og Storbritannia samt en havvindpark i Storbritannia. Inntektene kommer hovedsakelig fra salg av kraft til spotpris samt grønne sertifikater. Segmentet har syv vindparker – fem i Sverige og to i Storbritannia – under bygging. Disse vil få en installert effekt på totalt 421 MW (Statkrafts andel).

Fjernvarme driver sin virksomhet i Norge og Sverige. Videre vekst vil primært finne sted i Norge hvor Statkraft er en av de to største leverandørene av fjernvarme. Inntektene er påvirket av kraftpris, nettleie og avgifter, og pris til kunde reguleres månedlig eller kvartalsvis. Avfall, biomasse, olje og gass er viktige innsatsfaktorer i produksjonen av fjernvarme. I Norge styrkes kundegrunnlaget gjennom tilknytningsplikt.

Industrielt eierskap omfatter forvaltning og utvikling av norske eierposisjoner, og inkluderer selskapene Skagerak Energi, Fjordkraft, BKK, Istad og Agder Energi. De to førstnevnte konsolideres i konsernregnskapet, mens de tre øvrige rapporteres som tilknyttede selskaper. Skagerak Energis virksomhet er konsentrert om produksjon av kraft, fjernvarmevirksomhet, nettvirksomhet, elektroentreprenørvirksomhet og naturgassdistribusjon. Fjordkrafts virksomhet er konsentrert rundt salg av strøm til privatpersoner og bedrifter.

Annen virksomhet omfatter småskala vannkraft, aksjeposten på 4,17 % i E.ON SE, innovasjon, konsernfunksjoner og elimineringer.

Nøkkeltall	Statkraft konsern	Nordisk vannkraft-energi	Kontinental energi og handel	Internasjonal vannkraft	Vindkraft	Fjernvarme	Industrielt eierskap	Annen virksomhet	Konsernposter
Oppstrømsvirksomhet									
Installert kapasitet (MW) ¹⁾	15 345 2), 3), 4), 5)	10 773 4)	2 474 2), 4), 5)	383 6)	276 3)		1 321 4), 5), 7)	117	
Produksjon (TWh) ¹⁾	60,0	48,4	1,9	2,6	0,7 ⁸⁾		6,0	0,2	
Fjernvarme									
Installert kapasitet (MW)	710					624	87 ⁷⁾		
Produksjon (GWh)	1 117					1 067	50		
Nedstrømsvirksomhet									
Lvert energi, nett (TWh)	7,1						7,1		
Lvert volum, strømkunder (TWh)	13,2						13,2		
Resultatregnskap (Mill. kroner)									
Netto driftsinntekter, underliggende	18 811	12 479	1 915	1 054	216	384	3 010	565	-812
EBITDA, underliggende	11 060	9 409	610	320	-113	142	1 495	-787	-17
Driftsresultat, underliggende	8 573	8 274	245	98	-229	-2	1 061	-856	-17
Driftsresultat	5 365	6 610	-1 076	-93	-229	-2	846	-674	-17
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	1 024	-	89	146	8	-1	781	-	-
Balanse (Mill. kroner)									
Totale eiendeler	144 992	48 837	4 938	16 810	5 819	2 874	23 717	58 947	-16 950
Investeringer	10 673	1 509	1 132	4 209	2 300	375	538	229	-

1) Inkluderer konsoliderte selskapers andel samt de tilknyttede gasskraftselskapene Herdecke og Naturkraft og de tilknyttede biokraftselskapene Emden og Landesbergen.

2) Eksklusiv Baltic Cable (600 MW).

3) Eksklusiv Statkrafts andel av Sheringham Shoal (158,5 MW).

4) Eksklusiv pumpekraft.

5) Inkludert Emden 4 som ligger i kald reserve.

6) SN Powers andel av konsolidert virksomhet og kraftverk i Tyrkia. SN Powers andel av kraftverk i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter på 754 MW er ikke inkludert.

7) Skagerak Energis andel.

8) Eksklusiv Statkrafts andel av Sheringham Shoal (0,3 TWh).

Marked og produksjon

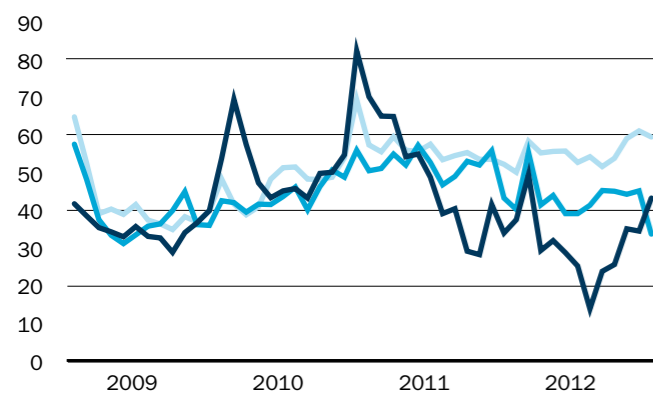
Den største delen av Statkrafts produksjon er i Norden, og i 2012 var 93 % av produksjonen i dette markedet. I tillegg har konsernet produksjon i Tyskland, Storbritannia og Tyrkia. I øvrige land er konsernet eksponert gjennom datterselskapet SN Power.

Kraftmarkedet i Europa

Kraftprisene i Norden var i 2012 preget av høy magasinfylling ved inngangen til året og høyt tilsig gjennom året. Den gjennomsnittlige systemprisen på Nord Pool endte på 31,3 EUR/MWh, 34 % lavere enn i 2011 og det laveste nivået siden 2007. Sammenlignet med gjennomsnittsprisene for årene 2007-2011 var nedgangen 25 % i Norden.

Kraftprisene i Tyskland lå det meste av året på et lavere nivå enn i 2011. Gjennomsnittlig spotpris (base) på European Energy Exchange (EEX) var 42,6 EUR/MWh, 16 % lavere enn i 2011 og 11 % lavere enn gjennomsnittet for årene 2007-11.

Markedspriser for kraft, månedlig gjennomsnitt
EUR/MWh

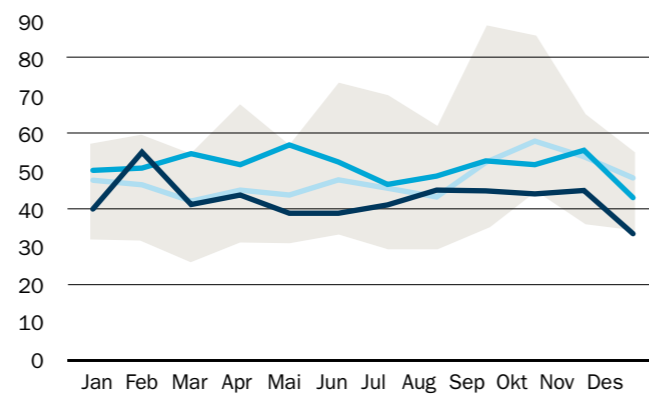
■ Nord Pool, systempris
■ EEX, spotpris (base)
■ APX Power UK, spotpris (base)

De tyske kraftprisene var preget av svak etterspørsel som følge av den vanskelige økonomiske situasjonen i eurolandene, samt at tilveksten av ikke-regulerbar kraftproduksjon (sol- og vindkraft) fortsatte på et høyt nivå. Utviklingen i brenselprisene bidro også i betydelig grad til lavere kraftpriser. Prisen for kull levert i Nordvest-Europa falt med nærmere 30 USD/tonn i gjennomsnitt fra 2011 til 2012. Gassprisene fortsatte derimot å stige, og prisnivået i 2012 lå 6 % over 2011. Gassprisen var så høy at kullkraft hadde et stort konkurransefortrinn sammenlignet med gasskraft. Den lave CO₂-prisen trakk i samme retning.

Kraftprisene i Storbritannia påvirkes i betydelig grad av gassprisen, og økningen i denne medførte at kraftprisene gikk noe opp i 2012, til tross for svak etterspørselsutvikling og betydelig vekst i fornybar kraftproduksjon. Gjennomsnittsprisen på 55,1 EUR/MWh i 2012 var på nivå med både prisene i 2011 og med gjennomsnittet for årene 2007-11.

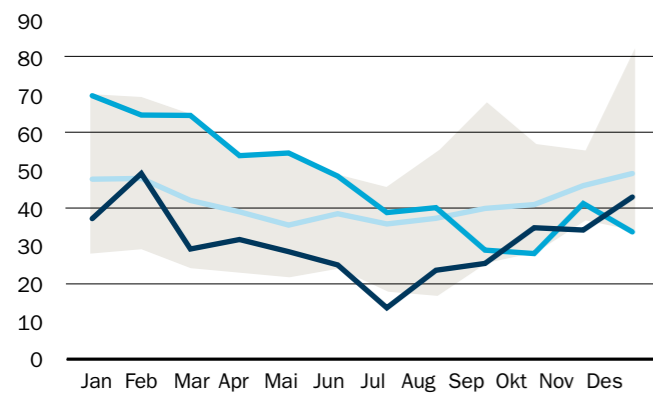
Kraftforbruket i Norden er relativt høyt sammenlignet med andre europeiske land, som følge av kombinasjonen kalde vintre,

EEX, spotpris (base)
EUR/MWh

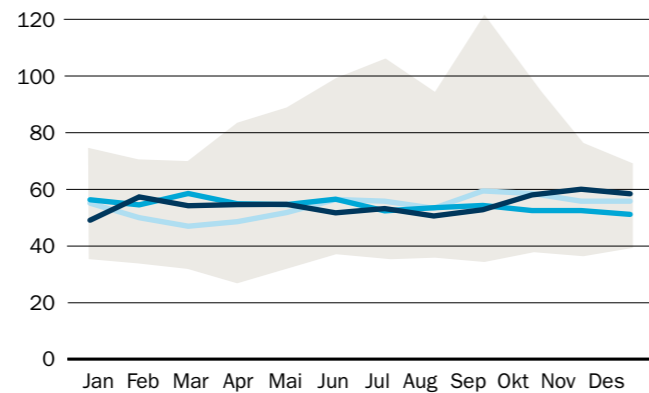
■ 2012
■ 2011
■ Gjennomsnitt 2007-2011
■ Prisintervall 2007-2011

Nord Pool, systempris
EUR/MWh

■ 2012
■ 2011
■ Gjennomsnitt 2007-2011
■ Prisintervall 2007-2011

APX Power UK, spotpris (base)
EUR/MWh

■ 2012
■ 2011
■ Gjennomsnitt 2007-2011
■ Prisintervall 2007-2011

høy andel av elektrisk oppvarming og relativt stor andel kraftkrevende industri. I 2012 økte etterspørselen etter kraft med 2 % i Norden og 4 % i Norge sammenlignet med året før. Samlet produksjon i Norge var 146,0 TWh, en økning på 16 % fra 2011. Eksporten var 18,0 TWh, tilsvarende 12 % av produksjonen. I 2011 ble det eksportert 3,2 TWh, tilsvarende 3 % av produksjonen. Totalt ble det produsert 399,0 TWh i Norden, en økning på 7 % fra 2011, mens det ble eksportert 14,4 TWh, tilsvarende 4 % av produksjonen. I 2011 ble det importert 5,2 TWh. Norge og Sverige var nettoeksportører av kraft i 2012, mens Finland og Danmark var nettoimportører. Importen fra Russland til Norden hadde en markant nedgang i 2012. Dette skyldes delvis de lave prisene i Norden, men hovedforklaringen tilskrives innføringen av et kapasitetsmarked i Russland som medfører et betydelig påslag på kraftprisen ved eksport i toppplastimer.

Det foregår en viss dreining av produksjonssammensetningen i Norden. I 2012 økte svensk vindkraftproduksjon med mer enn 1 TWh fra 2011 til 7 TWh, mens den danske desentraliserte kraftvarmeproduksjon gikk ned mer enn 3 TWh. I Norge kom det inn om lag 1 TWh ny produksjonskapasitet, fordelt relativt likt på vannkraft og vindkraft.

Det knytter seg usikkerhet til hvordan de nordiske kraftprisene vil påvirkes av et økende kraftoverskudd. Gjennom det felles norsk-svenske el-sertifikatmarkedet antas det at 26,4 TWh ny fornybar kraftproduksjon vil bli etablert i Norge og Sverige i perioden 2012-2020. Sammen med kjernekraftverket Olkiluoto 3 i Finland på 1600 MW vil dette gi cirka 40 TWh ny produksjon med lav marginalkostnad per år. I tillegg bygger Danmark og Finland ut ny fornybar kraftproduksjon for å nå sine forpliktelser i 2020. I tillegg til dette forventede kraftoverskuddet, vil antall utenlandskabler som blir realisert og kraftprisen på kontinentet være viktig for prisdannelsen i Norden.

Øvrige kraftmarkeder

Forbruket fortsatte å stige i Tyrkia i 2012, og økte med 5 % sammenlignet med 2011. Forbruksvekst og stigende råvarepriser medførte at spotprisene for elektrisitet steg til om lag 65 EUR/MWh i gjennomsnitt (base). Dette tilsvarer en økning på cirka 20 % fra 2011. Tyrkia har per i dag ingen CO₂-pris, og kraftprisene settes i all hovedsak av gassprisen. Forbruket per capita er lavere i Tyrkia enn i EU-landene, og en fortsatt vekst i forbruket er forventet.

Kraftprisene i det bilaterale markedet (merchant price) i India er fortsatt relativt lave, hovedsakelig på grunn av anstrengt økonomi i distribusjonsselskapene og generelt lavere økonomisk vekst. På Filippinene er prisene stabile rundt 80 USD/MWh, og det er generelt god økonomisk vekst i landet. I Peru er prisene lave i spotmarkedet, men SN Power har inngått flere kontrakter med ulik løpetid til priser som ligger høyere enn spotprisene. I Chile er kraftprisene på et høyt nivå rundt 200 USD/MWh som følge av tørrår og lav produksjon ved landets vannkraftverk. I Nepal selges kraften gjennom en kraftsalgsavtale med fast KPI-regulert pris fra 2000 til 2010. I Zambia selges kraften gjennom en kraftsalgsavtale på et relativt lavt nivå.

Statkrafts produksjon

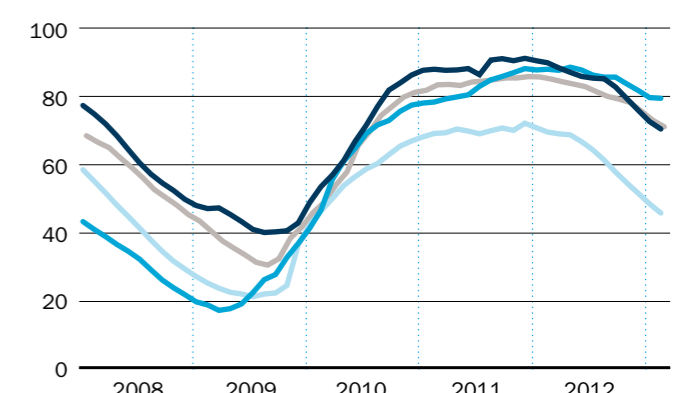
Statkrafts produksjon bestemmes av etterspørsel, kapasitet, ressurstilgang (hydrologisk balanse og vind), «spark spread» (margin mellom kraft- og gasspris) og energidisponering. Ved utgangen av 2012 var installert kapasitet 16 055 MW, fordelt på 12 859 MW vannkraft, 2148 MW gasskraft, 322 MW vindkraft, 710 MW fjernvarme og 16 MW biokraft. I 2012 hadde konsernet en kraftproduksjon på totalt 60 TWh samt 1,1 TWh fjernvarme.

Etterspørselen etter kraft varierer både gjennom døgnet og året, og kraftmarkedene er avhengig av kapasitet som kan reguleres i forhold til etterspørselen. Statkraft har en stor andel fleksibel produksjonskapasitet, og i kombinasjon med høy kompetanse innen analyse og produksjon bidrar dette til at konsernet gjennomgående klarer å forvalte vannressursene på en god måte. Konsernet har en nøye planlagt energidisponering og tilgjengelige kraftverk i perioder med høy etterspørsel. Denne kompetansen benyttes også i regulerbar kraftproduksjon på kontinentet. Statkrafts store magasinkapasitet med både sesong- og flerårsmagasiner gjør konsernet i stand til å disponere vannressursene i et lengre perspektiv enn ett år. Følgelig kan produksjonen holdes høy i perioder med høye priser, mens den kan holdes lavere i perioder med lave priser.

Den hydrologiske balansen var god ved inngangen til 2012, og forholdt seg sterk gjennom året. Ved utgangen av året var den samlede magasinfyllingen i Norden 99 % av normalt nivå, tilsvarende 84,5 TWh. Fyllingsgraden var 70 % i forhold til maksimal magasinkapasitet på 121,4 TWh. Dette representerer en nedgang i magasinfyllingen på om lag 10,6 TWh fra utgangen av 2011 da fyllingsgraden var på et uvanlig høyt nivå.

I 2012 hadde konsernet en kraftproduksjon på totalt 60 TWh samt 1,1 TWh fjernvarme, en økning på henholdsvis 17 % og 22 % fra 2011. Vannkraftproduksjonen økte fra året før, i første rekke som følge av at den gode hydrologiske balansen ga betydelig høyere nordisk vannkraftproduksjon enn i et normalår. Gasskraftproduksjonen var på det laveste nivået siden Statkraft åpnet de første gasskraftverkene mot slutten av 2007, som følge av at «spark spread» forverret seg ytterligere gjennom 2012. Statkrafts kraftproduksjon i Norge og Norden utgjorde henholdsvis 33 % og 14 % av totalproduksjonen i markedet i 2012.

Magasinfylling i Norden
% av total kapasitet

■ 2012
■ 2010
■ 2011
■ Median

Driftsinntekter, underliggende

Mill. kroner	2012	2011	Endring
Netto fysisk spotsalg inkl. grønne sertifikater	19 656	7 762	11 894
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	307	401	-95
Industrikraft til myndighetsbestemte priser	-	130	-130
Langsiktige kontrakter	6 179	5 880	299
Nordisk og kontinental forvaltningsportefølje	525	-124	649
Trading og origination (eksklusiv EEG 2012 og UK PPA*)	726	834	-108
Nett	1 071	1 114	-43
Sluttbruker	4 024	4 902	-878
Fjernvarme	655	581	74
Annet	17	-49	67
Salgsinntekter	33 154	21 431	11 723
Andre driftsinntekter	944	868	76
Brutto driftsinntekter	34 098	22 298	11 800
Energikjøp	-14 262	-2 964	-11 298
Overføringskostnader	-1 025	-1 215	191
Netto driftsinntekter	18 811	18 120	692

* EEG 2012 og UK PPA: Markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi.

kraftselskap i Norge. Optimaliseringsevnen vurderes gjennom måltallet «Realisert prismargin», som måler hvor mye bedre gjennomsnittspris Statkraft oppnår i forhold til rest-Norge. Statkraft har et langsiktig mål (rullerende 60 måneder), og et kortsiktig mål (rullerende 12 måneder). I 2012 var realisert prismargin høyere enn målsettingen både på kort og lang sikt.

Langsiktige avtaler med kraftintensiv industri

Statkraft er storleverandør til kraftintensiv industri. I 2012 utgjorde volumet levert på langsiktige kontrakter 19,3 TWh, hvorav 17,2 TWh til industrien i Norden. Leveransen til nordisk industri tilsvarer 31 % av den nordiske vannkraftproduksjonen i 2012 og cirka 36 % av konsernets årsmiddelproduksjon for nordisk vannkraft. Den høye kontraktsdekningen virker stabiliserende på Statkraft inntekter, og i 2012 var inntjeningen relativt god sammenlignet med prisene i spotmarkedet. Størstedelen av kontraktsvolumet med nordisk industri har løpetid til 2020.

Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser

I Norge er Statkraft pålagt å avgjøre en andel av kraftproduksjonen til fylker og kommuner hvor kraften produseres, såkalt konsesjonskraft. Prisen for denne kraften tilsvarer, i korte trekk, den gjennomsnittlige produksjonskostnaden, og er dermed betydelig lavere enn markedsprisen for kraft. Konsesjonskraftvolumet utgjorde 5 % av konsernets nordiske vannkraftproduksjon i 2012. I 2012 utgjorde inntektene fra konsesjonskraft 307 millioner kroner (401 millioner kroner).

Porteføljeforvaltning

For å avlaste risiko knyttet til usikkerhet i fremtidig pris og produksjonsvolum sikrer Statkraft produksjonsinntekter gjennom finansiell handel med kraft. Andelen av produksjonen som sikres varierer med forventningene til markedsutviklingen. Kraftprisen påvirkes av andre råvarepriser som kull, olje, gass og CO₂,

og fordi disse prisene både kan inngå som innsatsfaktorer i gasskraftproduksjonen (gass og CO₂) og som prisjusteringsfaktorer i kontraktene driver Statkraft finansiell handel også i disse råvarene.

Statkrafts analysevirksomhet har en sentral posisjon i hele handelsvirksomheten. Denne er basert på innsamling og bearbeiding av hydrologiske data og andre markedsdata. Dataene benyttes til å estimere markedspriser og optimalisere den regulerbare produksjonen. I 2012 var resultatet fra den nordiske og kontinentale forvaltningsporteføljen 525 millioner kroner (-124 millioner kroner).

Dynamisk forvaltningsportefølje er viktig for å optimalisere fremtidige inntekter, og Statkraft måler prestasjonene gjennom måltallet «Merverdi fra forvaltningsporteføljene» for både den nordiske og den kontinentale porteføljen. Begge porteføljene skapte en høyere merverdi enn konsernets mål i 2012.

Trading og origination

Statkraft driver også med relativt kortsiktig posisjonering med finansielle standardkontrakter (trading) og handel med strukturerte produkter og skreddersydde avtaler for industri og næringsliv (origination). Inntektene kan variere betydelig mellom perioder og år. I 2012 var realiserte og urealiserte inntekter fra trading og origination 726 millioner kroner (834 millioner kroner). Nedgangen skyldes at den nye markedsaktiviteten i Tyskland og Storbritannia ble rapportert som trading og origination i 2011. I tillegg ble overføringskostnader knyttet til trading og origination ført mot inntektene i 2012, mens de ble klassifisert som overføringskostnader i regnskapet for 2011.

Statkraft måler prestasjonene i trading og origination-aktiviteten gjennom måltallet «Verdiskapning fra trading og origination», som måler resultatet etter skatt i forhold til risikokapitalen. Verdiskapningen var betydelig over konsernets mål i 2012.

Nedstrømsvirksomhet og fjernvarme

Statkraft har også inntekter fra nettvirksomhet, fjernvarme og kraftsalg til sluttbruker. Salgsinntektene fra denne delen av virksomheten er store, men marginene er lave sammenlignet med den øvrige virksomheten. Totalt utgjorde inntektene fra nedstrømsvirksomheten 5750 millioner kroner (6597 millioner kroner). Nettinntektene var relativt stabile, mens inntektene fra sluttbrukersalg falt som følge av lavere kraftpriser. Inntektsfallet fra sluttbrukersalg ble motvirket av tilsvarende lavere kostnader til energikjøp. Fjernvarmeinntektene økte som følge av høyere volum.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter omfatter inntekter ved utleie av kraftverk, øvrige leieinntekter, salg av tjenester og gevinster ved salg av eiendeler, og utgjorde 944 millioner kroner (868 millioner kroner). Nedgangen relaterer seg primært til inntekter ved utleie av kraftverk.

Energikjøp

Energikjøp utgjorde 14 262 millioner kroner (2964 millioner kroner). Den betydelige økningen skyldes primært konsernets nye forretningsaktivitet knyttet til markedsadgang for produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia. Kostnadene knyttet til gassproduksjon og sluttbrukervirksomheten falt som følge av henholdsvis lavere produksjon og lavere kraftpriser.

Overføringskostnader

Overføringskostnadene knyttet til transport av kraft var 1025 millioner kroner (1215 millioner kroner). Nedgangen relaterer seg hovedsakelig til lavere produksjon i Tyskland og at overføringskostnader knyttet til trading og origination ble ført mot inntektene fra denne aktiviteten i 2012, men ble klassifisert som overføringskostnader i 2011.

Underliggende driftskostnader

Driftskostnadene økte med 5 % fra 2011.

Lønnskostnadene økte med 10 %, som følge av ordinær lønnsutvikling, flere ansatte som følge av vekst og høyere pensjonskostnader.

Avskrivningene økte med 1 %. Økningen skyldes primært nye aktiva. I motsatt retning trekker redusert avskrivningsgrunnlag som følge av nedskrivninger i 4. kvartal 2011.

Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter økte med 7 %. Økningen relaterer seg hovedsakelig til høyere norsk eiendomsskatt.

Driftskostnader underliggende

Mill. kroner	2012	2011	Endring
Lønnskostnader	-3 024	-2 759	-265
Avskrivninger	-2 486	-2 461	-25
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	-1 340	-1 254	-86
Andre driftskostnader	-3 387	-3 256	-131
Driftskostnader	-10 238	-9 730	-508

Andre driftskostnader inkluderer primært kjøp av eksterne tjenester, materialer og kostnader ved kraftverk drevet av andre. I tillegg inngår blant annet erstatninger, husleie, IT-kostnader, markedsføring, reisekostnader og forsikringer. Disse kostnadene økte med 4 %. Økningen skyldes primært høyere prosjektaktivitet og forretningsutvikling samt reparasjonskostnader for Baltic Cable.

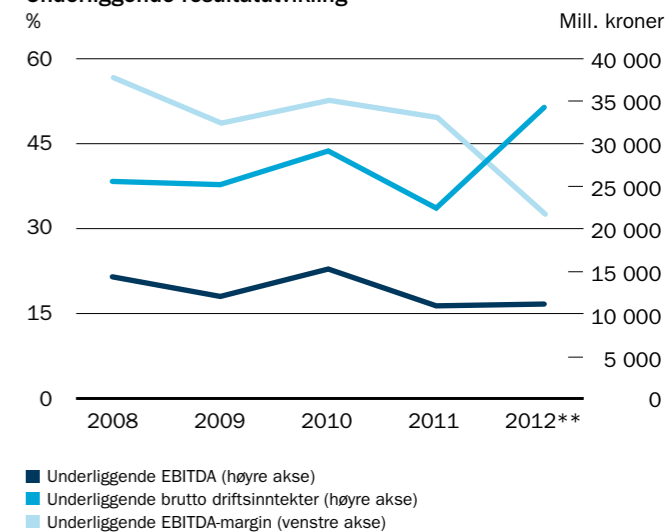
Underliggende EBITDA og underliggende driftsresultat

Både EBITDA (driftsresultat før av- og nedskrivninger) og driftsresultatet økte 2 % fra 2011, til henholdsvis 11 060 millioner kroner og 8573 millioner kroner. Forbedringen relaterte seg til segmentene Nordisk vannkraft, Kontinental energi og handel samt Internasjonal vannkraft. Segmentene Vindkraft, Fjernvarme og Industrielt eierskap viste alle en nedgang, hovedsakelig som følge av lavere priser.

Konsernets EBITDA og driftsresultat stammer primært fra segmentet Nordisk vannkraft, som bidro med henholdsvis 85 % og 97 % av totalen. I tillegg bidro Industrielt eierskap med henholdsvis 14 % og 12 %. Øvrige segmenter var enten negative eller bidro med en relativt liten andel av totalen.

Statkraft har historisk sett hatt høye EBITDA-marginer som følge av at driftskostnadene for vannkraftproduksjon er lave. Dette har til en viss grad blitt motvirket av høyere skattesats på norsk vannkraftproduksjon gjennom grunnrentebeskatning. I 2012 startet Statkraft ny forretningsaktivitet som tilbyr markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia. Kontraktene bokføres brutto i resultatregnskapet og øker dermed både salgsinntektene og energikjøpskostnadene betydelig. Marginene fra denne nye forretningsvirksomheten er imidlertid vesentlig lavere enn for konsernet for øvrig, noe som førte til at den samlede EBITDA-marginen ble redusert fra 49 % i 2011 til 32 % i 2012 (se figur under).

Underliggende resultatutvikling*

* Urealiserte verdiendringer eksklusive trading og origination og vesentlige engangsposter er trukket ut.

** Nedgangen i EBITDA-margen i 2012 skyldes primært bruttoføring av ny forretningsaktivitet i Tyskland og Storbritannia.

Poster holdt utenfor underliggende driftsresultat

Poster holdt utenfor underliggende driftsresultat

Mill. kroner	2012	2011
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	-1 328	-1 152
Vesentlige engangsposter	-1 881	-1 035
Gevinst salg av Sluppen Eiendom	-	126
Etteroppgjør salg av Trondheim Energi Nett	175	-
Nedskrivninger anleggsmidler og immatrielle eiendeler	-2 056	-1 161

Totalt utgjorde urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter -3209 millioner kroner i 2012 (-2187 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer energikontrakter

Urealiserte verdiendringer energikontrakter, eksklusiv trading og origination, beløp seg til -1328 millioner kroner (-1152 millioner kroner). Den negative utviklingen for energikontrakter i 2012 skyldes hovedsakelig valutaeffekter på langsiktige kraftsalgsavtaler inngått i euro, og effekt av lavere aluminiumspriser på indekserte kontrakter i segmentet Nordisk vannkraft. I tillegg var det mindre urealiserte verdiendringer for energikontrakter i segmentene Kontinental energi og handel og Internasjonal vannkraft.

Vesentlige engangsposter

Engangsposter som det er korrigert for i beregning av underliggende resultat beløp seg til -1881 millioner kroner i 2012 (-1035 millioner kroner).

I segmentet Kontinental energi og handel ble gasskraftverk i Tyskland nedskrevet med 1762 millioner kroner som følge av økt kraftproduksjon fra fornybare energikilder og forventning om lave marginer i årene framover. I segmentet Industrielt eierskap skrev Skagerak Energi ned investeringen i Skagerak Varme med 136 millioner kroner, som følge av kostnadsoverskridelser og endrede markedsutsikter. I segmentet Internasjonal vannkraft ble et kraftverk nedskrevet med 78 millioner kroner.

Resultatandeler fra tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

Konsernet har større eierandeler i de regionale norske kraftselskapene BKK og Agder Energi. Utenfor Norge skjer veksten i flere tilfeller gjennom eierskap i deleide selskaper.

Gasskraftverket Herdecke i Tyskland, som inngår i segmentet Kontinental energi og handel, ble nedskrevet med 224 millioner kroner som følge av økt kraftproduksjon fra fornybare energikilder og forventning om lave marginer i årene framover.

De indiske vannkraftverkene Malana og Allain Duhangan, hvor SN Power er medeier, ble nedskrevet med 460 millioner kroner som følge av at manglende utvikling og utfordringer knyttet til driften av strømnettet i India har ført til begrensninger i markedsadgangen. Eierskapet i SN Power inngår i segmentet Internasjonal vannkraft.

Biomassekraftverkene Landesbergen og Emden i Tyskland, som inngår i segmentet Kontinental energi og handel, ble nedskrevet med 44 millioner kroner som følge av forverrede markedsforhold, i hovedsak på grunn av økte priser på trevirke.

Justert for nedskrivninger var resultatandeler fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet 1752 millioner kroner

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Mill. kroner	2012	2011	Endring
BKK	382	537	-155
Agder Energi	408	443	-34
Herdecke	24	-87	111
Øvrige	209	5	204
Tilknyttede selskaper	1 024	898	126
-hvorav nedskrivninger	-728	-338	-390

(1236 millioner kroner). Forbedringen relaterer seg primært til bedre resultater fra havvindparken Sheringham Shoal og SN Powers virksomhet på Filippinene. Førstnevnte kom i full drift i 2012, og inngår i segmentet Vindkraft. Herdecke viste også en forbedring, justert for nedskrivningen, som følge av en positiv utvikling for urealiserte verdiendringer for energikontrakter. BKK og Agder Energi hadde en nedgang fra 2011 som relaterte seg til urealiserte verdiendringer for energikontrakter, og inngår i segmentet Industrielt eierskap.

Finansposter

Finansinntektene falt som følge av lavere gjennomsnittlig likviditet og lavere markedsrenter, samt lavere utbytte fra E.ON SE.

Finanskostnadene falt som følge av lavere gjennomsnittlig gjeld, noe lavere rentenivå og økt kapitalisering av byggelånsrenter. Konsernet har fire låneporteføljer i henholdsvis norske kroner, svenske kroner, euro og US dollar. Porteføljene har både flytende og fast rente med en andel på 67 % i flytende rente. I 2012 var gjennomsnittlig løpende rente 4,5 % på lån i norske kroner (4,6 %), 2,5 % på lån i svenske kroner (2,9 %), 3,6 % på lån i euro (3,9 %) og 3,9 % på lån i US dollar (3,6 %). Gjelden i dollar er relatert til prosjektfinansiering i SN Power.

Netto valutaeffekter økte kraftig, hovedsakelig som følge av en styrking av norske og svenske kroner mot euro. Effektene stammer for det meste fra interne lån og valutasikringskontrakter, og om lag 85 % var urealiserte effekter. Gevinsten for interne lån har ingen kontanteffekt og får sin motpost i utvidet resultat under omregningseffekter.

Andre finansposter relaterte seg primært til nedskrivning av aksjeposten i E.ON SE på -2128 millioner kroner (-4103 millioner kroner). Statkraft eier 83 415 119 aksjer i E.ON SE, tilsvarende 4,17 % eierandel. Aksjeposten er ved utgangen av året oppført i balansen til markedsverdi tilsvarende 8637 millioner kroner.

Finansposter

Mill. kroner	2012	2011	Endring
Renteinntekter	286	572	-286
Andre finansinntekter	765	1 309	-544
Finansinntekter	1 051	1 880	-829
Rentekostnader	-1 235	-1 506	271
Andre finanskonstnader	-50	-42	-8
Finanskostnader	-1 285	-1 548	263
Netto valutaeffekter	4 467	332	4 135
Andre finansposter	-1 816	-4 299	2 483
Netto finanskonstnader	2 417	-3 635	6 052
-hvorav urealisert	2 022	-4 024	6 046

Skatt

Regnskapsmessig skattekostnad var 4135 millioner kroner (3427 millioner kroner). Økningen i skattekostnad skyldes hovedsakelig høyere resultat før skatt, samt høyere betalbar grunnrenteskatt. Økningen i skattekostnaden ble delvis motvirket av lavere urealisert tap på aksjer som ikke er fradragsberettiget.

At effektiv skattesats i konsernet er høyere enn 28 % skyldes hovedsakelig at vannkraftproduksjon er underlagt grunnrentebeskatning, at urealisert tap på aksjer ikke er fradragsberettiget og at nedskrivning på gasskraftverk i Tyskland ikke har gitt opphav til oppføring av utsatt skattefordel.

Kontantstrøm

Bidraget fra driften økte med 4 % til 9948 millioner kroner (9521 millioner kroner), hvorav 6666 millioner kroner fra årets virksomhet (7585 millioner kroner). Lange og korte poster hadde en positiv endring på 1322 millioner kroner (299 millioner kroner), som hovedsakelig var relatert til kontantsikkerhet (cash collateral). Utbytte fra tilknyttede selskaper økte 20 % til 1960 millioner kroner (1639 millioner kroner), og relaterte seg hovedsakelig til 1261 millioner kroner fra tilknyttede selskaper i SN Power, 297 millioner kroner fra Agder Energi og 399 millioner kroner fra BKK.

Netto investeringer utgjorde 12 230 millioner kroner (8202 millioner kroner), hvorav aksjekjøpet i Desenvix, investeringer i ny kapasitet samt utlån fra Statkraft Treasury Centre på netto 1455 millioner kroner, i hovedsak til Scira, som de største postene.

Netto likviditetsendring fra finansiering var -764 millioner kroner (-13 099 millioner kroner), hvorav utbytte og konsernbidrag utgjorde 4293 millioner kroner (9400 millioner kroner). Opptak av gjeld var 7913 millioner kroner (376 millioner kroner). Statkraft utstedte i 2012 en obligasjon på 700 millioner euro, tilsvarende 5,1 milliarder kroner, med 10 års løpetid. Obligasjonen

er notert på børsen i London, og ble gjort under selskapets eksisterende EMTN-program. Det var betydelig etterspørsel etter obligasjonen som løper med en fastrente på 2,5 %. I tillegg ble det tatt opp sertifikatlån på totalt 1,7 milliarder kroner i morselskapet og et lån i US dollar knyttet til prosjektfinansiering på om lag 0,9 milliarder kroner i SN Power. I løpet av året ble det nedbetalt gjeld tilsvarende 4551 millioner kroner (5169 millioner kroner). Emisjon i datterselskaper til ikke-kontrollerende interesser relaterer seg primært til minoritetens andel av kapitalinnskudd i SN Power på 137 millioner kroner.

Omregningseffekter på bankinnskudd, kontanter og lignende utgjorde -191 millioner kroner, og knyttet seg primært til styrket norsk krone mot dollar, euro og svenske kroner.

Kapitalstruktur

Hovedmålsettingene ved konsernets styring av kapitalstruktur er å ha en fornuftig balanse mellom soliditet og ekspansjonskraft, samt å opprettholde en sterk kredittrating. Det viktigste måltallet for konsernets styring av kapitalstruktur er langsiktig kredittrating.

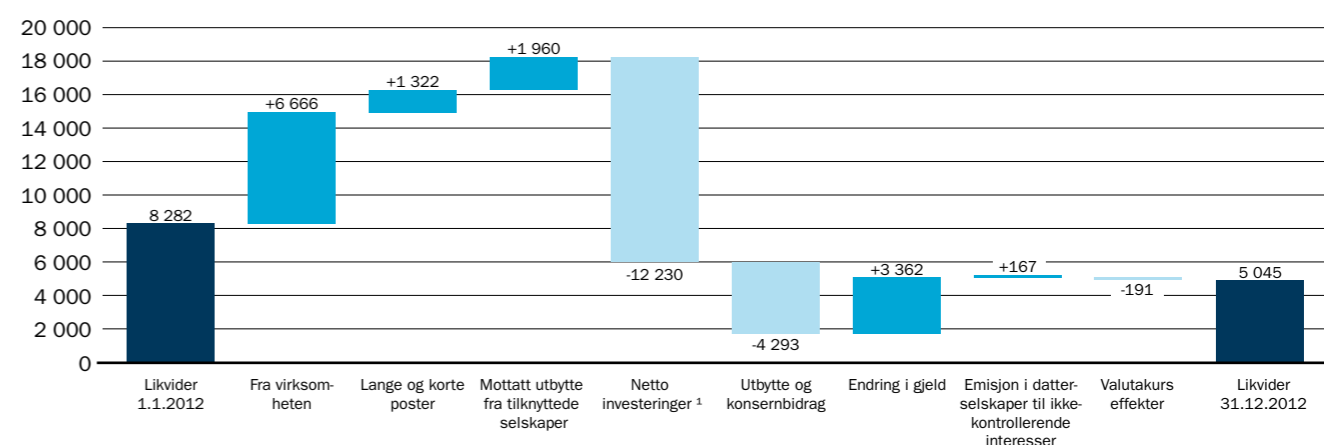
Virkemidler ved styring av kapitalstruktur på lang sikt er i hovedsak opptak og nedbetaling av langsiktig gjeld, samt inn- og utbetalinger av innskutt kapital fra og til eier. Konsernet er ikke pålagt eksterne krav med hensyn til styring av kapitalstruktur annet enn det som følger av markedets forventninger og eiers krav om utbytte.

Konsernet søker å hente fremmedkapital fra ulike låne-markeder. Ved låneopptak søker Statkraft å sikre en jevn tilbakebetalingsprofil, og nåværende forfallsprofil er i tråd med dette målet. Eventuelle nye låneopptak planlegges i henhold til likviditetsprognose, investeringsbeslutninger og salg av aktiva.

Ved utgangen av 2012 utgjorde rentebærende gjeld 40 263 millioner kroner mot 36 887 millioner kroner ved inngangen til året. Rentebærende gjeldsgrad var 39,2 % mot 36,0 % ved

Kontantstrøm

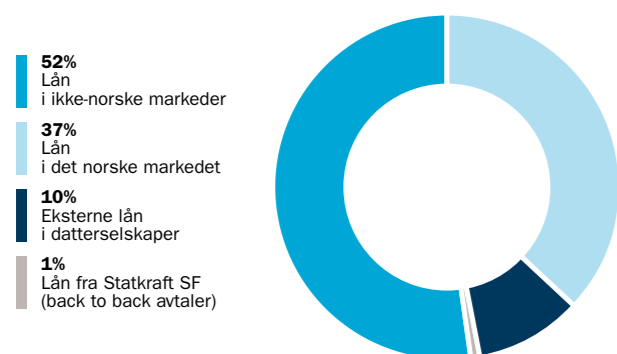
Mill. kroner

¹ Netto investeringer inkluderer investeringer betalt ved kvartalslutt, innbetalinger fra salg av anleggsmidler, netto likviditet ut fra konsernet ved overtakelse av virksomhet, inn- og utbetalinger av utlån

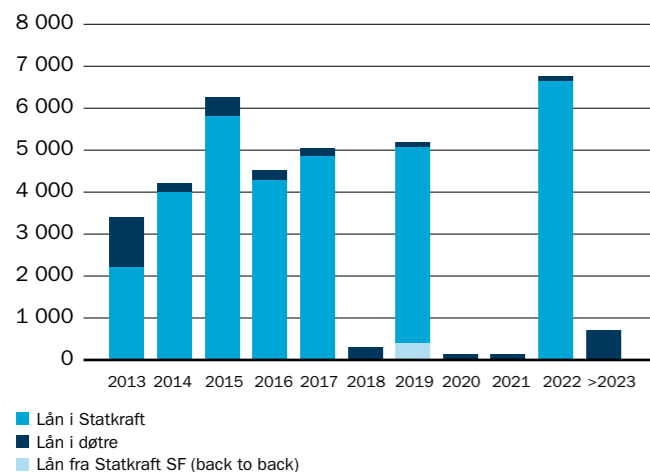
Ekstern gjeld

Fordeling

Låneforfall langsiktig gjeld

Mill. kroner

utgangen av 2011. Økningen skyldes både høyere rentebærende gjeld og lavere egenkapital. Netto rentebærende gjeld⁶ var 34 761 millioner kroner (28 150 millioner kroner), og netto rentebærende gjeldsgrad 35,8 % (30,0 %). I tillegg til høyere rentebærende gjeld og lavere egenkapital, skyldes økningen lavere bankinnskudd og lignende.

Ved utgangen av året hadde Statkraft en egenkapital på 62 437 millioner kroner mot 65 651 millioner kroner ved inngangen til året. Dette tilsvarer 43,1 % av totalkapitalen. Nedgangen på 2,6 %-poeng fra 2011 skyldes primært at utbytte og konsernbidrag var høyere enn totalresultatet i 2012.

Lån fra Statkraft SF til Statkraft AS utgjorde 400 millioner kroner ved utgangen av året.

Omløpsmidler, utenom likviditetsbeholdningen, var 20 206 millioner kroner og kortsiktig rentefri gjeld var 16 369 millioner kroner ved utgangen av 2012.

Finansiell styrke og rating

Et viktig mål for Statkraft er å beholde ratingen hos de to store ratingbyråene, Standard & Poor's og Moody's. Et viktig nøkkeltall Statkraft følger i forhold til rating er kontantstrøm fra drift i forhold til netto rentebærende gjeld. I 2012 viste dette nøkkeltallet 23,7 %⁷, hvilket er bedre enn hva ratingbyråene har indikert som grenseverdi for å opprettholde dagens rating på A- fra Standard & Poor's og Baa1 fra Moody's.

Investeringer og prosjekter

I tråd med konsernets strategi er det stor prosjektaktivitet, spesielt innen vannkraft, vindkraft og fjernvarme. Statkraft er en betydelig utvikler av vannkraft både nasjonalt og internasjonalt, gjennom egen organisasjon og selskapet SN Power. Veksten er drevet av økt internasjonal energietterspørsel og behovet for energi med lavest mulig karbonutslipp. Statkraft har et investeringsprogram og en investeringsstrategi i størrelsesorden 70-80 milliarder kroner i perioden fra 2011 til 2015. Totalt investerte Statkraft 10 673 millioner kroner i 2012 (8269 millioner kroner). Konsernet har god fleksibilitet i investeringsprogrammet, og vurderer løpende planene i forhold til markedsutsikter og finansiell styrke.

Europeisk fleksibel kraftproduksjon og markedsoperasjoner står for opptil 23 % av investeringsplanen, og inkluderer i hovedsak oppgraderinger og utvidelser innen eksisterende vannkraftportefølje i Norden og gasskraftverket Knapsack i Tyskland. I tillegg pågår forberedelser for å delta i konsesjonsrunden for vannkraft i Frankrike. Internasjonal vannkraft representerer i underkant av 50 %, og inkluderer både investeringer i Sørøst-Europa og investeringer utenfor Europa gjennom SN Power.

Kontantstrøm fra drift/Netto rentebærende gjeld

Vindkraft forventes å utgjøre i underkant av 20 % av planene med vekt på Sverige og Storbritannia. Fjernvarme, småkraft og investeringer i Skagerak Energi vil stå for den resterende andelen.

Om lag 60 % av investeringsplanen relaterer seg til utbygging av ny kapasitet hvor det allerede er tatt investeringsbeslutning,

Investeringsstrategi 2011-2015

70-80 milliarder kroner

Strategiske satsningsområder

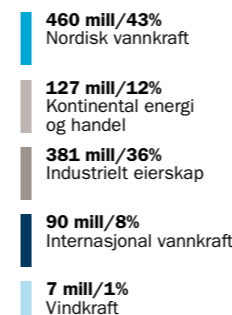

Fleksibilitet i investeringsplanene

Vedlikeholdsinvesteringer (1065 mill. kroner)

Mill. kroner/%

Investeringer i ny kapasitet (6085 mill. kroner)

Mill. kroner/%

mens cirka 10 % relaterer seg til vedlikehold og oppgradering av eksisterende kraftverk. Den resterende andelen er knyttet til prosjekter som ikke er kommitert, og dermed kan utsettes eller kanselleres dersom rating eller markedsforhold skulle tilsi dette.

Investeringer i 2012

Vedlikeholdsinvesteringene utgjorde 1065 millioner kroner (1129 millioner kroner). Investeringene relaterer seg primært til segmentene Nordisk vannkraft og Industrielt eierskap (Skagerak Energi).

Investeringene i ny kapasitet var 6085 millioner kroner (5217 millioner kroner). De største prosjektene var de norske vannkraftverkene Svartisen, Eirisdal/Makkoren og Nedre Røssåga, gasskraftverket Knapsack II i Tyskland, vannkraftverk i Tyrkia, Panama og Peru, landbasert vindkraft i Sverige og Storbritannia, fjernvarmeanlegg i Norge og Sverige samt småskala vannkraft i Norge.

Investeringene i eierandeler utgjorde 3523 millioner kroner (1923 millioner kroner), hvorav kjøpet av Desenvix i Brasil og havbasert vindkraft i Storbritannia var de største postene.

Investeringer i eierandeler (3523 mill. kroner)

Mill. kroner/%

6) Netto rentebærende gjeld: Rentebærende langsiktig gjeld + rentebærende kortsiktig gjeld - bankinnskudd, kontanter og lignende - kortsiktige finansielle plasseringer

7) Kontantstrøm fra drift / Netto rentebærende gjeld (%): (Netto likviditetsendring fra virksomheten - Endringer i kortsiktige poster) x 100 / (Rentebærende kortsiktig gjeld

+ Rentebærende langsiktig gjeld - Bankinnskudd, kontanter og lignende)

Prosjekter

2012	Prosjekt	Land	Ny kapasitet (MW) ¹⁾	Statkrafts eierandel	Planlagt ferdigstillelse		
Besluttede investeringer i 2012							
Vannkraft	Kjensvatn	Norge	11	100,00 %			
	Brokke Nord/Sør	Norge	24	- ²⁾			
Vindkraft	Nedre Røssåga, fase 2	Norge	100	100,00 %			
	Ögonfågeln	Sverige	99	60,00 %			
	Björkhöjden	Sverige	270	60,00 %			
	Tollarjåbär	Sverige	3	90,00 %			
	Berry Burn	Storbritannia	67	100,00 %			
Ferdigstilte prosjekter i 2012							
Vannkraft	Svartisen	Norge	250	70,00 %			
	La Confluencia	Chile	158	50,00 % ³⁾			
Fjernvarme	Allain Duhangan	India	192	43,00 % ³⁾			
	Theun Hinboun XP	Laos	280	20,00 % ⁴⁾			
	Stjørdal	Norge	20	85,00 %			
	Harstad	Norge	23	100,00 %			
	Vindkraft	Sheringham Shoal	Storbritannia	317	50,00 %		
UEE Macaúbas		Brasil	30	41,00 %			
UEE Seabra		Brasil	30	41,00 %			
UEE Novo Horizonte		Brasil	30	41,00 %			
	UEE Barra dos Coqueiros	Brasil	30	36,00 %			
Hovedprosjekter under bygging							
Vannkraft	Eirisdal og Makkoren	Norge	56	100,00 %	2014	2. kv	
	Nedre Røssåga, fase 1	Norge	-	100,00 %	2015	2. kv	
	Nedre Røssåga, fase 2	Norge	100	100,00 %	2016	3. kv	
	Kjensvatn	Norge	11	100,00 %	2014	4. kv	
	Brokke Nord/Sør	Norge	24	- ²⁾	2014		
	Kargi	Tyrkia	102	100,00 %	2013	4. kv	
	Cetin	Tyrkia	517	100,00 %	2015	4. kv	
	Devoll	Albania	272	50,00 % ⁵⁾	2018		
	Cheves	Peru	171	100,00 % ³⁾	2014	2. kv	
	Binga ⁶⁾	Filippinene	120	50,00 % ³⁾	2014	4. kv	
	Bajo Frio	Panama	58	26,00 % ³⁾	2014	2. kv	
	Gasskraft	Knapsack II	Tyskland	430	100,00 %	2013	3. kv
		Baillie Windfarm	Storbritannia	53	80,00 %	2013	1. kv
	Vindkraft	Berry Burn	Storbritannia	67	100,00 %	2014	1. kv
Mörtjärnberget		Sverige	85	60,00 %	2013	4. kv	
Stamåsen		Sverige	60	60,00 %	2013	2. kv	
Ögonfågeln		Sverige	99	60,00 %	2014	4. kv	
Björkhöjden		Sverige	270	60,00 %	2015	4. kv	
Tollarjåbär		Sverige	3	90,00 %	2013	4. kv	
Fjernvarme		Ås	Norge	24	100,00 %	2013	3. kv
		Sandefjord	Norge	23	100,00 %	2015	2. kv
		Hammargård/Kungsbacka	Sverige	12	100,00 %	2013	4. kv

1) Totalt for prosjektet, inkludert partners andel

2) Eid av Agder Energi (69%) og Skagerak Energi (31%)

3) SN Power sin eierandel

4) Statkraft SF sin eierandel

5) Under utvikling

6) Under oppgradering

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Risikostyring

Statkraft er eksponert for forskjellige typer risiko gjennom hele verdikjeden. Risikostyring er en integrert del av all aktivitet i Statkraft, og ledere på alle nivåer av organisasjonen er ansvarlig for dette, inkludert datterselskaper, felleseide selskaper og kontraktører.

Risikovurderinger er en del av beslutningsprosessen, og hjelper beslutningstakere med å prioritere og å evaluere tiltak. Risikostyringen er regulert gjennom mandater, kravdokumenter og retningslinjer. Oppfølging av risiko og risikohåndtering gjennomføres som en del av normal forretningsdrift.

Vekst og økende grad av internasjonalisering stiller større krav til risikostyring i investeringsporteføljen. Konsernets investeringskomité sikrer uavhengige risikovurderinger før investeringsbeslutning tas og vurderinger på tvers av prosjektporteføljene.

Markedsrisiko og finansiell risiko

Statkraft er eksponert for betydelig markedsrisiko i forbindelse med produksjon og handel med kraft. Inntektene fra kraftproduksjonen er eksponert for både volum- og kraftprisrisiko.

Statkraft håndterer markedsrisiko i energimarkedene ved å handle fysiske og finansielle instrumenter i flere markeder. Økt integrering av energimarkedene har stor betydning for de valgte forretningsmodellene og håndtering av risiko. Det legges derfor vekt på å se de ulike markedene i sammenheng.

Salgsvirksomheten er eksponert for usikkerhet i salgsprisen til privatkunder og bedrifter, samt innkjøpsprisen i engrosmarkedet. Nettoeksponeringen begrenses gjennom å sikre symmetri i eksponeringen mot kunder og innkjøpene i engrosmarkedet samt gjennom finansielle instrumenter.

Risiko i forbindelse med valuta, rente og likviditet, inkludert refinansiering og opptak av ny gjeld, koordineres og styres på konsernnivå. Statkraft er eksponert for renterisiko gjennom fremmedfinansiering og inntekter fra nettvirksomheten. Konsernet er eksponert mot valutarisiko gjennom integreringen av energimarkeder, krafthandel skjer i euro, finansiering og andre kontantstrømmer knyttet til konsernets utenlandske selskaper.

Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater. Terminkontrakter i valuta og rentebytteavtaler er de viktigste instrumentene.

Motpartsrisiko og likvidetsrisiko

Statkraft har motpartsrisiko gjennom krafthandel og plassering av overskuddslikviditet. Før avtaleinngåelse blir kredittverdiheten til alle motparter vurdert, og eksponeringen mot enkeltmotpartene begrenses av mandater basert på kredittverdighet.

Likvidetsrisikoen knytter seg til avvik mellom forfallsprofilen på finansielle forpliktelser og kontantstrømmene som genereres av eiendelene, samt krav om økte marginkrav i forbindelse med finansielle derivater og energiderivater. Likvidetsrisikoen håndteres hovedsakelig gjennom gode lånemuligheter, trekkfasiliteter og minimumskrav til konsernets likvidetsbeholdning.

Operasjonell risiko og prosjektgjennomføringsrisiko

Alle prosesser i verdikjeden er eksponert for operasjonell risiko. Prosjektgjennomføring og drift er spesielt eksponert mot operasjonell risiko som personskader eller dødsulykker, skader på miljøet, omdømmetap og økonomisk tap.

Sikkerhet og trygghet for ansatte, leverandører, partnere og berørte tredjeparter er avgjørende og blir gitt stor oppmerksomhet.

De mest kritiske risikofaktorene er knyttet til utviklingen av Statkrafts internasjonale portefølje. Tilpasning og utvikling av Statkrafts kultur og beste praksis i forhold til en mer mangfoldig og internasjonal virksomhet vektlegges sterkt for å unngå forsinkelser, kostnadsoverskridelser og uønskede hendelser i investeringsprosjektene.

Tiltak for å unngå mislighold og svindel, for eksempel lekkasjer av innsideinformasjon, er iverksatt og integrert i konsernets forretningsprosesser.

Risikoen for naturkatastrofer som skader virksomheten er økende. Kraftverkene i Norden er mer utsatt for ekstremvær som følge av klimaendringer. Tiltak er iverksatt for å redusere risikoen i forbindelse med slike hendelser, for eksempel revurdere klassifisering og gjennomføring av nødvendige oppgraderinger av dammer.

Statkraft har forsikringsdekning for all vesentlige typer ødeleggelser eller skader.

Regulatorisk og politisk risiko

Vekst i fornybar energi fører til økt eksponering mot støtte-regimer. Risikoene i forbindelse med støttereimer gjelder hvorvidt og hvordan de vil videreføres på lang sikt. Dette er underlagt både politiske avgjørelser og utviklingen i energimarkedet.

Kraftprisene avhenger av CO₂-priser. Prisutviklingen for CO₂ er usikker, og en kollaps i dette markedet vil ha betydelig påvirkning på Statkrafts inntjening og finansielle styrke. Statkraft følger utviklingen og tilpasser investeringsplanen til framtidig inntjening.

Konsernet har en felles tilnærming til håndtering av regulatoriske forhold og myndighetsspørsmål. Statkraft følger regulatoriske prosesser som kan skade virksomheten eller skape nye forretningsmuligheter, og utvikler nye posisjoner for konsernet i prioriterte spørsmål.

Risikostyring i Statkraft er nærmere beskrevet i «Risikostyring for økt verdiskapning» i årsrapporten på Statkrafts hjemmesider.

Internkontroll

Internkontroll er en sentral del av god risikostyring, og Statkraft arbeider målrettet med å videreutvikle internkontrollen. Statkraft har et system for internkontroll over finansiell rapportering som skal bidra til pålitelig finansiell rapportering. Statkraft har en funksjon for konsernrevisjon med formål å bistå styret og ledelsen i å utøve uavhengig og nøytral vurdering av om konsernets internkontroll og vesentlige risikoer er tilstrekkelig håndtert og kontrollert. Konsernrevisjonen skal også bidra til kontinuerlig kvalitetsforbedring i interne styrings- og kontrollsystemer.

Det er etablert et styringssystem som samler alle styringsdokumenter, og som legger til rette for en mer effektiv, systematisk og enhetlig styring av konsernet med tilstrekkelig formalisering, dokumentasjon og etterrettelighet.

Internkontroll i Statkraft er nærmere beskrevet i «Internkontroll» i årsrapporten på Statkrafts hjemmesider.

Forskning og utvikling

Formålet med Statkrafts satsing på innovasjon og forskning og utvikling (FoU) er å styrke selskapets konkurransefortrinn innenfor kjernevirksomheten, samt å overvåke trender og utvikling som kan påvirke markedene Statkraft opererer i.

Mye av innovasjonsarbeidet utføres i forretningsområdene og har i hovedsak fokus på kontinuerlig forbedring og utviklingsprosjekter som gir rask avkastning i form av økt verdiskapning. For å styrke konkurranseevnen innen eksisterende virksomhet på lengre sikt er det etablert FoU-programmer innenfor vannkraft, vindkraft og bioenergi.

I 2012 ble det brukt om lag 120 millioner kroner på ulike FoU- og innovasjonsaktiviteter. Eksterne FoU-miljøer og samarbeidspartnere utgjør en viktig kompetansebase for Statkraft, og en stor andel av midlene bidrar til å styrke eksterne kompetansemiljøer. Statkraft deltar blant annet i fem nasjonale forskningssentre for miljøvennlig energi (FMEer).

Verdiskapningen fra FoU- og innovasjonsaktivitetene skriver seg fra mer effektiv ressursutnyttelse, redusert risiko og reduserte kostnader knyttet til prosjektutvikling, effektivisering av drift og vedlikeholdsprosesser eller fra utvikling av nye konsepter og tjenester innen markedsoperasjoner. Eksempelvis har et FoU-prosjekt utviklet og implementert et analyseverktøy for vindkraftproduksjon. Gjennom systematisk innsamling og prosessering av driftsdata får man bedre vindprognoser, og bedre mulighet for drifts- og vedlikeholdsplanlegging. Dette benyttes for å optimalisere produksjonen, og prosjektet har bidratt til å øke produksjonseffektiviteten med opptil 2 % for vindparken på Smøla.

Verdiskapningen vurderes i flere dimensjoner enn det som er direkte målbart, blant annet for å sikre gode fremtidige rammebetingelser for fornybar energiproduksjon. For eksempel gir forskning på laksebestand under ulike vannføringsregimer faktagrunnlag Statkraft trenger i forbindelse med vilkårsrevisjoner i konsernets vassdrag.

Gjennom utvikling av et system for videoovervåkning og analyser av fugleadferd i nærheten av turbinene på Smøla, bidrar Statkraft til å bygge kunnskap om hvordan vi fugledødeligheten kan reduseres, og dermed optimalisere utnyttelse av både eksisterende og nye land- og havbaserte vindparker. Bidrag til

kompetanseoppbygging rundt dette temaet kan være utslagsgivende når det gjelder Statkrafts mulighet til å få konsesjoner i områder med forekomst av verdifulle fuglearter.

Grunnlaget for ny forretningsutvikling legges ved å overvåke eksterne trender og teknologiutvikling for å fange opp nye virksomhetsmuligheter, samtidig blir ny teknologi testet og kvalifisert.

Sammen med teknologiutvikling, er innovasjon innen kommersielle tjenester i forbindelse med energiproduksjon og -forsyning i ferd med å bli en avgjørende konkurransefordel for selskapets langsiktige suksess. I Tyskland er Statkraft markedsleder innen å tilby markedsadgang til produsenter av fornybar energi. I 2012 ble Statkraft det første selskapet som tok sikte på å møte kraftetterspørsel med ikke-regulerbare kraftproduksjon gjennom å samle hundrevis av vindturbiner, solenergi, vannkraft og biomasseanlegg i ett intelligent, nettverksbasert virtuelt kraftverk. Aktiv styring av kraftverk som produserer fornybar energi bidrar til et stabilt kraftsystem, og gjør energiomleggingen i Tyskland billigere. Også i Storbritannia har Statkraft tatt en ledende rolle innen dette området, og har demonstrert innovasjon ved å legge til rette for markedsadgang for eiere av vindkraftverk gjennom langsiktige kraftkjøpsavtaler.

Samfunnsansvar

Statkrafts kjernevirksomhet adresserer en av vår tids største samfunnsutfordringer; global vekst drevet av fossile energikilder med store klimagassutslipp og alvorlige klimaendringer. Statkrafts bidrag til å løse denne utfordringen er å tilby fornybar energi og bærekraftige energiløsninger. Som arbeidsplass skal Statkraft sørge for trygge drifts- og prosjektaktiviteter der mennesker, samfunn, miljø og selskapets eiendeler beskyttes. I Statkraft er ingen aktivitet viktig nok til å bli gjennomført med fare for liv og helse.

For å lykkes med å ivareta samfunnsansvaret støtter Statkraft seg på globalt støttede initiativer og standarder, herunder prinsipper fra OECDs Guidelines for Multinational Enterprises og IFCs Performance Standards on Social & Environmental Sustainability.

Statkraft er medlem av FNs Global Compact og forplikter seg ved dette til å følge opp initiativet og dets ti prinsipper om menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og antikorrupsjon, samt årlig å rapportere resultater til Global Compacts medlemsregister.

Statkraft har som ambisjon å være ledende når det gjelder å vise samfunnsansvar, og vurderinger fra uavhengige ratingbyråer gir en indikasjon på om konsernet lykkes i å etablere en slik posisjon. Statkraft har i 2012 fått rating som Prime/B- (hvilket tilsvarer ledende nivå) i oekom Corporate Rating av konsernets resultater med hensyn til samfunnsansvar.

I Statkraft er samfunnsansvar et linjeansvar og en integrert del i all virksomhet. I det følgende gis en kortfattet oversikt over Statkrafts arbeid og resultater innen området samfunnsansvar i 2012. En mer detaljert gjennomgang finnes i årsrapport på Statkrafts hjemmesider.

Styring av samfunnsansvar

Statkrafts grunnleggende prinsipper for å opptre på en bærekraftig, etisk og sosialt ansvarlig måte er beskrevet i Statkrafts leveregler. Levereglene gjelder for alle selskaper og medarbeidere i Statkraftkonsernet, og det forventes at Statkrafts forretningspartnere har standarder som er i tråd med disse. Statkraft har også utarbeidet tilsvarende retningslinjer spesielt rettet mot konsernets leverandører.

Oppfølging og styring av Statkrafts samfunnsansvar er en integrert del av Statkrafts styringssystem, «The Statkraft Way». I 2012 ble Statkrafts overordnede policy for Corporate Responsibility & HSE oppdatert og det ble gjennomført en revisjon av retningslinjer for alle områder knyttet til samfunnsansvar. Resultatmessig følges samfunnsansvarstemaer opp gjennom målekort på både konsern- og forretningsområdenivå, og gjennom konsernrevisjonens arbeid. I 2012 ble det besluttet å forsterke ytterligere den systematiske oppfølgingen av etterlevelse på konsernnivå innen to sentrale områder; antikorrupsjon og helse og sikkerhet.

Samfunnsansvar utgjør en viktig faktor ved utbyggingsprosjekter og ved oppkjøp. Statkraft har utviklet en beslutningsmodell for gjennomføring av større utbyggingsprosjekter, fusjoner og oppkjøp hvor viktige temaer innen samfunnsansvar er integrert. Modellen presenterer et felles begrepsapparat og sikrer en helhetlig tilnærming fra tidlig fase og gjennom stegvise beslutningsprosesser i konsernet. Grunnprinsippet er at det ved hver hovedbeslutning skal foreligge strukturert og dokumentert informasjon om en rekke sentrale faktorer, herunder samfunnsansvar, som en del av beslutningsgrunnlaget.

Statkraft har i 2012 deltatt i testingen av IHAs (International Hydropower Association) Hydropower Sustainability Assessment Protocol, som er et verktøy for å evaluere bærekraft i både vannkraftprosjekter og vannkraftanlegg i drift. Testingen vil fortsette i 2013.

Opplæring og dilemmatrening for både ledere og medarbeidere utgjør en viktig del av arbeidet med samfunnsansvar i Statkraft. For å understøtte dette har Statkraft utarbeidet håndbøker og opplæringsprogrammer i antikorrupsjon og helse og sikkerhet. I tillegg er samfunnsansvar et sentralt tema i trening for nyansatte og ledere.

Medarbeidere som står overfor vanskelige beslutninger kan søke råd gjennom flere kanaler. Statkrafts medarbeidere har rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold og konsernrevisjonen fungerer som uavhengig varslingskanal. I 2012 ble det ikke registrert noen varslings saker. I utbyggingsprosjekter registreres og håndteres eventuelle klage mål fra interessenter i henhold til fastlagte prosedyrer.

Helse og sikkerhet

I Statkraft skal arbeid planlegges og gjennomføres med null personskader som mål. Tydelige krav og tett oppfølging i både driftsaktiviteter og i alle prosjektfaser er avgjørende for å oppnå trygge og sikre arbeidsplasser. I all virksomhet blir det lagt stor vekt på tilstrekkelig helse- og sikkerhetskompetanse blant egne ansatte samt sikkerhetsopplæring av kontraktører og underkontraktører. Konsernets styringssystem for helse og sikkerhet er basert på kravene i standarden OHSAS 18001 og internasjonal god praksis.

I 2012 inntraff fire dødsulykker i tilknytning til Statkrafts virksomhet, hvorav to var arbeidsrelaterte.

De arbeidsrelaterte dødsulykkene inntraff begge i utbyggingsprosjektet Cheves i Peru som er heleid av SN Power. Den første dødsulykken inntraff i juli da en kontraktør omkom etter å ha blitt truffet av steinblokker under tunnelarbeid. Den andre dødsulykken inntraff i oktober da en kontraktør omkom etter å ha fått strømgjennomgang, også det i forbindelse med tunnelarbeid.

I tillegg var det to dødsfall blant tredjepart som oppholdt seg på eller i nærheten av konsernets anlegg. I mai druknet en person i innløpskanalen til SN Powers anlegg La Oroya i Peru, og i september omkom en lastebil sjåfør etter å ha kjørt av veien i nærheten av utbyggingsprosjektet Cetin i Tyrkia, som er heleid av Statkraft.

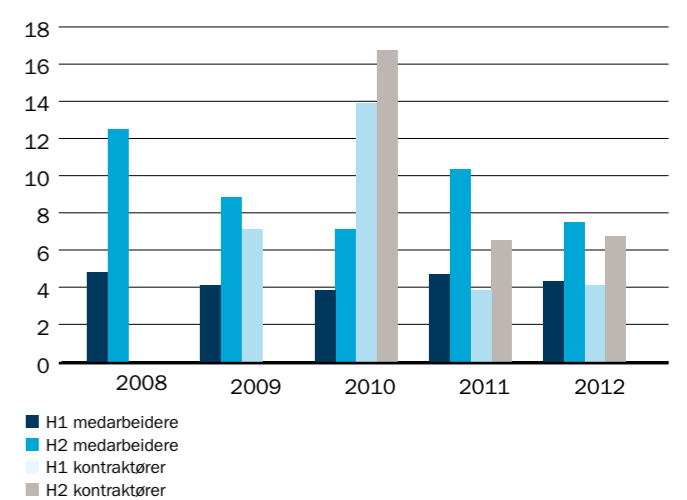
Ved overnevnte dødsulykker ble det, i tillegg til politietterforskning, gjennomført interne og uavhengige granskinger umiddelbart etter hendelsene. Granskningsrapportene med tilhørende forbedringstiltak ble deretter presentert og fulgt opp både i Statkrafts og de respektive datterselskaps styrer.

Sett i et lenger perspektiv går utviklingen med hensyn til arbeidsrelaterte skader i riktig retning, og flere av skadeindikatorerne er også forbedret fra 2011 til 2012. Indikatoren for skader med fravær, H1, blant konsernets medarbeidere var 4,1 i 2012 (4,5), mens indikatoren for alle typer personskader, H2, var 7,1 (10,0). For kontraktøransatte var H1 3,6 (3,4) og H2 6,3 (6,2). Totalt ble det registrert 239 skader (280), hvorav 138 fraværsskader (141), blant konsernets medarbeidere og kontraktøransatte. I tillegg ble det registrert 8239 farlige forhold (6125) og 363 nestenulykker (365).

Konsernet arbeider målrettet med å forbedre og implementere retningslinjer for helse og sikkerhet samt sikring av mennesker og verdier. Spesielle fokusområder i 2012 har vært økt trafikksikkerhet i internasjonale utbyggingsprosjekter, revidering og verifisering av beredskapsplaner og tydeliggjøring av helse- og

H1 og H2 for medarbeidere og kontraktører

Antall per millioner arbeidstimer

sikkerhetskrav i konsernets prosjektstyringsverktøy. I 2012 ble det også gjennomført en fullskala beredskapsøvelse på tvers av to forretningsområder og tre nasjoner.

Sykefraværet i Statkraft har ligget stabilt lavt i flere år og var 3,1 % i 2012 (3,4 %), noe som er innenfor målet om et sykefravær lavere enn 3,5 %. Alle de norske selskapene i konsernet har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (IA) med aktiv fraværsoppfølging og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Klima og miljøpåvirkning

Statkraft legger internasjonal god praksis til grunn for sitt miljøarbeid og konsernets miljøstyringssystem er basert på kravene i ISO 14001. Deler av virksomheten er også sertifisert etter denne standarden.

Det var ingen alvorlige miljøhendelser i konsernet i 2012. Det ble registrert 128 mindre alvorlige miljøhendelser (185), hvorav tre med høy miljørisiko og 45 brudd på gjeldende konsesjonskrav (51). De fleste av miljøhendelsene gjaldt kortvarige brudd på manøvreringsbestemmelsene, mindre oljeutslipp og avvik knyttet til avfallshåndtering. Disse hadde liten eller ingen innvirkning på miljøet.

Statkraft følger kontinuerlig opp virksomhetens påvirkning på biologisk mangfold, både i driftsvirksomhet og prosjektutvikling. Det gjennomføres omfattende undersøkelser og tiltak rettet mot blant annet vandrende fisk - spesielt laks og ål (vannkraft), rovfugl - spesielt havørn og kongeørn (landbasert vindkraft) og marine pattedyr – spesielt sel og hval (havbasert vindkraft).

I 2012 etablerte Statkraft et internt, tverrfaglig klimapanel for å bedre kunne ivareta og samordne klimaspørsmål på tvers av organisasjon, teknologi, prosess og geografi. Klimapanelet skal blant annet bidra i vurderingene av hvilke klima-scenarier som skal legges til grunn ved blant annet investeringsbeslutninger, planlegging, drift og i ulike markedsvurderinger. I dette arbeidet vil Statkraft bruke IPCCs vurderinger som sentrale premisser.

En ny indikator for miljø i konsernets målekort ble implementert i 2012. Denne indikatoren er basert på en uavhengig evaluering av konsernets totale miljøinnsats og fremstilles i form av en rating på lik linje med en finansiell rating. Konsernet har som mål å oppnå status Prime (B- eller bedre) og oppnådde en slik status i 2012. Statkraft benytter ratingen og underliggende informasjon til eget forbedringsarbeid og jobber målrettet for å stadig forbedre miljøprestasjonene.

Statkrafts klimagassutslipp utgjorde 483 879 tonn CO₂-ekvivalenter i 2012 (1 161 900 tonn), hvorav 82 % var fra konsernets gasskraftvirksomhet. I 2012 var cirka 97 % av konsernets kraft- og fjernvarmeproduksjon basert på fornybare energikilder.

I 2012 var elektrisitetsbruken i Statkraft 2054 GWh (1150 GWh). All elektrisitetsbruk i konsernet er sertifisert fornybar i henhold til RECS (Renewable Energy Certificate System).

Statkraft genererte i 2012 78 844 tonn farlig avfall fra kraft- og fjernvarmeproduksjon. Dette ble behandlet i tråd med gjeldende regelverk. Hoveddelen av dette (99 %) er restprodukter fra avfalls- og bioforbrenningsanlegg.

Samfunnsrolle

I løpet av 2012 bidro Statkraft med 14 225 millioner kroner i økonomisk verdiskaping (8841 millioner kroner), hvorav 2900 millioner kroner ble foreslått som utbytte til eier (4288 millioner kroner), mens skatter og avgifter til stat og kommuner utgjorde 5801 millioner kroner (4987 millioner kroner). Statkrafts samlede investeringer i 2012 var 10 673 millioner kroner (8269 millioner kroner), hvorav 1753 millioner kroner i Norge (3641 millioner kroner) og 8921 millioner kroner utenfor Norge (4628 millioner kroner). 57 % av investeringene var knyttet til utvidelse av produksjonskapasiteten.

Statkraft ønsker en god og åpen dialog og samhandling med alle som er berørt av selskapets virksomhet. Dette gjøres blant annet gjennom jevnlige møter med vertskommuner, i møter med interessenter i utbyggingsprosjekter og gjennom aktiv deltakelse i nasjonale og internasjonale fora der energispørsmål og samfunnsansvar er temaer.

I flere av utbyggingsprosjektene har Statkraft i 2012 gjennomført omfattende undersøkelser, analyser og tiltak for å oppnå så gode løsninger som mulig både for prosjektgjennomføring og for de som på ulike måter blir berørt av prosjektene. Eksempler på prosjekter hvor slikt arbeid har stått sentralt er Theun-Hinboun Expansion Project i Laos (hvor Statkraft har en eierandel på 20 %), utvikling av vannkraft i Cetin-prosjektet i Tyrkia (heleid av Statkraft) og utvikling av vindkraft i nordre del av Sverige (hvor Statkraft har en eierandel på 60 %).

Statkraftfondet ble avviklet i 2012. Midlene som fondet disponerte benyttes nå i langsiktige avtaler med ulike interesseorganisasjoner. Hovedhensikten med disse samarbeidsavtalene er å bidra til erfaringsutveksling og økt kompetanse hos alle parter, samt å styrke miljøarbeid og humanitært arbeid i områder der Statkraft har forretningsvirksomhet.

Medarbeidere og organisasjon

Tydlig ledelse, et godt og utviklende arbeidsmiljø og kompetanseutvikling er alle strategisk viktige områder i Statkraft. Statkrafts ledelsesplattform beskriver de viktigste driverne for god ledelse med hensyn til å oppnå konsernets strategiske ambisjoner, og alle ledere blir jevnlig målt i forhold til disse. Kompetanseutvikling følges opp systematisk gjennom medarbeidersamtaler, og i tillegg til kurs og videreutdanning oppfordres medarbeidere til intern rotasjon.

I 2012 ble det igjen gjennomført en felles medarbeiderundersøkelse i Statkraft, Skagerak Energi og SN Power med gode resultater. Formålet med undersøkelsen er å forbedre Statkraft som arbeidsplass, og resultatene blir fulgt opp av hver enkelt avdeling.

Lansering og implementering av «The Statkraft Way» i 2012 har ytterligere tydeliggjort fordeling av ansvar, roller, mål og resultatoppfølging i hele organisasjonen. I 2012 introduserte Statkraft et nytt system for variabel lønn som i større grad enn tidligere er basert på resultater og måloppnåelse.

Statkraft arbeider systematisk og målrettet med rekruttering og selskapet fortsetter å være en attraktiv arbeidsgiver både blant nyutdannede og arbeidstakere med erfaring. Konsernet har et traineeprogram som i 2012 omfattet 15 traineer.

Statkraft legger opp til et nært og strukturert samarbeid med alle fagforeninger som er representert. I tillegg til nasjonalt samarbeid med fagorganisasjoner etablerte Statkraft i 2011 et europeisk samarbeidsråd (Statkraft European Works Council, SEWC) med tillitsvalgte fra Norge, Sverige, Tyskland og Storbritannia. SEWC er et viktig samarbeidsforum for å samordne og implementere prinsipper og retningslinjer med hensyn til arbeidsliv og arbeidstakerrettigheter i Statkraft. SEWC sikrer også god informasjonsflyt om beslutninger, og gir tillitsvalgte fra de ulike landene en formell og akseptert arena å møte toppledelsen på.

Statkraft ønsker et mangfoldig arbeidsmiljø og legger likebehandling til grunn ved rekruttering og i personalpolitikken. Objektive og profesjonelle rekrutteringsprosesser, både for internt og eksternt utlyste posisjoner, skal sikre at den best kvalifiserte kandidaten alltid blir valgt. Statkraft har også siden oppstarten i 2007 vært en av samarbeidspartnerne til Alarga som er en stiftelse som arbeider for å øke andelen med multikulturell kompetanse i norsk næringsliv.

Statkraft ønsker en jevnere kjønnsfordeling i konsernet og flere kvinner i ledende stillinger. Mot slutten av 2012 initierte Statkraft sammen med en rekke andre store, norske selskaper et forskningsprosjekt hvor formålet er å finne konkrete tiltak for å bedre kjønnsbalansen i ledende stillinger. I 2012 var 24 % (23 %) av konsernets ansatte kvinner, og andelen kvinner i lederstillinger var 21 % (20 %). Blant nyansatte var kvinneandelen 29 %. Andelen kvinner i Statkrafts styre er 44 %. Styret følger opp arbeidet for balansert kjønnsfordeling, herunder oppfølging av lovbestemte krav om kjønnsfordeling i styrene i datterselskaper og i selskaper der Statkraft har større eierinteresser.

Ved utgangen av 2012 hadde konsernet 3475 årsverk (3358). Konsernet hadde medarbeidere i 23 land, og 34 % (33 %) var lokalisert utenfor Norge. Gjennomsnittlig ansiennitet i Statkraft var 10,8 år og i 2012 var turnover 5,7 % (6,8 %).

Eierstyring og selskapsledelse

I Statkraft skal god eierstyring og selskapsledelse bidra til en bærekraftig og varig verdiskaping i konsernet. God og transparent styring og kontroll med virksomheten skal legge grunnlaget for å skape langsiktige verdier for eier, ansatte, andre interessenter og samfunnet for øvrig, og skal bygge tillit hos interessentene gjennom forutsigbarhet og troverdighet. Åpen og tilgjengelig kommunikasjon skal sikre at konsernet har gode relasjoner til samfunnet i sin alminnelighet og spesielt til de interessenter som berøres av virksomheten.

Statkraft er underlagt rapporteringskrav om eierstyring og selskapsledelse etter regnskapsloven § 3-3b og benytter Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse innenfor rammene som selskapets organisasjonsform og eierskap setter. Avvik fra anbefalingen skyldes at Statkraft ikke er børsnotert, at staten er eneeier av selskapet, samt begrensninger i vedtektene. Avvikene vedrører likebehandling av aksjeeiere, fri omsettelighet, utbytte, generalforsamling og valgkomité. Statkraft forholder seg også til statens prinsipper for god eierstyring.

Eierstyring og selskapsledelse og redegjørelse om foretaksstyring er nærmere beskrevet i «Redegjørelse for foretaksstyring» i årsrapporten på Statkrafts hjemmesider.

Styrets arbeid

Olav Fjell etterfulgte Svein Aaser som styrets leder i juni, det var ellers ingen endringer i styrets sammensetning i 2012.

Styret i Statkraft AS avholdt 12 styremøter i 2012. I tillegg til den løpende driften og styrets oppfølging av nye industrikraftavtaler, var en vesentlig del av styrets arbeid i 2012 knyttet til oppgradering, drift- og vedlikehold av vannkraftverk i Norge, samt SN Powers investeringsbeslutninger og utbygging av vannkraftanlegg i Sør-Amerika. Statkraft er i ferd med å etablere seg som en betydelig aktør innen onshore og offshore vindkraft i Storbritannia og onshore vindkraft i Norden. I løpet av 2012 fortsatte Statkraft sin satsing innenfor fjernvarme i Norden og vannkraft i Tyrkia.

Styret har et revisjonsutvalg bestående av fire av styrets medlemmer. Revisjonsutvalget avholdt seks møter i løpet av året. Styret har også et kompensasjonsutvalg bestående av styrets leder og to av styrets medlemmer. Kompensasjonsutvalget avholdt fire møter i løpet av året.

Resultatdisponering

Styret i Statkraft SF foreslår et utbytte på 2900 millioner kroner, tilsvarende 85 % av utbyttegrunnlaget. Utbyttegrunnlaget er beregnet som konsernresultatet til Statkraft SF etter skatt og minoritetsinteresser, justert for urealiserte gevinster og tap. Utbyttet vil bli utbetalt fra Statkraft SF, og for å gi Statkraft SF tilstrekkelig utbytteevne foreslår styret følgende disponering av årsresultatet i Statkraft AS:

Resultatdisponering

Mill.kroner

Årsresultat i selskapsregnskapet til Statkraft AS	5 088
Disponering av årets resultat:	
Avsatt utbytte fra Statkraft AS til Statkraft SF	4 000
Overføres til annen egenkapital	1 088

Morselskapets frie egenkapital var 13 022 millioner kroner ved utgangen av året.

Fremtidsutsikter

Nordiske kraftpriser forventes å ligge på et noe lavere nivå enn tidligere år. Statkraft har stor fleksibilitet og kan øke eller redusere produksjonen i perioder med høye og lave kraftpriser grunnet stor magasinkapasitet. Produksjon av gasskraft forventes å bli lav grunnet krevende markedsforhold. Langsiktige kraftkontrakter bidrar til å stabilisere konsernets inntjening.

Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi, og har som målsetting å styrke denne posisjonen ved å utnytte forretningsmuligheter skapt av europeisk tilrettelegging for mer fornybar energi. Fleksibel nordisk vannkraft kan få en styrket rolle i fremtiden med større innslag av sol- og vindkraft samt flere kraftkabler mellom Norden og kontinentet.

I løpet av de neste tiårene ventes energibehovet utenfor Europa å øke kraftig, særlig i fremvoksende økonomier. Statkrafts investeringer i vannkraft internasjonalt er en del av konsernets langsiktige strategi der konsernets kompetanse utnyttes for å sikre økt tilførsel av fornybar energi og lønnsom vekst.

Styret i Statkraft AS
Oslo, 13. mars 2013

Olav Fjell
styrets leder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth
styremedlem

Sijva Seres
styremedlem

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Inge Ryan
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Lena Halvari
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Erklæring fra styret og daglig leder

Vi erklærer etter beste overbevisning at konsernregnskapet for 2012 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, samt at årsregnskapet for morselskapet for 2012 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge, og at regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Statkraft AS
Oslo, 13. mars 2013

Olav Fjell
styrets leder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth
styremedlem

Silvija Seres
styremedlem

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Inge Ryan
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Lena Halvari
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Regnskap konsern

Totalresultat

Statkraft AS konsern

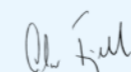
Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
RESULTAT			
Salgsinntekter	3, 13, 21	31 211	21 209
Andre driftsinntekter	14	1 119	994
Brutto driftsinntekter	3	32 331	22 203
Energikjøp	15, 21	-13 647	-3 894
Overføringskostnader		-1 025	-1 215
Netto driftsinntekter	3	17 659	17 094
Lønnskostnader	16, 17	-3 024	-2 759
Av- og nedskrivninger	3, 23, 24	-4 543	-3 564
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	18	-1 340	-1 254
Andre driftskostnader	19	-3 387	-3 314
Driftskostnader		-12 294	-10 891
Driftsresultat	3	5 365	6 203
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	3, 25	1 024	898
Finansinntekter	20	1 051	1 880
Finanskostnader	20	-1 285	-1 548
Netto valutaeffekter	20, 21	4 467	332
Andre finansposter	20, 21	-1 816	-4 299
Netto finansposter		2 417	-3 635
Resultat før skatt		8 806	3 466
Skattekostnad	22	-4 135	-3 427
Resultat etter skatt		4 671	40
Herav ikke-kontrollerende interessers andel		230	264
Herav majoritetens andel		4 441	-224
UTVIDET RESULTAT			
Endring i virkelig verdi finansielle instrumenter		337	-103
Estimatavvik pensjoner		1 045	-936
Føring mot utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		320	-517
Omregningseffekter		-4 536	-171
Sum utvidet resultat		-2 833	-1 727
Totalresultat		1 838	-1 687
Herav ikke-kontrollerende interessers andel		-156	186
Herav majoritetens andel		1 994	-1 873

Balanse

Statkraft AS konsern

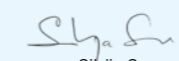
Beløp i mill. kroner	Note	31.12.2012	31.12.2011
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	23	3 214	3 108
Varige driftsmidler	24	83 057	81 240
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	3, 25	17 974	16 109
Øvrige finansielle anleggsmidler	26	10 714	12 163
Derivater	30	4 782	4 315
Anleggsmidler		119 741	116 935
Beholdninger	27	1 581	973
Fordringer	28	13 251	12 010
Kortsiktige finansielle plasseringer	29	457	455
Derivater	30	4 918	5 223
Bankinnskudd, kontanter og lignende (inkludert bundne midler)	31	5 045	8 282
Omløpsmidler		25 251	26 943
Eiendeler		144 992	143 878
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital		45 569	45 569
Opptjent egenkapital		9 934	12 840
Ikke-kontrollerende interesser		6 934	7 241
Egenkapital		62 437	65 651
Avsetning for forpliktelser	17, 32	20 019	21 403
Rentebærende langsiktig gjeld	33	33 177	31 443
Derivater	30	5 905	4 507
Langsiktig gjeld		59 101	57 353
Rentebærende kortsiktig gjeld	33	7 086	5 444
Betalbar skatt	22	3 239	3 396
Annen rentefri gjeld	34	8 866	6 525
Derivater	30	4 265	5 509
Kortsiktig gjeld		23 455	20 874
Egenkapital og gjeld		144 992	143 878

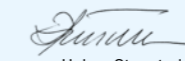
Styret i Statkraft AS
Oslo, 13. mars 2013

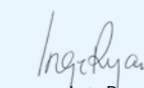

Olav Fjell
styrets leder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth
styremedlem

Silvija Seres
styremedlem

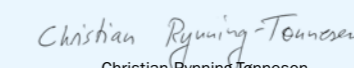

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Inge Ryan
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Lena Halvari
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

Statkraft AS konsern

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN			
Resultat før skatt		8 806	3 466
Gevinst+/tap- ved salg av anleggsmidler		-28	-34
Avskrivninger og nedskrivninger	23, 24	4 543	3 564
Gevinst fra salg av aksjer og tilknyttede selskaper		-81	-111
Gevinst fra salg av virksomhet		-	-240
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	25	-1 024	-898
Urealiserte verdiendringer	21	-1 154	5 122
Betalt skatt		-4 396	-3 284
Tilført fra årets virksomhet		6 666	7 585
Endring i langsiktige poster		-294	244
Endring i kortsiktige poster		1 616	55
Utbytte fra tilknyttede selskaper		1 960	1 639
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	9 948	9 521
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER			
Investeringer i varige driftsmidler, vedlikehold	3	-1 065	-1 129
Investeringer i varige driftsmidler, kapasitet ¹⁾	3	-6 408	-4 793
Innbetalinger fra salg av varige driftsmidler		126	318
Salg av virksomhet, netto likviditet tilført konsernet		-	452
Overtakelse av virksomhet, netto likviditet ut av konsernet	5	-54	-766
Innbetalinger fra salg av andre foretak		-	66
Utbetalinger av utlån		-2 294	-1 708
Innbetalinger av lån		839	298
Investeringer i andre foretak og andre investeringer		-3 374	-940
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	-12 230	-8 202
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING			
Opptak av ny gjeld	33	7 913	376
Nedbetaling av gjeld	33	-4 551	-5 169
Utdelt utbytte og konsernbidrag		-4 293	-9 400
Emisjon i datterselskap til ikke-kontrollerende interesser		167	1 094
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-764	-13 099
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	-3 046	-11 780
Valutakurseffekter på bankinnskudd, kontanter og lignende		-191	10
Bankinnskudd, kontanter og lignende 01.01	31	8 282	20 052
Bankinnskudd, kontanter og lignende 31.12	31	5 045	8 282
Ubenyttede kommitterte kredittlinjer		12 000	12 000
Ubenyttet kassekreditt		2 205	2 200
Bundne midler	31, 36	-232	-786

¹⁾ Investeringer i ny kapasitet i 2012 utgjør 323 millioner kroner mer enn investeringer i ny kapasitet som rapportert i note 3 – Segmentinformasjon. Dette skyldes at investeringer som er gjort i fjor på 424 millioner kroner er betalt i år, og at investeringer på 101 millioner kroner i 2012 ikke var betalt ved årsslutt.

Oppstilling over endringer i egenkapital

Statkraft AS konsern

Beløp i mill. kroner	Innskutt kapital	Annen egenkapital	Akkumulerte omregnings-effekter	Opptjent egenkapital	Sum majoritet	Ikke-kontrollerende interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2010	45 569	30 041	-7 592	22 449	68 018	7 284	75 302
Resultat etter skatt	-	-224	-	-224	-224	264	40
Poster i utvidet resultat som vil reversere over resultat:							
Endringer i verdi på finansielle instrumenter	-	-23	-	-23	-23	-80	-103
Estimatavvik pensjoner	-	-1 096	-	-1 096	-1 096	-204	-1 300
Skatteeffekten av estimatavvik, pensjoner	-	307	-	307	307	57	364
Føringer mot utvidet resultat i tilknyttede selskaper	-	-474	-	-474	-474	-43	-517
Omregningseffekter	-	-	-363	-363	-363	192	-171
Totalresultat for perioden	-	-1 510	-363	-1 873	-1 873	186	-1 687
Utbytte og konsernbidrag	-	-7 432	-	-7 432	-7 432	-280	-7 712
Virksomhetssammenslutninger	-	-316	-	-316	-316	-5	-321
Salg av virksomhet	-	-	-	-	-	-120	-120
Transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser	-	12	-	12	12	109	121
Kapitalforhøyelser	-	-	-	-	-	1 094	1 094
Forpliktelse ved opsjon på økt eierandel i datterselskap	-	-	-	-	-	-1 027	-1 027
Egenkapital 31.12.2011	45 569	20 795	-7 955	12 840	58 409	7 241	65 651
Resultat etter skatt	-	4 441	-	4 441	4 441	230	4 671
Poster i utvidet resultat som vil reversere over resultat:							
Endring i verdi på finansielle instrumenter	-	372	-	372	372	-35	337
Estimatavvik pensjoner	-	1 224	-	1 224	1 224	229	1 453
Skatteeffekten av estimatavvik, pensjoner	-	-343	-	-343	-343	-64	-407
Føringer mot utvidet resultat i tilknyttede selskaper	-	320	-	320	320	-	320
Omregningseffekter	-	-	-4 020	-4 020	-4 020	-516	-4 536
Totalresultat for perioden	-	6 014	-4 020	1 994	1 994	-156	1 838
Utbytte og konsernbidrag	-	-4 900	-	-4 900	-4 900	-308	-5 208
Virksomhetssammenslutninger og salg av virksomhet	-	-	-	-	-	126	126
Kapitalforhøyelser	-	-	-	-	-	167	167
Forpliktelse ved opsjon på økt eierandel i datterselskap	-	-	-	-	-	-137	-137
Egenkapital 31.12.2012	45 569	21 909	-11 975	9 933	55 503	6 934	62 437

Statkrafts generalforsamling besluttet 21. juni 2012 en utdeling av utbytte på 4900 millioner kroner til Statkraft SF. For innværende år har styret foreslått at det utbetales et utbytte på 4000 millioner kroner. Utbyttet er avhengig av at det blir godkjent av generalforsamlingen, og er således ikke medtatt som forpliktelse i regnskapene for 2012.

Noter

Statkraft AS konsern

Oversikt over noter til konsernregnskapet

Generelt

Note 1	Generell informasjon og sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper
Note 2	Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger
Note 3	Segmentinformasjon

Viktige hendelser

Note 4	Hendelser etter balansedagen
Note 5	Virksomhetssammenslutninger

Finansielle risiko og instrumenter

Note 6	Styring av kapitalstruktur
Note 7	Markedsrisiko i konsernet
Note 8	Analyse av markedsrisiko
Note 9	Kreditrisiko og likviditetsrisiko
Note 10	Bruk av finansielle instrumenter
Note 11	Virkelig verdi av finansielle instrumenter
Note 12	Regnskapsmessig sikring

Resultatregnskap

Note 13	Salgsinntekter
Note 14	Andre driftsinntekter
Note 15	Energikjøp
Note 16	Lønnskostnader og antall årsverk
Note 17	Pensjoner
Note 18	Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter
Note 19	Andre driftskostnader
Note 20	Finansposter
Note 21	Urealiserte effekter presentert i resultatet
Note 22	Skatt

Balanse

Note 23	Immaterielle eiendeler
Note 24	Varige driftsmidler
Note 25	Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 26	Øvrige finansielle anleggsmidler
Note 27	Beholdninger
Note 28	Fordringer
Note 29	Kortsiktige finansielle plasseringer
Note 30	Derivater
Note 31	Bankinskudd, kontanter og lignende
Note 32	Avsetning for forpliktelser
Note 33	Rentebærende gjeld
Note 34	Annen rentefri kortsiktig gjeld

Andre opplysninger

Note 35	Betingede utfall, tvistesaker m.m
Note 36	Pantstillelser, garantiansvar og forpliktelser
Note 37	Leieavtaler
Note 38	Honorar til ekstern revisor
Note 39	Ytelser til ledende ansatte og styret
Note 40	Nærstående parter
Note 41	Aksjer og aksjonærforhold
Note 42	Konsoliderte selskaper

Note 1 Generell informasjon og sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

GENERELL INFORMASJON

Statkraft AS (Statkraft) består av Statkraft AS med datterselskaper. Statkraft AS er et norsk aksjeselskap, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft AS er eiet 100 % av Statkraft SF som igjen er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet. Hovedkontoret ligger i Oslo og selskapet har gjeldsinstrumenter notert på Oslo Børs og London Stock Exchange.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU.

Endringer i regnskapsprinsipper, nye regnskapsstandarder og fortolkninger Regnskapet er avlagt etter alle pliktige standarder utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC).

Det er ingen nye eller endrede tolkninger i løpet av 2012 som vil ha effekt på konsernregnskapet i inneværende eller fremtidige perioder.

På tidspunktet for vedtak av dette finansregnskapet er de følgende standarder utgitt av IASB, men har ikke trådt i kraft for regnskapsåret 2012.

Ledelsen forventer av disse standardene vil anvendes i konsernregnskapet fra regnskapsåret 2013 eller senere. Ikrafttredelsesdatoer er de som gjelder for IFRS'er godkjent av EU. Disse kan i noen tilfeller avvike fra ikrafttredelsestidspunktet per IASB. Ledelsen har ikke ferdigstilt vurderingen av den potensielle effekten av innføring av disse nye og reviderte/endrede standardene. Standarder som klart ikke er relevante for konsernets finansregnskap er ikke tatt med i oversikten nedenfor.

IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak og felles virksomhet Som en konsekvens av de nye standardene IFRS 11 Fellesordninger og IFRS 12 Opplysninger om interesser i andre foretak, har IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak endret navn til IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak og felles virksomheter, og beskriver nå anvendelsen av egenkapitalmetoden for investeringer i felles virksomheter (joint ventures) i tillegg til tilknyttede foretak. Innenfor EU-/EØS-området gjelder endringene med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere. Statkraft har valgt å benytte adgangen til å implementere standarden fra 1. januar 2013. Effekten er foreløpig ikke kvantifisert.

IFRS 10 Konsernregnskap, IAS 27 Separat finansregnskap IFRS 10 Konsernregnskap erstatter de delene av IAS 27 Konsernregnskap og separate finansregnskap som omhandler konsoliderte regnskaper, og SIC-12 Konsolidering – foretak med særskilt formål. IFRS 10 bygger på én enkelt kontrollmodell som skal anvendes for alle enheter inkludert foretak med avgrenset formål (SPE). Endringene som er introdusert i IFRS 10 fordrer at ledelsen utøver vesentlig grad av skjønn for å avgjøre hvilke enheter som kontrolleres av morforetaket, hvor alle enheter som kontrolleres skal konsolideres. Dette har medført at konsernet har evaluert hvilke foretak som skal konsolideres etter IFRS 10, og sammenlignet med gjeldende IAS 27. Innholdet i kontrollbegrepet er noe endret fra IAS 27. Avgjørende for om selskaper skal konsolideres etter IFRS 10 er om det foreligger kontroll. Kontroll foreligger når investoren har makt over investeringsobjektet; er utsatt for, eller har rettigheter til variabel avkastning fra investeringsobjektet; og evne til å bruke makt til å styre de aktiviteter hos investeringsobjektet som i vesentlig grad påvirker avkastningen. Innenfor EU-/EØS-området gjelder IFRS 10 med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere. Statkraft har valgt å benytte adgangen til å implementere standarden fra 1. januar 2013. Effekten er foreløpig ikke kvantifisert.

IFRS 11 Fellesordninger Denne standarden erstatter IAS 31 Andeler i felleskontrollerte virksomheter, samt SIC-13 Felleskontrollerte foretak - ikke-monetære overføringer fra deltakere. IFRS 11 tar bort adgangen til å innregne felles virksomhet etter bruttometoden. Alle enheter som oppfyller definisjonen av felles virksomhet må innregnes i samsvar med egenkapitalmetoden. Innenfor EU-/EØS-området gjelder IFRS 11 med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere. Statkraft har valgt å benytte adgangen til å implementere standarden fra 1. januar 2013. Effekten er foreløpig ikke kvantifisert.

IFRS 12 Opplysninger om interesser i andre foretak IFRS 12 gjelder for foretak som har interesser i datterselskaper, felleskontrollerte virksomheter, tilknyttede foretak, eller ikke-konsoliderte strukturerte enheter (structured entities). IFRS 12 erstatter opplysningskrav som tidligere fulgte av IAS 27 Konsernregnskap og separat finansregnskap, IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak, og IAS 31 Andeler i felleskontrollert virksomhet. I tillegg introduseres det en rekke nye opplysningskrav. Endringene har ikke betydning for konsernets finansielle stilling eller resultat. Innenfor EU-/EØS-området gjelder IFRS 12 med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere. Statkraft har valgt å benytte adgangen til å implementere standarden fra 1. januar 2013.

IFRS 13 Måling av virkelig verdi Standarden angir prinsipper og veiledning for måling av virkelig verdi for eiendeler og forpliktelser som andre standarder krever eller tillater målt til virkelig verdi. IFRS 13 gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013 eller senere. Implementeringseffekten av endringene i IFRS 13 vil være begrenset.

IAS 19 Ytelser til ansatte IASB har vedtatt en rekke endringer i IAS 19. Endringene er både av fundamental karakter, som at korridormetoden ikke lenger er tillatt og at forventet avkastning på pensjonsmidler endres konseptuelt, og av enklere karakter som rene klargjøringer og omformuleringer. Endringen i IAS 19 vil påvirke netto pensjonskostnad som følge av at forventet avkastning på pensjonsmidler skal beregnes med samme rente som er benyttet for diskontering av pensjonsforpliktelsen. Statkraft benytter ikke korridormetoden i dag og fra og med 2012 er forventet avkastning på midler den samme som diskonteringsrenten. Implementeringseffekten av endringene i IAS 19 vil derfor være begrenset. Endringene gjelder med virkning for regnskapsåret som starter 1. januar 2013.

IFRS 7 Finansielle instrumenter – opplysninger Endringene innebærer at foretak plikter å gi opplysninger om motregningsrettigheter og relaterte avtaler (for eksempel sikkerhetsstillelser). Opplysningene skal gi brukerne av regnskapet nyttig informasjon for å evaluere effekten av motregningsavtaler på konsernets finansielle stilling. De nye notene er påkrevd for alle innregnede finansielle instrumenter som er nettopresentert i samsvar med IAS 32 Finansielle instrumenter – presentasjon. Opplysningskravene omfatter også innregnede finansielle instrumenter som er underlagt en «enforcable master netting arrangement» eller tilsvarende avtale, uavhengig av om de er nettopresentert i samsvar med IAS 32. Endringene vil ikke påvirke konsernets finansielle stilling eller resultat. Endringene gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013.

IFRS 9 Finansielle instrumenter IFRS 9, slik den er publisert per i dag, reflekterer første fase av IASB's arbeid med å erstatte dagens IAS 39, og gjelder klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og forpliktelser slik disse er definert i IAS 39. Inicialt skulle standarden tre i kraft for regnskapsår som startet 1. januar 2013 eller senere, men endringer i IFRS 9 vedtatt i desember 2011, utsatte ikrafttredelsestidspunktet fram til 1. januar 2015. Senere faser av dette prosjektet er relatert til regnskapsføring av sikringsforhold og nedskrivning av finansielle eiendeler. Konsernet vil evaluere potensielle effekter av IFRS 9 i samsvar med de øvrige fasene, så snart endelig standard, inkludert alle fasene er publisert.

Sammenligningstall Alle beløpsmessige størrelser i resultat, balansen, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrøm og noter er angitt med ett års sammenligningstall.

Note 1 fortsettelse

SAMMENDRAG AV DE VIKTIGSTE REGNSKAPSPRINSIPPENE

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene benyttet ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår. Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kostprinsippet med følgende modifikasjoner: Verdiregulering av derivater, finansielle instrumenter holdt til handelsformål, finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Konsolideringsprinsipp Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede økonomiske stillingen for morselskapet Statkraft AS og datterselskaper der konsernet har bestemmende innflytelse ved direkte eller indirekte å eie majoriteten av stemmeberettiget kapital. Bestemmende innflytelse oppnås normalt gjennom å eie mer enn 50 % av stemmeberettiget kapital, men i noen tilfeller kan aksjonærvtaler medføre avvik fra dette. Selskapenes interne omsetning og mellomværende, samt gevinster og tap som er oppstått ved transaksjoner mellom selskapene, er eliminert. Datterselskaper konsolideres fra og med det tidspunkt konsernet oppnår kontroll og utelates fra konsolidering når kontroll opphører.

Oppkjøp Oppkjøpsmetoden anvendes ved virksomhetssammenslutninger. Vederlaget måles til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet som også er tidspunktet for måling av virkelig verdi av identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser som overtas ved transaksjonen. Transaksjonstidspunktet er når risiko og kontroll er overdratt og sammenfaller normalt med gjennomføringstidspunktet. Ikke-kontrollerende interesser vurderes enten til virkelig verdi eller til forholdsmessig andel av identifiserte netto eiendeler og gjeld. Vurderingen gjøres for hver transaksjon. En eventuell forskjell mellom kostpris på aksjer eller identifiserbare netto eiendeler og virkelig verdi på overtatte eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser føres som goodwill eller inntektsføres dersom kostpris er lavest. Det avsettes ikke for utsatt skatt på goodwill. Transaksjonskostnader resultatføres når de påløper.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter Eierandeler i selskaper hvor Statkraft har betydelig, men ikke bestemmende innflytelse, og eierandeler i selskaper med delt kontroll, er behandlet etter egenkapitalmetoden. Med betydelig innflytelse menes normalt at konsernet eier mellom 20 % og 50 % av stemmeberettiget kapital. Konsernets andel av selskapets resultat etter skatt, korrigert for merverdiavskrivninger og eventuelle avvik i regnskapsprinsipper, vises på egen linje i konsernets resultatoppstilling. I balansen er investeringen klassifisert som anleggsmiddel og står oppført til kostpris korrigert for akkumulerte resultatandeler, mottatte utbytter, valutajusteringer samt egenkapitalføringer i selskapet.

Prinsipper for å innregne kjøp av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er de samme som for kjøp av datterselskaper.

Deleide kraftverk Kraftverk med delt eierskap, det vil si verk Statkraft driver, men der andre er medeiere, og verk andre driver, men der Statkraft er medeier, er regnskapsført i henhold til IAS 31 etter bruttometoden.

Utleide kraftverk Kraftverk som er utleid til andre, føres brutto i regnskapet. Brutto leieinntekter inngår i andre driftsinntekter.

Inntekter Inntektsføring ved salg av energiprodukter og tjenester skjer ved opptjening. Opptjeningstidspunktet er når hoveddelen av risiko og kontroll går over til kjøper.

Energiinntekter Energiinntekter inntektsføres ved levering. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i energikontrakter presenteres som salgsinntekter. Realiserte inntekter og tap fra handelsporteføljer presenteres netto som salgsinntekter. For fysiske og finansielle kontrakter som omfattes av IAS 39 presenteres urealiserte verdiendringer på samme regnskapslinje som opptjente og realiserte inntekter.

Nettinntekter Nettvirksomhet er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). NVE fastsetter hvert år en maksimal inntektsramme for den enkelte netteier. Inntektsrammer fastsettes dels ut fra historiske kostnader, og dels på bakgrunn av en norm. Normen skal sikre at selskapene driver effektivt. Mer-/mindreinntekt vil være forskjellen mellom faktisk inntekt og tillatt inntekt. Inntektsrammens størrelse justeres årlig for endringer i leveringskvaliteten (KILE). Inntekter innregnet i resultatregnskapet tilsvarer de faktiske tariffinntektene gjennom året. Forskjellen mellom inntektsrammen og faktiske tariffinntekter utgjør mer- eller mindreinntekt. Mer- eller mindreinntekt er ikke balanseført. Størrelsen på denne er opplyst om i note 35.

Utbytte Mottatt utbytte fra selskaper annet enn datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter inntektsføres idet utdeling av utbytte endelig vedtas i det utdelende selskap.

Salg av varige driftsmidler Ved salg av varige driftsmidler beregnes gevinst/tap ved salget ved å sammenholde salgssum med gjenværende innregnet verdi av det solgte driftsmiddelet. Beregnet gevinst/tap presenteres som del av henholdsvis andre driftsinntekter eller driftskostnader.

Offentlige tilskudd Offentlige tilskudd innregnes netto i resultat og balanse. Der tilskudd er knyttet til aktiviteter som innregnes i resultatregnskapet direkte, er tilskudd behandlet som en reduksjon av de kostnader som knytter seg til aktiviteten og som tilskuddet er ment å skulle dekke. Der tilskuddet er knyttet til prosjekter som innregnes i balansen, er tilskudd behandlet som en reduksjon av beløp innregnet i balansen.

Utenlandsk valuta Datterselskapene avlegger sine regnskaper i det enkelte selskapets funksjonelle valuta, normalt den lokale valuta i landet der selskapet driver sin virksomhet. Statkraft AS har norske kroner som sin funksjonelle valuta som også er den valuta konsernregnskapet er presentert i. Ved utarbeidelsen av konsernregnskapet omregnes utenlandske datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter til norske kroner etter dagkursmetoden. Det vil si at balanseposter er omregnet til kurs per 31. desember, og resultatregnskapet er omregnet ved bruk av månedlige gjennomsnittskurser gjennom året. Omregningseffekter føres mot utvidet resultat og innregnes først i resultatet ved salg av eierandeler i utenlandske selskaper.

Løpende transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet, mens balanseposter vurderes til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres under finansposter. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på gjeld som er sikringsinstrument av nettoinvestering i utenlandsk enhet, føres direkte mot utvidet resultat og innregnes først i resultatet ved salg av den utenlandske enheten.

Finansielle instrumenter

Generelt Finansielle instrumenter henføres ved første gangs innregning til en av klassene av finansielle instrumenter som er beskrevet i IAS 39. De ulike klassene som er aktuelle for Statkraft og behandlingen som følger for instrumenter innregnet i hver av klassene er beskrevet i det følgende.

Vurderingsprinsipper for ulike kategorier av finansielle instrumenter

1) Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi over resultat. Derivater er finansielle instrumenter som vurderes i kategorien virkelig verdi over resultat. Statkraft har to hovedgrupper av derivater, energiderivater og valuta- og rentederivater. Energiderivater består av både frittstående derivater, samt innebygde derivater som er skilt ut fra vertskontrakten og ført opp til virkelig verdi som om derivatet var en frittstående kontrakt. Finansielle kontrakter om kjøp og salg av energirelaterte produkter er klassifisert som derivater. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energirelaterte produkter som inngår i handelsporteføljer, eller som gjøres opp finansielt, betraktes som finansielle instrumenter. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energirelaterte produkter som er inngått i kraft av fullmakter knyttet til eget bruk eller for egen produksjon, faller normalt utenfor IAS 39 når kontraktene ikke videreselges eller inneholder skrevne opsjoner i form av volumfleksibilitet. Også andre finansielle instrumenter holdt for handelsformål er pliktig vurdert til virkelig verdi i balansen med verdiendringer over resultatet.

Note 1 fortsettelse

2) Lån og fordringer måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles lån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentets løpetid. Tap ved verdifall innregnes i resultatet.

3) Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg er eiendeler som ikke hører inn under noen av kategoriene ovenfor. Statkraft klassifiserer strategiske langsiktige aksjeposter til denne kategorien. Ved førstegangs innregning måles slike eiendeler til virkelig verdi inkludert direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles eiendelen til virkelig verdi med verdiendringer mot utvidet resultat. Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg hvor virkelig verdi er lavere enn regnskapsført verdi nedskrives over resultatregnskapet hvis verdifallet er vesentlig eller varig (25 % verdifall / 6-12 måneder). Ytterligere verdifall medfører umiddelbar nedskrivning. Nedskrivninger kan ikke reverseres over resultatregnskapet før eiendelen er realisert.

4) Finansielle forpliktelser måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi inkludert direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles finansielle forpliktelser til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentets løpetid.

Fastsettelsen av virkelig verdi på slike eiendeler er beskrevet mer detaljert i note 11.

Finansielle instrumenter som inngår i sikringsbokføring Finansielle instrumenter som inngår som sikringsinstrument eller sikringsobjekt i et regnskapsmessig sikringsforhold identifiseres basert på intensjonen ved anskaffelsen av det finansielle instrumentet. I en virkelig verdisikring vil verdiendringen møte motsvarende verdiendring på sikringsobjektet, mens man for kontantstrømsikringer og sikringer av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet vil føre verdiendringer mot utvidet resultat. Se ellers nærmere beskrivelse under omtale av regnskapsmessig sikring i note 12.

Presentasjon av derivater i resultat og balanse Derivater utenfor sikringsforhold er presentert på egne linjer i balansen under eiendeler og gjeld. Derivater med henholdsvis positive og negative virkelige verdier presenteres brutto i balansen. Derivater presenteres netto når det foreligger juridisk rett til motregning av kontraktene, og motregningsretten faktisk benyttes. Alle kraftkontrakter handlet over kraftbørsene er presentert netto i balansen. I resultatregnskapet vises endring i virkelig verdi av energiderivater på samme regnskapslinje som opptjente og realiserte salgsinntekter og påløpt og realisert energikjøp. Endring i virkelig verdi av valuta- og rentederivater presenteres sammen med realiserte finansinntekter og –kostnader.

Skatt

Generelt Konsernets kraftproduksjonsvirksomhet i Norge, er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernets skattekostnad omfatter i tillegg til ordinær resultatskatt også naturressurskatt og grunnrenteskatt.

Resultatskatt Resultatskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler, slik at anvendt skattesats er til enhver tid den vedtatte. Skattekostnaden knyttes til det regnskapsmessige resultatet og består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel blir balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene kan benyttes. Skatt på poster ført mot utvidet resultat er også ført mot utvidet resultat, og skatt på poster knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Betalbar resultatskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger betalbar resultatskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som forskuddsbetalt skatt.

Grunnrenteskatt Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig og utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft og for kraft på langsiktige fysiske kontrakter med en varighet på over syv år brukes faktisk kontraktspris. Inntekter fra grønne sertifikater inngår i brutto grunnrenteinntekt. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlaget. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente fastsatt av Finansdepartementet. Den aktuelle normrenten er for 2012 fastsatt til 1,5 %. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk beregnet fra og med inntektsåret 2007 kan samordnes med positiv grunnrenteinntekt for andre kraftverk. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk fra inntektsåret 2006 eller tidligere år kan kun fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare negativ grunnrenteinntekt og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort at skattefordel vil utnyttes innenfor en tidshorison på ti år. Anvendt sats er 30 % nominell skattesats. Friinntekt behandles som en permanent forskjell i det året som den beregnes for, og påvirker således ikke beregningen av utsatt skatt knyttet til grunnrente.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel presenteres netto så langt de forventes å reversere i samme periode. Tilsvarende gjelder for utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til grunnrenteskatt. Utsatte skatteposisjoner knyttet til betalbar resultatskatt kan ikke utlignes mot utsatte skatteposisjoner knyttet til grunnrenteskatt.

Klassifisering som kortsiktig/langsiktig En post i balansen klassifiseres som kortsiktig når den forventes realisert innen 12 måneder etter balansedagen. Andre poster klassifiseres som langsiktig med de unntak som er nevnt nedenfor. Enkelte derivater som er sikringsinstrumenter i et sikringsforhold presenteres sammen med sikringsobjektet. Første års avdrag på langsiktig gjeld presenteres som kortsiktig gjeld.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler, herunder goodwill, balanseføres til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubegrenset levetid avskrives ikke men testes årlig for verdifall.

Utgifter til forskning og utvikling Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel.

Varige driftsmidler Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningene starter når eiendelene er ferdigstilt og kan tas i bruk. Anskaffelseskost for varige driftsmidler omfatter utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen slik at den er klar for bruk. Direkte henførbare lånekostnader tillegges anskaffelseskost. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som reparasjoner og vedlikehold, resultatføres løpende, mens øvrige utgifter som øker fremtidig produksjonskapasitet balanseføres. Ved tidsbegrensete konsesjoner avsettes det for fjerningsforpliktelser på gjeldssiden mot en tilsvarende økning i anleggets balanseførte verdi.

Påløpte kostnader til egne investeringsarbeider balanseføres som anlegg under utførelse. Anskaffelseskost omfatter direkte henførbare kostnader inkludert lånerenter.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over forventet brukstid. Restverdi hensyntas ved beregning av årlige avskrivninger. Periodisk vedlikehold blir balanseført med avskrivning over perioden frem til neste vedlikehold planlegges gjennomført. Avskrivningstiden vil tilpasses konsesjonsperioden. Estimert brukstid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes årlig.

Tomter herunder vannfallsrettigheter avskrives ikke, da verdiene anses som evigvarende under forutsetning av at det ikke foreligger hjemfallsrett.

Nedskrivninger Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at

Note 1 fortsettelse

framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall. Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes grunnlaget for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler unntatt goodwill.

Kontantstrømgenererende enhet En kontantstrømgenererende enhet (KGE) er det laveste nivået uavhengige kontantstrømmer kan måles på. Det øverste nivået på en KGE er et rapportert driftssegment. KGE i Statkraft er definert som følger:

Vannkraftverk: Kraftverk som ligger i samme vassdrag og som styres samlet for å optimalisere kraftproduksjonen.

Vindkraftverk: Vindmøller i en vindmøllepark som er tilknyttet en felles transformatorstasjon.

Gasskraftverk: Normalt utgjør et gasskraftverk en KGE med mindre to eller flere verk styres og optimaliseres sammen slik at inntektene ikke er uavhengig av hverandre.

Fjernvarmeanlegg: Det enkelte anlegg sammen med tilhørende infrastruktur inklusiv overføringslinjer.

Biomassekraftverk: Det enkelte anlegg.

Ved nedskrivningstest av goodwill benyttes segment som laveste KGE.

Leieavtaler Leieavtaler regnskapsføres som finansiell leasing når det vesentlige av risiko og avkastning på eiendelen er overført til Statkraft. Operasjonelle leieavtaler resultatføres løpende.

Beholdninger

1) Grønne sertifikater og CO₂ sertifikater Grønne sertifikater tildelt ved egen produksjon er målt til kostpris og klassifisert som immaterielle eiendeler. Tilsvarende gjelder for CO₂ sertifikater.

Grønne sertifikater og CO₂ sertifikater anskaffet for handelsformål er innregnet som beholdninger. Beholdninger av grønne sertifikater og CO₂ sertifikater holdt for handelsformål måles til netto realiserbar verdi. Netto realiserbar verdi måles som salgsverdi fratrukket forventede salgsgifter.

2) Andre beholdninger måles til det laveste av kostpris og netto realiserbar verdi.

Kostpris tilordnes beholdninger spesifikt der dette er mulig. Ved ombyttbare varer tilordnes kostpris ved bruk av veid gjennomsnitt eller FIFO-metoden (først inn, først ut).

Bankinnskudd, kontanter og lignende På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid på anskaffelsestidspunktet. På linjen ligger også bundne midler. Størrelsen på de bundne midlene er spesifisert i kontantstrømoppstillingen og i note 31. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (kontantsikkerhet) balanseføres.

Egenkapital Foreslått utbytte ved avleggelsen av regnskapet er klassifisert som egenkapital. Utbytte reklasifiseres til kortsiktig gjeld når det blir vedtatt av generalforsamlingen.

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser Det innregnes en avsetning bare når det er en eksisterende plikt som er resultat av en tidligere hendelse og det er mer enn 50 % sannsynlighet for at en forpliktelse har oppstått. Ved lavere sannsynlighet opplyses det om forholdene i notene til regnskapet med mindre sannsynligheten for utbetaling er svært lav. Avsetninger innregnes med det beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende forpliktelsen på balansedagen.

Betingede eiendeler og betingede forpliktelser regnskapsføres ikke.

Konsesjonskraft, konsesjonsavgifter og erstatninger Det blir årlig levert konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser fastsatt av Stortinget. Levering av konsesjonskraft inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør, der Statkraft dekker forskjellen mellom spot- og konsesjonsprisen. Konsesjonskontrakter er ikke innregnet i regnskapet. Kapitalisert verdi av fremtidige konsesjonskraftforpliktelser er estimert og vist i note 32.

Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper og innbetales årlig til stat og kommuner. Kapitalisert verdi av fremtidige avgifter er estimert og vist i note 18.

Konsernet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn, telenett og lignende. Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger og dels løpende i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft. Nåverdien av forpliktelsene knyttet til årlige erstatninger og frikraft er klassifisert som avsetning for forpliktelser. Årlige betalinger føres som andre driftskostnader, mens engangsoppgjør regnskapsføres mot forpliktelsen.

Pensjoner

Ytelsesplaner En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Kravet til full pensjonsopptjening er mellom 30 og 40 år. Ansatte som ikke har full opptjening får sin pensjon redusert forholdsmessig. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene redusert for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Nåverdien av fremtidige ytelser i pensjonsordningene opptjent på balansedagen beregnes ved bruk av påløpte ytelsers metode.

Positive og negative estimatavik som skyldes endringer i aktuariske forutsetninger eller grunnlagsdata føres løpende direkte mot utvidet resultat.

Netto pensjonsmidler for overfinansierede ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierede ordninger og ikke fondsbaserte ordninger som dekkes over drift er klassifisert som langsiktig gjeld.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene.

Innskuddsplaner En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en forvalter uten ytterligere forpliktelser for Statkraft etter at innskuddet er betalt. Innskuddene kostnadsføres som lønnskostnad.

.....
SEGMENTER

Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. De operative segmentene identifiseres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og er beslutningsgrunnlag for ressursallokering og måloppnåelse.

.....
KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i konsernets resultat før skatt for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra årets virksomhet. Kontantstrømoppstillingen er inndelt i netto likviditetsendring fra virksomheten, investeringer og finansiering. Utbytte betalt til eier og til ikke-kontrollerende interessenter er presentert under finansieringsaktiviteter. Innbetaling og utbetaling av renter, samt utbytte fra tilknyttede selskaper presenteres som tilført likviditet fra årets virksomhet.

Note 2 Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger

SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

Ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse utøvd skjønn som påvirker poster i resultat, balanse og noter. Skjønnsmessige vurderinger som har vesentlig betydning for konsernregnskapet er følgende:

Ikke-finansielle energikontrakter I henhold til IAS 39 skal ikke-finansielle energikontrakter som faller innenfor begrepet «netto finansielt oppgjør» behandles som finansielle instrumenter. Dette vil typisk gjelde kontrakter om fysisk kjøp og salg av kraft og gass. Ledelsen har vurdert hvilke kontrakter som omfattes av definisjonen av finansielt instrument og hvilke kontrakter som ikke omfattes som følge av «eget bruk»-unntaket.

.....
ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Ledelsen i Statkraft har anvendt estimater og forutsetninger som påvirker postene i resultat, balanse og noter. Fremtidige hendelser og endringer i rammebetingelser kan medføre at estimater og forutsetninger må endres. Estimater og forutsetninger som har vesentlig effekt for regnskapet er oppsummert nedenfor.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid. Forventet brukstid estimeres på bakgrunn av erfaring, historikk og skjønnsmessige vurderinger og justeres dersom det oppstår endringer i forventningene. Det tas hensyn til restverdi ved fastsettelse av avskrivningene og vurdering av restverdi er også gjenstand for estimater. Estimater på fjerningsforpliktelser, som inngår som en del av anleggets balanseførte verdi, er gjenstand for løpende vurderinger.

Nedskrivninger Det er betydelige investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte

Note 3 Segmentinformasjon

Statkraft avlegger segmentrapportering etter IFRS 8. Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. De operative segmentene identifiseres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og er beslutningsgrunnlag for ressursallokering og måloppnåelse.

For hvert av segmentene vises underliggende resultater. I underliggende resultater er urealiserte verdiendringer på energikontrakter, eksklusive Trading og Origination, og vesentlige engangsposter holdt utenfor.

Segmentene er:

Nordisk vannkraft består av vannkraftanlegg i Norge, Sverige og Finland. Produksjonsaktivaene er i hovedsak regulerbare.

Kontinental energi og handel omfatter gasskraftverk i Tyskland og Norge, vannkraftverk i Tyskland og Storbritannia og biobaserte kraftverk i Tyskland. I tillegg inngår virksomheten fra Baltic Cable som er en undersjøisk kabel mellom Sverige og Tyskland.

Segmentet inkluderer også Trading og Origination (eksklusiv EEG 2012 og UK PPA), samt inntektsoptimalisering og risikoavlastning knyttet til både den kontinentale og den nordiske produksjonsvirksomheten. På denne måten utnytter konsernet sin samlede markedskompetanse på best mulig måte. Fra og med 2012 tilbyr Statkraft markedsadgang til mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia (EEG 2012 og UK PPA). Innføringen av dette har medført betydelige økte brutto driftsinntekter og kostnader til energikjøp.

virksomheter. Disse anleggsmidlene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulige verdifall. Slike indikatorer kan være endringer i fremtidige prisforventninger, produksjonsvolum, regulatoriske forhold, modenhet i infrastruktur og prosjektrisiko. Goodwill testes årlig for nedskrivning. Ved beregning av gjenvinnbart beløp må det gjøres en rekke estimater vedrørende fremtidige kontantstrømmer der prisbaner, produksjonsvolum og avkastningskrav er de viktigste faktorene. Se note 24 for mer informasjon.

Utsatt skattefordel Balanseføring av utsatt skattefordel innebærer bruk av skjønn, og foretas i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet. Konsernet balansefører også utsatt skattefordel knyttet til grunnrentebeskatningen. Utsatt skattefordel vedrørende grunnrenteinntekt til fremføring er balanseført med det beløp som forventes å komme til anvendelse innenfor en tidshorison på ti år. Tidspunkt for når negativ grunnrenteinntekt kan komme til anvendelse estimeres på grunnlag av forventning om prisbaner og produksjonsvolum.

Pensjoner Beregning av pensjonsforpliktelse innebærer bruk av skjønn og estimater på en rekke parametre. Diskonteringsrenten er satt til 3,8 % for norske pensjonsordninger og er fastsatt med grunnlag i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Dette er en endring fra tidligere år hvor statsobligasjonsrenten har vært utgangspunktet for å fastsette diskonteringsrenten. Ledelsen i Statkraft mener at OMF-markedet representerer et dypt og likvid marked med relevante løpetider som kvalifiserer for referanserente i henhold til IAS 19.

Diskonteringsrenten basert på statsobligasjoner ville til sammenligning vært på 2,3 %. Økt diskonteringsrente har medført en beregnet lavere netto pensjonsforpliktelse på om lag 1600 millioner kroner. Det henvises til note 17 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn. I noten er det også vist hvor sensitive beregningene er i forhold til de viktigste forutsetningene.

Internasjonal vannkraft har virksomhet i fremvoksende økonomier med antatt høy vekst og stort behov for energi. Statkrafts investeringer i vannkraft internasjonalt er en del av konsernets langsiktige strategi der konsernets kompetanse utnyttes for å sikre økt tilførsel av fornybar energi og lønnsom vekst.

Vindkraft omfatter virksomhet innenfor landbasert og havbasert vindkraft. Segmentet har landbaserte vindparker i drift i Norge, under utvikling og i drift i Sverige og Storbritannia. Segmentet har havbaserte vindparker i drift og under utvikling i Storbritannia.

Fjernvarme driver virksomhet i Norge og Sverige. Videre vekst vil primært finne sted i Norge hvor Statkraft er en av de to største leverandørene av fjernvarme.

Industrielt eierskap omfatter forvaltning og utvikling av norske eierposisjoner innenfor konsernets kjernevirksomhet.

Annen virksomhet omfatter småskala vannkraft, aksjeposten på 4,17 % i E.ON SE, innovasjon, interne finansielle utlån til andre segmenter gjennom Statkraft Treasury Centre og konsernfunksjoner.

Konsernposter omfatter justeringer av engangsposter, urealiserte effekter på energikontrakter eksklusive Trading og Origination, eliminerings og ikke allokerte eiendeler.

Note 3 fortsettelse

Regnskapsspesifikasjon per segment

Segmenter	Statkraft AS Konsern	Nordisk vannkraft	Kontinental energi og handel	Inter- nasjonal vannkraft	Vindkraft	Fjernvarme	Industrielt eierskap	Annen virksomhet	Konsern- poster
2012									
Driftsinntekter eksterne, underliggende	32 331	9 998	15 055	1 566	34	625	6 691	117	-1 755
Driftsinntekter interne, underliggende	-	3 221	-32	1	508	1	33	452	-4 184
Brutto driftsinntekter, underliggende	32 331	13 219	15 022	1 567	542	626	6 724	568	-5 939
Netto driftsinntekter, underliggende	17 659	12 479	1 915	1 054	216	384	3 010	565	-1 964
Driftsresultat, underliggende	5 365	8 274	245	98	-229	-2	1 061	-856	-3 225
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	-	-1 663	441	-113	-	-	1	7	1 328
Vesentlige engangsposter	-	-	-1 762	-78	-	-	-216	175	1 881
Driftsresultat	5 365	6 610	-1 076	-93	-229	-2	846	-674	-17
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	1 024	-	89	146	8	-1	781	-	-
Resultat før finans og skatt	6 389	6 610	-987	53	-221	-3	1 627	-674	-17

Balanse 31.12.12

Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	17 974	-	485	6 368	1 658	-	9 463	-	1
Øvrige eiendeler	127 018	48 837	4 453	10 442	4 161	2 874	14 254	58 947	-16 951
Totale eiendeler	144 992	48 837	4 938	16 810	5 819	2 874	23 717	58 947	-16 950
Av- og nedskrivninger	-4 543	-1 136	-2 126	-301	-116	-145	-650	-69	-
Vedlikeholdsinvesteringer	1 065	460	127	90	7	-	381	-	-
Investering i økt kapasitet	6 085	1 048	1 005	1 687	1 209	369	538	229	-
Investering i eierandeler	3 523	-	-	2 433	1 085	6	-	-	-

2011

Driftsinntekter eksterne, underliggende	22 203	8 388	4 280	1 047	39	554	7 799	232	-137
Driftsinntekter interne, underliggende	-	4 286	-174	19	311	1	43	632	-5 117
Brutto driftsinntekter, underliggende	22 203	12 674	4 106	1 066	350	555	7 842	864	-5 255
Netto driftsinntekter, underliggende	17 094	12 045	1 230	796	329	357	3 198	860	-1 721
Driftsresultat, underliggende	6 203	8 002	-413	-1	-104	40	1 297	-334	-2 283
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	-	-765	-260	-18	-	-	59	-167	1 152
Vesentlige engangsposter	-	-	-1 087	-74	-	-	-	126	1 035
Driftsresultat	6 203	7 236	-1 760	-93	-104	40	1 356	-375	-97
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	898	-	-98	449	-389	4	933	-1	-
Resultat før finans og skatt	7 101	7 236	-1 858	356	-493	44	2 289	-377	-97

Balanse 31.12.11

Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	16 109	-	533	5 875	650	1	9 050	-	-1
Øvrige eiendeler	127 768	48 761	5 759	8 466	2 711	2 660	13 900	61 139	-15 625
Totale eiendeler	143 878	48 761	6 292	14 342	3 361	2 661	22 949	61 139	-15 626
Av- og nedskrivninger	-3 564	-1 117	-1 425	-295	-104	-106	-449	-68	-
Vedlikeholdsinvesteringer	1 129	469	303	69	1	8	248	32	-
Investering i økt kapasitet	5 217	1 397	1 446	959	491	401	348	175	-
Investering i eierandeler	1 923	-	585	1 051	187	97	2	-	-

Poster holdt utenfor underliggende driftsresultat

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Urealiserte verdiendringer energikontrakter, ekskl. Trading og Origination	-1 328	-1 152
Vesentlige engangsposter	-1 881	-1 035
Gevinst ved salg av Sluppen Eiendom AS	-	126
Etteroppgjør salg av Trondheim Energi Nett AS	175	-
Avskrivninger vannkraftverk i Nepal pga. hjemfall	-	-74
Nedskrivninger anleggsmidler og fordringer	-2 056	-1 087
Elimineringer og andre konsernposter	-17	-97
Totalt	-3 225	-2 283

Note 3 fortsettelse

Spesifikasjon per produkt

Det henvises til note 13.

Spesifikasjon per geografiske områder

Eksterne salgsinntekter fordeles basert på opprinnelseslandet til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Anleggsmidler består av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler unntatt utsatt skatt og fordeles basert på opprinnelseslandet til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Geografiske områder

Beløp i mill. kroner	Statkraft AS Konsern	Norge	Tyskland	Sverige	Storbritannia	Øvrige
2012						
Salgsinntekter eksterne	31 211	15 908	13 399	104	-	1 800
Anleggsmidler per 31.12.	84 306	51 294	3 678	17 437	2 218	9 679
2011						
Salgsinntekter eksterne	21 209	17 125	2 999	93	240	752
Anleggsmidler per 31.12.	81 672	49 973	4 288	17 472	1 539	8 400

Informasjon om viktige kunder

Ingen eksterne kunder står for 10 % eller mer av konsernets driftsinntekter.

Note 4 Hendelser etter balansedagen

Statkraft har den 4. februar 2013 mottatt vedtak fra Olje- og energidepartementet om konsesjonsfritak for overføring av de utleide verkene Sauda HV, Sveigen HI og Tysso II fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS.

Statkraft har den 25. januar 2013 inngått en intensjonsavtale med BKK, Haugaland Kraft, Sunnhordland Kraftlag og Sognekraft om å gjennomføre endringer i eierskap i BKK og i kraftverk på Vestlandet.

Note 5 Virksomhetssammenslutninger

VIRKSOMHETSSAMMENSLOTNINGER 2012

Fountain Intertrade Corporation 6. mars 2012 fikk Statkraft via SN Power og Agua Imara flertall i styret i selskapet Fountain Intertrade Corp. (FIC), Panama, i tråd med aksjonæravtalen mellom partene. SN Power via Agua Imara eide og eier 50,1 % av aksjene i selskapet. Med endringen av styresammensetningen oppnår dermed SN Power kontroll over selskapet i henhold til IFRS. FIC har som følge av dette blitt fraregnet som et tilknyttet selskap og konsolideres inn i konsernregnskapet som datterselskap fra oppkjøpstidspunktet 6. mars. Det ble ingen resultateffekt ved fraregningen som tilknyttet selskap.

Catamount Energy Ltd. 15. november 2012 kjøpte Statkraft UK Ltd. de resterende 50 % av selskapet Catamount Energy Ltd for en

kjøpesum på 120 millioner kroner. Virkelig verdi av tidligere eierandel er estimert til 120 millioner kroner. Per 4. kvartal er det foretatt en foreløpig allokering av anskaffelseskost på 240 millioner kroner, som i hovedsak viser at merverdier over bokført egenkapital er allokert til varige driftsmidler med 342 millioner kroner og immaterielle eiendeler til -65 millioner kroner. Det er identifisert goodwill på 64 millioner kroner. Fraregning av tidligere innregnet eiendel, gir en gevinst på 115 millioner kroner under finansposter.

Andre oppkjøp I andre oppkjøp inngår kjøp av Muchinga Power Company Ltd. 20. september 2012 for en kjøpesum på 24 millioner kroner og kjøp av Hamneset Energisentral AS 2. mai 2012 for en kjøpesum på 4 millioner kroner.

Allokering av kostpris ved

virksomhetssammenslutninger 2012

	Fountain Intertrade Corp. ¹⁾	Catamount Energy Ltd. ²⁾	Andre oppkjøp ¹⁾	Total
Transaksjonstidspunkt	06.03.2012	15.11.2012		
Stemmerett/eierandel anskaffet gjennom oppkjøpet	0,00 %	50,00 %		
Total stemmerett/eierandel etter oppkjøp	50,10 %	100,00 %		
Måling av ikke-kontrollerende interesser	Forholdsmessig andel	Forholdsmessig andel	Forholdsmessig andel	

Vederlag

Beløp i mill. kroner	Fountain Intertrade Corp. ¹⁾	Catamount Energy Ltd. ²⁾	Andre oppkjøp ¹⁾	Total
Kontanter	-	120	28	148
Virkelig verdi av tidligere innregnet eierandel	121	120	-	241
Total anskaffelseskost	121	240	28	389

Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler (se tabell under)	242	-36	1	207
--	-----	-----	---	-----

Identifisering av merverdier, fordelt på:

Immaterielle eiendeler	-	-65	-	-65
Varige driftsmidler	-	342	3	345
Brutto merverdier	-	277	3	280
Utsatt skatt på merverdier	-	-64	-	-64
Netto merverdier	-	213	3	216

Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, eksklusiv goodwill	242	177	4	423
--	-----	-----	---	-----

Herav:

Majoritetens andel	121	177	4	302
Ikke-kontrollerende interesser	121	-	-	121
Total	242	177	4	423

Total anskaffelseskost	121	240	28	389
------------------------	-----	-----	----	-----

Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, anskaffet

av majoriteten gjennom transaksjonen	121	177	4	302
Goodwill ²⁾	-	63	24	87

¹⁾ Allokeringen knyttet til overtatt virksomhet er vedtatt å være foreløpig i påvente av at den endelige verddivurderingen av overtatte eiendeler og forpliktelser slutføres.

²⁾ Innregning av goodwill ved oppkjøpet av Catamount Energy Ltd. er knyttet til oppføring av utsatt skatteforpliktelse til nominell verdi på innregnede merverdier.

Note 5 fortsettelse

Beløp i mill. kroner	Fountain Intertrade Corp.	Catamount Energy Ltd.	Andre oppkjøp	Total
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler				
Immaterielle eiendeler	258	65	20	343
Varige driftsmidler	48	-	-	48
Øvrige finansielle anleggsmidler	5	-	-	5
Sum anleggsmidler	311	65	20	396
Bankinnskudd, kontanter og lignende	93	-	1	94
Fordringer	3	5	-	8
Sum omløpsmidler	96	5	1	102
Oppkjøpte eiendeler	407	70	21	498
Rentebærende langsiktig gjeld	122	102	-	224
Annen rentefri gjeld	13	4	20	37
Betalbar skatt	6	-	-	6
Derivater	24	-	-	24
Sum gjeld	165	106	20	291
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	242	-36	1	207
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler, inklusive økning i verdi knyttet til emisjon	242	-36	1	207
Total anskaffelseskost	121	240	28	389
Ikke kontantelementer av anskaffelseskost	121	120	-	241
Vederlag og kostnader i kontanter og kontantekvivalenter	-	120	28	148
Kontanter og kontantekvivalenter i ervervede selskaper	93	-	1	94
Netto kontantutbetalinger ved oppkjøpene	-93	120	27	54
Virkelig verdi av fordringer	3	5	-	8
Brutto nominell verdi av fordringer	3	5	-	8
Gevinst/tap ved avregning av tidligere innregnede eierandeler	-	115	-	115
Tilføring til brutto driftsinntekter siden oppkjøpstidspunktet	-	-	2	2
Tilføring til resultat etter skatt siden oppkjøpstidspunktet	-6	-	1	-5
Proforma tall 2012 for brutto driftsinntekter	-	-	4	4
Proforma tall 2012 for resultat etter skatt	-6	6	1	1

VIRKSOMHETSSAMMENSLETTNINGER 2011

Baillie Windfarm Ltd. (BWFL) Frem til 25. mars 2011 eide Statkraft UK Ltd. (SUK) 33,9 % av BWFL. SUK hadde betydelig innflytelse og behandlet eierskapet som et tilknyttet selskap. Den 25. mars 2011 økte SUK sin eierandel til 80 %, og etablerte samtidig holdingselskapet Baillie Windfarm Holdings Ltd. (BWFHL), med en kjøpesum på 160 millioner kroner for aksjene. BWFL er et selskap som utvikler en vindpark i Skottland, eid av SUK og av landeiere på anleggsområdet. Vindparken er i utviklingsstadiet, og hadde på kjøpstidspunktet avtalt planleggingsaktiviteter, og kommet til enighet med landeierne på området. Statkraft skal bygge og operere anlegget med 21 turbiner og med ytelse på 52,5 MW.

Energias do Paraná Ltda. (Enerpar) SN Power konsernet kjøpte med virkning fra 25. mai 2011 alle aksjene i Enerpar, et selskap registrert i staten Paraná i Brasil. Selskapets virksomhet består av å forvalte kraftkjøpsavtaler på rundt 140 MW med løpetid frem til 2025, og på tidspunktet for overtagelse var det ingen ansatte i selskapet. Kjøpesum for virksomheten ble gjort opp med kontant betaling på 120 millioner brasilianske real (410 millioner kroner). Bokført verdi av selskapets eiendeler på oppkjøpstidspunktet ble vurdert å representere virkelig verdi, og det ble ikke identifisert goodwill ved kjøpet.

Allokering av kostpris ved virksomhetssammenslutninger 2011

	Energias do Paraná Ltda.	Lunsemfwa Hydro Power Ltd.	Baillie Windfarm Ltd.	Bio Varme AS	Total
Transaksjonstidspunkt	25.05.2011	01.04.2011	25.03.2011	27.10.2011	
Stemmerett/eierandel anskaffet gjennom oppkjøpet	100,00 %	51,00 %	46,00 %	98,00 %	
Total stemmerett/eierandel etter oppkjøp	100,00 %	51,00 %	80,00 %	98,00 %	
Måling av ikke-kontrollerende interesser	Forholds-	Forholds-	Forholds-	Forholds-	
	andel	andel	andel	andel	
Vederlag					
Beløp i mill. kroner					
Kontanter	410	190	160	96	856
Rettet emisjon	-	54	-	-	54
Virkelig verdi av tidligere innregnet eierandel	-	-	118	-	118
Total anskaffelseskost	410	244	278	96	1 028
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler (se tabell under)	410	73	347	98	928
Identifisering av merverdier, fordelt på:					
Varige driftsmidler	-	533	-	-	533
Brutto merverdier	-	533	-	-	533
Utsatt skatt på merverdier	-	-186	-	-	-186
Netto merverdier	-	347	-	-	347
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, eksklusiv goodwill	410	420	347	98	1 275
Herav:					
Majoritetens andel	410	214	278	96	997
Ikke-kontrollerende interesser	-	206	69	2	277
Total	410	420	347	98	1 275
Total anskaffelseskost	410	244	278	96	1 028
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, anskaffet av majoriteten gjennom transaksjonen	410	214	278	96	997
Goodwill ¹⁾	-	30	-	-	30

¹⁾ Innregning av goodwill ved oppkjøpet av Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd. er knyttet til oppføring av utsatt skatteforpliktelse til nominell verdi på innregnede merverdier.

Beløp i mill. kroner	Energias do Paraná Ltda.	Lunsemfwa Hydro Power Ltd.	Baillie Windfarm Ltd.	Bio Varme AS	Total
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler					
Immaterielle eiendeler	-	-	89	-	89
Utsatt skattefordel	61	-	-	8	69
Varige driftsmidler	-	67	351	188	606
Derivater	787	-	-	-	787
Øvrige finansielle anleggsmidler	-	-	-	1	1
Sum anleggsmidler	848	67	440	197	1 552
Bankinnskudd, kontanter og lignende	9	47	-	34	90
Fordringer	33	17	1	9	60
Beholdninger	-	-	-	1	1
Sum omløpsmidler	42	64	1	44	151
Oppkjøpte eiendeler	890	131	441	241	1 703
Rentebærende langsiktig gjeld	-	64	-	98	162
Rentebærende kortsiktig gjeld	-	-	4	41	45
Utsatt skatt	267	21	89	-	377
Annen rentefri gjeld	33	19	1	-	53
Betalbar skatt	1	8	-	-	9
Derivater	179	-	-	-	179
Ikke-kontrollerende interesser	-	-	-	5	5
Sum gjeld	480	112	94	144	830
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	410	19	347	98	874
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler, inklusive økning i verdi knyttet til emisjon	410	73	347	98	928
Total anskaffelseskost	410	244	278	96	1 028
Ikke kontantelementer av anskaffelseskost	-	-54	-118	-	-172
Vederlag og kostnader i kontanter og kontantekvivalenter	410	190	160	96	856
Kontanter og kontantekvivalenter i ervervede selskaper	-9	-47	-	-34	-90
Netto kontantutbetalinger ved oppkjøpene	401	143	160	62	766
Virkelig verdi av fordringer	33	17	1	9	60
Brutto nominell verdi av fordringer	33	17	1	9	60
Gevinst/tap ved avregning av tidligere innregnede eierandeler	-	-	113	-	113
Tilføring til brutto driftsinntekter siden oppkjøpstidspunktet	221	58	-	13	292
Tilføring til resultat etter skatt siden oppkjøpstidspunktet	-9	24	4	-5	14
Proforma tall 2011 for brutto driftsinntekter	379	76	-	51	506
Proforma tall 2011 for resultat etter skatt	-9	30	5	-8	18

Note 6 Styring av kapitalstruktur

Hovedmålsettingene ved konsernets styring av kapitalstruktur er å ha en fornuftig balanse mellom soliditet og ekspansjonskraft, samt å opprettholde en sterk kredittrating.

Virkemidler ved styring av kapitalstruktur på lang sikt er i hovedsak opptak og nedbetaling av langsiktig gjeld, samt inn- og utbetalinger av innskutt kapital fra/til eier. Konsernet søker å hente fremmedkapital fra ulike lånemarkeder. Konsernet er ikke pålagt eksterne krav med hensyn til styring av kapitalstruktur annet enn det som følger av markedets forventninger og eiers krav om utbytte.

Oversikt over kapital som inngår i styring av kapitalstruktur

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
Rentebærende langsiktig gjeld	33	33 177	31 443
Rentebærende kortsiktig gjeld	33	7 086	5 444
Bankinnskudd og kortsiktige finansielle plasseringer	29, 31	-5 502	-8 737
Netto rentebærende gjeld		34 761	28 150

Det har ikke skjedd endringer i målsettinger og retningslinjer innenfor styring av kapitalstruktur i konsernet gjennom 2012.

Det viktigste måltallet for konsernets styring av kapitalstruktur er langsiktig kredittrating. Statkraft AS har en langsiktig kredittrating på A- (stable outlook) fra Standard & Poor's og Baa1 (stable outlook) fra Moody's. Statkrafts mål er å opprettholde dagens rating, og minimum BBB+/Baa1.

Note 7 Markedsrisiko i konsernet

GENERELT OM RISIKO OG RISIKOSTYRING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Statkraft driver virksomhet som innebærer risiko på mange områder, og har en helhetlig tilnærming til konsernets markedsrisikoer. Formålet med risikostyring er å ta riktig risiko ut fra konsernets risikovilje og -evne, kompetanse, soliditet og utviklingsplaner. Risikostyringen skal identifisere trusler og muligheter for konsernet, og styre risiko mot et akseptabelt nivå slik at det gis rimelig sikkerhet for at konsernets målsettinger oppnås.

Markedsrisiko er risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller framtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. I Statkraft vil markedsrisikoen i hovedsak være knyttet til kraftpriserisiko, CO₂-priser, gasspriserisiko, renterisiko og valutarisiko. I det følgende vil det redegjøres nærmere for ulike typer av markedsrisiko og hvordan disse styres.

BESKRIVELSE AV RISIKOSTYRINGEN INNEN ENERGIANDEL

Risikostyringen innen energihandel i Statkraft fokuserer på hele porteføljer av kontrakter og ikke spesifikt på kontrakter i henhold til IAS 39. Det er for alle porteføljer etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvar for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til organisatorisk uavhengige enheter. Rammene for handel med både finansielle og fysiske kontrakter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig.

Beskrivelse av energiporteføljene i Statkraft følger under.

Nordisk vannkraft Den nordiske porteføljeforvaltningen har til hensikt å ivareta vannkraftproduksjon i Norden og risiko i tilknytning til dette. Nordisk vannkraft er utsatt for både pris- og mengderisiko, fordi både framtidig pris og tilsig er ukjent. Fullmakter til å inngå langsiktige kjøps- og salgsvtaler er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjon. Målsætningen til porteføljeforvaltningen er å optimere porteføljens inntekter og å redusere risikoen for porteføljen som helhet. Risikoen kvantifiseres ved å foreta simuleringer av ulike scenarier for relevante risikofaktorer.

Nettoeksponeringen i denne porteføljen består av de til enhver tid oppdaterte produksjonsprognoser, fysiske kjøps- og salgskontrakter, samt kontrakter over kraftbørser og bilaterale finansielle kontrakter. De finansielle kontraktene er både kontrakter handlet over kraftbørser og bilaterale kontrakter. I all hovedsak har de løpetider som ligger innenfor fem år, men enkelte bilaterale finansielle kontrakter har løpetid frem til 2020. Enkelte av de i utgangspunktet evigvarende konsesjonskraftavtalene er reforhandlet til finansielt oppgjør for kortere tidsperioder.

De fysiske salgforpliktelsene består av langsiktige salgskontrakter, konsesjonskraftkontrakter samt diverse frikraft og erstatningskraftavtaler. Industrikraftkontraktene til myndighetsbestemte priser utløp i juli 2011. De langsiktige avtalene har ulik varighet, men den lengste gjelder til 2030. Konsesjonskraftkontraktene er evigvarende. For enkelte av de fysiske salgforpliktelsene er prisen indeksert opp mot annen markedsrisiko som metaller og valuta.

Finansielle kontrakter og innebygde derivater i fysiske kontrakter vurderes til virkelig verdi, øvrige kontrakter kvalifiserer ikke for balanseføring og resultatføres som del av normalt kjøp og salg.

Kontinentale eiendeler Porteføljen har til hensikt å ivareta kraftproduksjon på kontinentet samt gasskraftverket på Kårstø og risiko i tilknytning til dette.

Markedsrisikoen i porteføljen er relatert til framtidige markedspriser for kraft, CO₂, gass, kull og oljeprodukter. Fullmakter er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjonskapasitet. Målsætningen til porteføljeforvaltningen er å optimere porteføljens inntekter og å redusere risikoen for porteføljen. Risikoen kvantifiseres ved å foreta simuleringer av ulike scenarier for relevante risikofaktorer.

Eiendelene i porteføljen er Baltic Cable AB, gasskraftverkene, finansielle og fysiske energikontrakter, sourcingskontrakter og kontinentale eiendeler forøvrig. Statkraft foretar handler i henhold til gjeldende fullmakter gjennom å låse inn inntjeningen når kraftprisene relativt til gassprisene og CO₂-kostnadene vurderes å være attraktive. I tillegg foretas det også finansielle krafthandler for å optimere inntekter på Baltic Cable.

Note 7 fortsettelse

Kontraktporteføljen består av finansielle og fysiske kontrakter relatert til eiendelene. Alle finansielle kontrakter samt flere fysiske kontrakter vurderes til virkelig verdi.

Konsernet har eierandeler i gasskraftverk, og har i den forbindelse inngått leveringskontrakter for naturgass. Kjøpsprisen i disse kontraktene indekseres mot gass og oljeprodukter. Avtalene har ulik varighet. Gassavtalene vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.

De finansielle kontraktene i porteføljen er forwardkontrakter for kraft, CO₂, oljeprodukter, gass og kull. Prisutviklingen i spotmarkedet for kraft, gass, de underliggende råvarer som inngår i indekseringen av gasskontraktene samt CO₂ påvirker gasskraftverkene inntjening.

Trading og Origination Statkraft har ulike porteføljer for Trading og Origination som forvaltes uavhengig av konsernets forventede kraftproduksjon. Det er etablert team i Oslo, Trondheim, Stockholm, London, Amsterdam og Düsseldorf. Porteføljene agerer i markedet med tanke på gevinster på endringer i markedsverdier for energi- og energirelaterter produkter samt gevinster på ikke-standard kontrakter.

Statkraft har allokert risikokapital for Trading og Origination virksomheten. Det er etablert klare retningslinjer for hvilke produkter det kan handles med. Fullmaktene for Trading og Origination aktiviteterne følges ved fastsatte grenser for Value-at-Risk og Profit-at-Risk. Begge metodene beregner det maksimale tap en portefølje vil kunne bli påført med en gitt sannsynlighet over en gitt periode. Kredittrisiko og operasjonell risiko er også kvantifisert mot den allokerte risikokapitalen.

Alle kontrakter i Trading og Origination med unntak av kraftkjøpskontrakter inngått med mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.

Tradingaktivitetene innebærer kjøp og salg av standardiserte og likvide produkter. Det handles med CO₂- og kraftprodukter i tillegg til grønne sertifikater, gass og oljeprodukter. Kontraktene i tradingporteføljene har løpetider fra 0–5 år.

Originationaktivitetene inkluderer kjøp og salg både av standard og strukturerte produkter. Strukturerte produkter kan være kraftkontrakter med en spesiell timeprofil, langsiktige kontrakter eller kraftkontrakter i forskjellige valutaer. Handler med transportkapasitet over grenser og virtuelle kraftverkskontrakter er også inkludert i aktivitetene. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter på systempris, områdepriser og valuta til å redusere risikoen som handel med strukturerte produkter og kontrakter medfører. Majoriteten av kontraktene i porteføljen har løpetider opptil fem år, men enkelte kontrakter har løpetid til og med 2028.

Andre industrikontrakter I andre industrikontakter inngår i sin helhet energikontrakter i SN Power. Eksponering knyttet til energikontraktene er i all hovedsak knyttet til forventet framtidig prisutvikling i det brasilianske markedet. Utarbeidelse av prisbaner skjer i samarbeid mellom markedsavdelingen i Norge, lokale analytikere og eksterne rådgivere.

VALUTA- OG RENTERISIKO

Innenfor finansaktivitetene i konsernet eksponeres Statkraft for to hovedtyper av markedsrisiko; valutarisiko og renterisiko. Statkraft benytter valuta- og rentederivater som ledd i risikostyringen.

Rentebytteavtaler, valuta- og rentebytteavtaler og valutaterminkontrakter brukes for å oppnå ønsket valuta og rentestruktur på selskapets låneportefølje. Valutaterminkontrakter anvendes også for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta.

I det følgende beskrives hvordan Statkraft håndterer hver av disse risikoene.

Valutarisiko Statkraft har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til kraftsalgsinntekter, investeringer, utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper i utenlandsk valuta. Balanserisiko knytter seg til eierandeler i utenlandske datterselskaper i Belgia, Storbritannia, Sverige, Tyrkia og Tyskland, samt i SN Power som har funksjonell valuta i US Dollar. Det er også balanserisiko i eierandeler ved enkelte tilknyttede selskaper.

Oppgjørsv valutaen for Statkrafts kraftbørs er euro, og alle kontrakter som inngås over kraftbørs nomineres i euro og har således en eksponering mot euro. Det oppstår tilsvarende valutaeksponering ved krafthandel på andre børser med annen valuta enn euro. Statkraft sikrer valutaeksponeringen knyttet til kontantstrømmer fra kraftsalg av fysiske kontrakter og finansiell handel på kraftbørs, investeringer, utbytter og andre valutaeksponeringer i henhold til selskapets finansstrategi. Økonomisk sikring oppnås ved å benytte finansielle derivater og lån i valuta som sikringsinstrumenter. Det er få av sikringsrelasjonene som oppfyller kravene til regnskapsmessig sikring i henhold til IAS 39.

Renterisiko Det vesentligste av Statkrafts renterisikoeksponering er knyttet til låneporteføljen. Det er etablert rammer for rentestyring med utgangspunkt i en fordeling mellom flytende og fast rente. Målet er at låneporteføljen i hovedsak skal være renteeksponert mot flytende rente, men det kan inngås eksponering mot faste renter for inntil 50 % av innlånsporteføljen. Den delen av porteføljen som har fast rente, skal som hovedregel være bundet for mer enn fem år. Strategi for styring av renterisiko er fastsatt med utgangspunkt i et formål om mest mulig kostnadseffektiv finansiering, men samtidig med et ønske om en viss stabilitet og forutsigbarhet i finanskostnadene. Det er etablert rammer for maksimal eksponering også mot renter i andre valutaer enn norske kroner. Løpende vurderinger av hvilke posisjoner som skal inntas skjer per valuta, gitt de markedsforhold man ser for valutaen og den helhetlige eksponering man har i valutaen.

Etterlevelse av rammen for valuta- og renterisiko følges opp løpende av den uavhengige middle office-funksjonen. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken renteeksponering som eksisterer per valuta i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien.

Note 8 Analyse av markedsrisiko

Statkraft følger opp markedsrisiko innenfor energidisponeringen, porteføljer for Trading og Origination, valuta- og renteposisjoner, nettinntekter og sluttbrukervirksomhet og fjernvarme.

Konsernet kvantifiserer risiko som avvik fra forventet resultat etter skatt med et gitt konfidensnivå. Markedsrisiko inngår i disse beregningene, og beregningene benyttes både i oppfølgingen av virksomhetsområdene/porteføljene og på konsernnivå som del av rapporteringen til konsernledelsen og styret. Risikomålet for markedsrisiko skal med 95 % sannsynlighet dekke alle potensielle tap (avvik fra forventning) knyttet til markedsrisiko på balansedagens posisjoner i løpet av ett år. Statistiske metoder er lagt til grunn for beregningene av usikkerheten i de underliggende instrumentene/prisene og sammenhengen mellom disse.

Tidshorisonten for beregningene er ett år. For kontrakter med eksponering utover ett år, er det bare usikkerheten i dette året som gjenspeiles i beregningene. Eksponeringen kan være faktisk eksponering eller

en forventet maksimal utnyttelse av rammer. Modellen tar videre hensyn til samvariasjon, både innen de enkelte områdene og mellom områdene.

Total markedsrisiko er beregnet til 1209 millioner kroner pr 31. desember 2012. Sammenlignet med året før er energidisponeringen motvirket av høyere diversifiseringseffekt. Økningen stammer hovedsaklig fra markedsrisiko i energidisponering, og denne varierer betydelig over tid som følge av usikkerhet og nivå på energipriser og produksjonsvolumer.

Diversifiseringseffekten fremkommer som forskjellen mellom sum markedsrisiko innen de spesifiserte områdene og total markedsrisiko der man tar hensyn til samvariasjonen mellom for eksempel kraftpriser, renter og valutakurser.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Markedsrisiko i energidisponeringen (volumrisiko, prisrisiko spot og sikring)	1 599	1 167
Markedsrisiko i porteføljer for Trading og Origination (eksl. EEG 2012 og UK PPA)	257	271
Markedsrisiko innen valuta- og renteposisjoner	69	197
Markedsrisiko i nettinntekter	30	36
Markedsrisiko i sluttbrukervirksomhet og fjernvarme	50	50
Sum markedsrisiko før diversifiseringseffekter	2 005	1 721
Diversifiseringseffekter	-797	-511
Total markedsrisiko	1 209	1 210
Diversifiseringseffekt i prosent	40 %	30 %

Spesifikasjon av valutafordeling for lån ¹⁾

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lån i norske kroner	16 671	15 204
Lån i svenske kroner	2 583	2 624
Lån i euro	15 413	14 756
Lån amerikanske dollar	2 478	2 118
Lån i øvrig valuta	9	9
Sum	37 154	34 711

¹⁾ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikater og valutaeffekten av rente- og valutabytteavtaler.

Spesifikasjon av renter per valuta ¹⁾

	2012	2011
Nominell gjennomsnittlig rente, norske kroner	4,50 %	4,60 %
Nominell gjennomsnittlig rente, svenske kroner	2,50 %	2,90 %
Nominell gjennomsnittlig rente, euro	3,60 %	3,90 %
Nominell gjennomsnittlig rente, amerikanske dollar	3,90 %	3,60 %

¹⁾ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikater, rentebytteavtaler og rente- og valutabytteavtaler.

Rentebinding låneportefølje ¹⁾

Beløp i mill. kroner	Fremtidige rentereguleringer				Sum
	2013	1-3 år	3-5 år	5 år og senere	
Lån i norske kroner	9 448	388	2 624	4 211	16 671
Lån i svenske kroner	2 574	-	-	8	2 583
Lån i euro	10 287	21	381	4 724	15 413
Lån i amerikanske dollar	1 490	-	-	988	2 478
Lån i øvrig valuta	-	-	-	9	9
Sum	23 800	409	3 005	9 940	37 154

¹⁾ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikater og valutaeffekten av rente- og valutabytteavtaler. Fordelingen mellom år hensyntar rentereguleringen i rentebytteavtaler og rente- og valutabytteavtaler.

Kortsiktige finansielle plasseringer- obligasjoner per debitorkategori

Beløp i mill. kroner	2012	2011	Mod. durasjon	2012 Gj.snittrente (%)
Forretnings- og sparebanker	108	103	2,18	2,90 %
Industri	30	30	2,43	3,05 %
Offentlig sektor	97	90	3,10	2,81 %
Sum	235	223		

Note 9 Kredittrisiko og likviditetsrisiko

Statkrafts finansielle instrumenter er eksponert for kredittrisiko og likviditetsrisiko.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den annen part et finansielt tap ved å ikke innfri sin forpliktelse. Statkraft påtar seg motpartsrisiko ved krafthandel og fysisk salg ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle instrumenter.

For finansielle kraftkontrakter som gjøres opp mot kraftbørs, forutsettes ingen motpartsrisiko. For alle andre inngåtte kraftkontrakter fastsettes rammene mot den enkelte motpart med utgangspunkt i en intern kredittvurdering. Motpartene blir her gruppert i ulike klasser. Den interne kredittvurderingen er basert på finansielle nøkkeltall. Bilaterale kontrakter er underlagt rammer for hver motpart både med hensyn til volum, beløp og varighet.

For å redusere kredittrisikoen benyttes i noen tilfeller bankgarantier eller morselskapsgarantier ved inngåelsen av en avtale. Banken som utsteder garantien må være en internasjonalt ratet forretningsbank. Ved morselskapsgarantier kategoriseres morselskapet på ordinær måte i den interne kredittvurderingen. Datterselskap kategoriseres ikke høyere enn morselskap. Ved bankgarantier og morselskapsgarantier vil motparten klassifiseres i samme klasse som garantiutsteder.

Statkraft har nettingavtaler med flere av sine motparter innenfor energihandelen. Ved mislighold av forpliktelsen gir nettingavtalene en rett til sluttoppgjør hvor alle fremtidige kontraktsposisjoner motregnes og gjøres opp.

Plassering av overskuddslikviditet er i hovedsak fordelt på institusjoner med A-rating eller bedre. For finansielle instrumenter beregnes et tapsrisiko ved manglende oppfyllelse av kontrakten fra motpartens side. For en betydelig andel av Statkrafts finansielle derivater er det

inngått avtale om ukentlig kontantoppgjør av markedsverdien med sine motparter (kontantsikkerhet), slik at motpartseksponeringen knyttet til disse avtalene er sterkt redusert.

Statkraft har gode oppfølgingsrutiner som bidrar til at utestående fordringer innbetales i henhold til avtale. Aldersfordelte kundelister følges opp kontinuerlig. Hvis en kontraktsmotpart får betalingsproblemer følges særskilte prosedyrer.

Rammene for eksponering mot enkeltmotparter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. I tillegg kvantifiseres motpartsrisikoen ved å kombinere eksponeringen med sannsynligheten for mislighold for de enkelte motpartene. Den samlede motpartsrisikoen beregnes og rapporteres for alle relevante enheter, i tillegg til at den konsolideres på konsernnivå og inngår i konsernsrisikostyringen.

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses for å være begrenset. Historisk har det vært lave tap på fordringer.

Statkrafts brutto eksponering for kredittrisiko tilsvarende innregnede verdier av finansielle eiendeler. Statkraft har stilt morselskapsgarantier for datterselskap og tilknyttede selskap (note 36). Maksimal eksponering for kredittrisiko overstiger ikke allerede innregnede verdier av finansielle eiendeler. Brutto eksponering for kredittrisiko i finansielle eiendeler er til dels redusert gjennom sikkerheter. I den grad det er stilt relevante sikkerheter av vesentlig betydning er dette gjengitt nedenfor.

For finansielle derivater er kredittrisiko for de fleste motparter og derivater avhjulpet gjennom sikkerheter i form av kontantsikkerhet. Kontantsikkerhet gjøres opp ukentlig og er ikke nødvendigvis sammenfallende med 31. desember. Det vil derfor kunne være utestående kredittrisiko ved årsslutt.

Det er vedtatt rammer for eksponering mot enkeltmotparter som benyttes ved kortsiktige plasseringer.

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
Brutto eksponering kredittrisiko:			
Øvrige finansielle anleggsmidler	26	8 873	11 046
Derivater	30	9 700	9 538
Fordringer	28	13 251	12 010
Kortsiktige finansielle plasseringer	29	457	455
Bankinnskudd, kontanter og lignende	31	5 045	8 282
Sum		37 326	41 331

Eksponering avdempet av sikkerheter (garantier, kontantsikkerhet mv):

Derivater	33	-2 957	-1 330
Netto eksponering kredittrisiko		34 369	40 001

Note 9 fortsettelse

LIKVIDITETSRIKHO

Statkraft påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke stemmer overens med den kontantstrømmen som eien delene genererer. I tillegg har Statkraft likviditetsrisiko ved løpende kontantutlegg ved sikkerhetsstillelse knyttet til både finansielle kontrakter i terminmarkedet på kraftbørsene og krav i form av kontant sikkerhet knyttet til finansielle derivater. Statkraft har gode lånemuligheter i det norske og internasjonale obligasjons- og bankmarkedet. Trekkfasiliteter er etablert for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering. Det er etablert en garantiramme for å kunne møte betydelige svingninger i sikkerhetskrav overfor kraftbørser knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet. Et eget måltall for kortsiktig likviditetsevne inngår i konsernets målekort og angir Statkrafts evne til å dekke sine fremtidige forpliktelser. Måltallet skal ligge mellom 1,5 og 4,0.

Forfallsplan eksterne langsiktige forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2013	2014	2015	2016	2017	Etter 2017
Avdrag på gjeld fra Statkraft SF	-	-	-	-	-	400
Avdrag på obligasjonslån i det norske markedet	-	3 989	2 147	4 283	-	2 500
Avdrag på øvrige lån i utenlandske markeder	2 204	-	3 668	-	4 841	8 759
Avdrag på eksterne lån i døtre og andre lån	1 109	248	449	235	193	1 465
Rentebetalinger	1 549	1 468	1 232	1 042	827	2 015
Sum	4 862	5 706	7 496	5 560	5 861	15 139

Fordeling av udiskontert verdi på tidsperioder

Konsernet har en stor beholdning av finansielle instrumenter, vist som derivater i balansen. For derivater med negativ markedsverdi der kontraktsmessige forfall er avgjørende for forståelsen av tidspunktet for kontantstrømmene, er de udiskonterte verdiene fordelt på tidsperioder som vist i tabellen under.

Beløp i mill. kroner	2013	2014	2015	2016	2017	Etter 2017
Energiderivater	3 157	1 127	559	409	342	527
Rente- og valutaderivater	117	-11	1 054	111	156	1 195
Sum derivater	3 274	1 116	1 613	520	498	1 722

Likviditetsevnen er i denne sammenheng definert som summen av likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter, kassekreditt og prognostiserte innbetalinger de neste seks månedene dividert med prognostiserte utbetalinger de neste seks månedene.

Det utarbeides likviditetsprognoser som et viktig ledd i den daglige likviditetsstyringen og for planlegging av fremtidige finansieringsbehov. Likviditetsreserven er et verktøy for risikostyring og fungerer som en buffer i forhold til likviditetsprognosen. Likviditetsreserven består av selskapets likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter og kassekreditt. Likviditetsbeholdningen skal dekke normale svingninger i selskapets kontantstrøm. Kommitterte trekkrettigheter er en buffer for Statkraft mot uforutsette hendelser med betydelige likviditetsmessige konsekvenser. Et eget måltall for kortsiktig likviditetskapasitet, som reflekterer Statkrafts evne til å dekke sine fremtidige forpliktelser, er inkludert i konsernets balanserte målstyring.

Note 10 Bruk av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter utgjør en stor del av Statkrafts totale balanse og har vesentlig betydning for konsernets finansielle stilling og resultat. Det største omfanget av finansielle instrumenter finnes i hovedkategoriene energihandel og finansaktiviteter. I tillegg er det finansielle instrumenter i form av kundefordringer, leverandørgjeld, kontanter, kortsiktige likviditetsplasseringer og egenkapitalinvesteringer.

Finansielle instrumenter i energihandel Innenfor energihandel benyttes finansielle instrumenter i Trading- og Origination virksomheten. Trading- og Origination virksomheten forvaltes uavhengig av konsernets kraftproduksjon. Formålet er å oppnå gevinster på endringer i markedsverdier for energi- og energirelaterte produkter samt gevinster på ikke-standard produkter. Finansielle instrumenter benyttes også for å oppnå løpende optimering av fremtidige inntekter av forventet produksjonsvolum. Finansielle instrumenter innenfor energihandel består hovedsakelig av finansielle og fysiske avtaler om kjøp og salg av kraft, gass, olje, kull og CO₂-kvoter. Balanserte derivater er vist på egne linjer i balansen og vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Som følge av at konsernets fremtidige egenproduksjon av kraft ikke kvalifiserer for balanseføring i IAS 39 vil effekten av verdiendringer på finansielle energiderivater kunne gi store resultateffekter uten at dette nødvendigvis gjenspeiler underliggende virksomhet.

Finansielle instrumenter i finansaktiviteter Finansielle instrumenter innenfor finansaktiviteter består hovedsakelig av lån, rentebytteavtaler, rente- og valutabytteavtaler og valutaterminer. Finansielle derivater benyttes som sikringsinstrumenter i henhold til konsernets økonomiske sikringsstrategi. Sikringsobjektene er eiendeler i fremmed valuta, fremtidige kontantstrømmer eller finansielle låneforhold vurdert til amortisert kost. Utvalgte låneforhold hvor det er byttet fra fast til flytende rente (virkelig verdisikring), sikring av enkelte nettoinvesteringer i utenlandske enheter samt kontantstrømsikringer, er vist som regnskapsmessig sikringsforhold i henhold til IAS 39. Verdiendringer på finansielle instrumenter som ikke er en del av et regnskapsmessig sikringsforhold, vil medføre volatilitet i resultatet uten at dette fullt ut gjenspeiler de økonomiske realiteter.

Note 11 Virkelig verdi av finansielle instrumenter

VIRKELIG VERDI AV ENERGIDERIVATER

Virkelig verdi av energiderivater fastsettes til noterte priser når markedspriser er tilgjengelig. Virkelig verdi av øvrige energiderivater beregnes ved å diskontere forventede fremtidige kontantstrømmer. Nedenfor følger en beskrivelse av forutsetninger og parametere som anvendes ved fastsettelse av virkelig verdi.

Kraftpris Kraftbørskontrakter verdsettes mot noterte sluttkurs på balansedagen. Sluttkursene blir diskontert.

For andre bilaterale kraftkontrakter fastsettes forventet fremtidig kontantstrøm på basis av markedspriskurve på balansedagen. Markedspriskurven for de fem nærmeste årene fastsettes på grunnlag av noterte sluttkurs på kraftbørser. For tidshorison utover fem år justeres priskurven med forventet inflasjon.

Priser i noen kontrakter refererer til områdepriser. Disse kontraktene verdsettes til noterte sluttkurs på kraftbørser. Egne modeller benyttes for områdepriser uten noterte sluttkurs. Dersom kontraktene strekker seg ut over den horisonten som kvoteres på kraftbørser, justeres prisen med forventet inflasjon.

Råvarer Statkraft har kraft- og gasskontrakter hvor kontraktsprisen er indeksert til prisutviklingen på råvarer som gass og oljeprodukter. Ved verdsettelsen av disse kontraktene benyttes det forwardpriser fra relevante råvarebørser og større finansinstitusjoner. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorisonten, inflasjonsjusteres råvareprisene fra siste noterte pris i markedet.

CO₂-kontrakter CO₂-kontrakter prises på grunnlag av forwardprisen på EU Allowance (EUA) -kvoter og Certified Emission Reduction (CER) -kvoter. For tidshorison utover ni år justeres priskurven med forventet inflasjon.

Valuta Flere kraftkontrakter har priser i ulike valutaer. Noterte valutakurser fra European Central Bank (ECB) anvendes ved verdsettelsen av kontrakter i utenlandsk valuta. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorisonten, benyttes rentepariteten for beregning av valutakurser.

Renter Markedsrentekurven er lagt til grunn ved diskonteringen av derivater. Markedsrentekurven utarbeides basert på tilgjengelig swaprente fra større finansinstitusjoner. Kredittpåslag legges til markedsrentekurven i tilfeller hvor kredittrisiko er relevant. Dette gjelder alle eksterne bilaterale kontrakter klassifisert som eiendel og forpliktelse.

VIRKELIG VERDI AV VALUTA- OG RENTEDERIVATER

Virkelig verdi av rentebytteavtaler, samt rente- og valutabytteavtaler fastsettes ved å diskontere forventede fremtidige kontantstrømmer til nåverdier ved bruk av tilgjengelige markedsrenter og noterte valutakurser fra ECB. Verdsettelse av valutaterminer er basert på noterte valutakurser, hvorav forward valutakurser avledes. Beregnede nåverdier rimelighetsvurderes mot beregninger foretatt av motpartene i kontraktene.

VIRKELIG VERDI AV KORTSIKTIGE FINANSIELLE PLASSERINGER

Sertifikater og obligasjoner Sertifikater og obligasjoner er vurdert til noterte priser.

Aksjer og andeler Aksjer og andeler er vurdert til noterte priser for likvide verdipapirer. For andre verdipapirer er verdsettelse foretatt ved diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

VIRKELIG VERDI AV EGENKAPITALINVESTINGER I CO₂-FOND

Egenkapitalinvesteringer i CO₂-fond verdsettes ved diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Forventede antall kvoter som deles ut fra fondet er et skjønsmessig estimat. Prisforutsetningen for CO₂-kontrakter er beskrevet over.

VIRKELIG VERDI AV LANGSIKTIG GJELD, FØRSTE ÅRS AVDRAG PÅ LANGSIKTIG GJELD OG SERTIFIKATGJELD

Virkelig verdi er beregnet på grunnlag av forventede fremtidige kontantstrømmer diskontert til nåverdier. Beregning av forventede fremtidige kontantstrømmer og diskontering av disse, skjer ved bruk av tilgjengelige markedsrenter (swap-kurve) med påslag for kredittrisiko og noterte valutakurser.

Note 11 fortsettelse

Eiendeler og forpliktelser innregnet til amortisert kost

Beløp i mill. kroner	Note	2012		2011	
		Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost					
Lån til tilknyttede selskaper	26	1 066	1 091	497	516
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	26	775	775	620	620
Kundefordringer	28	6 642	6 642	4 823	4 823
Periodiserte inntekter mv	28	1 881	1 881	1 937	1 937
Kortsiktige lån til tilknyttede selskaper	28	3 876	3 876	3 069	3 069
Fordringer knyttet til kontantsikkerhet	28	291	-	396	396
Andre fordringer	28	560	560	1 785	1 785
Kontanter og bankinnskudd	31	4 295	4 295	6 083	6 083
Sum		19 386	19 120	19 209	19 228

Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost

Langsiktig rentebærende gjeld til Statkraft SF	33	-400	-478	-400	-468
Obligasjonslån i det norske markedet	33	-12 919	-12 982	-12 907	-13 193
Øvrige lån i utenlandske markeder	33	-17 267	-19 136	-15 123	-16 762
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	33	-2 591	-2 673	-3 013	-3 025
Gjeld knyttet til kontantsikkerhet	33	-2 957	-2 957	-1 330	-1 330
Sertifikatgjeld	33	-700	-700	-	-
Kassekreditt	33	-96	-96	-	-
Første års avdrag på langsiktig gjeld	33	-3 313	-3 371	-3 268	-3 277
Kortsiktig rentebærende gjeld til Statkraft SF	33	-	-	-405	-405
Andre kortsiktig lån	33	-20	-20	-441	-441
Leverandørgjeld	34	-1 359	-1 359	-923	-923
Skyldige offentlige avgifter	34	-1 810	-1 810	-2 009	-2 009
Rentefri gjeld til Statkraft SF	34	-1 320	-1 320	-	-
Øvrig rentefri gjeld	34	-4 377	-4 377	-3 593	-3 593
Sum		-49 129	-51 279	-43 412	-45 426

Eiendeler og forpliktelser innregnet til virkelig verdi, fordelt på nivå for virkelig verdi-måling

Selskapet klassifiserer virkelig verdimålinger ved å bruke et virkelig verdi-hierarki som reflekterer betydningen av data som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi-hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: Ikke justerte noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Andre data enn de noterte prisene som inngår i nivå 1, som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen enten direkte, det vil si som priser, eller indirekte, det vil si avledet fra priser.

Nivå 3: Data for eiendelen eller forpliktelsen som ikke bygger på observerbare markedsdata.

2012

Beløp i mill. kroner	Note	Virkelig verdi måling ved periodeslutt i henhold til:			Virkelig verdi
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi					
Energiderivater	30	19	3 579	2 385	5 983
Valuta- og rentederivater	30	-	3 717	-	3 717
Obligasjoner	29	236	-	-	236
Aksjer og finansplasseringer	29	98	-	-	98
Rentefond	29	123	-	-	123
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	31	750	-	-	750
Sum		1 226	7 296	2 385	10 907

Tilgjengelig for salg finansielle eiendeler

Andre aksjer og andeler	26	8 873	-	-	8 873
Sum		8 873	-	-	8 873

Finansielle forpliktelser pliktig vurdert til virkelig verdi

Energiderivater	30	-22	-3 832	-4 070	-7 924
Valuta- og rentederivater	30	-	-2 246	-	-2 246
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	32	-	-	-36	-36
Sum		-22	-6 078	-4 106	-10 206

Note 11 fortsettelse

2011

Beløp i mill. kroner	Note	Virkelig verdi måling ved periodeslutt i henhold til:			Virkelig verdi
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi					
Energiderivater	30	20	4 137	3 714	7 871
Valuta- og rentederivater	30	-	1 667	-	1 667
Obligasjoner	29	224	-	-	224
Aksjer og finansplasseringer	29	116	-	-	116
Rentefond	29	115	-	-	115
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	31	2 199	-	-	2 199
Sum		2 674	5 804	3 714	12 192

Tilgjengelig for salg finansielle eiendeler

Andre aksjer og andeler	26	11 053	-	-	11 053
Sum		11 053	-	-	11 053

Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi

Energiderivater	30	-205	-2 979	-5 357	-8 541
Valuta- og rentederivater	30	-	-1 475	-	-1 475
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	26	-	-	-7	-7
Sum		-205	-4 454	-5 364	-10 023

Urealiserte verdiendringer totalt

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
Energikontrakter	21	-868	-1 098
Valuta- og rentekontrakter	21	2 022	-4 024
Sum		1 154	-5 122

Eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi basert på nivå 3

Beløp i mill. kroner	Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi	Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi	Totalt
Inngående balanse 01.01.2012	3 714	-5 364	-1 650
Urealiserte verdiendringer, inkludert omregningseffekter	-1 295	488	-807
Kjøp	-	-27	-27
Flyttet fra nivå 3	-34	797	763
Utgående balanse 31.12.2012	2 385	-4 106	-1 721

Netto realisert gevinst (+)/tap (-) for 2012

Inngående balanse 01.01.2011	2 584	-4 150	-1 566
Urealiserte verdiendringer, inkludert omregningseffekter	348	-839	-491
Kjøp	824	-179	645
Flyttet fra nivå 3	-42	-196	-238
Utgående balanse 31.12.2011	3 714	-5 364	-1 650

Netto realisert gevinst (+)/tap (-) for 2011

Sensitivitetsanalyse av faktorer klassifisert til nivå 3

Beløp i mill. kroner	10 % reduksjon	10 % økning
Netto effekt på kraftpriser	1 003	-174
Netto effekt på gasspriser	164	-120

Årsaken til at endringene ikke er symmetriske er volumfleksibilitet i kontraktene som begrenser nedsiden.

Note 12 Regnskapsmessig sikring

Virkelig verdisikring Tre låneforhold er behandlet som virkelig verdisikring. Utstedte obligasjonslån er utpekt som sikringsobjekt i sikringsforholdene, og tilhørende rentebytteavtaler er pekt ut som sikringsinstrumenter.

Sikringsobjektene er utstedte fastrenteobligasjoner pålydende totalt 1200 millioner euro. Sikringsinstrumentene er rentebytteavtaler pålydende 1200 millioner euro inngått med større banker som motpart. Avtalene bytter rente fra fast til flytende 3 og 6 måneders EURIBOR. Det er tilnærmet full korrelasjon mellom de kritiske betingelser i sikringsobjekt og sikringsinstrument, og det legges til grunn 90–110 % sikringseffektivitet. Ineffektiviteten i sikringen innregnes i resultatregnskapet.

Virkelig verdi av sikringsinstrumenter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Sikringsinstrumenter i virkelig verdisikring	1 224	1 007
Sikringsinstrumenter i kontantstrømsikring ¹⁾	-290	-223
Sikringsinstrumenter i nettoinvestering i utenlandsk virksomhet ²⁾	632	57
Sum virkelig verdi av sikringsinstrumenter	1 566	841

¹⁾ Verdien representerer virkelig verdi på sikringsinstrumentene. Endring i virkelig verdi er ført mot utvidet resultat.

²⁾ Verdien representerer valutaeffekten fra sikringsinstrumentene. Valutaeffekten er ført mot utvidet resultat.

Andre opplysninger om virkelig verdisikring

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Netto gevinst (+)/tap (-) i resultatregnskapet på sikringsinstrumenter	46	206
Netto gevinst (+)/tap (-) i resultatregnskapet på sikringsobjekter, relatert til den sikrede risiko	-43	-198
Sikringsineffektivitet	3	8

Note 13 Salgsinntekter

Statkrafts inntekter kommer fra spotsalg, salg på kontrakter til industrien, finansiell handel, nettvirksomhet, samt fjernvarme og kraftsalg til sluttbruker.

Statkraft optimaliserer sin vannkraftproduksjon i Norden ut fra en vurdering av verdien av tilgjengelig vann mot faktisk og forventet fremtidig spotpris. Dette gjøres uavhengig av inngåtte kontrakter. Når fysiske leveringsforpliktelser avviker fra den faktiske produksjonen, kjøpes eller selges differansen i spotmarkedet. Nødvendige spotkjøp regnskapsføres som en korreksjon mot kraftsalg.

Sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet 2088 millioner euro av eksterne lån i Statkraft AS inngår i regnskapsmessig sikring av nettoinvesteringen i Statkraft Treasury Center. Valutaeffekter på lånene føres mot utvidet resultat. Den akkumulerte effekten av sikringen er at 632 millioner kroner er ført mot utvidet resultat som en positiv effekt ved utgangen av 2012. Årets effekt av sikringen er at 574 millioner kroner er ført mot utvidet resultat som en positiv effekt.

Kontantstrømsikring Som hovedregel etableres ikke regnskapsmessig kontantstrømsikring. Det er imidlertid etablert noen sikringsforhold i SN Power. Dette gjelder kontantstrømsikring av valuta knyttet til ulike investeringer på til sammen 92 millioner US dollar. I tillegg er det etablert sikring av lån med flytende rente ved hjelp av rentebytteavtaler, hvor renten byttes fra flytende til fast. Totalt er det sikret lån på 192 millioner US dollar.

Fysiske og finansielle kontrakter benyttes for å sikre den underliggende produksjonen i form av inngåelse av salgs- eller kjøpsposisjoner. Salgsposisjoner inngås for å sikre prisen på en nærmere fastsatt andel av planlagt fremtidig produksjon. Kjøpsposisjoner inngås for å justere sikringsnivået dersom forutsetningene endres og det vurderes at Statkraft har en for høyt sikret posisjon. Alle kontrakter føres som en justering av den underliggende inntekten fra produksjonen basert på marginen mellom kontraktspris og spotpris.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Netto fysisk spotsalg, inkludert grønne sertifikater ¹⁾	19 656	7 762
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser ²⁾	307	401
Industrikraft til myndighetsbestemte priser ³⁾	-	130
Langsiktige kontrakter ⁴⁾	4 159	4 433
Nordisk og kontinental forvaltningsportefølje	596	1 253
Trading og Origination (ekskl. EEG 2012 og UK PPA) ¹⁾	726	834
Nett	1 071	1 114
Sluttbruker	4 024	4 903
Fjernvarme	655	581
Annet/elimineringer	17	-202
Salgsinntekter	31 211	21 209

¹⁾ Spotsalgsinntektene økte betydelig på grunn av at Statkraft fra 2012 tilbyr markedsadgang til mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland (EEG) og Storbritannia (UK PPA).

Kontraktene bruttoføres i resultatregnskapet og vil fremgå i postene netto fysisk spotsalg og energikjøp. Se note 15.

²⁾ Statkraft har leveringsforpliktelse til kommuner som har rett til å kjøpe kraft til konsesjonspris.

³⁾ Industrikontraktene på myndighetsbestemte vilkår løp ut i 2011. Etter hvert som de myndighetsbestemte kontraktene har gått ut, er de hovedsakelig blitt erstattet av kommersielle avtaler.

⁴⁾ Statkraft har flere fysiske kontraktsforpliktelser av varierende varighet både til norske og utenlandske kunder.

Note 14 Andre driftsinntekter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Øvrige leieinntekter og salg av tjenester	419	387
Øvrige driftsinntekter ¹⁾	701	607
Sum	1 119	994

¹⁾ I øvrige driftsinntekter inngår etteroppgjør ved salg av Trondheim Energi Nett AS på 175 millioner kroner. I tillegg er gevinst på 65 millioner kroner ved salg av Sjøfossen kraftverk med tilhørende fallrettighet.

Note 15 Energikjøp

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Gasskjøp	2 747	2 368
Energikjøp fra eksterne produsenter ¹⁾	9 657	930
Sluttbrukervirksomhet ²⁾	1 243	596
Sum	13 647	3 894

¹⁾ Energikjøp fra eksterne produsenter økte betydelig på grunn av at Statkraft fra 2012 tilbyr markedsadgang til mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia.

Beløpet inkluderer variabel leieutgift med 590 millioner kroner (UK PPA), se note 37. Kontraktene bruttoføres i resultatregnskapet og vil fremgå i postene energikjøp og netto fysisk spotsalg. Se note 13.

²⁾ En vesentlig del av energikjøpet knyttet til sluttbrukervirksomheten foretas internt i konsernet. Inntektene fra sluttbrukervirksomheten er derimot i sin helhet eksterne, og følgelig er salgsinntektene og energikjøpskostnadene fra denne virksomheten ikke direkte sammenlignbare.

Note 16 Lønnskostnader og antall årsverk

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lønn	2 117	1 970
Arbeidsgiveravgift	326	306
Pensjonskostnader	459	362
Andre ytelser	122	121
Sum	3 024	2 759

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2012 var 3417 for konsernet. I 2011 var tilsvarende tall 3329. Per 31. desember 2012 var det 3475 årsverk i konsernet, tilsvarende tall for 2011 var 3358. Pensjonskostnader er nærmere omtalt i note 17.

Note 17 Pensjoner

Konsernet har all i hovedsak ytelsesbaserte pensjonsordninger. I noen få tilfeller er det opprettet innskuddsplaner i samsvar med lokale lover.

Ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger Konsernselskaper i Norge har organisert pensjonsordningene i Statens pensjonskasse (SPK), egne pensjonskasser samt i forsikringselskaper. Ansatte i konsernets selskaper i Norge deltar i offentlige tjenstepensjonsordninger i henhold til Lov om Statens pensjonskasse, overføringsavtalen og regelverket for offentlige tjenstepensjoner. 2414 ansatte og 1218 pensjonister var dekket gjennom ytelsesplaner per 31. desember 2012.

Pensjonsutbetalingene fra SPK er garantert av den norske stat (Lov om Statens pensjonskasse § 1). De kollektive pensjonsordningene omfatter alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Alderspensionen utgjør ved full opptjening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G). Alle født i 1943 eller senere vil få pensjonen sin levealderjustert. Levealderjusteringen kan føre til en pensjonsutbetaling som er mindre enn 66 % av pensjonsgrunnlaget. Medlemmer av SPK som er født i 1958 eller tidligere har individuell garanti som likevel sikrer utbetaling av 66 % ved full opptjening. Pensjoner under opptjening reguleres med lønnsveksten i samfunnet. Pensjoner under utbetaling reguleres med lønnsvekst fratrukket en fast faktor på 0,75 %.

Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. For øvrig har majoriteten av selskapene avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) for ansatte fra 62 år.

Ansatte som slutter før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet ved en opptjeningstid på minst tre år. For ordningene i SPK hefter ikke selskapene for disse forpliktelsene.

Selskapene som har sine ordninger i SPK betaler inn en årlig premie og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. SPK forvalter ikke et reelt fond, men det simuleres en forvaltning av fondsmidler som om midlene var plassert i statsobligasjoner med 1-, 3-, 5- eller 10-årige norske statsobligasjoner eller en kombinasjon av disse. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall. Pensjonsmidlene er garantert av Staten og inntil 35 % av pensjonsmidlene kan plasseres i Statens pensjonsfond utland, som er et reelt fond hvor avkastning er knyttet til markedssituasjonen. Prinsipper for investeringsvalg er nedfelt i egen investeringsstrategi for Statkraftkonsernets pensjonsmidler i SPK. Konsernet foretar ikke nye investeringer i Statens pensjonsfond utland.

Pensjonskassene og forsikringselskaperne har plassert pensjonsmidlene i en diversifisert portefølje av norske og utenlandske rentebærende papirer, norske og utenlandske aksjer, pantelån til medlemmer, hedgefond og eiendom gjennom eksterne forvaltere.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn	31.12.2012	01.01.2012	31.12.2011	01.01.2011
Årlig diskonteringsrente ¹⁾	3,80-4,25 %	2,80-5,20 %	2,80-5,20 %	3,70-5,50 %
Lønnsregulering	3,75 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Regulering av pensjoner under utbetaling	2,75 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,50 %	3,75 %	3,75 %	4,00 %
Forventet frivillig avgang				
· Opp til 45 år	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
· Mellom 45 og 60 år	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %
· Over 60 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Forventet avkastning ¹⁾	3,80-4,25 %	2,80-4,50 %	2,80-4,50 %	3,70-6,00 %
Inflasjonsrate ¹⁾	1,75-2,50 %	2,00-2,90 %	2,00-2,90 %	2,00-3,30 %
Uttakstilbøylighet AFP	10,00-30,00 %	10,00-30,00 %	10,00-30,00 %	10,00-30,00 %

¹⁾ Intervall for diskonteringsrente, forventet avkastning og inflasjonsrate vedrørende utenlandske enheter.

I selskaper utenfor Norge er det for et begrenset antall ansatte etablert ytelsesordninger.

Ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger Noen konsernselskaper i Norge har i tillegg til de ovennevnte avtalene inngått pensjonsavtaler som gir ansatte med lønn over 12G rettighet til alders- og uførepensjon på 66 % av lønn overskytende 12G ved full opptjening. Som følge av nye retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper, fastsatt av Regjeringen 31. mars 2011, ble ordningen lukket per 30. april 2012. Medlemmer av ordningen opprettholder sine avtaler.

Medlemmer av den lukkede ordningen for ansatte med lønn over 12G som slutter før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet ved en opptjeningstid på minst tre år.

Aktuarielle beregninger Nåverdien av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og inneværende års pensjonsopptjening blir beregnet ved bruk av påløpte ytelsers metode. Netto nåverdi av pensjonsforpliktelsene opptjent på balansedagen justert for forventet fremtidig lønnsvekst frem til pensjonsalder er basert på beste estimat på forutsetninger per 31. desember 2012. Beregningene tar utgangspunkt i medlemsbestand og lønnsdata ved utgangen av året.

Estimatavik i 2012 skyldes i hovedsak oppdatert forutsetning om diskonteringsrente.

Forklaring for valgte forutsetninger per 31. desember 2012 Diskonteringsrenten er satt til 3,8 % for norske pensjonsordninger og er fastsatt med grunnlag i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Dette er en endring fra tidligere år hvor statsobligasjonsrenten har vært utgangspunktet for å fastsette diskonteringsrenten. Statkraft mener at OMF-markedet representerer et dypt og likvid marked med relevante løpetider som kvalifiserer for referanserente i henhold til IAS 19. Diskonteringsrenten basert på statsobligasjoner ville til sammenligning vært på 2,3 %. Økt diskonteringsrente har medført en beregnet lavere netto pensjonsforpliktelse på om lag 1600 millioner kroner.

Lønnsreguleringen for norske ordninger er i hovedsak beregnet som summen av forventet reallønnsvekst på 1,75 %, inflasjon på 1,75 % og et karrieretillegg på 0,25 %, med noen individuelle tilpasninger.

Regulering av pensjoner under utbetaling følger for majoriteten av de norske ordningene gjennomsnittlig lønnsvekst fratrukket en fast faktor på 0,75 %. For de demografiske faktorene er tariffene K2005, GAPO7 og IR73 anvendt for fastsettelse av dødelighet og uførisiko. Fastsettelse av parametere som gjelder utenlandske ytelsesordninger er tilpasset forhold i de aktuelle land.

Note 17 fortsettelse

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	5 106	5 914
Virkelig verdi på pensjonsmidler	3 616	3 296
Netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	1 490	2 619
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger	351	410
Arbeidsgiveravgift	255	424
Netto pensjonsforpliktelse i balansen – se note 32	2 096	3 453

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse gjennom året

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 01.01.	6 324	4 954
Økning i forpliktelser ved tilgang datterselskap/nye medlemmer	2	9
Reduksjon i forpliktelse ved overførsel av ansatte	-	-23
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	361	283
Rentekostnader	171	177
Amortisering planendring	-10	5
Estimatavik	-1 276	1 049
Utbetalte ytelser	-108	-129
Omregningseffekter	-8	-1
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31.12.	5 457	6 324

Bevegelse i virkelig verdi på pensjonsmidler for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 01.01.	3 296	3 124
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	112	136
Estimatavik	-	-117
Totalt tilskudd	312	281
Økning i pensjonsmidlene ved tilgang datterselskap/nye medlemmer	2	2
Reduksjon i pensjonsmidler ved overførsel av ansatte	-	-6
Utbetalte ytelser	-99	-125
Omregningseffekter	-7	-
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31.12.	3 616	3 296

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Pensjonsmidler består av		
Egenkapitalinstrumenter	532	530
Rentebærende instrumenter	2 771	2 465
Annet	313	300
Virkelig verdi pensjonsmidler per 31.12.	3 616	3 296

Estimatavik innregnet i utvidet resultat

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat før skatt 01.01.	3 543	2 243
Innregnet i utvidet resultat i perioden	-1 453	1 300
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat før skatt 31.12.	2 089	3 543
Utsatt skatt releatert til aktuariemessige tap innregnet i utvidet resultat	585	992
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat etter skatt 31.12.	1 504	2 551

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

Ytelsesplaner

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	361	283
Rentekostnad	171	177
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-115	-136
Amortisering av planendring	-10	5
Tilskudd fra ansatte	-26	-26
Arbeidsgiveravgift	53	41
Pensjonskostnad ytelsesplaner	434	345

Innskuddsplaner

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Arbeidsgivers tilskudd	25	18
Totalt pensjonskostnader – se note 16	459	362

Sensitivitetsanalyse ved endring i forutsetninger

	Diskonteringsrente	Årlig lønnsvekst	Økning i G	Fratredelsesrate
Økning (+)/reduksjon (-) periodens netto pensjonskostnad	-78	92	59	-62
Økning (+)/reduksjon (-) i netto pensjonsforpliktelse per 31.12.2012	-872	1 093	414	-428
	553	-544	-98	65

Note 18 Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Eiendomsskatt	1 026	970
Konsesjonsavgifter	314	284
Sum	1 340	1 254

Konsesjonsavgifter prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen ble gitt og deretter hvert femte år.

Nåverdien av forpliktelser vedrørende framtidige konsesjonsavgifter, som ikke er regnskapsført, er for konsernet beregnet til 5718 millioner kroner. Det er benyttet en diskonteringsrente på 5,5 % i henhold til forskrift om justering av konsesjonsavgifter, årlige erstatninger og fond med videre. I 2011 var tilsvarende tall 4739 millioner kroner med en rente på 6 %.

Note 19 Andre driftskostnader

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kjøp av eksterne tjenester	1 045	909
Materialer	475	446
Kostnader kraftverk drevet av andre	521	491
Erstatninger	104	104
Husleie	275	258
IT-kostnader	152	138
Markedsføring	117	128
Reisekostnader	173	160
Forsikring	110	120
Øvrige driftskostnader	414	560
Sum	3 387	3 314

Note 20 Finansposter

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis					Bank	Sum
	Virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Egenkapital-metoden			
2012							
Finansinntekter							
Renteinntekter	29	83	-	-	174	286	
Utbytte andre aksjer/investeringer	-	-	632	-	-	632	
Andre finansinntekter	-	18	-	115	-	133	
Sum	29	101	632	115	174	1 051	
Finanskostnader							
Rentekostnader eksternt gjeld	-	-1 311	-	-	-	-1 311	
Andre rentekostnader	-49	-42	-	-	-12	-103	
Aktiverte lånekostnader	-	179	-	-	-	179	
Andre finanskostnader	-	-	-	-	-50	-50	
Sum	-49	-1 174	-	-	-62	-1 285	
Netto valutaeffekter	1 904	2 670	-	-	-107	4 467	
Andre finansposter							
Netto gevinster og tap på derivater og verdipapirer	349	-	-	-	-	349	
Nedskivning og gevinst/tap av finansielle eiendeler ¹⁾	-	-25	-2 140	-	-	-2 165	
Sum	349	-25	-2 140	-	-	-1 816	
Netto finansposter	2 233	1 572	-1 508	115	5	2 417	

¹⁾ Se note 26.

Note 20 fortsettelse

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis					Bank	Sum
	Virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Egenkapital-metoden			
2011							
Finansinntekter							
Renteinntekter	108	65	-	-	399	572	
Utbytte andre aksjer/ investeringer	-	-	993	-	-	993	
Andre finansinntekter	-	146	-	169	-	315	
Sum	108	211	993	169	399	1 880	
Finanskostnader							
Rentekostnader eksternt gjeld	-	-1 440	-	-	-	-1 440	
Andre rentekostnader	-31	-88	-	-	-2	-121	
Aktiverte lånekostnader	-	55	-	-	-	55	
Andre finanskostnader	-	-	-	-	-42	-42	
Sum	-31	-1 473	-	-	-44	-1 548	
Netto valutaeffekter	-276	467	-	-	141	332	
Andre finansposter							
Netto gevinster og tap på derivater og verdipapirer	-152	-	-	-	-	-152	
Nedskivning og gevinst/tap av finansielle eiendeler ¹⁾	-	-	-4 147	-	-	-4 147	
Sum	-152	-	-4 147	-	-	-4 299	
Netto finansposter	-351	-795	-3 154	169	496	-3 635	

¹⁾ Se note 26.

Note 21 Urealiserte effekter presentert i resultatet

Beløp i mill. kroner	2012			2011		
	Urealisert	Realisert	Sum	Urealisert	Realisert	Sum
Salgsinntekter						
Langsiktige kontrakter	-2 020	6 179	4 159	-1 447	5 880	4 433
Nordisk og kontinental forvaltningsportefølje	71	525	596	1 377	-124	1 253
Trading og Origination (ekskl. EEG 2012 og UK PPA)	460	266	726	54	780	834
Sluttbruker	-	4 024	4 024	1	4 902	4 903
Andre salgsinntekter	-	21 706	21 706	-	9 939	9 939
Elimineringer	7	-6	1	-153	-	-153
Sum salgsinntekter	-1 483	32 694	31 211	-168	21 377	21 209
Energikjøp	615	-14 262	-13 647	-930	-2 964	-3 894
Netto valutaeffekter	3 815	652	4 467	216	116	332
Andre finansposter						
Netto gevinster og tap på derivater og verdipapirer	347	2	349	-93	-59	-152
Nedskivning og gevinst/tap av finansielle eiendeler	-2 140	-25	-2 165	-4 147	-	-4 147
Sum urealiserte effekter	1 154	-	-	-5 122	-	-

Note 22 Skatt

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Resultatskatt	2 751	2 348
Grunnrenteskatt	1 628	1 409
Korreksjon tidligere års ligning	64	79
Endring utsatt skatt	-404	-557
Kildeskatt ¹⁾	95	149
Skattekostnad i resultatregnskapet	4 135	3 427

¹⁾ Kildeskatt knytter seg til mottatt utbytte. Akkumulert er det kostnadsført 69 millioner euro som Statkraft krever tilbakebetalt. Den betingede eiendelen er ikke innregnet i balansen.

Betalbar resultatskatt

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Beregnet resultatskatt årets resultat	2 751	2 348
Skattevirkning av konsernbidrag	-815	-752
Betalbar resultatskatt før utligning mot årets naturressursskatt	1 936	1 596

Betalbar skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Naturressursskatt	577	575
Grunnrenteskatt	1 628	1 409
Resultatskatt som overstiger naturressursskatt	1 359	1 021
Forskuddsbetalt skatt	-517	-
Skyldig skatt tidligere inntektsår	189	390
Betalbar skatt i balansen	3 239	3 396

Forskuddsbetalt skatt inkludert i fordringer

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Forskuddsbetalt skatt inkludert i fordringer - se note 28	510	-

Avstemming av norsk nominell skattesats på 28% mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Resultat før skattekostnad	8 806	3 466
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28%	2 466	970

Skatteeffekter av

Grunnrenteskatt	1 613	1 534
Satsforskjeller	-378	-523
Endring i skattesats	-299	-
Resultat tilknyttede selskaper	-286	-251
Skattefrie inntekter	-172	-233
Endringer vedrørende tidligere år	-5	79
Verdireduksjon aksjer i E.ON SE	596	1 149
Endring nedvurdering av utsatt skattefordel	631	439
Andre permanente forskjeller, netto	-30	262
Skattekostnad	4 135	3 427
Effektiv skattesats	47,0 %	98,9 %

Note 22 fortsettelse

SPESIFIKASJON AV UTSATT SKATT

Nedenfor er det gitt en spesifisering av netto utsatt skatt. I balansen er utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike skattesubjekter/-regimer presentert hver for seg. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet.

Beløp i mill. kroner	01.01.2012	Resultatført i perioden	Ført mot utvidet resultat	Kjøp og salg av selskaper	Konsernbidrag	31.12.2012
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	639	-1 219	111	-	815	346
Driftsmidler ¹⁾	7 150	-342	-177	64	-	6 695
Pensjonsforpliktelser	-941	-43	411	-	-	-573
Andre langsiktige poster	1 420	1 285	-56	-	-	2 649
Fremførbare underskudd/godtgjørelse ¹⁾	-210	-69	-	-	-	-279
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	1 794	-477	-	-	-	1 317
Fremførbare negativ grunnrenteinntekt ²⁾	-3 078	461	-	-	-	-2 617
Sum netto utsatt skatt	6 774	-404	289	64	815	7 538
Herav presentert som utsatt skattefordel – se note 23	2 219	-	-	-	-	1 964
Herav presentert som utsatt skatt – se note 32	8 993	-	-	-	-	9 502

Beløp i mill. kroner	01.01.2011	Resultatført i perioden	Ført mot utvidet resultat	Kjøp og salg av selskaper	Konsernbidrag	31.12.2011
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	1 910	-410	-	190	-1 052	639
Driftsmidler ¹⁾	6 098	570	113	369	-	7 150
Pensjonsforpliktelser	-605	25	-364	5	-	-941
Andre langsiktige poster	2 251	-831	-	-	-	1 420
Fremførbare underskudd/godtgjørelse ¹⁾	-190	21	-7	-32	-	-210
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	1 761	33	-	-	-	1 794
Fremførbare negativ grunnrenteinntekt ²⁾	-3 113	35	-	-	-	-3 078
Sum netto utsatt skatt	8 112	-557	-258	532	-1 052	6 774
Herav presentert som utsatt skattefordel – se note 23	1 954	-	-	-	-	2 219
Herav presentert som utsatt skatt – se note 32	10 066	-	-	-	-	8 993

¹⁾ Konsernet har i tillegg ikke balanseførte utsatte skattefordeler. I hovedsak gjelder dette Tyskland hvor utsatte skattefordeler på 1368 millioner ikke er balanseført (831 millioner kroner pr 31.12.11).

²⁾ Skattefordel knyttet til fremførbare negativ grunnrenteinntekt som estimeres utnyttet de neste ti årene balanseføres. I beregningen av forventet fremtidig skattemessig overskudd legges normalproduksjon og forventning til prisbanen de neste ti år til grunn. Ikke balanseført utsatt skattefordel knyttet til negativ grunnrenteinntekt til fremføring utgjorde 1695 millioner kroner pr 31.12.2012 (1462 millioner kroner pr 31.12.2011).

Utsatt skatt ført mot utvidet resultat

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Estimatavvik pensjoner	407	-364
Omregningsdifferanser	-245	106
Sikringsbokføring	126	-
Sum utsatt skatt ført mot utvidet resultat	289	-258

Note 23 Immaterielle eiendeler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Utsatt skattefordel	1 964	2 219
Goodwill	684	711
Annet	566	178
Sum	3 214	3 108

Utsatt skattefordel er nærmere omtalt i note 22.

Beløp i mill. kroner	Goodwill	Annet	Sum
2012			
Balanseført verdi per 01.01.	711	178	889
Tilgang	-	174	174
Tilgang ved oppkjøp	87	278	365
Kapitaliserte renter	-	22	22
Reklassifisert mellom driftsmiddelklassene	-36	36	-
Overført til/fra varige driftsmidler	-	17	17
Omregningseffekter	-36	-10	-47
Avganger	-10	-11	-21
Avskrivninger	-	-95	-95
Nedskrivninger	-31	-22	-53
Balanseført verdi per 31.12.	684	566	1 250
Anskaffelseskost per 31.12.	1 161	1 105	2 266
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-478	-539	-1 016
Balanseført verdi per 31.12.	684	566	1 250

2011			
Balanseført verdi per 01.01.	547	480	1 027
Tilgang	-	24	24
Tilgang ved oppkjøp	119	-	119
Reklassifisert mellom driftsmiddelklassene	64	-64	-
Overført til/fra varige driftsmidler	-	-150	-150
Omregningseffekter	19	7	26
Avganger	-8	-46	-54
Avskrivninger	-	-14	-14
Nedskrivninger	-30	-59	-89
Balanseført verdi per 31.12.	711	178	889
Anskaffelseskost per 31.12.	1 383	415	1 798
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-672	-237	-909
Balanseført verdi per 31.12.	711	178	889

Forventet økonomisk levetid 10-15 år

NEDSKRIVNING GOODWILL

Nedskrivningstest på goodwill er gjennomført ved årsslutt. Denne testen avdekket ingen vesentlige nedskrivninger i 2012.

FORSKNING OG UTVIKLING

Konsernets forsknings- og utviklingsaktiviteter består av aktiviteter knyttet til nye energikilder og videreutvikling av eksisterende anlegg og teknologier. I forskningsaktiviteter knyttet til nye energikilder inngår generelle forskningsprosjekter. Prosjektene har som formål å gi mer viten om teknologi eller annet som kan gi grunnlag for fremtidige aktiviteter/prosjekter.

For å tilegne seg ny kunnskap og utvikle nye metoder innenfor energidisponering og vedlikehold, har konsernet også forsknings- og utviklingsaktiviteter rettet mot eksisterende anlegg/energikilder. Forsknings- og utviklingsaktiviteter som er gjennomført i 2012 og 2011 er kostnadsført med henholdsvis omlag 120 millioner kroner og 150 millioner kroner.

Note 24 Varige driftsmidler

Beløp i mill. kroner	Reguleringsanlegg	Turbiner, generatorer, mv.	Nettanlegg	Andeler i kraftverk drevet av andre	Tomt, fjellrom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet ¹⁾	Sum
2012								
Balanseført verdi per 01.01.	19 030	17 144	3 550	2 107	29 215	6 181	4 013	81 240
Tilgang	84	720	135	42	318	5 169	509	6 976
Tilgang ved oppkjøp	-	-	-	-	74	285	34	393
Overført mellom anleggsgrupper	123	596	70	-2	134	-1 163	243	-
Overført fra immaterielle eiendeler	-	-	1	-	-	-	-17	-17
Avgang	-	-90	-1	-1	-39	-58	-245	-434
Balanseførte låneutgifter	-	-	-	-	-	179	-	179
Valutaeffekter	-123	-281	-13	-	-499	-213	-28	-1 158
Avskrivninger	-513	-904	-283	-71	-304	-	-321	-2 398
Nedskrivninger	-	-989	-	-	-133	-874	-1	-1 997
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	-	47	1	2	14	-	207	271
Balanseført verdi per 31.12.	18 601	16 242	3 459	2 076	28 780	9 506	4 394	83 057
Anskaffelseskost per 31.12.	26 015	31 409	8 137	3 306	32 725	10 862	7 423	119 877
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-7 415	-15 167	-4 678	-1 230	-3 946	-1 356	-3 029	-36 820
Balanseført verdi per 31.12.	18 601	16 242	3 459	2 076	28 780	9 506	4 394	83 057

2011								
Balanseført verdi per 01.01.	21 384	17 642	4 559	2 160	28 574	2 614	858	77 791
Tilgang	69	404	75	53	327	4 940	432	6 300
Tilgang ved oppkjøp	-	491	-	-	626	10	12	1 139
Overført mellom anleggsgrupper	-1 937	-59	-358	-1	126	-936	3 165	-
Overført fra immaterielle eiendeler	-	34	-	-	38	70	8	150
Avgang	-	-13	-486	-26	-219	-33	-232	-1 009
Balanseførte låneutgifter	-	1	-	-	-	42	3	46
Valutaeffekter	-2	13	-	-	115	-13	-1	112
Avskrivninger	-481	-892	-261	-79	-351	-	-310	-2 374
Nedskrivninger	-3	-484	-	-	-79	-513	-8	-1 087
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	-	7	21	-	58	-	86	172
Balanseført verdi per 31.12.	19 030	17 144	3 550	2 107	29 215	6 181	4 013	81 240
Anskaffelseskost per 31.12.	25 945	30 588	7 965	3 267	32 832	6 696	6 905	114 198
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-6 915	-13 444	-4 415	-1 160	-3 617	-515	-2 892	-32 958
Balanseført verdi per 31.12.	19 030	17 144	3 550	2 107	29 215	6 181	4 013	81 240

¹⁾ I posten Annet inngår i hovedsak fjernvarmeanlegg, bygninger, kontor- og datautstyr, elektrotekniske anlegg og kjøretøyer.

I varige driftsmidler inngår utleide fallrettigheter hvor kraftverk eies og drives av leietaker. Ved utløp av leieavtalene har Statkraft i hovedsak en rett til å overta anleggene til teknisk verdi.

INVESTINGER I 2012

Tilgang i 2012 av varige driftsmidler på 6976 millioner kroner og av immaterielle eiendeler på 174 millioner kroner, besto av både investeringer i ny kapasitet og vedlikeholdsinvesteringer. Vedlikeholdsinvesteringene utgjorde 1065 millioner kroner (1129 millioner kroner i 2011). Investeringene relaterer seg primært til segmentene Nordisk vannkraft og Industrielt eierskap (Skagerak Energi). Investeringene i ny kapasitet var 6085 millioner kroner (5217 millioner kroner i 2011). De største prosjektene var de norske vannkraftverkene Svartisen, Eiriksdal/ Makkoren og Nedre Røssåga, gasskraftverket Knapsack II i Tyskland, vannkraftverk i Tyrkia, Panama og Peru, landbasert vindkraft i Sverige og Storbritannia, fjernvarmeanlegg i Norge og Sverige samt småskala vannkraft i Norge.

NEDSKRIVNINGER 2012

Varige driftsmidler er i 2012 skrevet ned med totalt 1997 millioner kroner mot 1087 millioner kroner i 2011.

Varige driftsmidler i segmentet Kontinental energi og handel er skrevet ned med 1762 millioner kroner knyttet til gasskraftverk i Tyskland, (1087 millioner kroner i 2011). Høye gasspriser, lave kull- og CO₂-priser som gir høy kullkraftproduksjon, stor produksjon av fornybar energi og flat etter-spørselsutvikling for kraft, skaper store utfordringer for europeisk gasskraft. Forventning om fortsatt lave marginer for gasskraftverk i Tyskland har medført nedskrivningen.

Varige driftsmidler i segmentet Industrielt eierskap er skrevet ned med 136 millioner kroner. I hovedsak er dette knyttet til kostnadsoverskridelser i to utbyggingsprosjekt.

Varige driftsmidler i segmentet Internasjonal vannkraft vedrørende et kraftverk i SN Power konsernet er skrevet ned med 78 millioner kroner på grunn av lavere forventet fremtidig kontantstrøm.

Note 24 fortsettelse

Tall i mill. kroner	Balanseført verdi	Bruksverdi	Nedskrevet i 2012
Landesbergen	59	-	59
Knapsack	4 113	2 410	1 703
Andre	826	590	236
Sum nedskrivninger			1 997

Vurdering for verdifall Ved vurdering av verdifall grupperes anleggs-midlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige inngående kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Gjennvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet kalkuleres basert på hvilken verdi eiendelen vil gi for virksomheten. Gjennvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Identifikasjon av en eiendels kontantgenererende enhet innebærer bruk av skjønn fra ledelsen i Statkraft.

Nedskrivning av gasskraftverk i Tyskland Gasskraftverket Knapsack består av to produksjonsanlegg Knapsack I og Knapsack II, hvorav det siste er under bygging og blir ferdigstilt våren 2013. Når Knapsack II ferdigstilles, vil Knapsack drives som en enhet og det er ledelsens vurdering at inngående kontantstrømmer for de to anleggene i Knapsack ikke er uavhengige av hverandre og at Knapsack på denne bakgrunn vurderes som en kontantgenererende enhet.

Grunnlag for verdifastsettelse Gjennvinnbart beløp er basert på bruksverdi. Bruksverdi er beregnet ved å estimere diskonterte fremtidige kontantstrømmer. Forventede inntekter er basert på en kombinasjon mellom spot- og kapasitetsbetalinger. Flere markedsaktører, herunder Statkraft, har lagt til grunn at det i fremtiden vil innføres kompensasjonsordninger i Tyskland. Dette for å sikre at fleksible kraftverk kan stille tilgjengelig kapasitet når markedet trenger det. I likvide perioder anvendes observerbar markedspris, for senere perioder legges en kombinasjon av Statkrafts forventninger til langsiktige spotpriser og forventet kapasitetsbetalinger til grunn. Prisene er lineært interpolert i periodene mellom 2017 og 2019 og mellom 2021 og 2024.

BRUKSTID FOR ULIKE DRIFTSMIDLER

Nedenfor følger en nærmere spesifisering av brukstiden for de ulike driftsmidlene. Det er ikke gjort vesentlige endringer i avskrivningsplan fra tidligere:

	Avskrivningstid (år)		Avskrivningstid (år)
Fallrettigheter	evig	Nettanlegg	
Tomter	evig	– transformator	35
Damanlegg		– apparatanlegg, høyspent	35
– fyllingsdammer, betongdammer	75	Bygninger (adm. mv.)	25–50
– øvrige dammer	30	Vindmøller	
Tunnelsystemer	75	– landbaserte	20-22
Maskintekniske installasjoner		Øvrige faste anlegg	
– rørgater	40	– varige	20
– aggregater (turbin, ventil)	40	– mindre varige	10
– øvrige maskintekniske anlegg	15	Diverse løsøre	5
Fjellrom	75	Kontor- og datautstyr	3
Veier, broer og kaier	75	Inventar og utstyr	5
Elektrotekniske anlegg		Transportmidler	8
– transformator/generator	40	Anleggsmaskiner	12
– apparatanlegg (høyspent)	35	Småbåter	10
– kontrollanlegg	15	Gass- og dampgenerator	20–25
– driftssentral	15	Kjølevannsystem	20–25
– samband	10	Transformatorer, gasskraftverk	20–25

Kostnader knyttet til gasskjøp er basert på markedspriser for likvide perioder og for senere perioder legges Statkrafts lange prisbaner til grunn. Øvrige driftskostnader er basert på regnskapsåret 2012 som vurderes som et representativt år. Varige driftsmidler under oppføring inngår i bruksverdi med påløpte kostnader ved årets slutt, samt gjenværende investeringsramme godkjent av Statkrafts ledelse. I kraftverk som er satt i drift inngår forventede vedlikeholdsinvesteringer.

Det er benyttet avkastningskrav før skatt og som gjenspeiler spesifikk risiko for det relevante driftssegmentet. Anvendt avkastningskrav for gasskraftverk i Tyskland er 9,8 % før skatt.

Vurdering av anvendte forutsetninger I beregningene av forventet bruksverdi inngår forutsetninger om fremtidige inntekter og kostnader. De estimerte bruksverdiene er spesielt følsomme for endringer i fremtidige kraftpriser og gasspriser (spark spread), avkastningskravet og utformingen av kapasitetsmarkedet i Tyskland. Endring i diskonterings-sats på ett prosentpoeng (før skatt) vil utgjøre om lag 225 millioner kroner. Endring i spark spread på 10 prosentpoeng vil utgjøre om lag 200 millioner kroner mens endring i kapasitetsbetalinger med 20 prosentpoeng vil utgjøre om lag 510 millioner kroner. For anlegg under oppføring vil også eventuelle ikke forventede kostnadsoverskridelser påvirke estimert bruksverdi. Endringer i de omtalte forutsetningene fremover vil kunne påvirke de konklusjoner som er trukket per 31. desember 2012.

Note 25 Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

2012

Beløp i mill. kroner	BKK	Agder	Scira	Kraftwerk-gessellschaft Herdecke ¹⁾	SN Aboitiz Power – Magat Inc	Hidro-electrica La Higuera S.A	Malana Power Company Ltd. ²⁾	Desenv Energias Renováveis S.A	Andre ³⁾	Sum
Inngående balanse 01.01.	5 127	3 804	559	470	1 337	891	1 474	-	2 447	16 109
Resultatandel	396	474	38	249	751	-252	13	-36	234	1 866
Merverdiavskrivninger/-nedskrivninger	-14	-66	-	-224	2	-	-468	-	-72	-842
Kapitalinnskudd	-	-	941	-	-	-	-	-	51	992
Investering/salg	-	9	-	-	-29	-	-	2 382	-94	2 269
Utbytte	-399	-297	-	-2	-1 088	-	-	-	-173	-1 960
Omregningseffekter	-	-	-21	-28	32	-54	-120	-393	-214	-797
Føringer mot utvidet resultat	213	189	-	21	1	3	-	-	-89	337
Utgående balanse 31.12.	5 323	4 113	1 517	485	1 006	588	898	1 953	2 090	17 974
Merverdi 31.12.2012	2 240	2 240	-	-	384	741	385	-	485	6 475
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 818	333	-	-	942	741	-	-	401	4 235

¹⁾ Det har vært en nedskrivning av Statkrafts 50 % eierandel i gasskraftverket Herdecke i Tyskland på 224 millioner kroner, som følge av forventning om lave marginer i årene fremover. Inkludert i resultatandelen er urealiserte verdiendringer, se note 13.

²⁾ I oppstillingen vises tallene for Malana og Allan Duhangan samlet, da disse er klassifisert som en kontantgenererende enhet. Nedskrivning på 460 millioner kroner grunnet manglende utvikling og utfordringer i driften av strømmettet i India. Dette har medført begrensninger i markedstilgangen.

³⁾ Biomassekraftverkene Landesbergen og Emden i Tyskland er nedskrevet med 44 millioner kroner som følge av forverret markedsforhold i hovedsak på grunn av økte priser på trevirke.

2011

Beløp i mill. kroner	BKK	Agder	Scira ¹⁾	Kraftwerk-gessellschaft Herdecke	SN Aboitiz Power – Magat Inc	Hidro-electrica La Higuera S.A	Malana Power Company Ltd.	Andre	Sum
Inngående balanse 01.01.	5 458	3 929	904	627	1 276	1 183	1 575	2 138	17 090
Resultatandel	551	508	-367	-87	634	-177	-11	-39	1 013
Merverdiavskrivninger/-nedskrivninger	-14	-66	-	-	2	-	-24	-13	-115
Kapitalinnskudd	-	-	-	-	-	-	-	360	360
Investering/salg	-	-	-	-	-	-	-	-21	-21
Utbytte	-649	-409	-	-5	-587	-	-	11	-1 639
Omregningseffekter	-	-	22	-14	25	-75	-67	207	98
Føringer mot utvidet resultat	-219	-158	-	-48	-13	-39	-	-196	-673
Kapitalnedsettelse	-	-	-	-4	-	-	-	-	-4
Utgående balanse 31.12.	5 127	3 804	559	470	1 337	891	1 474	2 447	16 109
Merverdi 31.12.2011	2 254	2 306	-	-	410	798	930	533	7 231
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 818	333	-	-	1 013	798	-	404	4 366

¹⁾ Resultatandel inkluderer nedskrivning på NOK 338 millioner som følge av forsinkelser og kostnadsoverskridelser.

Beskrivelse av virksomheten i vesentlige tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

Kraftselskapet BKK har sitt hovedkontor i Bergen og sin virksomhet på Vestlandet. Konsernets hovedaktiviteter er produksjon, omsetning og transport av elektrisk kraft. I tillegg til hovedaktivitetene selges også rådgivnings- og entreprenørtjenester. BKK tilbyr også sine kunder bredbånd, fjernvarme og fellesmåling av energi.

Agder Energi har sitt hovedkontor i Kristiansand og er et selskap innen fornybar energi i Norge. Konsernets aktiviteter omfatter produksjon, omsetning og transport av elektrisk kraft, samt andre energirelaterte tjenester.

Note 25 fortsettelse

AKSJER I TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

Dette gjelder følgende selskaper:

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Felleskontrollerte virksomheter:			
Andershaw Wind Power Limited	London	50,00 %	50,00 %
Barmoor Wind Power Ltd.	Berwick upon Tweed	50,00 %	50,00 %
Biomassheizkraftwerk Landesbergen GmbH	Landesbergen	50,00 %	50,00 %
Burica Hydropower SA	Panama City	50,00 %	50,00 %
Devoll Hydropower SHA	Tirana	50,00 %	50,00 %
Dugar Hydro Power Ltd	Himachal Pradesh	50,00 %	50,00 %
Hidroelectrica La Confluencia S.A	Santiago	50,00 %	50,00 %
Hidroelectrica La Higuera S.A	Santiago	50,00 %	50,00 %
HPC Ammerån AB	Stockholm	50,00 %	50,00 %
HPC Byske AB	Stockholm	50,00 %	50,00 %
HPC Edsox AB	Stockholm	50,00 %	50,00 %
HPC Röan AB	Stockholm	50,00 %	50,00 %
Kraftwerksgesellschaft Herdecke, GmbH & Co. KG	Hagen	50,00 %	50,00 %
Luster Småkraft AS	Gaupne	50,00 %	50,00 %
Naturkraft AS	Tysvær	50,00 %	50,00 %
Scira Offshore Energy Ltd. (Scira)	London	50,00 %	50,00 %
Statkraft Agder Energi Vind DA ¹⁾	Kristiansand	62,00 %	62,00 %
Viking Varme AS	Porsgrunn	50,00 %	50,00 %
Tilknyttede selskap:			
Agder Energi AS (Agder)	Kristiansand	45,50 %	45,50 %
Allain Duhanan Hydro Power Ltd.	New Dehli	43,10 %	43,10 %
Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (BKK)	Bergen	49,90 %	49,90 %
Biomassheizkraftwerk Emden GmbH	Emden	30,00 %	30,00 %
Dudgeon Offshore Wind Limited	London	30,00 %	30,00 %
Desenvix Energías Renováveis S.A	Florianopolis	40,65 %	40,65 %
Energi og Miljøkapital AS	Skien	35,00 %	35,00 %
Forewind Ltd.	London	25,00 %	25,00 %
Istad AS	Molde	49,00 %	49,00 %
Kokemäenjoen Säännöstely-yhtiö	Helsinki	15,20 %	15,20 %
Länsi-Suomen Voima Oy	Helsinki	13,20 %	13,20 %
Malana Power Company Ltd.	New Dehli	49,00 %	49,00 %
Manila-Oslo Renewable Enterprise Inc	Manilla	16,70 %	16,70 %
Midt Norge Kraft AS	Rissa	40,00 %	40,00 %
Nividhu (Pvt) Ltd.	Colombo	30,00 %	30,00 %
Rullestad og Skromme Energi AS	Etne	35,00 %	35,00 %
SN Aboitiz Power – Magat Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Benguet Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Cordillera Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Hydro Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Nueva Ecija Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Pangasnan Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power RES Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Generation Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
Stiftelsen Norwegian Electricity Cooperation	Oslo	29,00 %	29,00 %

¹⁾ Aksjonæravtale i Statkraft Agder Energi Vind DA tilsier felles kontroll.

Ingen av selskapene har observerbare markedsverdier i form av børskurs eller lignende.

Note 25 fortsettelse

Felleskontrollerte eiendeler

Statkraft har eierandeler i kraftverk som også har andre eiere. Disse kraftverkene behandles som felleskontrollerte eiendeler og regnskapsføres med Statkrafts andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld. Oversikt over felleskontrollerte eiendeler:

Navn	Eierandel
Aurlandsverkene	7,00 %
Båtfors	6,64 %
Følgeforn ⁶⁾	100,00 %
Forsmo	2,20 %
Grytten	88,00 %
Gäddede	70,00 %
Harjalvalta	13,20 %
Harrsele	50,57 %
Järnvägsforsen	94,85 %
Kobbelv	82,50 %
Kraftverkene i Orkla	48,60 %
Leirdøla	65,00 %
Leiro	65,00 %
Nordsvorka	50,00 %
Rana ⁵⁾	35,00 %
Røldal-Suldal Kraft AS ²⁾	4,79 %
Selfors	10,60 %
Sima	65,00 %
Sira-Kvina Kraftselskap DA ¹⁾	46,70 %
Solbergfoss ³⁾	33,33 %
Stegaros	50,00 %
Svartisen	70,00 %
Svorka	50,00 %
Tyssefaldene ⁴⁾	60,17 %
Vikfalli	88,00 %
Volgsjöfors	73,10 %
Ulla-Førre ⁷⁾	73,48 %

¹⁾ Statkraft samlede eierandel er på 46,70 %, hvorav 14,60 % eies indirekte gjennom Skagerak Energi AS.

²⁾ Statkraft eier 8,74 % av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 % av Røldal-Suldal anleggene. Statkrafts indirekte eierandel i kraftanleggene er dermed 4,79 %.

³⁾ Statkraft eier 33,30 % av Solbergfoss, men disponerer 35,60 % av produksjonen.

⁴⁾ Statkraft eier 60,17 % av aksjene i AS Tyssefaldene, som igjen eier Håvardsvatn kraftstasjon 100,00 %. Dessuten disponerer Statkraft 71,40 % av produksjonen i Tysso II kraftverk.

⁵⁾ 65,00 % av produksjonen i Rana er utleid i 15 år fra 1. januar 2005.

⁶⁾ Statkraft samlede eierandel er på 100,00 %, hvorav 14,94 % eies indirekte gjennom Skagerak Energi AS.

⁷⁾ Statkraft samlede eierandel er på 73,48 %, hvorav 1,49 % eies indirekte gjennom Skagerak Energi AS.

Note 26 Øvrige finansielle anleggsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Vurdert til amortisert kost:		
Lån til tilknyttede selskaper	1 066	497
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	775	620
Sum vurdert til amortisert kost	1 841	1 117
Tilgjengelig for salg:		
Andre aksjer og andeler	8 873	11 046
Sum	10 714	12 163

I andre aksjer og andeler i balansen inngår aksjeposten i E.ON SE med 8637 millioner kroner. Opprinnelig kostpris på aksjene var 23 125 millioner kroner. Verdiendringen i 2012 var -2146 millioner kroner, hvorav -2128 millioner kroner er tapsført under nedskrivning på finansielle eiendeler, og hvor -18 millioner kroner er ført mot utvidet resultat.

Verdiendringen i 2011 var -4085 millioner kroner, hvorav -4103 millioner kroner er tapsført under nedskrivning på finansielle eiendeler, og hvor 18 millioner kroner er ført mot utvidet resultat.

Note 27 Beholdninger

Beløp i mill. kroner	2012		2011	
	Innregnet verdi	Kostpris	Innregnet verdi	Kostpris
Grønne sertifikater vurdert til netto realiserbar verdi:				
El-sertifikater	826	653	390	447
CO ₂ -kvoter	430	620	285	485
Sum	1 256	1 273	675	932

Vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi:

Reservedeler	94		98	
Annet	231		200	
Sum varelager vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi	325		298	
Sum	1 581		973	

Note 28 Fordringer

Beløp i mill. kroner	2012		2011	
	Innregnet verdi	Kostpris	Innregnet verdi	Kostpris
Kundefordringer	6 642		4 823	
Periodiserte inntekter mv	1 881		1 937	
Kortsiktige lån til tilknyttede selskaper	3 876		3 069	
Fordringer knyttet til kontantsikkerhet	291		396	
Andre fordringer	560		1 785	
Sum	13 251		12 010	
Herav rentebærende	4 167		3 465	

Se note 31 for mer informasjon.

Forfallsanalyse av fordringer

Beløp i mill. kroner	Fordringer, forfalt med				Sum
	Ikke forfalt	Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager	Fordringer, forfalt og nedskrevet	
Kundefordringer	6 057	501	109	-25	6 642
Andre fordringer	6 609	-	-	-	6 609
Sum	12 666	501	109	-25	13 251

Tapsført i året

3

Beløp i mill. kroner	Fordringer, forfalt med				Sum
	Ikke forfalt	Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager	Fordringer, forfalt og nedskrevet	
Kundefordringer	4 516	232	100	-26	4 823
Andre fordringer	7 187	-	-	-	7 187
Sum	11 704	232	100	-26	12 010

Tapsført i året

12

Note 29 Kortsiktige finansielle plasseringer

Beløp i mill. kroner	2012		2011	
	Innregnet verdi	Kostpris	Innregnet verdi	Kostpris
Obligasjoner	236		224	
Rentefond	123		115	
Aksjer og finansielle plasseringer	98		116	
Sum	457		455	

Note 30 Derivater

I tabellen nedenfor er derivater med henholdsvis positiv og negativ markedsverdi fordelt på porteføljetilhørighet. Tallene for energiderivater i tabellen under er regnskapsførte verdier av kontrakter som etter kriteriene i IAS 39 faller inn under definisjonen av finansielle instrumenter. Det kan være betydelige avvik mellom de regnskapsmessige verdiene og de underliggende realøkonomiske verdiene siden porteføljen inneholder kontrakter som både faller innenfor og utenfor IAS 39.

Derivater – omløpsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Energiderivater		
Langsiktige kontrakter	337	379
Nordisk og kontinental forvaltningsportefølje ¹⁾	102	147
Trading og Origination (ekskl. EEG 2012 og UK PPA)	3 840	4 455
Sluttbruker	107	195
Energikjøp kontrakter	90	-
Andre kontrakter og elimineringer	-83	-209
Sum	4 393	4 967

¹⁾ Nordisk forvaltningsportefølje inneholder Nord Poolkontrakter med negativ verdi som gjøres opp mot Nord Poolkontrakter som inngår i Trading og Origination. Disse kontraktstypene inngår i en felles vurderingsenhet.

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	2	2
Valutaterminkontrakter	488	250
Rente- og valutabytteavtaler	35	4
Sum	525	256
Sum derivater – omløpsmidler	4 918	5 223

Derivater – anleggsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Energiderivater		
Langsiktige kontrakter	1 194	2 901
Nordisk og kontinental forvaltningsportefølje	11	3
Energikjøp kontrakter	385	-
Sum	1 590	2 904

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	1 260	956
Valutaterminkontrakter	1 932	455
Rente- og valutabytteavtaler	-	-
Sum	3 192	1 411
Sum derivater – anleggsmidler	4 782	4 315

Derivater – kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Energiderivater		
Langsiktige kontrakter	487	325
Trading og Origination (ekskl. EEG 2012 og UK PPA)	3 486	4 201
Sluttbruker	103	193
Energikjøp kontrakter	276	692
Andre kontrakter og elimineringer	-204	-233
Sum	4 148	5 178

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	31	22
Valutaterminkontrakter	48	304
Rente- og valutabytteavtaler	38	5
Sum	117	331
Sum derivater – kortsiktig gjeld	4 265	5 509

Derivater – langsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Energiderivater		
Langsiktige kontrakter	2 873	2 012
Energikjøp kontrakter	1 019	1 349
Andre kontrakter og elimineringer	-116	2
Sum	3 776	3 363

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	1 473	890
Valutaterminkontrakter	656	254
Sum	2 129	1 144
Sum derivater – langsiktig gjeld	5 905	4 507

Note 31 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kontanter og bankinnskudd	4 295	6 083
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	750	2 199
Sum	5 045	8 282

Bokført verdi av eiendeler som er stilt som garanti for forpliktelser

Av likvide midler er følgende beløp stilt som sikkerhet til motpart:

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Depotkonti i forbindelse med kraftomsetning på kraftbørs	67	39
Andre bundne bankinnskudd ¹⁾	232	786
Sum	299	825

¹⁾ Andre bundne bankinnskudd knytter seg til «back to back» lån i datterselskaper, hvor bankinnskudd er stilt som sikkerhet. Se note 36.

Kontantsikkerhet

Kontantsikkerhet er innbetalinger til/fra motparter som sikkerhet for netto urealiserte gevinster og tap som Statkraft har på rentebytteavtaler, kombinerte rente- og valutabytteavtaler samt valutaterminer. Tabellen under viser netto innbetalinger per årsslutt fra motpart, som på senere tidspunkt vil bli betalt tilbake. Se note 28 og 33.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kontantsikkerhet for finansielle derivater	2 666	934

Note 32 Avsetning for forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Utsatt skatt	9 502	8 993
Pensjonsforpliktelser	2 096	3 453
Andre avsetninger for forpliktelser	8 421	8 957
Sum avsetninger for forpliktelser	20 019	21 403

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 17, mens utsatt skatt er omtalt i note 22. I andre avsetninger for forpliktelser inngår forpliktelse knyttet til egenkapitalinstrumenter.

Note 33 Rentebærende gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Rentebærende kortsiktig gjeld		
Sertifikatgjeld	700	-
Første års avdrag på langsiktig gjeld	3 313	3 268
Gjeld knyttet til kontantsikkerhet	2 957	1 330
Kassekreditt	96	-
Gjeld til Statkraft SF	-	405
Andre kortsiktig lån	20	441
Sum rentebærende kortsiktig gjeld	7 086	5 444

Rentebærende langsiktig gjeld

Gjeld til Statkraft SF	400	400
Obligasjonslån i det norske markedet	12 919	12 907
Øvrige lån i utenlandske markeder	17 267	15 123
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	2 591	3 013
Sum rentebærende langsiktig gjeld	33 177	31 443

Sum rentebærende gjeld	40 263	36 887
------------------------	--------	--------

Konsernets netto opptak av gjeld i 2012 utgjorde 3362 millioner kroner. Andre endringer forklares i hovedsak av avgang av gjeld knyttet til overtagelse av kraftverk på 424 millioner kroner, betalt konsernbidrat til Statkraft SF på 405 millioner kroner, endringer i kontantsikkerhet på 1628 millioner kroner, samt endringer i valutakurs på lån i utenlandsk valuta. For nærmere detaljer, se notene 6–12.

Note 34 Annen rentefri kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Leverandørgjeld	1 359	923
Skyldig offentlige avgifter	1 810	2 009
Gjeld til Statkraft SF	1 320	-
Øvrig rentefri gjeld	4 377	3 593
Sum	8 866	6 525

Note 35 Betingede utfall, tvistesaker m.m**MER-/MINDREINNTEKT**

I den monopolregulerte nettvirksomheten kan det oppstå forskjeller mellom inntektsrammen bestemt av NVE og hva som faktisk utfaktureres i nettleie. Dersom fakturert beløp er lavere enn inntektsrammen, oppstår det merinntekt, og dersom fakturert beløp er høyere, oppstår det mindreinntekt. Mer-/mindreinntekt vil utlignes over tid i tråd med at faktisk fakturering justeres.

Inntektsføringen i regnskapet baseres på faktisk fakturering. Akkumulert mer-/mindreinntekt som vist i tabellen under regnskapsføres i fremtidige perioder.

Mer-/mindreinntekt nettvirksomhet, utgående balanse

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Akkumulert merinntekt overført til senere år	405	301
Akkumulert mindreinntekt overført til senere år	-22	-57
Netto mer-/mindreinntekt	383	244

TVISTESAKER

Statkraft har omfattende virksomhet og vil som et resultat av dette til enhver tid være involvert i større eller mindre tvistesaker. Statkraft krever tilbakebetalt 69 millioner euro i kildeskatt som knytter seg til mottatt utbytte. Kravet er ikke innregnet i balansen. Se note 22. Det er ved regnskapsavleggelsen ingen andre tvistesaker som vil kunne påvirke Statkrafts resultat eller likviditet i vesentlig grad.

Note 36 Pantstillelser, garantiansvar og forpliktelser

PANTSTILLELSER

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper er i visse tilfeller gitt rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen i kraftverk som tilhører Statkraft mot å dekke en andel av byggekostnadene. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantegjeld som fylkeskommunene

har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 1289 millioner kroner. I tillegg har andre datterselskaper pantstillelser på til sammen 1438 millioner kroner. Balanseført verdi i Statkraft Energi AS av pantsatte eiendeler utgjør 5477 millioner kroner per 31. desember 2012. I SN Power utgjør balanseført verdi av pantsatte eiendeler 4414 millioner kroner, inkludert i «back to back» lån. I andre datterselskaper utgjør balanseført verdi av pantsatte eiendeler 1083 millioner kroner.

GARANTIANSVAR

Konsernet har følgende garantier som ikke er balanseført:

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Morselskapsgarantier ¹⁾	14 292	11 633
Øvrige	1 194	590
Sum garantier i Statkraft AS	15 486	12 223

¹⁾ Hvorav de vesentligste garantiene er knyttet til energihandel med 7819 millioner kroner og forpliktelser ovenfor leverandører med 5213 millioner kroner.

Morselskapsgarantier	1 710	1 761
Garantier på NASDAQ OMX Stockholm AB og andre kraftbørser	1 647	3 103
Øvrige	879	1 462
Sum garantier i datterselskaper	4 236	6 325
Sum garantier	19 722	18 548

KONTRAKTSFORPLIKTELSE

Statkraftkonsernet har følgende forpliktelser som ikke er balanseført:

- Langsiktige avtaler om kjøp av CO₂-kvoter.
- Avtaler om kjøp av gass i størrelsesorden 47,8 TWh i periode frem til 2017.
- Forpliktelse vedrørende finansiell kraftutvekslingsavtale i størrelsesorden 601 millioner kroner.
- Konesesjonsavtale om utvikling, bygging og drift av tre vannkraftverk som innebærer et medansvar estimert til å være i størrelsesorden 707 millioner euro.
- SN Power vedtok i september 2010 å bygge vannkraftverket Cheves i Peru. Kraftverket vil få en installert effekt på 171 MW og en forventet årlig produksjon på 866 GWh. Investeringen har en ramme på 450 millioner US dollar, hvorav 203 millioner US dollar er gjenstående per desember 2012.
- SN Power vedtok i oktober 2011 å bygge vannkraftverket Bajo Frio i Panama. Kraftverket vil få en installert effekt på 58 MW og en forventet årlig produksjon på 260 GWh. Investeringen har en ramme på 224 millioner US dollar (100 %), hvorav 135 millioner US dollar er gjenstående per desember 2012. I tillegg er det gitt morselskapsgarantier, hvor SN Power dekker 7 millioner US dollar.
- Finansieringsbehov i tilknytning til driftstans ved to anlegg i tilknyttede selskap i SN Power er vurdert til å være 72 millioner US dollar på SN Power sin andel.
- Det er foretatt investeringsbeslutning på flere småskala vannkraftverk hvor konsernet er pliktig å investere i disse. Investeringene har en ramme på 136 millioner kroner.

KONSESJONSKRAFTKONTRAKTER

Konsernet innregner konesesjonskraft som normalt kjøp og salg i henhold til fastsatt konesesjonskraftpris ved levering, uavhengig av om oppgjøret skjer ved fysisk levering eller finansielt oppgjør.

Ved utgangen av 2012 utgjorde konesesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør et årlig volum i størrelsesorden 583 GWh og gjennomsnittsprisen var 11 øre per kWh. Avtale om finansielt oppgjør gjelder for en begrenset periode, men i beregningen av virkelig verdi legges den underliggende konesesjonskraftkontraktens evige horisont til grunn. Med disse forutsetningene ville estimert virkelig verdi per 31. desember 2012 vært negativ med omlag 5076 millioner kroner og endring av virkelig verdi gjennom 2012 ville vært negativ med omlag 1420 millioner kroner.

Note 37 Leieavtaler

Totalsummen av framtidig minsteleie i henhold til uoppsigelige operasjonelle leieavtaler for hver av de følgende periodene er:

Beløp i mill. kroner	Innen 1 år etter periodens slutt	Mellom 1 og 5 år etter periodens slutt	Mer enn 5 år etter periodens slutt	Sum
Husleieavtaler	116	564	1 263	1 943
Øvrige leieavtaler	7	32	44	84
Sum	123	596	1 307	2 027

Leiebeløp knyttet til leieavtaler kostnadsført i perioden og spesifisert på følgende måte:

Beløp i mill. kroner	Minsteleie	Variabel leie	Framleiebetalinger
Husleieavtaler	48	-	-
Øvrige leieavtaler	16	-	-
Sum	64	-	-

Statkraft har i 2012 etablert en ny forretningsaktivitet hvor man tilbyr markedsadgang til små produsenter av fornybar energi. Noen av disse aktivitetene er definert som leieavtaler med variabel betaling av leie, og er presentert som energikjøp, se note 13 og 15. Leieavtalene har en varighet fra 1 til 17 år og betalt leie for 2012 er på 590 millioner kroner.

Note 38 Honorar til ekstern revisor

Deloitte AS er revisor for konsernet Statkraft, og reviderer alle revisjonspliktige datterselskaper.

Totale honorarer (eksklusiv merverdiavgift) til konsernrevisor for revisjon og øvrige tjenester utgjør som følger:

Beløp i tusen kroner	2012	2011
Lovpålagt revisjon	15 243	11 820
Andre attestasjonstjenester	711	498
Skatterådgivning	1 660	2 748
Øvrige tjenester	1 855	4 372
Sum	19 469	19 438

Note 39 Ytelser til ledende ansatte og styret

Statkraft er organisert i resultatenheter og i støtteenheter. Lederne for disse rapporterer til konsernledelsen som består av konserndirektører og konsernsjef.

Lønn og andre ytelser til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Lønn	Bonus ³⁾	Natural- ytelser	Lønn og andre ytelser
Christian Rynning-Tønnesen, konsernsjef	4 295 030	-	164 717	4 459 747
Jens B. Staff, konserndirektør	2 124 192	75 000	186 443	2 385 635
Jon Brandsar, konserndirektør	2 200 855	300 000	162 953	2 663 808
Steinar Bysveen, konserndirektør	2 346 118	200 000	189 280	2 735 398
Hilde Bakken, konserndirektør	1 971 297	350 000	184 586	2 505 883
Asbjørn Grundt, konserndirektør	2 523 261	250 000	150 301	2 923 562
Øistein Andresen, konserndirektør	2 242 660	200 000	163 483	2 606 143

³⁾ Bonus er opptjent i 2011, men utbetalt i 2012.

Konsernledelsen har ikke mottatt godtgjørelser eller økonomiske fordeler fra andre foretak i samme konsern enn det som er vist over. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder. For 2012 var total lønn og andre ytelser til ledende ansatte 20 280 176 kroner.

Godtgjørelse til styret, revisjons- og kompensasjonsutvalg samt deltakelse på styremøter

Beløp i hele kroner	Styregodt- gjørelse	Revisjons- utvalg	Kompensa- sjonsutvalg	Deltakelse på styremøter
Olav Fjell, styreleder ¹⁾	218 500	-	22 500	6
Svein Aaser, styreleder ¹⁾	210 000	-	21 750	6
Ellen Stensrud, nestleder	301 000	-	-	10
Halvor Stenstadvold, styremedlem	248 000	82 500	-	11
Berit J. Rødseth, styremedlem	248 000	60 000	-	11
Inge Ryan, styremedlem	248 000	60 000	-	12
Silvija Seres, styremedlem	248 000	-	27 500	12
Odd Vanvik, ansattevalgt styremedlem	248 000	-	27 500	11
Thorbjørn Holøs, ansattevalgt styremedlem	248 000	60 000	-	12
Lena Halvari, ansattevalgt styremedlem	248 000	-	-	12

¹⁾ Olav Fjell ble valgt til styreleder 26. juni 2012, og tok over for Svein Aaser.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styrehonorar og vederlag for deltakelse i utvalgsarbeid, og det er heller ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret. For 2012 var total godtgjørelse til styret, revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg henholdsvis 2 465 500 kroner, 262 500 kroner og 99 250 kroner.

Kostnadsført pensjon til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Pensjoner ¹⁾
Christian Rynning-Tønnesen, konsernsjef	2 479 098
Jens B. Staff, konserndirektør	1 261 845
Jon Brandsar, konserndirektør	1 176 432
Steinar Bysveen, konserndirektør	1 186 806
Hilde Bakken, konserndirektør	1 123 728
Asbjørn Grundt, konserndirektør	1 265 237
Øistein Andresen, konserndirektør	1 151 836

¹⁾ Årets regnskapsmessige kostnad for pensjonsordning som gjenspeiler perioden som den enkelte har fungert i stilling som ledende ansatt.

For 2012 var total pensjonsavsetning til ledende ansatte 9 644 982 kroner.

Note 39 fortsettelse

STYRETS ERKLÆRING OM LEDERLØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDEDE ANSATTE – 2012

Styret vil bidra til en moderat, men konkurransedyktig utvikling av ledergodtgjøringene i Statkraft. Prinsipper og retningslinjer for lederlønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte er utformet i henhold til dette.

Statkraft har en policy på å ha konkurransedyktige betingelser, men ikke være lønnsledende.

Ved fastsettelse av lønn og annen godtgjøring i Statkraft benyttes et eksternt stillingsvurderingssystem som rangerer stillingene etter en anerkjent og utbredt metodikk. Det foretas årlig en undersøkelse av hvordan tilsvarende rangerte stillinger i det norske arbeidsmarkedet er avlønt. Denne informasjonen sammen med intern belønningspraksis i Statkraft danner grunnlaget for fastsettelse av godtgjøring.

Organisering

Styret i Statkraft har etablert et særskilt kompensasjonsutvalg.

Mandatet til utvalget er:

- En gang per år å forberede styrebehandling av lønn og vilkår for konsernsjef.
- Forberede behandling i styret av Styrets erklæring om lederlønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.
- Forberede behandling i styret av prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, bonussystemer, pensjonsvilkår, ansettelsesavtaler og lignende for ledere i Statkraft.
- Behandle særlige spørsmål knyttet til kompensasjon for ansatte i Statkraftkonsernet i den utstrekning utvalget finner at disse berører forhold av særlig betydning for konsernets eksterne profil, og konkurranseevne, og dets attraktivitet som arbeidsgiver.
- Konsernsjef skal konsultere styrets kompensasjonsutvalg med sin innstilling for lønnsregulering av konserndirektører og konsernrevisor før endelig beslutning.

Redegjørelse for lederlønnspolitikken

Konsernsjefen godtgjøres med fastlønn, og konserndirektørene godtgjøres med fastlønn og variabel lønn.

Fastlønn Fastlønn fastsettes etter en stillings- og markedsvurdering – vurdert opp mot Statkrafts policy om å tilby konkurransedyktige betingelser, men ikke være lønnsledende. Ved den årlige reguleringen vektlegges også gjennomsnittlig lønnsvekst for øvrige ansatte i konsernet.

Variabel lønn I tillegg til fastlønn har konsernet en bonusordning for konserndirektørene. De årlige bonusavtalene har en maksimal utbetaling på kroner 500 000 per person. De avtalte målene er finansielle, operasjonelle og individuelle.

Andre variable elementer Ytterligere variable elementer inkluderer ordninger med firmabil, aviser, mobiltelefon og dekning av bredbåndskommunikasjon i samsvar med etablerte standarder.

Pensjonsordninger Statkraft har for heleide norske virksomheter sin pensjonsordning i Statens Pensjonskasse.

Konsernsjef Christian Rynning-Tønnesen, har en pensjonsalder på 67 år med en pensjonsytelse på 66 % av årslønnen forutsatt full opptjeningstid på 30 år. De øvrige konserndirektørene har pensjonsalder fra tidligst 65 år, med en pensjonsytelse på 66 % av årslønnen basert på 30 års opptjening.

I 2003 etablerte Statkraft i en pensjonsordning over driften for inntekt over 12G. Ordningen omfattet alle ansatte med lønn over 12G – inkludert konsernsjef og konserndirektører. Denne ordningen ble i 2012 lukket for nye ansatte. Det er ikke etablert ny alderspensjonsordning for lønn over 12G, men det er etablert et system med tilleggslønn som kan benyttes til supplerende, privat pensjonssparing. Tilleggslønnen er satt til 18 % av ordinær lønn over 12G. Det er også etablert en kollektiv uføredetkning knyttet til lønn over 12G.

Stillingsendingsavtaler Konsernsjef og enkelte av konserndirektørene har avtale om stillingsendring etter fylte 62 år. Dette er avtaler om at det på et hvert tidspunkt etter at den ansatte har fylt 62 år foreligger en gjensidig rett for den ansatte eller selskapet til å be om, eller bli bedt om, å fratre direktørstillingen uten nærmere begrunnelse. Gjør en av partene denne retten gjeldende, skal den ansatte tilbys en annen stilling med en lønn på 75 % av direktørlønnen – og en arbeidstid på inntil 50 % frem til avtalt pensjonsalder.

Lederlønnspolitikken er i dag endret og ordningen er lukket for nye ansatte.

Etterlønnordninger Gjensidig oppsigelsestid for konsernsjef er avtalt til 6 måneder. For konserndirektørene er det en gjensidig oppsigelsestid på 3 måneder, og ved mer enn 2 års ansettelsestid er arbeidsgivers oppsigelsestid 6 måneder.

For konsernsjef og enkelte av konserndirektørene er det avtalt en særskilt etterlønn ved oppsigelse fra arbeidsgiver med kortere frist enn de ovennevnte. I avtalen fraskriver den ansatte seg rettighetene i arbeidsmiljølovens bestemmelser om oppsigelsesvern. Dersom arbeidsgiver benytter denne oppsigelsesadgangen, har den ansatte rett på et sluttvederlag på inntil 12 månedslønner utover avtalt oppsigelsestid. Beløpet skal utbetales månedlig. Sluttvederlaget skal reduseres etter fastsatte regler dersom arbeidstaker oppbeholder annen inntekt innenfor utbetalingsperioden. Disse avtalene er inngått i henhold til *Retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i heleide statlige foretak og selskaper av 28. juni 2004*.

Lederlønnspolitikken er også endret og ordningen er lukket for nye ansatte.

Vilkår konsernsjef Fastlønn til konsernsjef for 2013 er 4 450 000 kroner, med øvrige vilkår slik det fremgår av denne erklæringen.

Note 40 Nærstående parter

Alle datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter som angitt i note 42 og note 25 er nærstående parter av Statkraft. Mellomværende og transaksjoner mellom konsoliderte selskaper elimineres i konsolideringen og vises ikke i denne note.

Personer som angitt i note 39 inngår i konsernets ledelse eller styre og er også nærstående parter av Statkraft.

Alle transaksjoner med nærstående parter skjer til markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som angis i denne note og note 39, er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Tabellen nedenfor viser transaksjoner med nærstående parter som er tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter som ikke er eliminert i konsernregnskapet.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Inntekter	391	362
Kostnader	851	436
Fordringer ved periodens slutt	5 507	4 222
Gjeld ved periodens slutt	597	347

Vesentlige transaksjoner med eier og selskaper kontrollert av eier

Aksjene i Statkraft AS eies i sin helhet av Statkraft SF som er et 100 % eiet selskap av den norske stat.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
I brutto driftsinntekter inngår:		
Industrikraftkontrakter til myndighetsbestemte priser	-	130
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	307	401
I netto driftsinntekter inngår:		
Energikjøp fra Statoil	857	907
Nettleie til Statnett	996	825
I driftskostnader inngår:		
Eiendomsskatt og konsesjonsavgift til norske myndigheter	1 090	998
I skattekostnader inngår:		
Betalbar skatt til norske myndigheter etter effekt av konsernbidrag	2 968	2 656
Foreslått utbytte fra Statkraft AS til morselskapet Statkraft SF	4 000	4 900

Statkraft AS har i tillegg transaksjoner med andre foretak som er kontrollert av den norske stat, men hvor størrelsen på disse verken enkeltvis eller samlet er av vesentlig betydning for Statkrafts regnskaper.

I tillegg betaler konsernet direkte og ulike indirekte skatter til norske myndigheter i form av merverdiavgift mv.

Note 41 Aksjer og aksjonærforhold

Morselskapets aksjekapital er på 30 milliarder kroner, fordelt på 200 millioner aksjer à 150 kroner. Alle aksjene har samme stemmerett og eies av Statkraft SF som er et norsk statsforetak, stiftet

og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

Note 42 Konsoliderte selskaper

Aksjer i konsoliderte datterselskaper

Navn	Forretningskontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Aksjer i datterselskaper				
Bio Varme AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	98,45 %
Renewable Energies and Photovoltaics Spania S.L.	Malaga	Spania	Statkraft AS	70,00 %
Statkraft Albania Shpk.	Tirana	Albania	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Carbon Invest AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Development AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Elektrik Ltd.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Energi AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Financial Energy AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Forsikring AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft France SAS	Lyon	Frankrike	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Germany GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Industrial Holding AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Leasing AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Norfund Power Invest AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	60,00 %
Statkraft SCA Vind AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	60,00 %
Statkraft Suomi Oy	Kotka	Finland	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Sverige AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Södra Vindkraft AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	90,10 %
Statkraft Treasury Centre GBP SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Treasury Centre NOK SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Treasury Centre SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Treasury Centre SEK SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft UK Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Värme AB	Kungsbacka	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Vind AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Western Balkans d.o.o.	Beograd	Serbia	Statkraft AS	100,00 %
Södra Statkraft Vindkraft Utveckling AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	90,10 %
Fjordkraft AS ¹⁾	Bergen	Norge		
Småkraft AS ²⁾	Bergen	Norge		

Aksjer i konsoliderte selskaper eid av datterselskaper

Baillie Windfarm Holdings Ltd.

Baillie Windfarm Ltd.	Thurso	Storbritannia	Baillie Windfarm Holdings Ltd.	100,00 %
-----------------------	--------	---------------	--------------------------------	----------

Bio Varme AS

Stjørdal Fjernvarme AS	Stjørdal	Norge	Bio Varme AS	85,00 %
------------------------	----------	-------	--------------	---------

Knapsack Power GmbH & Co KG

Knapsack Power Verwaltungs GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Knapsack Power GmbH & Co KG	100,00 %
---------------------------------	------------	----------	-----------------------------	----------

Skagerak Energi AS

Skagerak Kraft AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Nett AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Naturgass AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Elektro AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Varme AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %

Skagerak Kraft AS

Grunnåi Kraftverk AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Kraft AS	55,00 %
Sauland Kraftverk AS	Hjartdal	Norge	Skagerak Kraft AS	81,00 %

Skagerak Varme AS

Skien Fjernvarme AS	Skien	Norge	Skagerak Varme AS	51,00 %
---------------------	-------	-------	-------------------	---------

Statkraft Development AS

Hitra Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Kjøllefjord Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Smøla Vind 2 AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %

Note 42 fortsettelse

Navn	Forretnings-kontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Statkraft Energi AS				
Baltic Cable AB	Malmø	Sverige	Statkraft Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Kraft AS	Trondheim	Norge	Statkraft Energi AS	100,00 %
Statkraft Energy Ltd.				
Rheidol 2008 Trustees Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft Energy Ltd.	100,00 %
Statkraft Enerji A.S.				
Çakıt Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft Enerji A.S.	100,00 %
Anadolu Elektrik A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft Enerji A.S.	100,00 %
Çetin Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft Enerji A.S.	100,00 %
Kargı Kızılırmak Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft Enerji A.S.	100,00 %
Statkraft France SAS				
Plaine de l'Ain Power SAS	Lyon	Frankrike	Statkraft France SAS	100,00 %
Statkraft Germany GmbH				
Statkraft Markets GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Germany GmbH	100,00 %
Statkraft Holding Knapsack GmbH				
Knapsack Power GmbH & Co KG	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Holding Knapsack GmbH	100,00 %
Statkraft Industrial Holding AS				
Skagerak Energi AS	Porsgrunn	Norge	Statkraft Industrial Holding AS	66,62 %
Trondheim Energi AS	Trondheim	Norge	Statkraft Industrial Holding AS	100,00 %
Statkraft Markets GmbH				
Statkraft South East Europe EOOD	Sofia	Bulgaria	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Romania SRL	Bucuresti	Romania	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets BV	Amsterdam	Nederland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets Financial Services GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Holding Knapsack GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Holding Herdecke GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Trading GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft SCA Vind AB				
Statkraft SCA Vind Elnät AB	Stockholm	Sverige	Statkraft SCA Vind AB	100,00 %
Statkraft Södra Vindkraft AB				
Statkraft Södra Vindarrende AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Södra Vindkraft AB	100,00 %
Statkraft Suomi Oy				
Ahvionkoski Oy	Kotka	Finland	Statkraft Suomi Oy	100,00 %
Statkraft Sverige AB				
Graninge AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Gidekraft AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	90,10 %
Statkraft Sverige Vattendel 3 AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Statkraft UK Ltd.				
Statkraft Wind UK Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Statkraft Energy Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Baillie Windfarm Holdings Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	80,00 %
Doggerbank Project 1A Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 1B Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 2A Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 2B Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 3A Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 3B Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Trondheim Energi AS				
Statkraft Varme AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Eiendom AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Enita AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %

Note 42 fortsettelse

Navn	Forretnings-kontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Aksjer i konsoliderte selskaper eid av SN Power				
Statkraft Norfund Power Invest AS				
SN Power Holding AS	Oslo	Norge	Statkraft Norfund Power Invest AS	100,00 %
Agua Imara AS	Oslo	Norge	Statkraft Norfund Power Invest AS	45,00 %/51,00 %
SN Power Brasil AS	Oslo	Norge	Statkraft Norfund Power Invest AS	100,00 %
Agua Imara AS				
Agua Imara ACA Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	Agua Imara AS	100,00 %
Agua Imara ACA Pte. Ltd.				
Fountain Intertrade Corp.	Panama City	Panama	Agua Imara ACA Pte. Ltd.	50,10 %
Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd.				
Muchinga Power Company Ltd.	Kabwe	Zambia	Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd.	100,00 %
SN Power ACA Pte. Ltd.				
Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd.	Kabwe	Zambia	SN Power ACA Pte. Ltd.	51,00 %
SN Power Brasil AS				
SN Power Investimentos Ltda.	Florianopolis	Brasil	SN Power Brasil AS	100,00 %
SN Power Chile Inversiones Electricas Ltda.				
SN Power Chile Tinguiririca y Cia.	Santiago	Chile	SN Power Chile Inversiones Electricas Ltda.	99,90 %
SN Power Chile Valdivia y Cia.	Santiago	Chile	SN Power Chile Inversiones Electricas Ltda.	99,90 %
SN Power Chile Valdivia y Cia.				
Norvind S.A	Santiago	Chile	SN Power Chile Valdivia y Cia.	100,00 %
SN Power Investimentos Ltda.				
SN Power Energia do Brasil Ltda.	Florianopolis	Brasil	SN Power Investimentos Ltda.	100,00 %
SN Power Holding AS				
SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding AS	100,00 %
SN Power Holding Chile Pte. Ltd.				
SN Power Chile Inversiones Eléctricas Ltda.	Santiago	Chile	SN Power Holding Chile Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.				
SN Power Global Services Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Holding Peru Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Holding Chile Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power International Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power India Pvt. Ltd.	New Dehli	India	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Markets Pvt. Ltd.	New Dehli	India	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
Himal Power Ltd.	Kathmandu	Nepal	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	52,70 %/57,10 %
SN Power Vietnam Pte. Ltd.	Hanoi	Vietnam	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	80,00 %
SN Power Participações Ltda.				
SN Power Comercializadora Ltda.	Rio de Janeiro	Brasil	SN Power Participações Ltda.	100,00 %
SN Power Holding Peru Pte. Ltd.				
SN Power Peru Holding S.R.L	Lima	Peru	SN Power Holding Peru Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Peru Holding S.R.L				
Empresa de Generacion Electrica Cheves S.A	Lima	Peru	SN Power Peru Holding S.R.L	68,69 %
SN Power Peru S.A	Lima	Peru	SN Power Peru Holding S.R.L	100,00 %
SN Power Peru S.A				
Empresa de Generacion Electrica Cheves S.A	Lima	Peru	SN Power Peru S.A	31,31 %

¹ Fjordkraft AS eies av Statkraft Industrial Holding AS (3,15 %), Skagerak Energi AS (48,00 %) og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (48,85 %). Fjordkraft AS har vært konsolidert siden 1. januar 2007.

² Småkraft AS eies 20,00 % av Skagerak Kraft AS, Agder Energi AS og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS. Statkraft AS eier 40,00 % direkte.

Regnskap Statkraft AS

Resultatregnskap

Statkraft AS morselskap

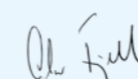
Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
Driftsinntekter	4	478	511
Lønnskostnader	5, 6	-430	-400
Andre driftskostnader	7, 21	-785	-524
Avskrivninger	10	-35	-35
Driftskostnader		-1 250	-959
Driftsresultat		-772	-448
Finansinntekter	8	263	536
Finanskostnader	8	-1 578	-1 764
Netto realisert og urealisert verdipapir	8	5 597	4 003
Netto realisert og urealisert valuta og derivater	8	2 300	-96
Netto finansposter		6 583	2 679
Resultat før skatt		5 811	2 231
Skattekostnad	9	-723	-394
Resultat etter skatt		5 088	1 838
Disponering av årets resultat			
Avsatt utbytte	15	4 000	4 900
Til (+)/fra (-) annen egenkapital	15	1 088	-3 062

Balanse

Statkraft AS morselskap

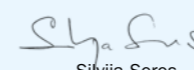
Beløp i mill. kroner	Note	31.12.2012	31.12.2011
EIENDELER			
Utsatt skattefordel	9	-	44
Varige driftsmidler	10	151	118
Investering i datterselskap, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	11	104 047	98 539
Derivater	20	2 075	524
Øvrige finansielle anleggsmidler	12	88	105
Anleggsmidler		106 361	99 330
Fordringer	13	9 085	6 604
Derivater	20	602	299
Bankinnskudd, kontanter og lignende	14	3 002	6 061
Omløpsmidler		12 688	12 964
Eiendeler		119 049	112 294
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital	15	45 569	45 569
Opptjent egenkapital	15	13 007	11 748
Egenkapital		58 576	57 318
Utsatt skatt	9	757	-
Avsetning for forpliktelser	16	585	765
Rentebærende langsiktig gjeld	3, 17	30 649	28 430
Derivater	20	1 787	911
Langsiktig gjeld		33 778	30 106
Rentebærende kortsiktig gjeld	3, 18	20 639	18 572
Betalbar skatt	9	-	480
Derivater	20	106	295
Annen rentefri gjeld	19	5 950	5 523
Kortsiktig gjeld		26 694	24 871
Egenkapital og gjeld		119 049	112 294

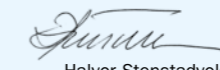
Styret i Statkraft AS
Oslo, 13. mars 2013

Olav Fjell
styrets leder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth
styremedlem

Silvija Seres
styremedlem

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Inge Ryan
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Lena Halvari
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

Statkraft AS morselskap

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN			
Resultat før skatt		5 811	2 231
Avskrivninger	10	35	35
Gevinst ved salg av aksjer		-	53
Nedskrivning av aksjer	8	1 474	1 399
Tilført fra årets virksomhet		7 320	3 718
Endring i langsiktige poster		-938	-1 095
Endring i andre kortsiktige poster		-2 519	2 728
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	3 863	5 351
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER			
Investeringer i varige driftsmidler	10	-69	-32
Netto vederlag ved nyinvesteringer i og salg av andre foretak		-6 982	-3 887
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	-7 051	-3 918
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING			
Opptak av gjeld		8 424	250
Nedbetaling av gjeld		-4 310	-4 099
Utdelt utbytte og konsernbidrag		-3 985	-9 120
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	129	-12 969
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	-3 059	-11 536
Bankinnskudd, kontanter og lignende 01.01	14	6 061	17 597
Bankinnskudd, kontanter og lignende 31.12	14	3 002	6 061

Noter

Statkraft AS selskapsregnskapet

Oversikt over noter til selskapsregnskapet

Note 1	Vesentlige regnskapsprinsipper	Note 13	Fordringer
Note 2	Markedsrisiko	Note 14	Bankinnskudd, kontanter og lignende
Note 3	Analyse av markedsrisiko og likviditetsrisiko	Note 15	Egenkapital
Note 4	Driftsinntekter	Note 16	Avsetning for forpliktelser
Note 5	Lønn og andre personalkostnader	Note 17	Rentebærende langsiktig gjeld
Note 6	Pensjoner	Note 18	Rentebærende kortsiktig gjeld
Note 7	Andre driftskostnader	Note 19	Annen rentefri gjeld
Note 8	Finansinntekter og -kostnader	Note 20	Derivater
Note 9	Skatt	Note 21	Honorar til ekstern revisor
Note 10	Varige driftsmidler	Note 22	Forpliktelser og garantiansvar
Note 11	Eierandeler i datterselskaper og tilknyttede selskaper	Note 23	Nærstående parter
Note 12	Øvrige finansielle anleggsmidler		

Note 1 Vesentlige regnskapsprinsipper

Årsregnskapet til Statkraft AS er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge (GRS).

VURDERINGS- OG KLASSIFISERINGSPRINSIPPER

Usikkerhet i estimater Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring Inntektsføring ved salg av varer og tjenester foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet. Utbytter og konsernbidrag fra datterselskaper inntektsføres i opptjeningsåret, mens utbytte fra andre selskaper inntektsføres etter kontantprinsippet. Gevinst/tap ved salg av varige driftsmidler behandles som driftsinntekter eller -kostnader.

Pensjonskostnader Pensjonsordningene for Statkraft AS er ytelsesplaner. Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene. Virkning av planendringer som gis med tilbakevirkende kraft, det vil si hvor opptjeningen av rettigheten ikke er avhengig av videre tjenestetid, føres mot resultatet direkte. Effekt av planendring som ikke gis med tilbakevirkende kraft periodiseres over gjenværende opptjeningstid. Estimatavik føres direkte mot egenkapitalen.

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger er klassifisert som avsetning for forpliktelser under langsiktig gjeld.

Skatter Statkraft AS er underlagt overskuddsbeskatning som blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig lån er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktige lån balanseføres til pålydende, korrigert for eventuell uamortisert over- eller underkurs. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktige lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler er balanseført til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler blir balanseført og avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid fra det tidspunktet driftsmidlet blir satt i ordinær drift. Anskaffelseskost består kun av direkte henførbare kostnader. Ved balanseføring av egne timer holdes indirekte administrasjonskostnader utenfor.

Investeringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet Datterselskap er selskaper hvor konsernet har bestemmende innflytelse over finansielle og driftsmessige prinsipper. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når selskapet eier mer enn 50 % av de stemmeberettigede aksjene. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Utbytte og andre utdelinger inntektsføres samme år som de er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbyttet andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital og utdelingene fratrekkes investeringens verdi i balansen. Tilknyttede selskaper er selskaper hvor Statkraft AS har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse foreligger normalt der selskapet eier eller kontrollerer fra 20 til 50 % av de stemmeberettigede aksjene. Felleskontrollert virksomhet foreligger der Statkraft deler kontrollen av virksomheten med en annen part.

Anleggsaksjer og andeler Alle langsiktige investeringer behandles til kostmetoden i selskapsregnskapet. Mottatt utbytte behandles som finansinntekt.

Fordringer Kundeordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Kortsiktige finansielle plasseringer Aksjer, obligasjoner, sertifikater og lignende klassifisert som omløpsmidler er vurdert til markedsverdi.

Bankinnskudd, kontanter og lignende På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (kontantsikkerhet) balanseføres.

Usikre forpliktelser Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Langsiktig gjeld Opptakskostnader og over- eller underkurs regnskapsføres i henhold til effektiv rentemetoden (amortisert kost) for fastrentelån. Første års avdrag på langsiktig gjeld er presentert som kortsiktig gjeld.

FINANSIELLE DERIVATER OG SIKRING

Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelse defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning. Klassifisering av derivater skjer i tråd med de generelle retningslinjene for slik klassifisering, med unntak av enkelte derivater som er sikringsinstrumenter i en sikringsføring, der derivatene er presentert sammen med sikringsobjektet.

Rentederivat Statkraft benytter rentederivater for å sikre seg mot store svingninger i rentekostnadene. Regnskapsføring av gevinster og tap avhenger av om rentederivatet er utpekt som sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Rentederivater som ikke er sikringsinstrument vurderes i henhold til laveste verdis prinsipp. Urealiserte tap eller gevinster inngår i finansresultatet. Rentederivater som er definert som sikringsinstrument periodiseres på tilsvarende måte som rentene på sikret gjeld eller fordring. Rentederivater klassifiseres som finansielt anleggsmiddel eller langsiktig forpliktelse dersom gjenværende løpetid er lengre enn ett år.

Ved oppgjør av lån før forfall resultatføres gevinst og tap. Rentederivater knyttet til lån som er nedbetalt blir normalt kansellert. Gevinst og tap på kansellerte rentebytteavtaler periodiseres sammen med underliggende lån.

Note 1 fortsettelse

Valutaderivat For å sikre seg mot svingninger i valutakursene inngår Statkraft valutaderivat i tråd med vedtatt finansiell policy. Regnskapsføring av gevinster og tap avhenger av om valutaderivatet er utpekt som sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Valutaderivatet som ikke er sikringsinstrument vurderes til virkelig verdi. Verdiendringer resultatføres som finansinntekt eller finanskostnad.

Sikring Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater utpekt som sikringsinstrument bokføres i henhold til prinsippene for sikringstypene verdisikring og kontantstrømsikring. Ved verdisikring av balanseførte eiendeler eller forpliktelser balanseføres derivatet til virkelig verdi. Balanseført verdi av de sikrede eiendelene eller gjeldspostene justeres for verdien av det finansielle derivatets verdiendring som knytter seg til sikret risiko. Ved kontantstrømsikring for sikring av fremtidige kontantstrømmer balanseføres ikke urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumentene.

Note 2 Markedsrisiko

GENERELT OM RISIKO OG RISIKOSTYRING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Formålet med risikostyring er å ta riktig risiko ut fra konsernets risikovilje og -evne, kompetanse, soliditet og utviklingsplaner. Risikostyringen skal identifisere trusler og muligheter, og styre risiko mot et akseptabelt nivå. Den sentrale finansfunksjonen i Statkraft AS samordner og ivaretar den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter og likviditet i konsernet. I det følgende vil det redegjøres nærmere for hvordan disse styres.

VALUTA- OG RENTERISIKO

Statkraft benytter valuta- og rentederivatet som ledd i risikostyringen. Rentebytteavtaler, valuta- og rentebytteavtaler og valutaterminkontrakter brukes for å oppnå ønsket valuta og rentestruktur på selskapets låneportefølje. Valutaterminkontrakter anvendes også for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta.

Valutarisiko Statkraft AS har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til investeringer og utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper i utenlandsk valuta. Balanserisiko knytter seg til eierandeler i utenlandske datterselskaper.

Statkraft AS sikrer valutaeksponeringen i konsernet knyttet til kontantstrømmer fra kraftsalg av fysiske kontrakter og finansiell handel på kraftbørs, investeringer, utbytter og andre valutaeksponeringer i henhold til konsernets finansstrategi. Økonomisk sikring oppnås ved å benytte finansielle derivater og lån i valuta som sikringsinstrumenter. Det er få av sikringsrelasjonene som oppfyller kravene til regnskapsmessig sikring.

Renterisiko Det vesentligste av Statkrafts renterisikoeksponering er knyttet til låneporteføljen. Det er etablert rammer for rentestyring med utgangspunkt i en fordeling mellom flytende og fast rente. Målet er at låneporteføljen i hovedsak skal være renteeksponert mot flytende rente, men det kan inngås eksponering mot faste renter for inntil 50 % av innlånsporteføljen. Den delen av porteføljen som har fast rente, skal som hovedregel være bundet for mer enn fem år. Strategi for styring av renterisiko er fastsatt med utgangspunkt i et formål om mest mulig kostnadseffektiv finansiering, men samtidig med et ønske om en viss stabilitet og forutsigbarhet i finanskostnadene. Det er etablert rammer for maksimal eksponering også mot renter i andre valutaer enn norske kroner. Løpende vurderinger av hvilke posisjoner som skal inntas skjer per valuta, gitt de markedsforhold man ser for valutaen og den helhetlige eksponering man har i valutaen.

Valuta Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Realiserte og urealiserte valutaeffekter presenteres netto i resultatregnskapet som finansinntekt eller finanskostnad. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i selskapets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

LIKVIDITETSRISIKO

Statkraft påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke stemmer overens med den kontantstrømmen som eiendelene genererer. Statkraft har gode lånemuligheter i det norske og internasjonale obligasjons- og bankmarkedet. Trekkfasiliteter er etablert for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering.

Det utarbeides likviditetsprognoser som et viktig ledd i den daglige likviditetsstyringen og for planlegging av fremtidige finansieringsbehov. Likviditetsreserven er et verktøy for risikostyring og fungerer som en buffer i forhold til likviditetsprognosen

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den annen part et finansielt tap ved og ikke innfri sin forpliktelse. Statkraft AS påtar seg motpartsrisiko ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle instrumenter.

Plassering av overskuddslikviditet er i hovedsak fordelt på institusjoner med A-rating eller bedre. Det er vedtatt rammer for eksponering mot enkeltmotparter som benyttes ved kortsiktige plasseringer.

For finansielle derivater er kredittrisiko for de fleste motparter og derivater avhjulpet gjennom sikkerheter i form av kontantsikkerhet. Kontantsikkerhet gjøres opp ukentlig og er ikke nødvendigvis sammenfallende med 31. desember. Det vil derfor kunne være utestående kredittrisiko ved årsslutt.

Note 3 Analyse av markedsrisiko og likviditetsrisiko

Spesifikasjon av valutafordeling for lån

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lån i norske kroner	15 533	14 042
Lån i svenske kroner	2 569	2 610
Lån i euro	15 353	14 678
Rentebytteavtaler	1 043	740
Sum	34 498	32 070

Spesifikasjonen inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikatlån, rentebytteavtaler og rente- og valutabytteavtaler.

Nominell gjennomsnittlig rente, norske kroner	4,50 %	4,60 %
Nominell gjennomsnittlig rente, svenske kroner	2,50 %	2,90 %
Nominell gjennomsnittlig rente, euro	3,60 %	3,90 %

Rentebinding låneportefølje

Beløp i mill. kroner	Fremtidige rentereguleringer				Sum
	2013	1-3 år	3-5 år	5 år og senere	
Lån i norske kroner	8 606	133	2 584	4 210	15 533
Lån i svenske kroner	2 569	-	-	-	2 569
Lån i euro	10 287	-5	354	4 717	15 353
Rentebytteavtaler	1 043	-	-	-	1 043
Sum	22 505	128	2 938	8 927	34 498

Spesifikasjonen inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikatlån, rentebytteavtaler og rente- og valutabytteavtaler.

Avdragsplan

Beløp i mill. kroner	2013	2014	2015	2016	2017	Etter 2017	Sum
Lån fra Statkraft SF (back to back-avtale)	-	-	-	-	-	400	400
Obligasjonslån i det norske markedet	-	3 989	2 147	4 283	-	2 500	12 919
Øvrige lån i utenlandske markeder	2 204	-	3 668	-	4 841	8 758	19 471
Sertifikatlån i det norske markedet	700	-	-	-	-	-	700
Rentebytteavtaler og rente- og valutabytteavtaler	-31	9	60	96	131	743	1 008
Sum	2 873	3 998	5 875	4 379	4 972	12 401	34 498

Spesifikasjonen inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikatlån, rentebytteavtaler og rente- og valutabytteavtaler.

Note 4 Driftsinntekter

Driftsinntektene består hovedsakelig av konserninternt salg av tjenester herunder husleieinntekter.

Note 5 Lønnskostnader og antall årsverk

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lønn	261	251
Arbeidsgiveravgift	45	42
Pensjonskostnader	105	82
Andre ytelser	19	25
Sum	430	400

Gjennomsnittlig antall årsverk for 2012 var 298 for morselskapet. I 2011 var tilsvarende tall 296. Pensjonskostnader er nærmere omtalt i note 6. For informasjon om lønn og personalkostnader for konsernledelsen og styret henvises det til note 39 i konsernregnskapet.

Note 6 Pensjoner

Ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Statkraft AS har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Statens Pensjonskasse (SPK) som oppfyller disse krav. Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnpensjon. Ordningen dekker ytelser av pensjonsgrunnlag opp til 12G og gir en alders- og uførepensjon på 66 % av pensjonsgrunnlag ved full opptjening. Forøvrig har selskapet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) fra 62 år. Pensjonsbetalingene fra SPK er garantert av den norske stat (pensjonsloven §1). 298 ansatte og 45 pensjonister var dekket gjennom ytelsesplaner per 31. desember 2012.

Statkraft betaler inn en årlig premie til SPK og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. Ordningen i SPK er likevel ikke fondsbasert. Det simuleres derfor en forvaltning av fondsmidler («fiktive fond») som om midlene var plassert i statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall.

Ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger

Statkraft AS har i tillegg til de ovennevnte avtalene inngått pensjonsavtaler som gir ansatte med lønn over 12G rettighet til alders- og uførepensjon på 66 % av lønn overskytende 12G ved full opptjening. Som følge av nye retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper, fastsatt av Regjeringen 31. mars 2011, ble ordningen lukket per 30. april 2012. Medlemmer av ordningen opprettholder sine avtaler. Medlemmer av den lukkede ordningen for ansatte med lønn over 12G som slutter før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet ved en opptjeningstid på minst tre år.

Note 6 fortsettelse

Sammenstilling av periodens pensjonskostnad

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	80	63
Effekt av planendring	-	-
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	23	21
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-6	-8
Tilskudd fra ansatte	-4	-4
Arbeidsgiveravgift	13	10
Netto pensjonskostnad	105	82

Avstemming av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	464	536
Virkelig verdi på pensjonsmidler	273	240
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	191	296
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger	243	285
Arbeidsgiveravgift	61	82
Netto pensjonsforpliktelse	495	663

Bevegelse estimatavvik ført direkte mot egenkapital

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Akkumulert beløp ført direkte mot egenkapitalen før skatt 01.01.	331	125
Estimatavvik ført mot egenkapital i perioden	-237	206
Akkumulert beløp ført direkte mot egenkapitalen før skatt 31. 12.	94	331
Herav ført mot egenkapital	68	238
Herav ført mot utsatt skatt	26	93

Økonomiske forutsetninger

	31.12.2012	01.01.2012	31.12.2011
Diskonteringsrente	3,80 %	2,80 %	2,80 %
Lønnsregulering	3,75 %	4,00 %	4,00 %
Regulering av løpende pensjoner	2,75 %	3,00 %	3,00 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,50 %	3,75 %	3,75 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,80 %	2,80 %	2,80 %
Forventet årlig avgang			
– opp til 45 år	3,50 %	3,50 %	3,50 %
– mellom 45 og 60 år	0,50 %	0,50 %	0,50 %
– over 60 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Inflasjonsrate	1,75 %	2,00 %	2,00 %
Uttakstilbøylighet AFP	10,00 %	10,00 %	10,00 %

Aktuarberegningene er basert på demografiske forutsetninger som er vanlig å benytte for livsforsikring og pensjon. Utgående pensjonsforpliktelser og estimatavvik per 31. desember 2012 er beregnet basert på oppdaterte tariff for dødelighet (K2005) og uførhet (IR73).

Forutsetninger per 31. desember er benyttet til beregning av netto pensjonsforpliktelse ved utgangen av året, mens forutsetning per 1. januar er benyttet til å beregne pensjonskostnaden for året.

Diskonteringsrenten er satt til 3,80 % og er fastsatt med grunnlag i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Dette er en endring fra tidligere år hvor statsobligasjonsrenten har vært utgangspunktet for å fastsette diskonteringsrenten.

Note 7 Andre driftskostnader

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Materialer	13	15
Kjøp av eksterne tjenester	442	389
Øvrige driftskostnader	330	120
Sum	785	524

Note 8 Finansinntekter og -kostnader

Finansinntekter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Renteinntekter	191	495
Andre finansinntekter	73	40
Sum	263	536

Finanskostnader

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Rentekostnader	-1 563	-1 748
Andre finanskostnader	-15	-17
Sum	-1 578	-1 764

Netto realisert og urealisert verdipapirer

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Utbytte	7 092	5 337
Nedskrivninger	-1 474	-1 377
Gevinst og tap verdipapirer, realisert og urealisert	-22	43
Sum	5 597	4 003

Netto realisert og urealisert valuta og derivater

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Valutagevinst og -tap, realisert	284	361
Valutagevinst og -tap, urealisert	2 343	-77
Gevinst og tap derivater, realisert	-11	-107
Gevinst og tap derivater, urealisert ¹⁾	-315	-273
Sum	2 300	-96

¹⁾ Inkluderer 6 millioner kroner i gevinst som ineffektivitet i verdisikring (se note 20).

Netto finansposter	6 583	2 679
--------------------	-------	-------

Note 9 Skatt

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Overskuddsskatt	-	480
Korreksjon tidligere års ligning	-11	-
Endring utsatt skatt	734	-86
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	723	394

Betalbar overskuddsskatt

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Beregnet overskuddsskatt årets resultat	-	480
Skattevirkning av konsernbidrag	-	-
Betalbar overskuddsskatt	-	480

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Resultat før skattekostnad	5 811	2 231
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28 %	1 627	625

Skatteeffekter av:

Skattefrie inntekter	-1 337	-678
Endringer vedrørende tidligere år	6	-
Neskrivning aksjer	412	386
Andre permanente forskjeller, netto	15	61
Skattekostnad	723	394
Effektiv skattesats	12 %	18 %

Spesifikasjon av utsatt skatt

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av netto utsatt skatt. I balansen er utsatt skattefordel og utsatt skatt presentert hver for seg. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-657	339
Derivater	1 671	-415
Andre langsiktige poster	2 228	629
Driftsmidler	-41	-47
Pensjonsforpliktelser	-496	-663
Sum midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd	2 705	-157
Total utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-)	757	-44
Anvendt skattesats	28 %	28 %

Total utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 01.01.	-44	101
Resultatført i perioden	734	-86
Ført mot egenkapitalen	66	-59
Total utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 31.12.	757	-44

Note 10 Varige driftsmidler

Beløp i mill. kroner	Driftsløstø og inventar	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	445	1	447
Tilgang	26	43	69
Avgang	-181	-	-181
Overført fra anlegg under utførelse	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	291	44	335
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	-183	-	-183
Balanseført verdi 31.12.	107	44	151
Årets ordinære avskrivning	-35	-	-35
Avskrivningstid	3-8 år		

Note 11 Eierandeler i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Beløp i mill. kroner	Forretnings- kontor	Eier- og stemmeandel	Balanseført verdi
Datterselskaper			
Bio Varme AS	Oslo	100,00 %	98
Renewable Energies and Photovoltaics Spain S.L.	Malaga	70,00 %	4
Småkraft AS ¹⁾	Bergen	40,00 %	312
Statkraft Vind AB	Stockholm	100,00 %	151
Statkraft Albania Shpk.	Tirana	100,00 %	12
Statkraft Carbon Invest AS	Oslo	100,00 %	4
Statkraft Development AS	Oslo	100,00 %	366
Statkraft Elektrik Ltd.	Istanbul	100,00 %	11
Statkraft Energi AS	Oslo	100,00 %	13 573
Statkraft Enerji A.S.	Istanbul	100,00 %	2 339
Statkraft Financial Energy AB	Stockholm	100,00 %	1
Statkraft Forsikring AS	Oslo	100,00 %	80
Statkraft France SAS	Lyon	100,00 %	126
Statkraft Germany GmbH	Düsseldorf	100,00 %	3 724
Statkraft Industrial Holding AS	Oslo	100,00 %	10 440
Statkraft Leasing AB	Stockholm	100,00 %	182
Statkraft Norfund Power Invest AS	Oslo	60,00 %	6 300
Statkraft SCA Vind AB	Stockholm	60,00 %	11
Statkraft Suomi Oy	Kotka	100,00 %	911
Statkraft Sverige AB	Stockholm	100,00 %	6 053
Statkraft Södra Vindkraft AB	Stockholm	90,10 %	238
Statkraft Treasury Centre GBP SA	Brüssel	100,00 %	-
Statkraft Treasury Centre NOK SA	Brüssel	100,00 %	-
Statkraft Treasury Centre SA	Brüssel	100,00 %	55 525
Statkraft Treasury Centre SEK SA	Brüssel	100,00 %	1
Statkraft UK Ltd.	London	100,00 %	2 400
Statkraft Värme AB	Kungsbacka	100,00 %	642
Statkraft Western Balkans d.o.o.	Beograd	100,00 %	28
Södra Statkraft Vindkraft Utveckling AB	Stockholm	90,10 %	1
Sum datterselskaper			103 533
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter			
Devoll Hydropower SHA	Tirana	50,00 %	197
HPC Ammerån AB	Stockholm	50,00 %	-
HPC Byske AB	Stockholm	50,00 %	-
HPC Edsox AB	Stockholm	50,00 %	-
HPC Röan AB	Stockholm	50,00 %	-
Naturkraft AS	Tysvær	50,00 %	76
Statkraft Agder Energi Vind DA ²⁾	Kristiansand	62,00 %	241
Sum tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter			514
Sum			104 047

¹⁾ Småkraft AS eies 20 % av Skagerak Kraft AS, Agder Energi AS og Bergenhalvøens Kommunale Kraftselskap AS. Statkraft AS eier 40 % direkte.

²⁾ Aksjonæravtale tilsier felles kontroll.

Note 12 Øvrige finansielle anleggsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lån til konsernselskaper	12	10
Andre aksjer og lån	76	95
Sum	88	105

Note 13 Fordringer

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kundefordringer	-	9
Fordringer knyttet til kontantsikkerhet (se note 14)	291	396
Andre fordringer	84	92
Konsernkontoordringer	1 364	559
Kortsiktige fordringer konsernselskap	7 345	5 548
Sum	9 085	6 604

Det er ikke identifisert behov for avsetning til tap på kundefordringer per 31. desember 2012. Kortsiktige fordringer konsernselskap består hovedsakelig av fordringer på utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper.

Note 14 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kontanter og bankinnskudd	2 263	3 862
Sertifikater og gjeldsbrev	739	2 199
Sum	3 002	6 061

Kontantsikkerhet

Kontantsikkerhet er innbetalinger til/fra motparter som sikkerhet for netto urealiserte gevinster og tap som Statkraft har på rentebytteavtaler, kombinerte rente- og valutabytteavtaler samt valutaterminer. Tabellen under viser netto innbetalinger per årsslutt fra motpart, som på senere tidspunkt vil bli betalt tilbake. Se note 13 og 18.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kontantsikkerhet for finansielle derivater	2 666	934

Statkraft AS har langsiktige kommitterte kredittlinjer på inntil 12 000 millioner kroner og kassekreditt på inntil 1000 millioner kroner som per 31. desember 2012 ikke er benyttet.

Note 15 Egenkapital

Beløp i mill. kroner	Innskutt egenkapital				Sum egenkapital
	Aksjekapital	Overkursfond	Annen innskutt kapital	Opptjent egenkapital	
Egenkapital 31.12.10	30 000	15 553	16	14 958	60 527
Resultat 2011	-	-	-	1 838	1 838
Estimatavik pensjoner	-	-	-	-148	-148
Avsatt utbytte 2011	-	-	-	-4 900	-4 900
Egenkapital 31.12.11	30 000	15 553	16	11 748	57 318
Resultat 2012	-	-	-	5 088	5 088
Estimatavik pensjoner	-	-	-	171	171
Avsatt utbytte 2012	-	-	-	-4 000	-4 000
Egenkapital 31.12.12	30 000	15 553	16	13 007	58 576

Selskapets aksjekapital er på 30 milliarder kroner, fordelt på 200 millioner aksjer à 150 kroner. Alle aksjene eies av Statkraft SF.

Note 16 Avsetning for forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Pensjonsforpliktelser	495	663
Andre avsetninger for forpliktelser	90	102
Sum	585	765

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 6.

Note 17 Rentebærende langsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lån fra Statkraft SF (back to back-avtale)	400	400
Obligasjonslån i det norske markedet	12 919	12 907
Øvrige lån i utenlandske markeder	17 267	14 383
Andre lån	63	740
Sum	30 649	28 430

Note 18 Rentebærende kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Første års avdrag på gjeld	2 204	2 900
Konsernkotogjeld	14 778	13 937
Sertifikatlån	700	-
Gjeld knyttet til kontantsikkerhet (se note 14)	2 957	1 330
Kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern	-	405
Sum	20 639	18 572

Note 19 Annen rentefri gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Øvrig rentefri gjeld	348	455
Skyldig skattetrekk og arbeidsgiveravgift	26	25
Kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern	5 575	5 043
Sum	5 950	5 523

Kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern består i hovedsak av 4000 millioner kroner avgitt som utbytte til morselskapet Statkraft SF. I 2011 var tilsvarende tall 4900 millioner kroner.

Note 20 Derivater

Statkraft driver handel med finansielle derivater for ulike formål. Regnskapsføringen vil avhenge av formålet slik det er beskrevet i regnskapsprinsippnoten.

Valuta- og renteavtaler

Regnskapsført verdi og virkelig verdi av rente- og valutaderivater:

Derivater – anleggsmidler	31.12.2012		31.12.2011	
	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi ¹⁾	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi ¹⁾
Beløp i mill. kroner				
Valuta- og rentederivater				
Rentebytteavtaler	-	1 935	-	1 563
Valutaterminkontrakter	2 075	2 075	524	524
Rente- og valutabytteavtaler	-	-	-	-
Sum	2 075	4 010	524	2 087

Derivater – omløpsmidler

Beløp i mill. kroner

Derivater – omløpsmidler	31.12.2012		31.12.2011	
Beløp i mill. kroner				
Valuta- og rentederivater				
Rentebytteavtaler	-	2	-	2
Valutaterminkontrakter	563	563	299	299
Rente- og valutabytteavtaler	39	39	-	-
Sum	602	604	299	301

Derivater – langsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner

Derivater – langsiktig gjeld	31.12.2012		31.12.2011	
Beløp i mill. kroner				
Valuta- og rentederivater				
Rentebytteavtaler	973	973	740	740
Valutaterminkontrakter	814	814	171	171
Rente- og valutabytteavtaler	-	-	-	-
Sum	1 787	1 787	911	911

Derivater – kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner

Derivater – kortsiktig gjeld	31.12.2012		31.12.2011	
Beløp i mill. kroner				
Valuta- og rentederivater				
Rentebytteavtaler	6	6	-	-
Valutaterminkontrakter	95	95	295	295
Rente- og valutabytteavtaler	5	5	-	-
Sum	106	106	295	295

¹⁾ Virkelig verdi inkluderer ikke påløpte renter.

Virkelig verdi av rentebytteavtaler, samt rente- og valutabytteavtaler fastsettes ved å diskontere forventede fremtidige kontantstrømmer til nåverdier ved bruk av tilgjengelige markedsrenter og noterte valutakurser fra ECB. Verdsettelse av valutaterminer er basert på noterte valutakurser, hvorav forwardvalutakurser avledes. Beregnede nåverdier rimelighetsvurderes mot beregninger foretatt av motpartene i kontraktene.

Rentebytteavtalene, inkludert rentedelen av rente- og valutabytteavtaler, fungerer som en del av renterisikostyringen og regnskapsføres som sikring eller til laveste verdis prinsipp avhengig av hvorvidt krav til sikringsføring er oppnådd. Virkelig verdi på rentebytteavtaler klassifisert som sikring (verdisikring) er på -9 millioner kroner per 31.12.2012, mens rentebytteavtalene vurdert til laveste verdis prinsipp er på -981 millioner kroner. Ineffektivitet på verdisikring er resultatført med 6 millioner kroner i netto gevinst i 2012. Sikringene utløper i perioden 2013–2022. Virkelig verdi på derivater i kontantstrømsikring er ikke balanseført, og utgjør -22 millioner kroner (-22 millioner kroner).

Note 21 Honorar til ekstern revisor

Deloitte AS er revisor for konsernet Statkraft. Totale honorarer for revisjon og øvrige tjenester for Statkraft AS (eksklusiv merverdiavgift) for 2012 utgjør som følger:

Beløp i tusen kroner	2012	2011
Lovpålagt revisjon	2 938	2 010
Andre attestasjonstjenester	181	109
Skatterådgivning	164	111
Øvrige tjenester	1 043	1 215
Sum	4 326	3 445

Endring i honorar for lovpålagt revisjon knytter seg hovedsakelig til regnskapsteknisk bistand knyttet til nye prinsipper og vurdering foretatt av Statkraft. Honorar for øvrige tjenester knytter seg hovedsakelig til attestasjon av rapport for samfunnsansvar.

Note 22 Forpliktelser og garantiansvar

Statkraft AS har garantier og forpliktelser som ikke er balanseført på totalt 15 486 millioner kroner. Av dette vedrører 14 292 millioner kroner morselskapsgarantier.

Statkraft leier kontorbygg i Lilleakerveien 6, Oslo, av Mustad Eiendom AS. I forbindelse med leie av nytt bygg (i Lilleakerveien 4), er avtalen utvidet med 5 år til 15 års leie fra 1. januar 2013 med opsjon på ytterligere ti år. Årlig leie beløper seg til 86 millioner kroner.

Note 23 Nærstående parter

Selskapets nærstående parter er vurdert å være:

- Datterselskaper, eiet direkte jf spesifikasjon i note 11
- Øvrige konsernselskaper, jf spesifikasjon i note 42 i konsernregnskapet
- Morselskap i konsernet, Statkraft SF
- Tilknyttede selskaper, jf spesifikasjon i note 11
- Konsernledelse og styret, jf spesifikasjon i note 39 i konsernregnskapet

Transaksjoner med datterselskap og tilknyttede selskaper knytter seg hovedsakelig til følgende:

- Statkraft AS selger tjenester konserninternt fra sentraliserte tjenestesenre
- Gjennom Statkraft AS sine eierinteresser opptjenes utbytter og konsernbidrag
- Statkraft AS er i tillegg låntaker for de fleste av konsernets eksterne lån og er eier av konsernkontoordning. Den sentrale finansfunksjonen i Statkraft AS samordner og ivaretar den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter og likviditet i konsernet

Alle konserninterne transaksjoner skjer til markedsmessige vilkår.

Transaksjoner med konsernselskaper fremgår av tabellen under:

Beløp i tusen kroner	2012	2011
Driftsinntekter	472	508
Andre driftskostnader	182	-12
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	67	101
Rentekostnader til foretak i samme konsern	393	365
Utbytte og konsernbidragsinntekter fra foretak i samme konsern	7 092	5 337

Mellomværende med konsernselskaper fremgår av spesifikasjoner i note 12, 13, 17, 18 og 19. Garantiansvar knyttet til konsernselskaper er spesifisert i note 22. 240 millioner kroner av derivater på eiendelssiden er derivater inngått på vegne av konsernselskaper. Tilsvarende utgjør 205 millioner kroner av derivater på gjeldssiden, derivater inngått på vegne av andre konsernselskaper.

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
NO-0213 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
Fax: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Statkraft AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Statkraft AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og av en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og av en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og konsernsjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og konsernsjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og konsernsjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om selskapsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er selskapsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Statkraft AS per 31. desember 2012 og av selskapets resultater og

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu, a UK limited company, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/na/about for detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu and its member firms.

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
Org.nr. 980 211 282

side 2
Revisors beretning til generalforsamlingen
i Statkraft AS

kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Statkraft AS per 31. desember 2012 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og anvendelse av overskuddet

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift, og at forslaget til anvendelse av overskuddet er i samsvar med lov og forskrifter og at opplysningene er konsistente med årsregnskapet.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 13. mars 2013
Deloitte AS

Ingebret G. Hisdal
statsautorisert revisor

Regnskap samfunnsansvar

Kraftproduksjon og fjernvarme

Installert effekt ^a per teknologi og geografi (MW)	Enhet	2012	2011	2010
Installert effekt	MW	16 967	16 430	16 010
Herav vannkraft	MW	13 522	13 249	12 969
Herav småskala vannkraft ^b	MW	117	94	79
Herav vindkraft ^c	MW	528	321	304
Herav gasskraft ^c	MW	2 178	2 178	2 178
Herav biokraft	MW	29	16	16
Herav fjernvarme	MW	710	666	544
Installert effekt per geografi				
Norge	MW	11 811	11 556	11 334
Norden for øvrig	MW	1 573	1 575	1 547
Europa for øvrig	MW	2 446	2 288	2 308
Verden for øvrig	MW	1 138	1 010	822

Installert effekt ^a per teknologi og geografi (%)	Enhet	2012	2011	2010
Installert effekt per teknologi				
Vannkraft	%	79,7	80,6	81,0
Vindkraft ^c	%	3,1	2,0	1,9
Gasskraft ^c	%	12,8	13,3	13,6
Biokraft	%	0,2	0,1	0,1
Fjernvarme	%	4,2	4,1	3,4
Installert effekt per geografi				
Norge	%	69,6	70,3	70,8
Norden for øvrig	%	9,3	9,6	9,7
Europa for øvrig	%	14,4	13,9	14,4
Verden for øvrig	%	6,7	6,1	5,1

Kapasitet under utvikling per teknologi og geografi ^{a,d} (MW)	Enhet	2012	2011	2010
Kapasitet under utvikling	MW	1 792	1 923	-
Herav vannkraft	MW	910	1 037	-
Herav småskala vannkraft ^b	MW	-	28	-
Herav vindkraft	MW	361	344	-
Herav gasskraft ^c	MW	430	430	-
Herav fjernvarme	MW	91	112	-
Kapasitet under utvikling per geografi				
Norge	MW	236	176	-
Norden for øvrig	MW	296	209	-
Europa for øvrig	MW	1 158	1 357	-
Verden for øvrig	MW	101	181	-

Kapasitet under utvikling per teknologi og geografi ^{a,d} (%)	Enhet	2012	2011	2010
Kapasitet under utvikling per teknologi				
Vannkraft	%	50,8	53,9	-
Vindkraft	%	20,1	17,9	-
Gasskraft ^c	%	24,0	22,4	-
Fjernvarme	%	5,1	5,8	-
Kapasitet under utvikling per geografi				
Norge	%	13,2	9,1	-
Norden for øvrig	%	16,5	10,9	-
Europa for øvrig	%	64,6	70,6	-
Verden for øvrig	%	5,6	9,4	-

Kraftproduksjon og fjernvarme per teknologi og geografi ^a (TWh)	Enhet	2012	2011	2010
Kraftproduksjon	TWh	60,0	51,5	57,4
Herav vannkraft	TWh	57,6	46,0	50,1
Herav småskala vannkraft ^b	TWh	0,3	0,3	0,1
Herav vindkraft	TWh	0,8	0,8	0,6
Herav gasskraft ^c	TWh	1,5	4,6	6,6
Herav biokraft	TWh	0,1	0,1	0,1
Fjernvarme	TWh	1,1	0,9	1,1
Fornybar produksjon ^e	%	97,2	90,8	88,1
Kraftproduksjon og fjernvarme per geografi				
Norge	TWh	49,0	39,4	44,7
Norden for øvrig	TWh	7,5	6,4	6,2
Europa for øvrig	TWh	2,1	4,3	5,7
Verden for øvrig	TWh	2,5	2,3	1,9

Kraftproduksjon og fjernvarme per teknologi og geografi ^a (%)	Enhet	2012	2011	2010
Kraftproduksjon og fjernvarme per teknologi				
Vannkraft	%	94,3	87,8	85,6
Vindkraft	%	1,3	1,5	1,1
Gasskraft ^c	%	2,5	8,8	11,3
Biokraft	%	0,2	0,2	0,2
Fjernvarme	%	1,8	1,7	1,9
Kraftproduksjon og fjernvarme per geografi				
Norge	%	80,2	75,2	76,4
Norden for øvrig	%	12,3	12,2	10,6
Europa for øvrig	%	3,4	8,2	9,7
Verden for øvrig	%	4,1	4,4	3,2

Energieffektivitet ^f	Enhet	2012	2011	2010
Gasskraftverk	%	39 - 57	39 - 57	-
Fjernvarmeanlegg	%	85 - 90	80 - 100	-
Biokraftverk	%	30 - 31	30 - 31	-

^a Inkluderer Statkrafts andel i datterselskaper der Statkraft har majoritet.

^b Installert effekt <10 MW.

^c De felleskontrollerte kraftverkene Herdecke (Tyskland), Kårstø (Norge) og Scira (Storbritannia) er inkludert.

^d Inkluderer prosjekter der investeringsbeslutning er tatt.

^e Ikke fornybar produksjon omfatter gasskraft og fjernvarme basert på fossilt brensel.

^f Forholdet mellom mengde energi (elektrisitet og varme) levert til nett og mengde tilført energi. Energieffektivitet rapporteres per anlegg.

Klima

Utslipp av klimagasser	Enhet	2012	2011	2010
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter fra konsolidert virksomhet	Tonn	483 900	1 161 900	1 693 400
Herav fra gasskraftverk	Tonn	394 800	1 068 900	1 568 000
Herav fra fjernvarmeverk ^a	Tonn	75 600	81 000	115 200
Herav fra utslipp SF ₆	Tonn	600	600	2 200
Herav fra utslipp halon	Tonn	0	0	-
Herav fra drivstofforbruk ^b	Tonn	10 100	8 400	4 300
Herav fra tjenestereiser ^c	Tonn	2 800	3 000	3 700
Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter ^d fra tilknyttede gasskraftverk	Tonn	170 700	626 100	-
Utslipp av SF ₆	kg	26	25	94
Utslipp av halon	kg	0	0	0

^a Fossil andel.

^b CO₂-utslipp grunnet drivstofforbruk i konsernets maskinpark.

^c Omfatter flyreiser og km-godtgjørelse for bruk av privatbil i norsk virksomhet. Fra 2010 inngår også bruk av leiebil.

^d Statkrafts andel.

GHG-protokollen (fra World Business Council for Sustainable Development og World Resources Institute) fordeler klimagassutslipp i tre typer. Type 1 omfatter direkte utslipp fra egen virksomhet. Type 2 omfatter indirekte utslipp fra innkjøpt elektrisitet og fjernvarme, mens type 3 omfatter andre indirekte utslipp. I tabellen ovenfor er alle utslipp type 1-utslipp, unntatt tjenestereiser som er type 3. Elektrisitetsforbruket i Statkraft er garantert fornybar, hvilket medfører at type 2-utslippene er null. For 2012 var konsernets type 1-utslipp 481 100 tonn, mens type 3-utslippene var 2800 tonn.

Relative utslipp av klimagasser ^a	Enhet	2012	2011	2010
Utslipp av CO ₂ -e per produsert MWh, totalt	kg/MWh	11	34	44
Utslipp av CO ₂ -e per produsert MWh, gasskraft	kg/MWh	377	368	374
Utslipp av CO ₂ -e per produsert MWh, fjernvarme	kg/MWh	69	101	105

^a Inkluderer Statkrafts andel av produksjon og direkte fossile prosessutslipp av CO₂. Inkluderer også Statkrafts andel av produksjon og utslipp i de felleskontrollerte kraftverkene Herdecke (Tyskland) og Kårstø (Norge).

Tildelte CO ₂ -kvoter	Enhet	2012	2011	2010
Tildelte CO ₂ -kvoter, konsolidert virksomhet	Tonn	2 001 000	2 001 000	2 001 000
Herav Norge	Tonn	19 300	19 300	19 300
Herav Norden for øvrig	Tonn	0	0	0
Herav Europa for øvrig	Tonn	1 981 700	1 981 700	1 981 700
Herav verden for øvrig	Tonn	0	0	0
Tildelte CO ₂ -kvoter, tilknyttet virksomhet (Statkrafts andel)	Tonn	643 200	643 200	643 200
Herav Norge	Tonn	161 700	161 700	161 700
Herav Norden for øvrig	Tonn	0	0	0
Herav Europa for øvrig	Tonn	481 500	481 500	481 500
Herav verden for øvrig	Tonn	0	0	0

Naturinngrep og biologisk mangfold

Påvirkning ^a av vassdrag	Enhet	2012 ^c	2011 ^b	2010 ^b
Påvirkede elver med:				
Anadrom fisk	Antall	45	45	38
Katadrom fisk	Antall	1	1	-
Påvirkede nasjonale laksevassdrag	Antall	12	12	12
Påvirkede vernede vassdrag	Antall	12	12	12

^a Endring av vannmengde, vannivåer eller andre levevilkår for fisk.

^b Inkluderer kun norske vassdrag.

^c SN Power er ikke inkludert.

Fiskeforvaltning ^a	Enhet	2012	2011	2010
Utsetting av settefisk og smolt	Antall	773 600 ^c	935 000 ^b	872 000 ^b
Planting av rogn	Antall	143 000	1 301 000	1 731 000

^a Inkluderer vassdrag i Norge, Sverige og Wales.

^b Omfatter laks, sjøørret, ørret og røye.

^c Omfatter laks, ørret, harr og ål.

Rødlisterarter ^a	Enhet	2012 ^c	2011 ^b	2010
Rødlisterarter i områder der Statkraft har aktiviteter	Antall	41	40	-

^a Arter som er ført opp på rødlistene administrert av nasjonale myndigheter eller IUCN (International Union for Conservation of Nature).

^b Registrerte rødlistearter inkluderer Skagerak Energi og SN Power.

^c Registrerte rødlistearter inkluderer segmentet Vindkraft og selskapene Skagerak Energi og SN Power.

Linjenett og kabler	Enhet	2012	2011 ^a	2010
Luftstrekking				
Høyspent (≥ 1 kV)	km	3 600	3 400	4 300
Lavspent (< 1 kV)	km	4 200	4 100	4 200
Jord- og sjøkabel	km	10 700	10 500	10 300
Fjernvarmenett	km	373	341	294

^a SN Power er ikke inkludert.

Energi- og ressursbruk

Forbruk	Enhet	2012	2011 ^a	2010
Elektrisitet	GWh	2 054	1 150	737
Herav pumpekraft	GWh	955	885	554
Herav elektrokjeler til fjernvarmeverk	GWh	948	37	41
Herav øvrig drift	GWh	152	227	142
Herav sertifisert fornybar (RECS)	%	100	100	100
Energitap, trafostasjoner og linjer	GWh	681	411 ^b	867
Fossile brensler				
Naturgass, gasskraftverk	Mill. Nm ³	200	519	896
Fyrgass, fjernvarmeverk	Tonn	5 727	6 408	12 161
Fyringsolje	Tonn	3 369	5 430	14 282
Drivstoff ^c	Tonn	3 542	2 651	1 377
Annet brensel				
Avfall til fjernvarmeverk	Tonn	199 400	199 100	165 500
Avfall til biokraftverk	Tonn	283 700	245 900	301 400
Biobrensel	Tonn	87 800	124 400	154 700
Vann ^d	m ³	1 220 400	2 907 600	-

^a SN Power er ikke inkludert.

^b Forretningsenhet Power Generation er ikke inkludert.

^c Omfatter forbruk av drivstoff til egen maskinpark.

^d Inkluderer prosessvann (kjølevann) til gasskraftverk, biokraftverk og fjernvarmeverk.

Beholdning	Enhet	2012	2011 ^a	2010
PCB i transformatoroljer og kondensatorer	kg	0	0	28
SF ₆	kg	24 471	29 915	29 636
Halon	kg	2 126	2 126	2 126

^a SN Power er ikke inkludert.

Statkraft har midlertidig dispensasjon fra kravet om utfasing av halon som eksplosjonsundertrykkende medium i transformatorrom.

Luftforurensning

Utslipp til luft	Enhet	2012	2011	2010
SO ₂ fra fjernvarmeverk	Tonn	25	37	48
NO _x	Tonn	862	1020	1 803
Herav fra gasskraftverk	Tonn	228	615	1 473
Herav fra fjernvarmeanlegg	Tonn	344	288	330
Herav fra biokraftverk	Tonn	290	117	-

Avfall

Avfall	Enhet	2012	2011	2010
Farlig avfall	Tonn	78 844	96 743	84 257
Herav fra avfallsforbrenning ^a	Tonn	47 166	64 773	38 014
Herav fra biokraftverk	Tonn	31 233	31 681	45 800
Herav annet farlig avfall	Tonn	445	289	443
Annet avfall	Tonn	8 243	7 727	9 006
Herav kildesortert	Tonn	5 583	3 895	-
Herav restavfall	Tonn	2 660	3 833	-

^a Består av slagg, filterstøv og filterkake.

Miljøavvik

Miljøhendelser og -forhold	Enhet	2012	2011	2010
Alvorlige miljøhendelser	Antall	0	0	0
Mindre alvorlige miljøhendelser	Antall	128	185	92
Uønskede miljøforhold	Antall	145	166	50

Definisjoner:

Alvorlig miljøhendelse: En hendelse (noe som har intruffet) som resulterer i vesentlig negativ miljøpåvirkning.

Mindre alvorlig miljøhendelse: En hendelse (noe som har intruffet) som ikke resulterer i vesentlig negativ miljøpåvirkning.

Uønsket miljøforhold: Et oppdaget forhold (noe som ikke har intruffet) med høy eller lav miljø- eller omdømmerisiko.

De fleste av de mindre alvorlige miljøhendelsene gjaldt kortvarige brudd på manøvreringsbestemmelsene, mindre oljeutslipp og avvik knyttet til avfallshåndtering. Disse hadde liten eller ingen miljøpåvirkning.

Straffereaksjoner, miljø	Enhet	2012	2011	2010
Straffereaksjoner for brudd på miljølovgivning	Antall	1 ^a	0	0
Bøter grunnet brudd på miljølovgivning	Mill. kr	0,4	0	0

^a I 2011 utførte Small Scale Hydro (ved Skarelva, Narvik) gravearbeid utenfor tillatt område. I 2012 ble Small Scale Hydro tildelt en bot på 0,4 millioner kroner av Norges Vassdrags- og Energidirektorat.

Økonomisk samfunnsbidrag

Verdiskaping	Enhet	2012	2011	2010
Brutto driftsinntekter	Mill. kr	32 331	22 371	29 252
Urealiserte verdiendringer energikontrakter ^a	Mill. kr	-	-1 098	193
Forbruk av innkjøpte varer og tjenester ^b	Mill. kr	18 059	7 493	9 868
Brutto verdiskaping	Mill. kr	14 272	13 780	19 577
Ordinære avskrivninger	Mill. kr	4 543	3 564	3 205
Netto verdiskaping	Mill. kr	9 729	10 216	16 372
Finansinntekter	Mill. kr	5 518	2 015	2 060
Urealiserte verdiendringer valuta og rente ^a	Mill. kr	-	-4 024	-1 369
Resultatandel i tilknyttede selskap	Mill. kr	1 024	898	766
Minoritetsandeler av resultat	Mill. kr	230	264	357
Verdier til fordeling	Mill. kr	16 041	8 841	17 472

^a Urealiserte verdiendringer inngår fra 2012 i Brutto driftsinntekter.

^b Omfatter energikjøp, overføringskostnader samt andre driftskostnader.

Økonomisk samfunnsbidrag forts.

Fordeling av verdiskaping	Enhet	2012	2011	2010
Ansatte				
Brutto lønn og sosiale ytelser	Mill. kr	2 698	2 453	2 092
Långivere/eiere				
Finanskostnader	Mill. kr	3 101	1 630	1 607
Utbytte ^a	Mill. kr	2 900	4 288	7 985
Skatter og avgifter ^b	Mill. kr	5 801	4 987	6 679
Selskapet				
Endring egenkapital	Mill. kr	1 541	-4 517	-891
Fordelte verdier	Mill. kr	16 041	8 841	17 472

^a Inkluderer utbytte og konsernbidrag fra Statkraft AS til Statkraft SF, samt minoriteter.

^b Omfatter skattekostnad, eiendomsskatt, konsesjonsavgifter og arbeidsgiveravgift.

Skatt ^a	Enhet	2012	2011	2010
Totalt	Mill. kr	3 239	3 396	3 458
Herav Norge	Mill. kr	3 116	2 706	3 016
Herav Norden for øvrig	Mill. kr	3	424	378
Herav Europa for øvrig	Mill. kr	61	219	62
Herav verden for øvrig	Mill. kr	60	47	2

^a Betalbar skatt i balansen.

Skattebidrag til norske kommuner ^a	Enhet	2012	2011	2010
Totalt	Mill. kr	1 360,1	1 411,4	1 349,3
Totalt, de 10 kommuner i Norge som mottar mest skattebidrag	Mill. kr	679,3	673,3	659,5
Vinje kommune	Mill. kr	100,6	95,9	96,5
Hemnes kommune	Mill. kr	91,4	89,9	90,3
Suldal kommune	Mill. kr	88,9	83,0	86,7
Rana kommune	Mill. kr	77,1	75,8	77,0
Eidfjord kommune	Mill. kr	60,7	57,6	56,4
Tokke kommune	Mill. kr	58,9	55,8	56,5
Meløy kommune	Mill. kr	58,0	57,0	56,3
Nore og Uvdal kommune	Mill. kr	49,8	47,4	47,7
Luster kommune	Mill. kr	49,3	46,9	47,5
Narvik kommune	Mill. kr	44,8	-	44,5
Odda kommune	Mill. kr	-	63,9	-
Narvik kommune	Mill. kr	-	-	44,5

^a Tabellen omfatter eiendomsskatt, naturressursskatt og konsesjonsavgift betalt direkte til kommunene.

Industri- og konsesjonskraft	Enhet	2012	2011	2010
Industrikraft til faste priser				
Solgt mengde	TWh	-	1,0	7,9
Mindreverdi av solgt mengde	Mill. kr	-	-	-2 643
Konsesjonskraft til faste priser				
Solgt mengde	TWh	2,9	2,9	2,2
Mindreverdi av solgt mengde	Mill. kr	-	-	-978

Mindreverdi for industri- og konsesjonskraft er definert som estimert tap på politisk bestemte kontrakter i forhold til spotpris.

Støtteordninger	Enhet	2012	2011	2010
Sponsoravtaler	Mill. kr	15,73	27,34	24,23
Gaver til lag og foreninger	Mill. kr	6,07	1,61	5,02
Statkraftfondet ^a	Mill. kr	-	5,0	5,0
Avtaler med humanitære organisasjoner	Mill. kr	1,05	-	-
Avtaler med miljøorganisasjoner	Mill. kr	2,35	-	-

^a Statkraftfondet ble avviklet i 2012.

Kunder og tilgang til elektrisitet

Kunder	Enhet	2012	2011	2010
Strømkunder	Antall	399 600	408 000	400 000
Nettkunder	Antall	183 200	181 000	181 000
Fjernvarmekunder	Antall	10 800	12 000	11 000

Statkraft har strømkunder i Norge gjennom virksomheten i Fjordkraft AS, nettkunder i Norge gjennom virksomheten i Skagerak Energi AS samt fjernvarmekunder i Norge og Sverige gjennom virksomheten i segmentet District Heating og Skagerak Energi AS.

Strømbrudd	Enhet	2012	2011	2010
Strømbrudd, frekvens (SAIFI^a)	Indeks	2,45	1,14	-
Strømbrudd, gjennomsnittlig varighet (SAIDI^b)	Indeks	75,04	1,55	-

^a System average interruption frequency index (beregning basert på IEEE Standard).

^b System average interruption duration index (beregning basert på IEEE Standard).

Merkevere

Omdømme	Enhet	2012	2011	2010
Statkraft^a	Skala, 0-100	62,7	56,9	71,5
Norske selskaper, gjennomsnitt^b	Skala, 0-100	67,1	67,3	68,3

^a Årlig undersøkelse som måler totalinntrykk av Statkraft i den norske befolkningen. Kilde: RepTrak™ 2012 Norge.

^b Årlig undersøkelse som måler totalinntrykk av Norges 50 største selskaper i den norske befolkningen. Kilde: RepTrak™ 2012 Norge.

Kundetilfredshet ^a	Enhet	2012	2011	2010
Trondheim Kraft	Skala 0-100	69	59	-
Fjordkraft	Skala 0-100	71	66	68

^a Poeng for tilfredshet i den årlige målingen Norsk Kundebarometer. Kilde: Handelshøyskolen BI

Etikk

Varslingssaker	Enhet	2012	2011	2010
Varslingssaker registrert av konsernrevisjonen	Antall	0	0	2

Straffereaksjoner, etikk ^a	Enhet	2012	2011	2010
Straffereaksjoner for brudd på lovgivning knyttet til etiske temaer	Antall	0	0	0
Bøter for brudd på lovgivning knyttet til etiske temaer	Mill. kr	0	0	0

^a Straffereaksjoner for brudd på lover og forskrifter knyttet til regnskapsføring, prissamarbeid, korrupsjon og diskriminering.

Medarbeiderforhold

Medarbeidere	Enhet	2012	2011	2010
Medarbeidere pr 31.12	Antall	3 615	3 414	3 344
Herav i Norge	Antall	2 386	2 288	2 405
Herav i Norden for øvrig	Antall	197	177	122
Herav i Europa for øvrig	Antall	625	506	439
Herav i verden for øvrig	Antall	407	443	378
Medarbeidere i 100 % stilling per 31.12	%	97	97	97
Turnover ^a	%	5,7	6,8	3,9
Ansiennitet				
Totalt	År	10,8	10,7	8,5
Blant medarbeidere som inngår i grunnlag for turnover	År	6,6	8,3	-
Læringer per 31.12	Antall	75	79	79
Traineer per 31.12	Antall	15	22	26
Nasjonaliteter representert blant Statkrafts medarbeidere	Antall	48	46	47

^a Ikke inkludert pensjonering.

Medarbeiderforhold forts.

Likestilling	Enhet	2012	2011	2010
Kvinneandel				
Totalt	%	24	23	23
I Norge	%	25	25	25
I Norden for øvrig	%	16	15	19
I Europa for øvrig	%	21	20	20
I verden for øvrig	%	22	20	18
Blant lederstillinger	%	21	20	22
I Norge	%	24	24	-
I Norden for øvrig	%	9	3	-
I Europa for øvrig	%	15	15	-
I verden for øvrig	%	13	14	-
I konsernledelsen	%	14	14	14
I Statkrafts styre	%	44	44	44
Blant nyansatte	%	29	23	27
Blant nye ledere	%	9	16	15
Blant heltidsansatte	%	23	20	22
Blant deltidsansatte	%	58	69	75

Likelønn ^a	Enhet	2012	2011	2010
Blant alle medarbeidere	Forhold	0,88	0,85	0,93 ^b
I Norge	Forhold	0,94	0,92	-
I Norden for øvrig	Forhold	0,79	0,95	-
I Europa for øvrig	Forhold	0,77	0,76	-
I verden for øvrig	Forhold	0,54	0,56	-
Blant ledere	Forhold	0,86	0,90	0,89 ^b
I Norge	Forhold	0,94	0,93	-
I Norden for øvrig	Forhold	0,73	0,84	-
I Europa for øvrig	Forhold	0,69	0,75	-
I verden for øvrig	Forhold	0,43	1,14	-

^a Gjennomsnittlig lønn for kvinner i forhold til gjennomsnittlig lønn for menn.

^b Omfatter kun medarbeidere i Norge.

Statkraft som arbeidsgiver	Enhet	2012	2011	2010
Tilfredshet og motivasjon blant medarbeidere^a				
Resultat	Skala 0-100	73	72	-
Svarprosent	%	84	83	-
Medarbeidere som har gjennomført årlig medarbeidersamtale	%	89	81	-
Rangering som foretrukket arbeidsgiver^b blant:				
Økonomistudenter	Rangering	33	30	17
Teknologistudenter	Rangering	7	7	5
Yrkesaktive økonomer	Rangering	17	12	14
Yrkesaktive teknologer	Rangering	9	6	9

^a Fra Statkrafts interne, årlige organisasjons- og lederevaluering. Statkrafts resultat kan sammenlignes med European Employee Index og European Employee Index Norge som i 2012 var 63 respektive 69.

^b Rangering av Statkraft blant sisteårs-studenter og yrkesaktive, som definert og målt i Universum Graduate Survey for Norge respektive Universum Professional Survey for Norge.

Variabel lønn	Enhet	2012	2011 ^a	2010
Kollektiv variabel lønn^a	Mill. kr	25,0	48,0	51,5
Andel medarbeidere inkludert i kollektiv variabel lønn	%	86	92	-
Individuell variabel lønn	Mill. kr	171,0	20,0	20,8 ^c
Andel medarbeidere inkludert i individuell variabel lønn	%	69	55	-

^a Varierende ordninger i de ulike selskapene, fra 2012 har morselskapet kun individuell variabel lønn.

^b Tyskland og Nederland er ikke inkludert.

^c Omfatter kun ordninger i morselskapet og SN Power.

Helse og sikkerhet

Dødsulykker	Enhet	2012	2011	2010
Konsolidert virksomhet				
Medarbeidere	Antall	0	0	0
Kontraktører	Antall	2	1	0
Tredjepart	Antall	2	0	0
Tilknyttet virksomhet				
Medarbeidere	Antall	0	1	0
Kontraktører	Antall	0	3	1
Tredjepart	Antall	0	0	4

I 2012 inntraff fire dødsulykker i Statkraft, hvorav to var arbeidsrelaterte. De arbeidsrelaterte ulykkene inntraff begge i SN Power i utbyggingsprosjektet Cheves i Peru. I tillegg inntraff to dødsulykker som rammet tredjepart. En person druknet i innløpskanalen til SN Powers anlegg La Oroya i Peru og én sjåfør omkom i en trafikkulykke nær utbyggingsprosjektet Cetin i Tyrkia.

Skader	Enhet	2012	2011	2010
Medarbeidere				
Fraværsskader ^a	Antall	64	62	23
H1	Antall skader med fravær per mill. arbeidstimer	4,1	4,5	3,4
Skader ^b	Antall	112	137	46
H2	Antall skader per mill. arbeidstimer	7,1	10,0	6,8
Fraværsdager ^c	Antall	1 238	907	216
F	Antall fraværsknader per mill. arbeidstimer	79	66	32
Kontraktører				
Fraværsskader ^a	Antall	74	79	29
H1	Antall skader med fravær per mill. arbeidstimer	3,6	3,4	13,6
Skader ^b	Antall	127	143	35
H2	Antall skader per mill. arbeidstimer	6,3	6,2	16,4
Fraværsdager ^c	Antall	80	228	245
F	Antall fraværsknader per mill. arbeidstimer	4	10	115
Tredjepart				
Skader ^d	Antall	0	0	0

^a Arbeidsrelaterte skader som har medført fravær utover den dagen skaden skjedde.

^b Arbeidsrelaterte skader, med og uten fravær. Inkluderer skader som medfører fravær, medisinsk behandling eller alternativt arbeid.

^c Antall dager registrert fravær som skyldes arbeidsrelaterte skader.

^d Skader som medførte legebehandling.

Tallene for 2011-2012 inkluderer all virksomhet med eierskap >20 %. Resultatene kan derfor ikke sammenlignes direkte med 2010 der kun virksomhet med eierskap >50 % er inkludert. Årsaken til nedgangen i skadefrekvens for kontraktører fra 2010 til 2011 antas å være både et godt skadeforebyggende arbeid og en mer komplett rapportering av antall arbeidstimer.

Farlige forhold ^a og nestenulykker ^b	Enhet	2012	2011	2010
Farlige forhold	Antall	8 239	6 125	4 853
Nestenulykker	Antall	363	365	114
Uønskede hendelser^c	Frekvens ^d	0,39	-	-

^a Registrerte forhold med risiko for personskade.

^b Registrerte hendelser som kunne ha medført personskade.

^c Summen av farlige forhold og nestenulykker.

^d Antall uønskede hendelser per år, og medarbeidere og kontraktører.

Tallene for 2011-2012 inkluderer all virksomhet med eierskap >20 %. Resultatene kan derfor ikke sammenlignes direkte med 2010 der kun virksomhet med eierskap >50 % er inkludert.

Sykefravær	Enhet	2012	2011	2010
Sykefravær, totalt	%	3,1	3,4	3,4
Herav korttidsfravær (til og med 16 dager)	%	1,4	1,5	1,8
Herav langtidsfravær (utover 16 dager)	%	1,7	1,9	1,6

Straffereaksjoner, helse og sikkerhet	Enhet	2012	2011	2010
Straffereaksjoner for brudd på helse- og sikkerhetslovgivning	Antall	0	0	0
Bøter for brudd på helse- og sikkerhetsrådgivning	Mill. kr	0	0	0

Deloitte.

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
NO-0213 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
Fax: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til ledelsen i Statkraft AS

Revisors uttalelse til Statkraft rapport om samfunnsansvar for 2012

Vi har på oppdrag fra ledelsen i Statkraft utført kontroller knyttet til selskapets rapportering om samfunnsansvar for 2012 ("Rapporten") og de systemer og rutiner som underbygger denne. Rapporten er del av Statkrafts årsrapport 2012 på selskapets hjemmesider (www.arsrapport2012.statkraft.no). Rapporten inkluderer regnskap for samfunnsansvar 2012 som også er gjengitt i den trykte versjonen av årsrapporten. Rapporten er avgitt av selskapets ledelse. Vår oppgave er å uttrykke våre konklusjoner basert på vårt arbeid.

Vi har basert vårt arbeid på revisjonsstandard ISAE3000, "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", utgitt av International Auditing and Assurance Standards Board. Formål og omfang av vårt arbeid er avtalt med selskapets ledelse og omfatter de forhold som vi har konkludert på nedenfor.

Basert på vurdering av vesentlighet og risiko, har vårt arbeid omfattet analyser og stikkprøvemessig gjennomgang av underliggende dokumentasjon. Vi har gjennomført intervjuer med ansvarlige for oppfølging av forhold relatert til samfunnsansvar på konsernnivå og ved et utvalg enheter representert ved hovedkontoret for Produksjon – Region Øst, Sørøst-Europa – Utbyggingsprosjektet Kargi i Tyrkia, samt Havvindkraft – Administrasjon i Oslo og med spesiell fokus på utbyggingsprosjektet Sheringham Shoal i UK.

Vi har utført det arbeid vi mener har vært nødvendig for å avgi vår uttalelse med moderat grad av sikkerhet. Ved slik kontroll oppnås lavere sikkerhet enn om vi hadde utført arbeid av samme omfang som ved en revisjon.

Konklusjon

Vi har gjennom vårt arbeid ikke fått kjennskap til forhold som gir oss grunn til ikke å anta, i all vesentlighet, at:

- Statkraft har etablert ledelsesprosesser og ledelsessystemer for å ivareta vesentlige forhold knyttet til samfunnsansvar, som beskrevet i Rapporten.
- Statkraft har etablert rutiner for å identifisere, samle inn, sammenstille og kvalitetskontrollere data og informasjon for 2012 til bruk i Rapporten, som beskrevet i Rapporten. Data presentert for 2012 er i samsvar med data fremkommet som et resultat av disse rutinene og er tilfredsstillende presentert i Rapporten.
- Ledelsessystemene nevnt ovenfor er implementert og lokalt tilpasset ved de enheter som vi har besøkt og som er nevnt ovenfor. Rapportering av data for 2012 fra disse enhetene er gjort i henhold til rutinene referert ovenfor og data rapportert er i samsvar med underliggende dokumentasjon forelagt oss.
- Statkrafts praksis for rapportering om samfunnsansvar samsvarer i all hovedsak med Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines sine rapporteringsprinsipper og rapporteringen tilfredsstillende nivå B+ i henhold til GRIs retningslinjer. Statkrafts GRI-indeks presentert i Rapporten reflekterer på en tilfredsstillende måte hvor informasjon om de ulike elementer og indikatorer i GRIs retningslinjer finnes i Statkrafts årsrapport 2012 på selskapets hjemmesider.

Oslo, 13. mars 2013
Deloitte AS

Ingebret G. Hisdal
statsautorisert revisor

Frank Dahl
Deloitte Sustainability

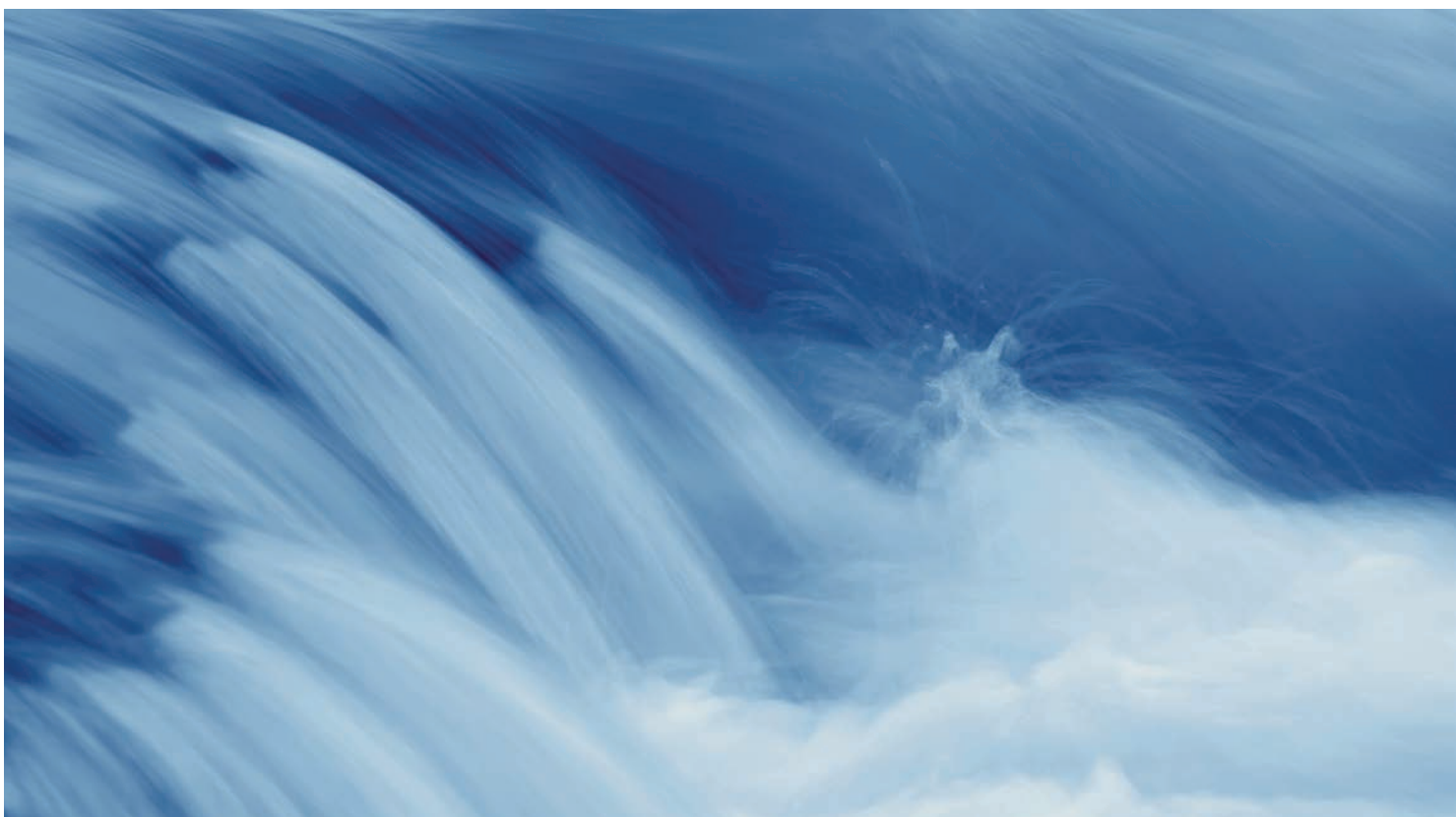
Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu, a UK limited company, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/uk/en/about-us for detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu and its member firms.

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
Org.nr: 960 211 282

Design: Tangram Design
Foto: Johnér (omslag + side 7, 15)
Ole Walter Jacobsen (side 5)
NTB Scanpix (side 6, 7, 9)
Mike Page (side 12)
Jarle Nytingnes (side 22)
Statkrafts eget arkiv
Shutterstock

Årsrapport **2012**
Statkraft SF

Årsberetning

2012 var et hendelsesrikt år for Statkraft, som i løpet av året ble en betydelig aktør innen vindkraft, etablerte seg i det store kraftmarkedet i Brasil og tok en ledende posisjon innen markedsadgang for produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia.

2012 var også et år hvor Statkraft trappet opp opprustningen av norske vannkraftverk, som vil medføre økt kapasitet i Norge.

Høy magasinfylling og høy nordisk vannkraftproduksjon ga relativt lave nordiske kraftpriser. Gasskraftproduksjonen falt betydelig etter ytterligere forverring av marginene. Samlet produksjon i 2012 var 60 TWh i konsolidert virksomhet, det høyeste nivået noensinne og 17 % høyere enn i 2011. Den høye produksjonen og god kontraktsdekning medførte at underliggende netto driftsinntekter økte med 3 % til 19,3 milliarder kroner, til tross for at de nordiske kraftprisene var på det laveste nivået siden 2007.

Underliggende drift var god, og EBITDA, driftsresultat før av- og nedskrivninger, var 11,4 milliarder kroner, på nivå med året før. Resultatet etter skatt var 4,8 milliarder kroner, betydelig høyere enn året før. Konsernet foretok nedskrivninger av eiendeler på totalt 4,9 milliarder kroner, men dette ble i stor grad motvirket av urealiserte og realiserte valutagevinster på 4,5 milliarder kroner. Totale brutto investeringer var i overkant av 12 milliarder kroner.

Høydepunkter

- ▶ Rekordhøy produksjon, primært drevet av nordisk vannkraftproduksjon.
- ▶ En betydelig opprustning av norske vannkraftanlegg pågår, og i 2012 ble utvidelsen av Svartisen med 250 MW ferdigstilt og et omfattende vedlikeholdsprosjekt ble gjennomført for Kvilldal, Norges største kraftverk.
- ▶ Statkraft overtok driften av Bardufoss kraftverk på 44 MW.
- ▶ Etablerte en ny forretningsaktivitet i Tyskland og Storbritannia som tilbyr markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi.
- ▶ SN Power kjøpte 40,65 % av aksjene i det brasilianske selskapet Desenvix.
- ▶ Statkraft og Statoil åpnet den britiske havvindparken Sheringham Shoal på 317 MW, og kjøpte utbyggingsrettighetene for nabofeltet Dudgeon.
- ▶ Investeringsbeslutning for tre nye landbaserte vindparker – Ögonfågeln og Björkhöjden i Sverige og Berry Burn i Storbritannia – på totalt 436 MW.

Helse, miljø og sikkerhet

Det var to arbeidsrelaterte dødsulykker i internasjonal virksomhet i 2012. Begge ulykkene inntraff hos kontraktører i forbindelse med tunnelarbeid ved SN Powers Cheves-utbygging i Peru. I tillegg inntraff to ulykker hvor personer som ikke var ansatt i virksomheten omkom. Disse fant sted ved SN Powers anlegg La Oroya i Peru og ved utbyggingsprosjektet Cetin i Tyrkia. Ulykkene ble gransket av uavhengige kommisjoner og alle tiltak blir fulgt opp. Det jobbes systematisk med risiko for å forebygge skader i forbindelse med konsernets aktiviteter. Det fokuseres spesielt på hendelser med høyt risikopotensial, og erfaringsutvekslingen på tvers av konsernet er forsterket.

Konsernet hadde ingen alvorlige miljøhendelser i 2012.

Statkrafts visjon, verdier, strategi og viktige hendelser i 2012

Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi. Statkrafts mål er å møte verdens behov for renere energi, og visjonen er: «Vi leverer ren energi.» Strategien innebærer å vokse på tre hovedområder: Vannkraft, vindkraft og fjernvarme.

Verdier Statkraftkonsernets kjerneverdier er styrende for virksomheten og førende for medarbeidernes opptreden:

- Kompetent. Bruke kunnskap og erfaring til å oppnå ambisiøse mål og vinne anerkjennelse som en ledende aktør.
- Ansvarlig. Skape verdier samtidig som vi viser omsorg for ansatte, kunder, miljøet og samfunnet generelt.
- Nyskapende. Tenke kreativt, identifisere muligheter og utvikle effektive løsninger.

Kjerneverdiene gjelder for alle medarbeidere og andre som engasjeres til å representere Statkraft.

Strategi, ambisjoner og viktige hendelser i 2012

Økt behov for ren energi gir forretningsmuligheter for Statkraft.

I Strategisk plattform legges det opp til vekst innen:

- Europeisk fleksibel kraftproduksjon og markedsoperasjoner
- Internasjonal vannkraft
- Vindkraft i Norge, Sverige og Storbritannia
- Fjernvarme i Norge og Sverige
- Småskala vannkraft i Norge

Statkrafts strategi er basert på vurderinger av markedets attraktivitet og Statkrafts evne til å skape verdi. Premissene for strategien er at forretningsutvikling, bygging og drift av kraftverk skal basere seg på en høy standard for helse, miljø og sikkerhet. Planlagt aktivitet i nye vekstmarkeder bidrar til økte utfordringer knyttet til helse, miljø, sikkerhet og korrupsjonsrisiko samt ivaretagelse av Statkrafts samfunnsansvar. Disse utfordringer må håndteres på en god måte for over tid å kunne skape verdi.

Europeisk fleksibel kraftproduksjon og markedsoperasjoner

Statkrafts ambisjon innenfor europeisk fleksibel kraftproduksjon er å opprettholde posisjonen som Europas største produsent av vannkraft samt å være en viktig leverandør av fleksibel kraftproduksjon til Europa.

På basis av fundamental markedsanalyse og en veldefinert forretningsmodell, søker Statkraft å utnytte fleksibiliteten i kraftverkene til å produsere elektrisitet når det er størst behov for kraften og markedsforholdene således er mest attraktive. Statkraft vil prioritere opprustning og utvidelser samt videreutvikling av kompetanse, modeller og systemer for å sikre effektiv drift og økt verdiskaping fra eksisterende vann- og gasskraftverk. Konsernet søker videre å øke lønnsomhet og redusere risiko gjennom markedsoperasjoner.

Statkraft vil vurdere porteføljeoptimaliseringer og selektive investeringer i vannkraft i Nordvest-Europa og vil prioritere vannkraft i Norden, Tyskland, Frankrike og Storbritannia. Markedsutsiktene for Nordvest-Europa er usikre på grunn av forventninger om lav eller mulig negativ etterspørselsvekst og betydelig økning av fornybar kraftproduksjon. Statkraft vil derfor legge vekt på å forstå konsekvensene for fremtidig kraftbalanse, kraftpriser og verdien av fleksibel kraftproduksjon.

Den europeiske omleggingen til fornybar energi, lave kull- og CO₂-priser og svak etterspørsel etter gasskraft, skaper store utfordringer for europeiske kraftselskaper. Dette medførte for Statkraft en nedskrivning på 1762 millioner kroner for de tyske gasskraftverkene i konsolidert virksomhet, og 268 millioner kroner for gass- og biomassekraftverk i ikke-konsolidert virksomhet.

I Norge pågår en betydelig opprustning av vannkraftanlegg. Utvidelsen av Svartisen kraftverk i Nordland ble ferdigstilt med et nytt aggregat på 250 MW i 2012, og et betydelig vedlikeholdsprosjekt ble gjennomført for Norges største kraftverk, Kviteseid. I Sogn og Fjordane bygges vannkraftverkene Eiriksdal og Makkoren som erstatning for tre gamle kraftverk som vil bli nedlagt, og i Nordland moderniseres og utvides kraftverkene Nedre Røssåga med 100 MW og Kjensvatn med 11 MW. Utbyggingen av Eiriksdal og Makkoren samt Kjensvatn forventes ferdigstilt i 2014, mens Nedre Røssåga forventes ferdigstilt i 2016.

Statkraft overtok driften av Bardufoss kraftverk på 44 MW fra Troms Kraft, etter at Konkurransetilsynet ga sitt samtykke til overdragelsen.

I 2012 utviklet konsernet en ny forretningsaktivitet i Tyskland og Storbritannia, hvor Statkraft tilbyr markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi som ikke har egne markedsoperasjoner. Det er inngått kontrakter med et betydelig antall vindkraftprodusenter med en installert effekt på totalt 9000 MW, og Statkraft har i løpet av 2012 inntatt en ledende posisjon i dette markedet.

Internasjonal vannkraft

Statkraft har en strategi for utvikling av vannkraft med ambisjoner om å styrke konsernets posisjon i attraktive vekstmarkeder. Statkraft investerer i internasjonal vannkraft både direkte og gjennom datterselskapet SN Power. SN Powers strategi er å investere gjennom deltagelse i strategiske partnerskap med internasjonale, regionale eller lokale aktører med komplementær kompetanse. Strategien for internasjonal vannkraft er basert på forventet økonomisk vekst i utvalgte markeder, økt behov for ren energi samt et stort potensial for vannkraft. Statkraft og SN Power har god kompetanse knyttet til utvikling og produksjon av vannkraft som kan legge grunnlag for verdiskaping i nye markeder.

Statkraft utvikler vannkraftproduksjon i det tyrkiske markedet,

og planlegger utbygging av prosjektet Devoll i Albania. SN Power prioriterer utvikling av vannkraft i Peru, Chile, Brasil, Nepal, India og Filippinene hvor selskapet allerede har produksjonskapasitet. I tillegg søker SN Power investeringsmuligheter i Vietnam, mens Agua Imara, et datterselskap av SN Power, vurderer investeringsmuligheter i de sørlige delene av Afrika og i Mellom-Amerika.

Gjennom oppkjøpet av 40,65 % av aksjene i Desenvix i mars 2012 og kjøpet av krafthandelselskapet Enerpar i mai 2011 har konsernet etablert seg i hele verdikjeden i Brasil – et av verdens største kraftmarkeder med vannkraft som en dominerende energikilde. Desenvix har 137 MW fornybar energiproduksjon (SN Powers andel) og en betydelig prosjektportefølje.

Internasjonalt har konsernet flere vannkraftverk under bygging. I Tyrkia bygges tre kraftverk med en total installert effekt på 619 MW. Gjennom SN Power bygges to kraftverk på henholdsvis 168 MW i Peru og 58 MW i Panama. I tillegg oppgraderes et kraftverk på 120 MW på Filippinene. I Laos ferdigstilte Theun Hinboun Power Company, hvor Statkraft eier 20 %, utvidelsen av et eksisterende kraftverk som innebærer en økning av total installert kapasitet fra 220 MW til 500 MW.

Statkrafts langsiktige internasjonale investeringer innen fornybar energi bidrar samlet sett positivt til driften. Gjennom eierskapet i SN Power bygges det opp kapasitet i fremvoksende økonomier. Utfordringer i nettadgang og kraftmarked medførte en nedskrivning på 460 millioner kroner for vannkraft i India i 2012, men den samlede verdiutviklingen av porteføljen har likevel vært positiv de siste årene, primært som følge av gode resultater fra Filippinene og Peru. SN Power foretok også en nedskrivning av et kraftverk på 78 millioner kroner.

Vindkraft

Statkrafts ambisjon er å etablere en posisjon som en av de mest kostnadseffektive og lønnsomme selskapene innen landbasert vindkraft i Norge og Sverige. Innen land- og havbasert vindkraft i Storbritannia er Statkrafts ambisjon å utvikle en fremtidig attraktiv posisjon.

Vindkraftmarkedet i Europa vurderes som attraktivt på grunn av det økende behovet for ny fornybar kraftproduksjon. For å opprettholde tilfredsstillende lønnsomhet er det nødvendig å redusere kostnadene for vindkraft, og å videreføre og gradvis redusere økonomiske støtteordninger for ny vindkraft fra myndighetene. Statkraft har en betydelig kapasitet under bygging innen landbasert vindkraft i Sverige og Storbritannia, og prioriterer arbeidet med å ferdigstille disse prosjektene, etablere kostnadseffektive løsninger for utbygging, drift og vedlikehold, samt å styrke kompetansen innen vindanalyse.

Det var stor aktivitet innen både hav- og landbasert vindkraft i 2012. En milepæl ble nådd da den britiske havvindparken Sheringham Shoal på 317 MW, som Statkraft eier sammen med Statoil, ble offisielt åpnet i september. Statkraft har en stor prosjektportefølje innen havvindkraft gjennom oppkjøpet av Dudgeon Wind Farm, hvor Statkraft eier 30 % av aksjene og Statoil 70 %, og konsortiet Forewind, hvor Statkraft eier 25 %. Forewind har rettighetene til å utvikle havvindparken Dogger Bank på inntil 9000 MW. Innen landbasert vindkraft har konsernet totalt syv vindparker under utbygging, fem i Sverige og to i Storbritannia. Total installert kapasitet for disse vil bli 635 MW.

Fjernvarme

Statkrafts ambisjon er å forbedre lønnsomheten, styrke posisjonen som en av de to største fjernvarmeaktørene i Norge, og realisere vekst også utenfor eksisterende konsesjonsområder. I Sverige planlegger Statkraft å videreutvikle eksisterende anlegg, men har i dag ikke ambisjon om vekst i nye områder.

I løpet av 2012 ble det ferdigstilt to nye fjernvarmeanlegg, i Harstad (24 MW) og i Stjørdal (20 MW). I tillegg er det ytterligere tre anlegg under bygging, to i Norge og en oppgradering i Sverige, med en total installert kapasitet på 59 MW.

Småskala vannkraft

Statkrafts ambisjoner innenfor småskala vannkraftproduksjon i Norge er å vokse gjennom industrielt eierskap i selskapet Småkraft. Småkraft investerer i og bygger småskala vannkraftverk i partnerskap med lokale grunneiere.

Småkraft fikk seks nye verk i drift i løpet av 2012 med en total installert effekt på 23 MW. Ved utløpet av året hadde selskapet 34 kraftverk i drift med en årsmiddelproduksjon på 0,4 TWh.

Regional eierskap

I tillegg til de fem strategiske satsingsområdene vil Statkraft fortsette å støtte en god utvikling i de regionale selskapene i Norge hvor Statkraft har eierinteresser.

I januar 2013 inngikk Statkraft, BKK, Haugaland Kraft, Sunnhordland Kraftlag og Sognekraft en intensjonsavtale om å gjennomføre endringer i eierskap i BKK og i kraftverk på Vestlandet. Partene skal arbeide for en transaksjon som vil innebære et betydelig bytte av aktiva som vil medføre at Statkraft trer ut som aksjonær i BKK. En transaksjon skal tilrettelegges for at BKK får en god industriell og økonomisk utvikling og vekst samt sikre regionalt eierskap og styring av BKK.

Skagerak Energi og Agder Energi bygger i samarbeid ut Brokke Nord/Sør i Setesdal. Kraftverket med en installert effekt på 24 MW forventes ferdigstilt i 2014.

Skagerak Energi foretok en nedskrivning i Skagerak Varme på 136 millioner kroner i 2012, som følge av kostnadsoverskridelser og endrede markedsutsikter.

Statkrafts virksomhet

Statkrafts segmentstruktur presenteres etter samme inndeling som den interne styringsinformasjonen som ledelsen systematisk gjennomgår og benytter for ressursallokering og måloppnåelse. Segmentene er Nordisk vannkraft, Kontinental energi og handel, Internasjonal vannkraft, Vindkraft, Fjernvarme og Industrielt eierskap. Områder som ikke vises som et eget segment presenteres under Annen virksomhet.

Nordisk vannkraft er det klart største av segmentene målt etter installert kapasitet og aktiva så vel som netto driftsinntekter og resultater. Segmentet omfatter vannkraftanlegg i Norge, Sverige og Finland. Produksjonsaktivaene er i hovedsak regulerbare. Segmentets inntekter kommer primært fra salg av kraft i spotmarkedet og på langsiktige kontrakter, sistnevnte i hovedsak med kraftkrevende industri i Norge. Det leveres også konsesjonskraft i Norge. Flerårsmagasiner og fleksibiliteten i kraftverkene muliggjør

optimalisering av kraftproduksjonen i forhold til den hydrologiske situasjonen og prisbildet. Nordisk vannkraft optimaliseres derfor over en lengre tidsperiode enn et år.

Kontinental energi og handel omfatter gasskraftverk i Tyskland og Norge, vannkraftverk i Tyskland og Storbritannia, biobaserte kraftverk i Tyskland samt Baltic Cable, den undersjøiske kabelen mellom Sverige og Tyskland. Kraftproduksjonen optimaliseres i forhold til prisen på innsatsfaktorene (brensel, CO₂ og hydrologi) og salgsprisene (kraft og grønne sertifikater). Segmentet inkluderer trading og origination, samt inntektoptimalisering og risikoavlastning knyttet til både den kontinentale og den nordiske produksjonsvirksomheten. På denne måten utnytter konsernet sin samlede markedskompetanse på en best mulig måte. Handelen omfatter standardiserte og strukturerte kraftkontrakter, gass, kull, olje og CO₂.

Internasjonal vannkraft har sin virksomhet i fremvoksende økonomier med antatt høy vekst og stort behov for energi. Statkraft satser i utvalgte markeder der konsernets vannkraftkompetanse kan skape verdi. Virksomheten omfatter eierandelen på 60 % i SN Power samt konsernets vannkraftaktiviteter i Sørøst-Europa med hovedvekt på Tyrkia og Albania. SN Power har eiendeler i vannkraftanlegg i Sør-Amerika, Asia og Afrika samt vindparker og et termisk kraftverk i Sør-Amerika. I tillegg har selskapet to vannkraftverk på til sammen 182 MW (SN Powers andel) under bygging. I Brasil driver SN Power også krafthandelsvirksomhet. I Tyrkia eier Statkraft et vannkraftverk på 20 MW, mens tre vannkraftverk på til sammen 619 MW er under bygging. Statkraft eier også 20 % i to vannkraftverk i Laos med en total installert kapasitet på 100 MW (Statkrafts andel). Investeringer foretas ofte sammen med lokale partnere eller internasjonale investorer.

Vindkraft omfatter Statkrafts satsing innenfor land- og havbasert vindkraft. Segmentet har landbaserte vindparker i drift i Norge, Sverige og Storbritannia samt en havvindpark i Storbritannia. Inntektene kommer hovedsakelig fra salg av kraft til spotpris samt grønne sertifikater. Segmentet har syv vindparker – fem i Sverige og to i Storbritannia – under bygging. Disse vil få en installert effekt på totalt 421 MW (Statkrafts andel).

Fjernvarme driver sin virksomhet i Norge og Sverige. Videre vekst vil primært finne sted i Norge hvor Statkraft er en av de to største leverandørene av fjernvarme. Inntektene er påvirket av kraftpris, nettleie og avgifter, og pris til kunde reguleres månedlig eller kvartalsvis. Avfall, biomasse, olje og gass er viktige innsatsfaktorer i produksjonen av fjernvarme. I Norge styrkes kundegrunnlaget gjennom tilknytningsplikt.

Industrielt eierskap omfatter forvaltning og utvikling av norske eierposisjoner, og inkluderer selskapene Skagerak Energi, Fjordkraft, BKK, Istad og Agder Energi. De to førstnevnte konsolideres i konsernregnskapet, mens de tre øvrige rapporteres som tilknyttede selskaper. Skagerak Energis virksomhet er konsentrert om produksjon av kraft, fjernvarmevirksomhet, nettvirksomhet, elektroentreprenørvirksomhet og naturgassdistribusjon. Fjordkrafts virksomhet er konsentrert rundt salg av strøm til privatpersoner og bedrifter.

Annen virksomhet omfatter småskala vannkraft, aksjeposten på 4,17 % i E.ON SE, innovasjon, konsernfunksjoner og eliminerings.

Marked og produksjon

Den største delen av Statkrafts produksjon er i Norden, og i 2012 var 93 % av produksjonen i dette markedet. I tillegg har konsernet produksjon i Tyskland, Storbritannia og Tyrkia. I øvrige land er konsernet eksponert gjennom datterselskapet SN Power.

Kraftmarkedet i Europa

Kraftprisene i Norden var i 2012 preget av høy magasinfylling ved inngangen til året og høyt tilslag gjennom året. Den gjennomsnittlige systemprisen på Nord Pool endte på 31,3 EUR/MWh, 34 % lavere enn i 2011 og det laveste nivået siden 2007. Sammenlignet med gjennomsnittsprisene for årene 2007-2011 var nedgangen 25 % i Norden.

Kraftprisene i Tyskland lå det meste av året på et lavere nivå enn i 2011. Gjennomsnittlig spotpris (base) på European Energy Exchange (EEX) var 42,6 EUR/MWh, 16 % lavere enn i 2011 og 11 % lavere enn gjennomsnittet for årene 2007-11. De tyske kraftprisene var preget av svak etterspørsel som følge av den vanskelige økonomiske situasjonen i eurolandene, samt at tilveksten av ikke-regulerbar kraftproduksjon (sol- og vindkraft) fortsatte på et høyt nivå. Utviklingen i brenselprisene bidro også i betydelig grad til lavere kraftpriser. Prisen for kull levert i Nordvest-Europa falt med nærmere 30 USD/tonn i gjennomsnitt fra 2011 til 2012. Gassprisene fortsatte derimot å stige, og prisnivået i 2012 lå 6 % over 2011. Gassprisen var så høy at kullkraft hadde et stort konkurransefortrinn sammenlignet med gasskraft. Den lave CO₂-prisen trakk i samme retning.

Kraftprisene i Storbritannia påvirket i betydelig grad av gassprisen, og økningen i denne medførte at kraftprisene gikk noe opp i 2012, til tross for svak etterspørselsutvikling og betydelig vekst i fornybar kraftproduksjon. Gjennomsnittsprisen på 55,1 EUR/MWh i 2012 var på nivå med både prisene i 2011 og med gjennomsnittet for årene 2007-11.

Kraftforbruket i Norden er relativt høyt sammenlignet med andre europeiske land, som følge av kombinasjonen kalde vintre, høy andel av elektrisk oppvarming og relativt stor andel kraftkrevende industri. I 2012 økte etterspørselen etter kraft med 2 % i Norden og 4 % i Norge sammenlignet med året før. Samlet produksjon i Norge var 146,0 TWh, en økning på 16 % fra 2011. Eksporten var 18,0 TWh, tilsvarende 12 % av produksjonen. I 2011 ble det eksportert 3,2 TWh, tilsvarende 3 % av produksjonen. Totalt ble det produsert 399,0 TWh i Norden, en økning på 7 % fra 2011, mens det ble eksportert 14,4 TWh, tilsvarende 4 % av produksjonen. I 2011 ble det importert 5,2 TWh. Norge og Sverige var nettoeksportører av kraft i 2012, mens Finland og Danmark var nettoimportører. Importen fra Russland til Norden hadde en markant nedgang i 2012. Dette skyldes delvis de lave prisene i Norden, men hovedforklaringen tilskrives innføringen av et kapasitetsmarked i Russland som medfører et betydelig påslag på kraftprisen ved eksport i toppplastimer.

Det foregår en viss dreining av produksjonssammensetningen i Norden. I 2012 økte svensk vindkraftproduksjon med mer enn 1 TWh fra 2011 til 7 TWh, mens den danske desentralisert

kraftvarmeproduksjon gikk ned mer enn 3 TWh. I Norge kom det inn om lag 1 TWh ny produksjonskapasitet, fordelt relativt likt på vannkraft og vindkraft.

Det knytter seg usikkerhet til hvordan de nordiske kraftprisene vil påvirkes av et økende kraftoverskudd. Gjennom det felles norsk-svenske el-sertifikatmarkedet antas det at 26,4 TWh ny fornybar kraftproduksjon vil bli etablert i Norge og Sverige i perioden 2012-2020. Sammen med kjernekraftverket Olkiluoto 3 i Finland på 1600 MW vil dette gi cirka 40 TWh ny produksjon med lav marginalkostnad per år. I tillegg bygger Danmark og Finland ut ny fornybar kraftproduksjon for å nå sine forpliktelser i 2020. I tillegg til dette forventede kraftoverskuddet, vil antall utenlandskabler som blir realisert og kraftprisen på kontinentet være viktig for prisdannelsen i Norden.

Øvrige kraftmarkeder

Forbruket fortsatte å stige i Tyrkia i 2012, og økte med 5 % sammenlignet med 2011. Forbruksvekst og stigende råvarepriser medførte at spotprisene for elektrisitet steg til om lag 65 EUR/MWh i gjennomsnitt (base). Dette tilsvarer en økning på cirka 20 % fra 2011. Tyrkia har per i dag ingen CO₂-pris, og kraftprisene settes i all hovedsak av gassprisen. Forbruket per capita er lavere i Tyrkia enn i EU-landene, og en fortsatt vekst i forbruket er forventet.

Kraftprisene i det bilaterale markedet (merchant price) i India er fortsatt relativt lave, hovedsakelig på grunn av anstrengt økonomi i distribusjonsselskapene og generelt lavere økonomisk vekst. På Filippinene er prisene stabile rundt 80 USD/MWh, og det er generelt god økonomisk vekst i landet. I Peru er prisene lave i spotmarkedet, men SN Power har inngått flere kontrakter med ulik løpetid til priser som ligger høyere enn spotprisene. I Chile er kraftprisene på et høyt nivå rundt 200 USD/MWh som følge av tørrår og lav produksjon ved landets vannkraftverk. I Nepal selges kraften gjennom en kraftsalgsavtale med fast KPI-regulert pris fra 2000 til 2010. I Zambia selges kraften gjennom en kraftsalgsavtale på et relativt lavt nivå.

Statkrafts produksjon

Statkrafts produksjon bestemmes av etterspørsel, kapasitet, resurstilgang (hydrologisk balanse og vind), «spark spread» (margin mellom kraft- og gasspris) og energidisponering. Ved utgangen av 2012 var installert kapasitet 16 055 MW, fordelt på 12 859 MW vannkraft, 2148 MW gasskraft, 322 MW vindkraft, 710 MW fjernvarme og 16 MW biokraft. I 2012 hadde konsernet en kraftproduksjon på totalt 60 TWh samt 1,1 TWh fjernvarme.

Etterspørselen etter kraft varierer både gjennom døgnet og året, og kraftmarkedene er avhengig av kapasitet som kan reguleres i forhold til etterspørselen. Statkraft har en stor andel fleksibel produksjonskapasitet, og i kombinasjon med høy kompetanse innen analyse og produksjon bidrar dette til at konsernet gjennomgående klarer å forvalte vannressursene på en god måte. Konsernet har en nøye planlagt energidisponering og tilgjengelige kraftverk i perioder med høy etterspørsel. Denne kompetansen benyttes også i regulerbar kraftproduksjon

på kontinentet. Statkrafts store magasinkapasitet med både sesong- og flerårsmagasiner gjør konsernet i stand til å disponere vannressursene i et lengre perspektiv enn ett år. Følgelig kan produksjonen holdes høy i perioder med høye priser, mens den kan holdes lavere i perioder med lave priser.

Den hydrologiske balansen var god ved inngangen til 2012, og forholdt seg sterk gjennom året. Ved utgangen av året var den samlede magasinutfyllingen i Norden 99 % av normalt nivå, tilsvarende 84,5 TWh. Fyllingsgraden var 70 % i forhold til maksimal magasinkapasitet på 121,4 TWh. Dette representerer en nedgang i magasinutfyllingen på om lag 10,6 TWh fra utgangen av 2011 da fyllingsgraden var på et uvanlig høyt nivå.

I 2012 hadde konsernet en kraftproduksjon på totalt 60 TWh samt 1,1 TWh fjernvarme, en økning på henholdsvis 17 % og 22 % fra 2011. Vannkraftproduksjonen økte fra året før, i første rekke som følge av at den gode hydrologiske balansen ga betydelig høyere nordisk vannkraftproduksjon enn i et normalår på grunn av den gode hydrologiske balansen. Gasskraftproduksjonen var på det laveste nivået siden Statkraft åpnet de første gasskraftverkene mot slutten av 2007, som følge av at «spark spread» forverret seg ytterligere gjennom 2012. Statkrafts kraftproduksjon i Norge og Norden utgjorde henholdsvis 33 % og 14 % av totalproduksjonen i markedet i 2012.

Økonomiske resultater ¹

En god ressursituasjon gjennom året medførte at Statkraft kunne holde en høy nordisk vannkraftproduksjon i 2012. Dette oppveide for de lave nordiske kraftprisene. Netto driftsinntekter økte med 2 % fra 2011 til 18 103 millioner kroner, mens driftsresultatet falt med 16 % til 5669 millioner kroner. Inntektsøkningen fra høy nordisk vannkraftproduksjon ble motvirket av høyere nedskrivninger av anleggsmidler og øvrige driftskostnader.

Konsernets regnskapsmessige resultat før skatt var 9144 millioner kroner (3982 millioner kroner), og resultatet etter skatt var 4822 millioner kroner (476 millioner kroner). Resultatforbedringen skyldes primært en forbedring for netto finansposter som følge av høyere urealiserte valutagevinster og lavere nedskrivning av aksjeposten i E.ON SE enn i 2011.

I det etterfølgende legges hovedvekten på analyse av resultatet fra den underliggende driften for poster til og med driftsresultat. Urealiserte verdiendringer for energikontrakter og vesentlige engangsposter i konsolidert virksomhet forklares i avsnittet «Poster holdt utenfor underliggende driftsresultat». Resultatelementer etter driftsresultat analyseres i henhold til regnskapsmessig resultat.

Avkastning

Målt ved ROACE² viste konsernet en avkastning på 13,7 % i 2012 (14,3 %).

Basert på regnskapsmessig resultat etter skatt var avkastningen på egenkapitalen³ 7,3 % (0,7 %), mens totalkapitalavkastningen⁴ etter skatt var 3,9 % (1,1 %).

¹ Tall i parentes viser sammenlignbare tall for 2011.

² ROACE (%): (Driftsresultat justert for urealiserte verdiendringer energikontrakter og vesentlige engangsposter x 100)/gjennomsnittlig sysselsatt kapital.

³ Egenkapitalavkastning etter skatt (%): (Resultat etter skatt siste 12 måneder x 100)/gjennomsnittlig egenkapital.

⁴ Totalkapitalavkastning etter skatt (%): (Resultat etter skatt justert for finanskostnader siste 12 måneder x 100)/gjennomsnittlig totalkapital.

Underliggende driftsinntekter

Statkrafts inntekter kommer fra spotsalg, salg på kontrakter til industrien, finansiell handel, nettvirksomhet samt fjernvarme og kraftsalg til sluttbruker. I tillegg leverer konsernet konsesjonskraft. Det fundamentale grunnlaget for Statkrafts inntekter er kraftpris, vanddisponering og produksjon. Produksjonsinntektene optimaliseres gjennom finansiell handel med kraft, og konsernet driver også med tradingvirksomhet.

Om lag to tredjedeler av netto driftsinntekter i 2012 relaterte seg til segmentet Nordisk vannkraft, mens segmentene Industrielt eierskap og Kontinental energi og handel stod for henholdsvis 16 % og 10 %. Øvrige segmenter bidro med mellom 1 % og 5 %. Med unntak av segmentene Vindkraft og Industrielt eierskap viste alle segmentene en økning i netto driftsinntekter sammenlignet med 2011. Segmentene som bidro mest til konsernets økning var Nordisk vannkraft, Kontinental energi og handel samt Internasjonal vannkraft. I Norden var det i første rekke høyere spotsalgssinntekter som bidro til økningen, mens det på kontinentet var høyere inntekter fra både spotsalg og porteføljeforvaltning. Inntektsøkningen fra Internasjonalt vannkraft relaterte seg til langsiktige kontrakter.

Spotsalg

Økningen i spotsalgssinntektene relaterer seg i hovedsak til den nye forretningsaktiviteten i Tyskland og Storbritannia, hvor konsernet tilbyr markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi. Omsetningen fra denne aktiviteten utgjorde i overkant av 10 milliarder kroner av økningen. Volumet fra egen produksjon omsatt i spotmarkedet økte fra 29,3 TWh til 37,8 TWh, men ble i stor grad motvirket av lavere spotpriser. Spotinntektene fra egen produksjon økte med noe over 1,8 milliarder kroner, inkludert grønne sertifikater. Totalt utgjorde konsernets spotsalgssinntekter, inkludert grønne sertifikater, 19 671 millioner kroner (7762 millioner kroner).

Volumet som blir omsatt i spotmarkedet kan variere betydelig mellom årene, ut fra ressurstilgang og energidisponering. Disponering av Statkrafts flerårsmagasiner i Norge bør gjøre konsernet i stand til å oppnå en høyere gjennomsnittspris enn øvrige kraftselskap i Norge. Optimaliseringsevnen vurderes gjennom måltallet «Realisert prismargin», som måler hvor mye bedre gjennomsnittspris Statkraft oppnår i forhold til rest-Norge. Statkraft har et langsiktig mål (rullerende 60 måneder), og et kortsiktig mål (rullerende 12 måneder). I 2012 var realisert prismargin høyere enn målsettingen både på kort og lang sikt.

Langsiktige avtaler med kraftintensiv industri

Statkraft er storleverandør til kraftintensiv industri. I 2012 utgjorde volumet levert på langsiktige kontrakter 19,3 TWh, hvorav 17,2 TWh til industrien i Norden. Leveransen til nordisk industri tilsvarer 31 % av den nordiske vannkraftproduksjonen i 2012 og cirka 36 % av konsernets årsmiddelproduksjon for nordisk vannkraft. Den høye kontraktsdekningen virker stabiliserende på Statkraft inntekter, og i 2012 var inntjeningen relativt god sammenlignet med prisene i spotmarkedet. Størstedelen av kontraktsvolumet med nordisk industri har løpetid til 2020. Totalt utgjorde inntektene fra langsiktige kontrakter 6179 millioner kroner (6141 millioner kroner).

Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser

I Norge er Statkraft pålagt å avgi en andel av kraftproduksjonen til fylker og kommuner hvor kraften produseres, såkalt konsesjonskraft. Prisen for denne kraften tilsvarer, i korte trekk, den gjennomsnittlige produksjonskostnaden, og er dermed betydelig lavere enn markedsprisen for kraft. Konsesjonskraftvolumet utgjorde 5 % av konsernets nordiske vannkraftproduksjon i 2012. I 2012 utgjorde inntektene fra konsesjonskraft 307 millioner kroner (401 millioner kroner).

Porteføljeforvaltning

For å avlaste risiko knyttet til usikkerhet i fremtidig pris og produksjonsvolum sikrer Statkraft produksjonsinntekter gjennom finansiell handel med kraft. Andelen av produksjonen som sikres varierer med forventningene til markedsutviklingen. Kraftprisen påvirkes av andre råvarepriser som kull, olje, gass og CO₂, og fordi disse prisene både kan inngå som innsatsfaktorer i gasskraftproduksjonen (gass og CO₂) og som prisjusteringsfaktorer i kontraktene driver Statkraft finansiell handel også i disse råvarene.

Statkrafts analysevirksomhet har en sentral posisjon i hele handelsvirksomheten. Denne er basert på innsamling og bearbeiding av hydrologiske data og andre markedsdata. Dataene benyttes til å estimere markedspriser og optimalisere den regulerbare produksjonen. I 2012 var resultatet fra den nordiske og kontinentale forvaltningsporteføljen 525 millioner kroner (-124 millioner kroner).

Dynamisk forvaltningsportefølje er viktig for å optimalisere fremtidige inntekter, og Statkraft måler prestasjonene gjennom måltallet «Merverdi fra forvaltningsporteføljene» for både den nordiske og den kontinentale porteføljen. Begge porteføljene skapte en høyere merverdi enn konsernets mål i 2012.

Trading og origination

Statkraft driver også med relativt kortsiktig posisjonering med finansielle standardkontrakter (trading) og handel med strukturerte produkter og skreddersydde avtaler for industri og næringsliv (origination). Inntektene kan variere betydelig mellom perioder og år. I 2012 var realiserte og urealiserte inntekter fra trading og origination 726 millioner kroner (834 millioner kroner). Nedgangen skyldes at den nye markedsaktiviteten i Tyskland og Storbritannia ble rapportert som trading og origination i 2011. I tillegg ble overføringskostnader knyttet til trading og origination ført mot inntektene i 2012, mens de ble klassifisert som overføringskostnader i regnskapet for 2011.

Statkraft måler prestasjonene i trading og origination-aktiviteten gjennom måltallet «Verdiskapning fra trading og origination», som måler resultatet etter skatt i forhold til risikokapitalen. Verdiskapningen var betydelig over konsernets mål i 2012.

Nedstrømsvirksomhet og fjernvarme

Statkraft har også inntekter fra nettvirksomhet, fjernvarme og kraftsalg til sluttbruker. Salgsinntektene fra denne delen av virksomheten er store, men marginene er lave sammenlignet med den øvrige virksomheten. Totalt utgjorde inntektene fra

nedstrømsvirksomheten 5750 millioner kroner (6597 millioner kroner). Nettinntektene var relativt stabile, mens inntektene fra sluttbrukersalg falt som følge av lavere kraftpriser. Inntektsfallet fra sluttbrukersalget ble motvirket av tilsvarende lavere kostnader til energikjøp. Fjernvarmeinntektene økte som følge av høyere volum.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter omfatter inntekter ved utleie av kraftverk, øvrige leieinntekter, salg av tjenester og gevinster ved salg av eiendeler, og utgjorde 1412 millioner kroner (1548 millioner kroner). Nedgangen relaterer seg primært til inntekter ved utleie av kraftverk.

Energikjøp

Energikjøp utgjorde 14 262 millioner kroner (2964 millioner kroner). Den betydelige økningen skyldes primært konsernets nye forretningsaktivitet knyttet til markedsadgang for produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia. Kostnadene knyttet til gassproduksjon og sluttbrukervirksomheten falt som følge av henholdsvis lavere produksjon og lavere kraftpriser.

Overføringskostnader

Overføringskostnadene knyttet til transport av kraft var 1048 millioner kroner (1241 millioner kroner). Nedgangen relaterer seg hovedsakelig til lavere produksjon i Tyskland og at overføringskostnader knyttet til trading og origination ble ført mot inntektene fra denne aktiviteten i 2012, men ble klassifisert som overføringskostnader i 2011.

Underliggende driftskostnader

Driftskostnadene økte med 5 % fra 2011 til 10 378 millioner kroner.

Lønnskostnadene økte med 10 % til 3024 millioner kroner, som følge av ordinær lønnsutvikling, flere ansatte som følge av vekst og høyere pensjonskostnader.

Avskrivningene økte med 1 % til 2509 millioner kroner. Økningen skyldes primært nye aktiva. I motsatt retning trekker redusert avskrivningsgrunnlag som følge av nedskrivninger i 4. kvartal 2011.

Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter økte med 8 % til 1381 millioner kroner. Økningen relaterer seg hovedsakelig til høyere norsk eiendomsskatt.

Andre driftskostnader inkluderer primært kjøp av eksterne tjenester, materialer og kostnader ved kraftverk drevet av andre. I tillegg inngår blant annet erstatninger, husleie, IT-kostnader, markedsføring, reisekostnader og forsikringer. Disse kostnadene økte med 4 % til 3464 millioner kroner. Økningen skyldes primært høyere prosjektaktivitet og forretningsutvikling samt reparasjonskostnader for Baltic Cable.

Underliggende EBITDA og underliggende driftsresultat

Både EBITDA (driftsresultat før av- og nedskrivninger) og driftsresultatet var på nivå med 2011, og utgjorde henholdsvis 11 386 millioner kroner og 8877 millioner kroner. Forbedringen relaterte seg til segmentene Nordisk vannkraft, Kontinental energi og handel samt Internasjonal vannkraft. Segmentene

Vindkraft, Fjernvarme og Industrielt eierskap viste alle en nedgang, hovedsakelig som følge av lavere priser.

Konsernets EBITDA og driftsresultat stammer primært fra segmentet Nordisk vannkraft, som bidro med henholdsvis 83 % og 93 % av totalen. I tillegg bidro Industrielt eierskap med henholdsvis 13 % og 12 %. Øvrige segmenter var enten negative eller bidro med en relativt liten andel av totalen.

Statkraft har historisk sett hatt høye EBITDA-marginer som følge av at driftskostnadene for vannkraftproduksjon er lave. Dette har til en viss grad blitt motvirket av høyere skattesats på norsk vannkraftproduksjon gjennom grunnrentebeskatning. I 2012 startet Statkraft ny forretningsaktivitet som tilbyr markedsadgang for mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia. Kontraktene bokføres brutto i resultatregnskapet og øker dermed både salgsinntektene og energikjøpskostnadene betydelig. Marginene fra denne nye forretningsvirksomheten er imidlertid vesentlig lavere enn for konsernet for øvrig, noe som førte til at den samlede EBITDA-marginen ble redusert fra 50 % i 2011 til 33 % i 2012.

Poster holdt utenfor underliggende driftsresultat

Totalt utgjorde urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter -3209 millioner kroner i 2012 (-2187 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer energikontrakter

Urealiserte verdiendringer energikontrakter, eksklusiv trading og origination, beløp seg til -1328 millioner kroner (-1152 millioner kroner). Den negative utviklingen for energikontrakter i 2012 skyldes hovedsakelig valutaeffekter på langsiktige kraftsalgsavtaler inngått i euro, og effekt av lavere aluminiumspriser på indekserte kontrakter i segmentet Nordisk vannkraft. I tillegg var det mindre urealiserte verdiendringer for energikontrakter i segmentene Kontinental energi og handel og Internasjonal vannkraft.

Vesentlige engangsposter

Engangsposter som det er korrigert for i beregning av underliggende resultat beløp seg til -1881 millioner kroner i 2012 (-1035 millioner kroner).

I segmentet Kontinental energi og handel ble gasskraftverk i Tyskland nedskrevet med 1762 millioner kroner som følge av økt kraftproduksjon fra fornybare energikilder og forventning om lave marginer i årene framover. I segmentet Industrielt eierskap skrev Skagerak Energi ned investeringen i Skagerak Varme med 136 millioner kroner, som følge av kostnadsoverskridelser og endrede markedsutsikter. I segmentet Internasjonal vannkraft ble et kraftverk nedskrevet med 78 millioner kroner.

Resultatandeler fra tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

Konsernet har større eierandeler i de regionale norske kraftselskapene BKK og Agder Energi. Utenfor Norge skjer veksten i flere tilfeller gjennom eierskap i deleide selskaper.

Gasskraftverket Herdecke i Tyskland, som inngår i segmentet Kontinental energi og handel, ble nedskrevet med 224 millioner

kroner som følge av økt kraftproduksjon fra fornybare energikilder og forventning om lave marginer i årene framover.

De indiske vannkraftverkene Malana og Allain Duhangan, hvor SN Power er medeier, ble nedskrevet med 460 millioner kroner som følge av at manglende utvikling og utfordringer knyttet til driften av strømmettet i India har ført til begrensninger i markedsadgangen. Eierskapet i SN Power inngår i segmentet Internasjonal vannkraft.

Biomassekraftverkene Landesbergen og Emden i Tyskland, som inngår i segmentet Kontinental energi og handel, ble nedskrevet med 44 millioner kroner som følge av forverrede markedsforhold, i hovedsak på grunn av økte priser på trevirke.

Totalt utgjorde resultatandeler fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet 1060 millioner kroner (904 millioner kroner). Justert for nedskrivninger var resultatandeler fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet 1786 millioner kroner (1234 millioner kroner). Forbedringen relaterer seg primært til bedre resultater fra havvindparken Sheringham Shoal og SN Powers virksomhet på Filippinene. Førstnevnte kom i full drift i 2012, og inngår i segmentet Vindkraft. Herdecke viste også en forbedring, justert for nedskrivningen, som følge av en positiv utvikling for urealiserte verdiendringer for energikontrakter. BKK og Agder Energi hadde en nedgang fra 2011 som relaterte seg til urealiserte verdiendringer for energikontrakter, og inngår i segmentet Industrielt eierskap.

Finansposter

Finansinntektene utgjorde 1061 millioner kroner (1887 millioner kroner). Nedgangen skyldes lavere gjennomsnittlig likviditet og lavere markedsrenter, samt lavere utbytte fra E.ON SE.

Finanskostnadene utgjorde 1299 millioner kroner (1579 millioner kroner). Nedgangen skyldes lavere gjennomsnittlig gjeld, noe lavere rentenivå og økt kapitalisering av byggelånsrenter. Konsernet har fire låneporteføljer i henholdsvis norske kroner, svenske kroner, euro og US dollar. Porteføljene har både flytende og fast rente med en andel på 67 % i flytende rente. I 2012 var gjennomsnittlig løpende rente 4,5 % på lån i norske kroner (4,6 %), 2,5 % på lån i svenske kroner (2,9 %), 3,6 % på lån i euro (3,9 %) og 3,9 % på lån i US dollar (3,6 %). Gjelden i dollar er relatert til prosjektfinsiering i SN Power.

Netto valutaeffekter utgjorde 4469 millioner kroner (336 millioner kroner). Den kraftige økningen skyldes hovedsakelig en styrking av norske og svenske kroner mot euro. Effektene stammer for det meste fra interne lån og valutasikringskontrakter, og om lag 85 % var urealiserte effekter. Gevinsten for interne lån har ingen kontanteffekt og får sin motpost i utvidet resultat under omregningseffekter.

Andre finansposter utgjorde -1816 millioner kroner (-4299 millioner kroner), og relaterte seg primært til nedskrivning av aksjeposten i E.ON SE på -2128 millioner kroner (-4103 millioner kroner). Statkraft eier 83 415 119 aksjer i E.ON SE, tilsvarende 4,17 % eierandel. Aksjeposten er ved utgangen av året oppført i balansen til markedsverdi tilsvarende 8637 millioner kroner.

Skatt

Regnskapsmessig skattekostnad var 4322 millioner kroner (3506 millioner kroner). Økningen i skattekostnad skyldes hovedsakelig høyere resultat før skatt, samt høyere betalbar grunnrenteskatt. Økningen i skattekostnaden ble delvis motvirket av lavere urealisert tap på aksjer som ikke er fradragsberettiget.

At effektiv skattesats i konsernet er høyere enn 28 prosent skyldes hovedsakelig at vannkraftproduksjon er underlagt grunnrentebeskatning, at urealisert tap på aksjer ikke er fradragsberettiget og at nedskrivning på gasskraftverk i Tyskland ikke har gitt opphav til oppføring av utsatt skattefordel.

Kontantstrøm

Bidraget fra driften økte med 30 % til 10 174 millioner kroner (7841 millioner kroner), hvorav 6755 millioner kroner fra årets virksomhet (6200 millioner kroner). Lange og korte poster hadde en positiv endring på 1459 millioner kroner (-30 millioner kroner), som hovedsakelig var relatert til kontantsikkerhet (cash collateral). Utbytte fra tilknyttede selskaper økte 17 % til 1960 millioner kroner (1671 millioner kroner), og relaterte seg hovedsakelig til 1261 millioner kroner fra tilknyttede selskaper i SN Power, 297 millioner kroner fra Agder Energi og 399 millioner kroner fra BKK.

Netto investeringer⁵ utgjorde 12 244 millioner kroner (7834 millioner kroner), hvorav aksjekjøpet i Desenvix, investeringer i ny kapasitet samt utlån fra Statkraft Treasury Centre på netto 1455 millioner kroner, i hovedsak til Scira, som de største postene.

Netto likviditetsendring fra finansiering var -1064 millioner kroner (-11 687 millioner kroner), hvorav utbytte og konsernbidrag utgjorde 4593 millioner kroner (8258 millioner kroner). Opptak av gjeld var 7913 millioner kroner (376 millioner kroner). Statkraft utstedte i 2012 en obligasjon på 700 millioner euro, tilsvarende 5,1 milliarder kroner, med 10 års løpetid. Obligasjonen er notert på børsen i London, og ble gjort under selskapets eksisterende EMTN-program. Det var betydelig etterspørsel etter obligasjonen som løper med en fastrente på 2,5 %. I tillegg ble det tatt opp sertifikatlån på totalt 1,7 milliarder kroner i morselskapet og et lån i US dollar knyttet til prosjektfinsiering på om lag 0,9 milliarder kroner i SN Power. I løpet av året ble det nedbetalt gjeld tilsvarende 4551 millioner kroner (4899 millioner kroner). Emisjon i datterselskaper til ikke-kontrollerende interesser relaterer seg primært til minoritetens andel av kapitalinnskudd i SN Power på 137 millioner kroner.

Omregningseffekter på bankinnskudd, kontanter og lignende utgjorde -192 millioner kroner, og knyttet seg primært til styrket norsk krone mot dollar, euro og svenske kroner.

Kapitalstruktur

Hovedmålsettingene ved konsernets styring av kapitalstruktur er å ha en fornuftig balanse mellom soliditet og ekspansjonskraft, samt å opprettholde en sterk kredittrating. Det viktigste måltallet for konsernets styring av kapitalstruktur er langsiktig kredittrating.

Virkemidler ved styring av kapitalstruktur på lang sikt er i hovedsak opptak og nedbetaling av langsiktig gjeld, samt inn- og utbetalinger av innskutt kapital fra og til eier. Konsernet er ikke

⁵ Netto investeringer inkluderer investeringer betalt ved kvartalslutt, innbetalinger fra salg av anleggsmidler, netto likviditet ut fra konsernet ved overtakelse av virksomhet, inn- og utbetalinger av utlån

pålagt eksterne krav med hensyn til styring av kapitalstruktur annet enn det som følger av markedets forventninger og eiers krav om utbytte.

Konsernet søker å hente fremmedkapital fra ulike låne-markeder. Ved låneopptak søker Statkraft å sikre en jevn tilbakebetalingsprofil, og nåværende forfallsprofil er i tråd med dette målet. Eventuelle nye låneopptak planlegges i henhold til likviditetsprognose, investeringsbeslutninger og salg av aktiva.

Ved utgangen av 2012 utgjorde rentebærende gjeld 40 263 millioner kroner mot 36 482 millioner kroner ved inngangen til året. Rentebærende gjeldsgrad var 38,5 % mot 35,3 % ved utgangen av 2011. Økningen skyldes både høyere rentebærende gjeld og lavere egenkapital. Netto rentebærende gjeld⁶ var 34 648 millioner kroner (27 544 millioner kroner), og netto rentebærende gjeldsgrad 35,0 % (29,2 %). I tillegg til høyere rentebærende gjeld og lavere egenkapital, skyldes økningen lavere bankinnskudd og lignende.

Ved utgangen av året hadde Statkraft en egenkapital på 64 274 millioner kroner mot 66 731 millioner kroner ved inngangen til året. Dette tilsvarer 44,0 % av totalkapitalen. Nedgangen på 2,0 %-poeng fra 2011 skyldes primært at utbytte og konsern-bidrag var høyere enn totalresultatet i 2012.

Omløpsmidler, utenom likviditetsbeholdningen, var 20 240 millioner kroner og kortsiktig rentefri gjeld var 15 257 millioner kroner ved utgangen av 2012.

Investeringer og prosjekter

I tråd med konsernets strategi er det stor prosjektaktivitet, spesielt innen vannkraft, vindkraft og fjernvarme. Statkraft er en betydelig utvikler av vannkraft både nasjonalt og internasjonalt, gjennom egen organisasjon og selskapet SN Power. Veksten er drevet av økt internasjonal energietterspørsel og behovet for energi med lavest mulig karbonutslipp. Statkraft har et investeringsprogram og en investeringsstrategi i størrelsesorden 70-80 milliarder kroner i perioden fra 2011 til 2015. Totalt investerte Statkraft 10 688 millioner kroner i 2012 (8297 millioner kroner). Konsernet har god fleksibilitet i investeringsprogrammet, og vurderer løpende planene i forhold til markedsutsikter og finansiell styrke.

Europeisk fleksibel kraftproduksjon og markedsoperasjoner står for opptil 23 % av investeringsplanen, og inkluderer i hovedsak oppgraderinger og utvidelser innen eksisterende vannkraft-portefølje i Norden og gasskraftverket Knapsack i Tyskland. I tillegg pågår forberedelser for å delta i konsesjonsrunden for vannkraft i Frankrike. Internasjonal vannkraft representerer i underkant av 50 %, og inkluderer både investeringer i Sørøst-Europa og investeringer utenfor Europa gjennom SN Power. Vindkraft forventes å utgjøre i underkant av 20 % av planene med vekt på Sverige og Storbritannia. Fjernvarme, småkraft og investeringer i Skagerak Energi vil stå for den resterende andelen.

Om lag 60 % av investeringsplanen relaterer seg til utbygging av ny kapasitet hvor det allerede er tatt investeringsbeslutning, mens cirka 10 % relaterer seg til vedlikehold og oppgradering av eksisterende kraftverk. Den resterende andelen er knyttet til prosjekter som ikke er kommitert, og dermed kan utsettes eller kanselleres dersom rating eller markedsforhold skulle tilsi dette.

Investeringer i 2012

Vedlikeholdsinvesteringene utgjorde 1066 millioner kroner (1157 millioner kroner). Investeringene relaterer seg primært til segmentene Nordisk vannkraft og Industrielt eierskap (Skagerak Energi).

Investeringene i ny kapasitet var 6098 millioner kroner (5217 millioner kroner). De største prosjektene var de norske vannkraftverkene Svartisen, Eiriksdal/Makkoren og Nedre Røssåga, gasskraftverket Knapsack II i Tyskland, vannkraftverk i Tyrkia, Panama og Peru, landbasert vindkraft i Sverige og Storbritannia, fjernvarmeanlegg i Norge og Sverige samt småskala vannkraft i Norge.

Investeringene i eierandeler utgjorde 3523 millioner kroner (1923 millioner kroner), hvorav kjøpet av Desenvix i Brasil og havbasert vindkraft i Storbritannia var de største postene.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Risikostyring

Statkraft er eksponert for forskjellige typer risiko gjennom hele verdikjeden. Risikostyring er en integrert del av all aktivitet i Statkraft, og ledere på alle nivåer av organisasjonen er ansvarlig for dette, inkludert datterselskaper, felleseide selskaper og kontraktører.

Risikovurderinger er en del av beslutningsprosessen, og hjelper beslutningstakere med å prioritere og å evaluere tiltak. Risikostyringen er regulert gjennom mandater, kravdokumenter og retningslinjer. Oppfølging av risiko og risikohåndtering gjennomføres som en del av normal forretningsdrift.

Vekst og økende grad av internasjonalisering stiller større krav til risikostyring i investeringsporteføljen. Konsernets investeringskomité sikrer uavhengige risikovurderinger før investeringsbeslutning tas og vurderinger på tvers av prosjektporteføljene.

Markedsrisiko og finansiell risiko

Statkraft er eksponert for betydelig markedsrisiko i forbindelse med produksjon og handel med kraft. Inntektene fra kraftproduksjonen er eksponert for både volum- og kraftprisrisiko.

Statkraft håndterer markedsrisiko i energimarkedene ved å handle fysiske og finansielle instrumenter i flere markeder. Økt integrering av energimarkedene har stor betydning for de valgte forretningsmodellene og håndtering av risiko. Det legges derfor vekt på å se de ulike markedene i sammenheng.

Salgsvirksomheten er eksponert for usikkerhet i salgsprisen til privatkunder og bedrifter, samt innkjøpsprisen i engros-markedet. Nettoeksponeringen begrenses gjennom å sikre symmetri i eksponeringen mot kunder og innkjøpene i engros-markedet samt gjennom finansielle instrumenter.

Risiko i forbindelse med valuta, rente og likviditet, inkludert refinansiering og opptak av ny gjeld, koordineres og styres på konsernnivå. Statkraft er eksponert for renterisiko gjennom

⁶ Netto rentebærende gjeld: Rentebærende langsiktig gjeld + rentebærende kortsiktig gjeld – bankinnskudd kontanter og lignende - kortsiktige finansielle plasseringer.

fremmedfinansiering og inntekter fra nettvirksomheten. Konsernet er eksponert mot valutarisiko gjennom integreringen av energimarkeder, krafthandel skjer i euro, finansiering og andre kontantstrømmer knyttet til konsernets utenlandske selskaper.

Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater. Terminkontrakter i valuta og rentebytteavtaler er de viktigste instrumentene.

Motpartsrisiko og likviditetsrisiko

Statkraft har motpartsrisiko gjennom krafthandel og plassering av overskuddslikviditet. Før avtaleinngåelse blir kredittverdigheten til alle motparter vurdert, og eksponeringen mot enkeltmotpartene begrenses av mandater basert på kredittverdighet.

Likviditetsrisikoen knytter seg til avvik mellom forfallsprofilen på finansielle forpliktelser og kontantstrømmene som genereres av eiendelene, samt krav om økte marginkrav i forbindelse med finansielle derivater og energiderivater. Likviditetsrisikoen håndteres hovedsakelig gjennom gode lånemuligheter, trekkfasiliteter og minimumskrav til konsernets likviditetsbeholdning.

Operasjonell risiko og prosjektgjennomføringsrisiko

Alle prosesser i verdikjeden er eksponert for operasjonell risiko. Prosjektgjennomføring og drift er spesielt eksponert mot operasjonell risiko som personskader eller dødsulykker, skader på miljøet, omdømmetap og økonomisk tap.

Sikkerhet og trygghet for ansatte, leverandører, partnere og berørte tredjeparter er avgjørende og blir gitt stor oppmerksomhet.

De mest kritiske risikofaktorene er knyttet til utviklingen av Statkrafts internasjonale portefølje. Tilpasning og utvikling av Statkrafts kultur og beste praksis i forhold til en mer mangfoldig og internasjonal virksomhet vektlegges sterkt for å unngå forsinkelser, kostnadsoverskridelser og uønskede hendelser i investeringsprosjektene.

Tiltak for å unngå mislighold og svindel, for eksempel lekkasjer av innsideinformasjon, er iverksatt og integrert i konsernets forretningsprosesser.

Risikoen for naturkatastrofer som skader virksomheten er økende. Kraftverkene i Norden er mer utsatt for ekstremvær som følge av klimaendringer. Tiltak er iverksatt for å redusere risikoen i forbindelse med slike hendelser, for eksempel revurdere klassifisering og gjennomføring av nødvendige oppgraderinger av dammer.

Statkraft har forsikringsdekning for all vesentlige typer ødeleggelser eller skader.

Regulatorisk og politisk risiko

Vekst i fornybar energi fører til økt eksponering mot støtte-regimer. Risikoene i forbindelse med støtteregimer gjelder hvorvidt og hvordan de vil videreføres på lang sikt. Dette er underlagt både politiske avgjørelser og utviklingen i energimarkedet.

Kraftprisene avhenger av CO₂-priser. Prisutviklingen for CO₂ er usikker, og en kollaps i dette markedet vil ha betydelig påvirkning på Statkrafts inntjening og finansielle styrke. Statkraft følger utviklingen og tilpasser investeringsplanen til framtidig inntjening.

Konsernet har en felles tilnærming til håndtering av regulatoriske forhold og myndighetsspørsmål. Statkraft følger regulatoriske prosesser som kan skade virksomheten eller skape nye forretningsmuligheter, og utvikler nye posisjoner for konsernet i prioriterte spørsmål.

Risikostyring i Statkraft er nærmere beskrevet i «Risikostyring for økt verdiskapning» i årsrapporten på Statkrafts hjemmesider.

Internkontroll

Internkontroll er en sentral del av god risikostyring, og Statkraft arbeider målrettet med å videreutvikle internkontrollen. Statkraft har et system for internkontroll over finansiell rapportering som skal bidra til pålitelig finansiell rapportering. Statkraft har en funksjon for konsernrevisjon med formål å bistå styret og ledelsen i å utøve uavhengig og nøytral vurdering av om konsernets internkontroll og vesentlige risikoer er tilstrekkelig håndtert og kontrollert. Konsernrevisjonen skal også bidra til kontinuerlig kvalitetsforbedring i interne styrings- og kontrollsystemer.

Det er etablert et styringssystem som samler alle styringsdokumenter, og som legger til rette for en mer effektiv, systematisk og enhetlig styring av konsernet med tilstrekkelig formalisering, dokumentasjon og etterrettelighet.

Internkontroll i Statkraft er nærmere beskrevet i «Internkontroll» i årsrapporten på Statkrafts hjemmesider.

Forskning og utvikling

Formålet med Statkrafts satsing på innovasjon og forskning og utvikling (FoU) er å styrke selskapets konkurransefortrinn innenfor kjernevirksomheten, samt å overvåke trender og utvikling som kan påvirke markedene Statkraft opererer i.

Mye av innovasjonsarbeidet utføres i forretningsområdene og har i hovedsak fokus på kontinuerlig forbedring og utviklingsprosjekter som gir rask avkastning i form av økt verdiskapning. For å styrke konkurranseevnen innen eksisterende virksomhet på lengre sikt er det etablert FoU-programmer innenfor vannkraft, vindkraft og bioenergi.

I 2012 ble det brukt om lag 120 millioner kroner på ulike FoU- og innovasjonsaktiviteter. Eksterne FoU-miljøer og samarbeidspartnere utgjør en viktig kompetansebase for Statkraft, og en stor andel av midlene bidrar til å styrke eksterne kompetansemiljøer. Statkraft deltar blant annet i fem nasjonale forskningssentre for miljøvennlig energi (FMEer).

Verdiskapningen fra FoU- og innovasjonsaktivitetene skriver seg fra mer effektiv ressursutnyttelse, redusert risiko og reduserte kostnader knyttet til prosjektutvikling, effektivisering av drift og vedlikeholdsprosesser eller fra utvikling av nye konsepter og tjenester innen markedsoperasjoner. Eksempelvis har et FoU-prosjekt utviklet og implementert et analyseverktøy for vindkraftproduksjon. Gjennom systematisk innsamling og prosessering av driftsdata får man bedre vindprognoser, og bedre mulighet for drifts- og vedlikeholdsplanlegging. Dette benyttes for å optimalisere produksjonen, og prosjektet har bidratt til å øke produksjonseffektiviteten med opptil 2 % for vindparken på Smøla.

Verdiskapningen vurderes i flere dimensjoner enn det som er direkte målbart, blant annet for å sikre gode fremtidige rammebetingelser for fornybar energiproduksjon. For eksempel gir forskning på laksebestand under ulike vannføringsregimer faktagrunnlag Statkraft trenger i forbindelse med vilkårsrevisjoner i konsernets vassdrag.

Gjennom utvikling av et system for videoovervåking og analyser av fugleadferd i nærheten av turbinene på Smøla, bidrar Statkraft til å bygge kunnskap om hvordan vi fugledødeligheten kan reduseres, og dermed optimalisere utnyttelse av både eksisterende og nye land- og havbaserte vindparker. Bidrag til kompetanseoppbygging rundt dette temaet kan være utslagsgivende når det gjelder Statkrafts mulighet til å få konsesjoner i områder med forekomst av verdifulle fuglearter.

Grunnlaget for ny forretningsutvikling legges ved å overvåke eksterne trender og teknologiutvikling for å fange opp nye virksomhetsmuligheter, samtidig blir ny teknologi testet og kvalifisert.

Sammen med teknologiutvikling, er innovasjon innen kommersielle tjenester i forbindelse med energiproduksjon og -forsyning i ferd med å bli en avgjørende konkurransefordel for selskapets langsiktige suksess. I Tyskland er Statkraft markedsleder innen å tilby markedsadgang til produsenter av fornybar energi. I 2012 ble Statkraft det første selskapet som tok sikte på å møte kraftteterspørsel med ikke-regulerbare kraftproduksjon gjennom å samle hundrevis av vindturbiner, solenergi, vannkraft og biomasseanlegg i ett intelligent, nettverksbasert virtuelt kraftverk. Aktiv styring av kraftverk som produserer fornybar energi bidrar til et stabilt kraftsystem, og gjør energiomleggingen i Tyskland billigere. Også i Storbritannia har Statkraft tatt en lederrolle innen dette området, og har demonstrert innovasjon ved å legge til rette for markedsadgang for eiere av vindkraftverk gjennom langsiktige kraftkjøpsavtaler.

Samfunnsansvar

Statkrafts kjernevirksomhet adresserer en av vår tids største samfunnsutfordringer; global vekst drevet av fossile energikilder med store klimagassutslipp og alvorlige klimaendringer. Statkraft bidrar til å løse denne utfordringen er å tilby fornybar energi og bærekraftige energiløsninger. Som arbeidsplass skal Statkraft sørge for trygge drifts- og prosjektaktiviteter der mennesker, samfunn, miljø og selskapets eiendeler beskyttes. I Statkraft er ingen aktivitet viktig nok til å bli gjennomført med fare for liv og helse.

For å lykkes med å ivareta samfunnsansvaret støtter Statkraft seg på globalt støttede initiativer og standarder, herunder prinsipper fra OECDs Guidelines for Multinational Enterprises og IFCs Performance Standards on Social & Environmental Sustainability.

Statkraft er medlem av FNs Global Compact og forplikter seg ved dette til å følge opp initiativet og dets ti prinsipper om menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og antikorrupsjon, samt årlig å rapportere resultater til Global Compact medlemsregister.

Statkraft har som ambisjon å være ledende når det gjelder å vise samfunnsansvar, og vurderinger fra uavhengige ratingbyråer

gir en indikasjon på om konsernet lykkes i å etablere en slik posisjon. Statkraft har i 2012 fått rating som Prime/B- (hvilket tilsvarer ledende nivå) i oekom Corporate Rating av konsernets resultater med hensyn til samfunnsansvar.

I Statkraft er samfunnsansvar et linjeansvar og en integrert del i all virksomhet. I det følgende gis en kortfattet oversikt over Statkrafts arbeid og resultater innen området samfunnsansvar i 2012. En mer detaljert gjennomgang finnes i årsrapport på Statkrafts hjemmesider.

Styring av samfunnsansvar

Statkrafts grunnleggende prinsipper for å opptre på en bærekraftig, etisk og sosialt ansvarlig måte er beskrevet i Statkrafts leveregler. Levereglene gjelder for alle selskaper og medarbeidere i Statkraftkonsernet, og det forventes at Statkrafts forretningspartnere har standarder som er i tråd med disse. Statkraft har også utarbeidet tilsvarende retningslinjer spesielt rettet mot konsernets leverandører.

Oppfølging og styring av Statkrafts samfunnsansvar er en integrert del av Statkrafts styringssystem, «The Statkraft Way». I 2012 ble Statkrafts overordnede policy for Corporate Responsibility & HSE oppdatert og det ble gjennomført en revisjon av retningslinjer for alle områder knyttet til samfunnsansvar. Resultatmessig følges samfunnsansvarstemaer opp gjennom målekort på både konsern- og forretningsområdenivå, og gjennom konsernrevisjonens arbeid. I 2012 ble det besluttet å forsterke ytterligere den systematiske oppfølgingen av etterlevelse på konsernnivå innen to sentrale områder; anti-korrupsjon og helse og sikkerhet.

Samfunnsansvar utgjør en viktig faktor ved utbyggingsprosjekter og ved oppkjøp. Statkraft har utviklet en beslutningsmodell for gjennomføring av større utbyggingsprosjekter, fusjoner og oppkjøp hvor viktige temaer innen samfunnsansvar er integrert. Modellen presenterer et felles begrepsapparat og sikrer en helhetlig tilnærming fra tidlig fase og gjennom stegvise beslutningsprosesser i konsernet. Grunnprinsippet er at det ved hver hovedbeslutning skal foreligge strukturert og dokumentert informasjon om en rekke sentrale faktorer, herunder samfunnsansvar, som en del av beslutningsgrunnlaget.

Statkraft har i 2012 deltatt i testingen av IHAs (International Hydropower Association) Hydropower Sustainability Assessment Protocol, som er et verktøy for å evaluere bærekraft i både vannkraftprosjekter og vannkraftanlegg i drift. Testingen vil fortsette i 2013.

Opplæring og dilemmatrening for både ledere og medarbeidere utgjør en viktig del av arbeidet med samfunnsansvar i Statkraft. For å understøtte dette har Statkraft utarbeidet håndbøker og opplæringsprogrammer i antikorrupsjon og helse og sikkerhet. I tillegg er samfunnsansvar et sentralt tema i trening for nyansatte og ledere.

Medarbeidere som står overfor vanskelige beslutninger kan søke råd gjennom flere kanaler. Statkrafts medarbeidere har rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold og konsernrevisjonen fungerer som uavhengig varslingskanal. I 2012 ble det ikke registrert noen varslings saker. I utbyggingsprosjekter registreres og håndteres eventuelle klagemål fra interessenter i henhold til fastlagte prosedyrer.

Helse og sikkerhet

I Statkraft skal arbeid planlegges og gjennomføres med null personskader som mål. Tydelige krav og tett oppfølging i både driftsaktiviteter og i alle prosjektfaser er avgjørende for å oppnå trygge og sikre arbeidsplasser. I all virksomhet blir det lagt stor vekt på tilstrekkelig helse- og sikkerhetskompetanse blant egne ansatte samt sikkerhetsopplæring av kontraktører og underkontraktører. Konsernets styringssystem for helse og sikkerhet er basert på kravene i standarden OHSAS 18001 og internasjonal god praksis.

I 2012 inntraff fire dødsulykker i tilknytning til Statkrafts virksomhet, hvorav to var arbeidsrelaterte.

De arbeidsrelaterte dødsulykkene inntraff begge i utbyggingsprosjektet Cheves i Peru som er heleid av SN Power. Den første dødsulykken inntraff i juli da en kontraktør omkom etter å ha blitt truffet av steinblokker under tunnelarbeid. Den andre dødsulykken inntraff i oktober da en kontraktør omkom etter å ha fått strømgjennomgang, også det i forbindelse med tunnelarbeid.

I tillegg var det to dødsfall blant tredjepart som oppholdt seg på eller i nærheten av konsernets anlegg. I mai druknet en person i innløpskanalen til SN Powers anlegg La Oroya i Peru, og i september omkom en lastebilsjåfør etter å ha kjørt av veien i nærheten av utbyggingsprosjektet Cetin i Tyrkia, som er heleid av Statkraft.

Ved overnevnte dødsulykker ble det, i tillegg til politietterforskning, gjennomført interne og uavhengige granskninger umiddelbart etter hendelsene. Granskningsrapportene med tilhørende forbedringstiltak ble deretter presentert og fulgt opp både i Statkrafts og de respektive datterselskaps styrer.

Sett i et lenger perspektiv går utviklingen med hensyn til arbeidsrelaterte skader i riktig retning, og flere av skadeindikatorene er også forbedret fra 2011 til 2012. Indikatoren for skader med fravær, H1, blant konsernets medarbeidere var 4,1 i 2012 (4,5), mens indikatoren for alle typer personskader, H2, var 7,1 (10,0). For kontraktøransatte var H1 3,6 (3,4) og H2 6,3 (6,2). Totalt ble det registrert 239 skader (280), hvorav 138 fraværsskader (141), blant konsernets medarbeidere og kontraktøransatte. I tillegg ble det registrert 8239 farlige forhold (6125) og 363 nestenulykker (365).

Konsernet arbeider målrettet med å forbedre og implementere retningslinjer for helse og sikkerhet samt sikring av mennesker og verdier. Spesielle fokusområder i 2012 har vært økt trafikksikkerhet i internasjonale utbyggingsprosjekter, revidering og verifisering av beredskapsplaner og tydeliggjøring av helse- og sikkerhetskrav i konsernets prosjektstyringsverktøy. I 2012 ble det også gjennomført en fullskala beredskapsøvelse på tvers av to forretningsområder og tre nasjoner.

Sykefraværet i Statkraft har ligget stabilt lavt i flere år og var 3,1 % i 2012 (3,4 %), noe som er innenfor målet om et sykefravær lavere enn 3,5 %. Alle de norske selskapene i konsernet har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (IA) med aktiv fraværsoppfølging og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Klima og miljøpåvirkning

Statkraft legger internasjonal god praksis til grunn for sitt miljøarbeid og konsernets miljøstyringssystem er basert på kravene i ISO 14001. Deler av virksomheten er også sertifisert etter denne standarden.

Det var ingen alvorlige miljøhendelser i konsernet i 2012. Det ble registrert 128 mindre alvorlige miljøhendelser (185), hvorav tre med høy miljørisiko og 45 brudd på gjeldende konsesjonskrav (51). De fleste av miljøhendelsene gjaldt kortvarige brudd på manøvreringsbestemmelsene, mindre oljeutslipp og avvik knyttet til avfallshåndtering. Disse hadde liten eller ingen innvirkning på miljøet.

Statkraft følger kontinuerlig opp virksomhetens påvirkning på biologisk mangfold, både i driftsvirksomhet og prosjektutvikling. Det gjennomføres omfattende undersøkelser og tiltak rettet mot blant annet vandrende fisk – spesielt laks og ål (vannkraft), rovfugl – spesielt havørn og kongeørn (landbasert vindkraft) og marine pattedyr – spesielt sel og hval (havbasert vindkraft).

I 2012 etablerte Statkraft et internt, tverrfaglig klimapanel for å bedre kunne ivareta og samordne klimaspørsmål på tvers av organisasjon, teknologi, prosess og geografi. Klimapanelet skal blant annet bidra i vurderingene av hvilke klima-scenarier som skal legges til grunn ved blant annet investeringsbeslutninger, planlegging, drift og i ulike markedsvurderinger. I dette arbeidet vil Statkraft bruke IPCCs vurderinger som sentrale premisser.

En ny indikator for miljø i konsernets målekort ble implementert i 2012. Denne indikatoren er basert på en uavhengig evaluering av konsernets totale miljøinnsats og fremstilles i form av en rating på lik linje med en finansiell rating. Konsernet har som mål å oppnå status Prime (B- eller bedre) og oppnådde en slik status i 2012. Statkraft benytter ratingen og underliggende informasjon til eget forbedringsarbeid og jobber målrettet for å stadig forbedre miljøprestasjonene.

Statkrafts klimagassutslipp utgjorde 483 879 tonn CO₂-ekvivalenter i 2012 (1 161 900 tonn), hvorav 82 % var fra konsernets gasskraftvirksomhet. I 2012 var cirka 97 % av konsernets kraft- og fjernvarmeproduksjon basert på fornybare energikilder.

I 2012 var elektrisitetsbruken i Statkraft 2054 GWh (1150 GWh). All elektrisitetsbruk i konsernet er sertifisert fornybar i henhold til RECS (Renewable Energy Certificate System).

Statkraft genererte i 2012 78 844 tonn farlig avfall fra kraft- og fjernvarmeproduksjon. Dette ble behandlet i tråd med gjeldende regelverk. Hoveddelen av dette (99 %) er restprodukter fra avfalls- og bioforbrenningsanlegg.

Samfunnsrolle

I løpet av 2012 bidro Statkraft med 14 225 millioner kroner i økonomisk verdiskaping (8841 millioner kroner), hvorav 2900 millioner kroner ble foreslått som utbytte til eier (4288 millioner kroner), mens skatter og avgifter til stat og kommuner utgjorde 5801 millioner kroner (4987 millioner kroner). Statkrafts samlede investeringer i 2012 var 10 673 millioner kroner (8269 millioner kroner), hvorav 1753 millioner kroner i Norge (3641 millioner kroner) og 8921 millioner kroner utenfor Norge (4628 millioner kroner). 57 % av investeringene var knyttet til utvidelse av produksjonskapasiteten.

Statkraft ønsker en god og åpen dialog og samhandling med alle som er berørt av selskapets virksomhet. Dette gjøres blant annet gjennom jevnlig møter med vertskommuner, i møter med interessenter i utbyggingsprosjekter og gjennom aktiv deltakelse i nasjonale og internasjonale fora der energispørsmål og samfunnsansvar er temaer.

I flere av utbyggingsprosjektene har Statkraft i 2012 gjennomført omfattende undersøkelser, analyser og tiltak for å oppnå så gode løsninger som mulig både for prosjektgjennomføring og for de som på ulike måter blir berørt av prosjektene. Eksempler på prosjekter hvor slikt arbeid har stått sentralt er Theun-Hinboun Expansion Project i Laos (hvor Statkraft har en eierandel på 20 %), utvikling av vannkraft i Cetin-prosjektet i Tyrkia (heleid av Statkraft) og utvikling av vindkraft i nordre del av Sverige (hvor Statkraft har en eierandel på 60 %).

Statkraftfondet ble avviklet i 2012. Midlene som fondet disponerte benyttes nå i langsiktige avtaler med ulike interesseorganisasjoner. Hovedhensikten med disse samarbeidsavtalene er å bidra til erfaringsutveksling og økt kompetanse hos alle parter, samt å styrke miljøarbeid og humanitært arbeid i områder der Statkraft har forretningsvirksomhet.

Medarbeidere og organisasjon

Tydlig ledelse, et godt og utviklende arbeidsmiljø og kompetanseutvikling er alle strategisk viktige områder i Statkraft. Statkrafts ledelsesplattform beskriver de viktigste driverne for god ledelse med hensyn til å oppnå konsernets strategiske ambisjoner, og alle ledere blir jevnlig målt i forhold til disse. Kompetanseutvikling følges opp systematisk gjennom medarbeidersamtaler, og i tillegg til kurs og videreutdanning oppfordres medarbeidere til intern rotasjon.

I 2012 ble det igjen gjennomført en felles medarbeiderundersøkelse i Statkraft, Skagerak Energi og SN Power med gode resultater. Formålet med undersøkelsen er å forbedre Statkraft som arbeidsplass, og resultatene blir fulgt opp av hver enkelt avdeling.

Lansering og implementering av «The Statkraft Way» i 2012 har ytterligere tydeliggjort fordeling av ansvar, roller, mål og resultatoppfølging i hele organisasjonen. I 2012 introduserte Statkraft et nytt system for variabel lønn som i større grad enn tidligere er basert på resultater og måloppnåelse.

Statkraft arbeider systematisk og målrettet med rekruttering og selskapet fortsetter å være en attraktiv arbeidsgiver både blant nyutdannede og arbeidstakere med erfaring. Konsernet har et traineeprogram som i 2012 omfattet 15 traineer.

Statkraft legger opp til et nært og strukturert samarbeid med alle fagforeninger som er representert. I tillegg til nasjonalt samarbeid med fagorganisasjoner etablerte Statkraft i 2011 et europeisk samarbeidsråd (Statkraft European Works Council, SEWC) med tillitsvalgte fra Norge, Sverige, Tyskland og Storbritannia. SEWC er et viktig samarbeidsforum for å samordne og implementere prinsipper og retningslinjer med hensyn til arbeidsliv og arbeidstakerrettigheter i Statkraft. SEWC sikrer også god informasjonsflyt om beslutninger, og gir tillitsvalgte fra de ulike landene en formell og akseptert arena å møte toppledelsen på.

Statkraft ønsker et mangfoldig arbeidsmiljø og legger likebehandling til grunn ved rekruttering og i personalpolitikken. Objektive og profesjonelle rekrutteringsprosesser, både for internt og eksternt utlyste posisjoner, skal sikre at den best kvalifiserte kandidaten alltid blir valgt. Statkraft har også siden oppstarten i 2007 vært en av samarbeidspartnerne til Alarga som er en stiftelse som arbeider for å øke andelen med multi-kulturell kompetanse i norsk næringsliv.

Statkraft ønsker en jevnere kjønnsfordeling i konsernet og flere kvinner i ledende stillinger. Mot slutten av 2012 initierte Statkraft sammen med en rekke andre store, norske selskaper et forskningsprosjekt hvor formålet er å finne konkrete tiltak for å bedre kjønnsbalansen i ledende stillinger. I 2012 var 24 % (23 %) av konsernets ansatte kvinner, og andelen kvinner i lederstillinger var 21 % (20 %). Blant nyansatte var kvinneandelen 29 %. Andelen kvinner i Statkrafts styre er 44 %. Styret følger opp arbeidet for balansert kjønnsfordeling, herunder oppfyl-ling av lovbestemte krav om kjønnsfordeling i styrene i datterselskaper og i selskaper der Statkraft har større eierinteresser.

Ved utgangen av 2012 hadde konsernet 3475 årsverk (3358). Konsernet hadde medarbeidere i 23 land, og 34 % (33 %) var lokalisert utenfor Norge. Gjennomsnittlig ansiennitet i Statkraft var 10,8 år og i 2012 var turnover 5,7 % (6,8).

Eierstyring og selskapsledelse

I Statkraft skal god eierstyring og selskapsledelse bidra til en bærekraftig og varig verdiskaping i konsernet. God og transparent styring og kontroll med virksomheten skal legge grunnlaget for å skape langsiktige verdier for eier, ansatte, andre interessenter og samfunnet for øvrig, og skal bygge tillit hos interessentene gjennom forutsigbarhet og troverdighet. Åpen og tilgjengelig kommunikasjon skal sikre at konsernet har gode relasjoner til samfunnet i sin alminnelighet og spesielt til de interessenter som berøres av virksomheten.

Statkraft er underlagt rapporteringskrav om eierstyring og selskapsledelse etter regnskapsloven § 3-3b og benytter Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse innenfor rammene som selskapets organisasjonsform og eierskap setter. Avvik fra anbefalingen skyldes at Statkraft ikke er børsnotert, at staten er eneeier av selskapet, samt begrensninger i vedtektene. Avvikene vedrører likebehandling av aksjeeiere, fri omsettelighet, utbytte, generalforsamling og valgkomité. Statkraft forholder seg også til statens prinsipper for god eierstyring.

Eierstyring og selskapsledelse og redegjørelse om foretaksstyring er nærmere beskrevet i «Redegjørelse for foretaksstyring» i årsrapporten på Statkrafts hjemmesider.

Styrets arbeid

Olav Fjell etterfulgte Svein Aaser som styrets leder i juni, det var ellers ingen endringer i styrets sammensetning i 2012.

Styret i Statkraft AS avholdt 12 styremøter i 2012. I tillegg til den løpende driften og styrets oppfølging av nye industrikraft-avtaler, var en vesentlig del av styrets arbeid i 2012 knyttet til oppgradering, drift- og vedlikehold av vannkraftverk i Norge, samt SN Powers investeringsbeslutninger og utbygging av vannkraftanlegg i Sør-Amerika. Statkraft er i ferd med å etablere seg som en betydelig aktør innen onshore og offshore vindkraft i Storbritannia og onshore vindkraft i Norden. I løpet av 2012 fortsatte Statkraft sin satsing innenfor fjernvarme i Norden og vannkraft i Tyrkia.

Styret har et revisjonsutvalg bestående av fire av styrets medlemmer. Revisjonsutvalget avholdt seks møter i løpet av året. Styret har også et kompensasjonsutvalg bestående

av styrets leder og to av styrets medlemmer. Kompensasjonsutvalget avholdt fire møter i løpet av året.

Resultatdisponering

Styret i Statkraft SF foreslår et utbytte på 2900 millioner kroner, tilsvarende 85 % av utbyttegrunnlaget. Utbyttegrunnlaget er beregnet som konsernresultatet til Statkraft SF etter skatt og minoritetsinteresser, justert for urealiserte gevinster og tap. Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet i Statkraft SF:

Resultatdisponering

Beløp i millioner kroner

Årsresultat i selskapsregnskapet til Statkraft SF	4 134
Disponering av årets resultat:	
Utbytte fra til Staten	2 900
Overføres til annen egenkapital	1 234

Morselskapets frie egenkapital var 6150 millioner kroner ved utgangen av året.

Fremtidsutsikter

Nordiske kraftpriser forventes å ligge på et noe lavere nivå enn tidligere år. Statkraft har stor fleksibilitet og kan øke eller redusere produksjonen i perioder med høye og lave kraftpriser grunnet stor magasinkapasitet. Produksjon av gasskraft forventes å bli lav grunnet krevende markedsforhold. Langsiktige kraftkontrakter bidrar til å stabilisere konsernets inntjening.

Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi, og har som målsetting å styrke denne posisjonen ved å utnytte forretningsmuligheter skapt av europeisk tilrettelegging for mer fornybar energi. Fleksibel nordisk vannkraft kan få en styrket rolle i fremtiden med større innslag av sol- og vindkraft samt flere kraftkabler mellom Norden og kontinentet.

I løpet av de neste tiårene ventes energibehovet utenfor Europa å øke kraftig, særlig i fremvoksende økonomier. Statkrafts investeringer i vannkraft internasjonalt er en del av konsernets langsiktige strategi der konsernets kompetanse utnyttes for å sikre økt tilførsel av fornybar energi og lønnsom vekst.

Styret i Statkraft SF
Oslo, 13. mars 2013

Olav Fjell
styrets leder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth
styremedlem

Sijvija Seres
styremedlem

Halvor Stenstadvold
styremedlem

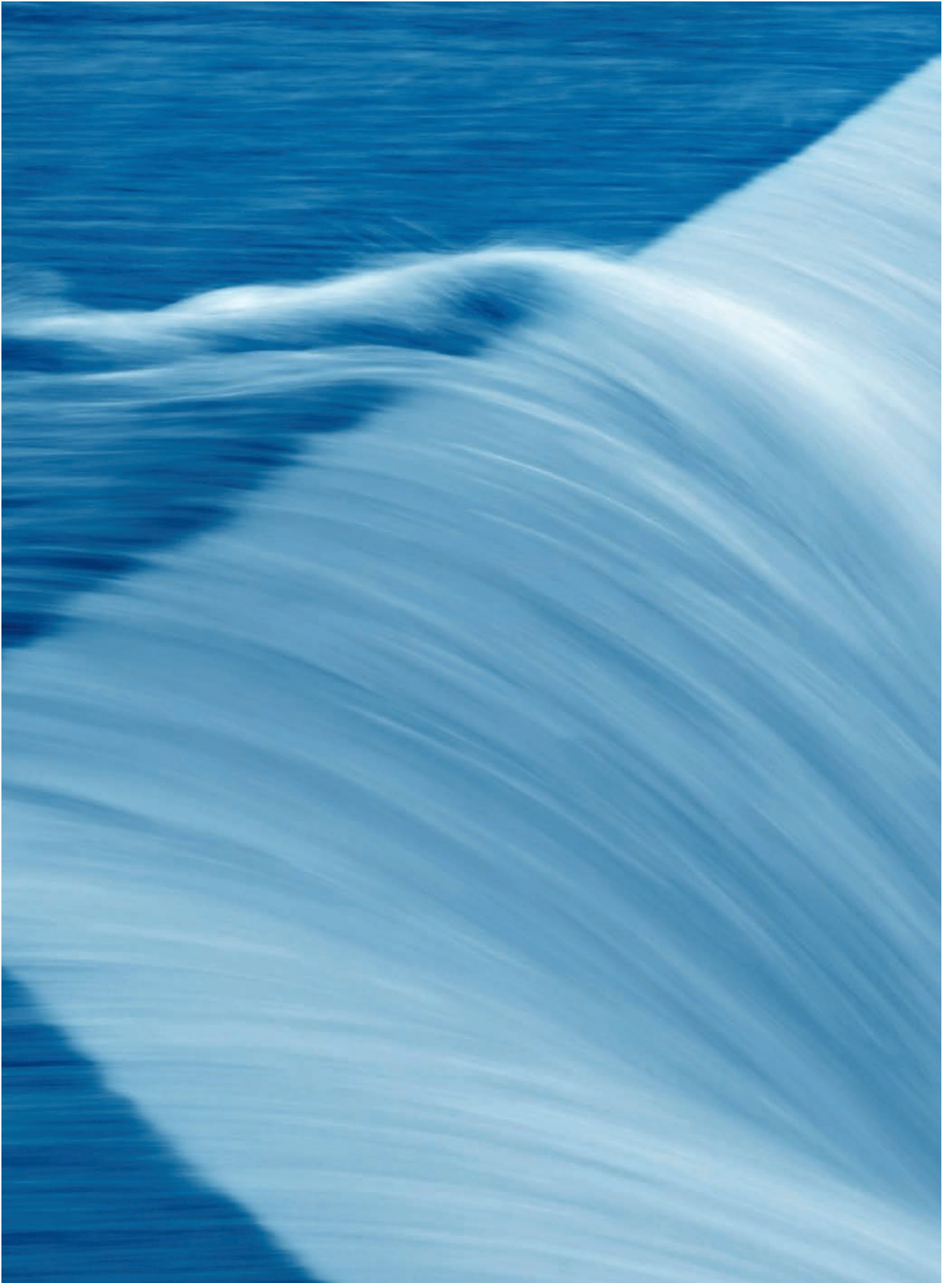
Inge Ryan
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Lena Halvari
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Erklæring fra styret og daglig leder

Vi erklærer etter beste overbevisning at konsernregnskapet for 2012 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, samt at årsregnskapet for morselskapet for 2012 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge, og at regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Statkraft SF
Oslo, 13. mars 2013

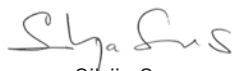
Olav Fjell
styrets leder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth
styremedlem

Silvija Seres
styremedlem

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Inge Ryan
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Lena Halvari
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Regnskap konsern

Totalresultat

Statkraft SF konsern

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
RESULTAT			
Salgsinntekter	3, 13, 21	31 211	21 209
Andre driftsinntekter	14	1 587	1 675
Brutto driftsinntekter	3	32 799	22 884
Energikjøp	15, 21	-13 647	-3 895
Overføringskostnader		-1 048	-1 241
Netto driftsinntekter	3	18 103	17 748
Lønnskostnader	16, 17	-3 024	-2 759
Av- og nedskrivninger	3, 23, 24	-4 565	-3 586
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	18	-1 381	-1 280
Andre driftskostnader	19	-3 464	-3 390
Driftskostnader		-12 435	-11 015
Driftsresultat	3	5 669	6 733
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	3, 25	1 060	904
Finansinntekter	20	1 061	1 887
Finanskostnader	20	-1 299	-1 579
Netto valutaeffekter	20, 21	4 469	336
Andre finansposter	20, 21	-1 816	-4 299
Netto finansposter		2 415	-3 655
Resultat før skatt		9 144	3 982
Skattekostnad	22	-4 322	-3 506
Resultat etter skatt		4 822	476
Herav ikke-kontrollerende interessers andel		230	264
Herav majoritetens andel		4 592	212
UTVIDET RESULTAT			
Endring i virkelig verdi finansielle instrumenter		337	-103
Estimatavvik pensjoner		1 046	-936
Føringer mot utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		320	-519
Omregningseffekter		-4 542	-168
Sum utvidet resultat		-2 839	-1 726
Totalresultat		1 983	-1 250
Herav ikke-kontrollerende interessers andel		-155	186
Herav majoritetens andel		2 138	-1 436

Balanse

Statkraft SF konsern

Beløp i mill. kroner	Note	31.12.2012	31.12.2011
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	23	3 214	3 108
Varige driftsmidler	24	83 986	82 178
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	3, 25	18 142	16 257
Øvrige finansielle anleggsmidler	26	10 714	12 163
Derivater	30	4 782	4 315
Anleggsmidler		120 838	118 020
Beholdninger	27	1 581	973
Fordringer	28	13 285	12 158
Kortsiktige finansielle plasseringer	29	457	455
Derivater	30	4 918	5 223
Bankinnskudd, kontanter og lignende (inkludert bundne midler)	31	5 157	8 483
Omløpsmidler		25 398	27 291
Eiendeler		146 236	145 311
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital		43 250	43 250
Opptjent egenkapital		14 090	16 240
Ikke-kontrollerende interesser		6 934	7 241
Egenkapital		64 274	66 731
Avsetning for forpliktelseser	17, 32	20 538	21 884
Rentebærende langsiktig gjeld	33	33 177	31 443
Derivater	30	5 905	4 507
Langsiktig gjeld		59 619	57 834
Rentebærende kortsiktig gjeld	33	7 086	5 039
Betalbar skatt	22	3 416	3 634
Annen rentefri gjeld	34	7 576	6 564
Derivater	30	4 265	5 509
Kortsiktig gjeld		22 343	20 746
Egenkapital og gjeld		146 236	145 311

Styret i Statkraft SF
Oslo, 13. mars 2013

Olav Fjell
styrets leder

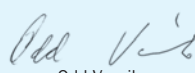

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth
styremedlem

Silvija Seres
styremedlem

Halvor Stenstad
styremedlem

Inge Ryan
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Lena Halvari
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

Statkraft SF konsern

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN			
Resultat før skatt		9 144	3 982
Gevinst+/tap- ved salg av anleggsmidler		-28	-34
Avskrivninger og nedskrivninger	23, 24	4 565	3 586
Gevinst fra salg av aksjer og tilknyttede selskaper		-81	-111
Gevinst fra salg av virksomhet		-	-240
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	25	-1 060	-904
Urealiserte verdiendringer	21	-1 154	5 121
Betalt skatt		-4 631	-5 200
Tilført fra årets virksomhet		6 755	6 200
Endring i langsiktige poster		-270	263
Endring i kortsiktige poster		1 729	-293
Utbytte fra tilknyttede selskaper		1 960	1 671
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	10 174	7 841
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER			
Investeringer i varige driftsmidler, vedlikehold	3	-1 066	-1 157
Investeringer i varige driftsmidler, kapasitet ¹⁾	3	-6 421	-4 475
Innbetalinger fra salg av varige driftsmidler		126	318
Salg av virksomhet, netto likviditet tilført konsernet		-	452
Overtakelse av virksomhet, netto likviditet ut av konsernet	5	-54	-766
Innbetalinger fra salg av andre foretak		-	66
Utbetalinger av utlån		-2 294	-1 708
Innbetalinger av lån		839	376
Investeringer i andre foretak og andre investeringer		-3 374	-940
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	-12 244	-7 834
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING			
Opptak av ny gjeld	33	7 913	376
Nedbetaling av gjeld	33	-4 551	-4 899
Utdelt utbytte og konsernbidrag		-4 593	-8 258
Emisjon i datterselskap til ikke-kontrollerende interesser		167	1 094
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-1 064	-11 687
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	-3 134	-11 680
Valutakurseffekter på bankinnskudd, kontanter og lignende		-192	9
Bankinnskudd, kontanter og lignende 01.01	31	8 483	20 154
Bankinnskudd, kontanter og lignende 31.12	31	5 157	8 483
Ubenyttede kommitterte kredittlinjer		12 000	12 000
Ubenyttet kassekreditt		2 205	2 200
Bundne midler	31, 36	-232	-786

¹⁾ Investeringer i ny kapasitet i 2012 utgjør 323 millioner kroner mer enn investeringer i ny kapasitet som rapportert i note 3 – Segmentinformasjon. Dette skyldes investeringer som er gjort i fjor på 424 millioner kroner er betalt i år, og at investeringer på 101 millioner kroner i 2012 ikke var betalt ved årsslutt.

Oppstilling over endringer i egenkapital

Statkraft SF konsern

Beløp i mill. kroner	Innskutt kapital	Annen egenkapital	Akkumulerte omregnings-effekter	Opptjent egenkapital	Sum majoritet	Ikke-kontroll-erende interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2010	43 250	33 585	-7 627	25 958	69 208	7 284	76 492
Resultat etter skatt	-	212	-	212	212	264	476
Poster i utvidet resultat som vil reversere over resultat:							
Endringer i verdi på finansielle instrumenter	-	-23	-	-23	-23	-80	-103
Estimatavik pensjoner	-	-1 096	-	-1 096	-1 096	-204	-1 300
Skatteeffekten av estimatavik, pensjoner	-	307	-	307	307	57	364
Føringer mot utvidet resultat i tilknyttede selskaper	-	-476	-	-476	-476	-43	-519
Omregningseffekter	-	-	-360	-360	-360	192	-168
Totalresultat for perioden	-	-1 076	-360	-1 436	-1 436	186	-1 250
Utbytte og konsernbidrag	-	-7 978	-	-7 987	-7 978	-280	-8 258
Virksomhetssammenslutninger	-	-316	-	-316	-316	-5	-321
Salg av virksomhet	-	-	-	-	-	-120	-120
Transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser	-	12	-	12	12	109	121
Kapitalforhøyelser	-	-	-	-	-	1 094	1 094
Forpliktelse ved opsjon på økt eierandel i datterselskap	-	-	-	-	-	-1 027	-1 027
Egenkapital 31.12.2011	43 250	24 227	-7 987	16 240	59 490	7 241	66 732
Resultat etter skatt	-	4 592	-	4 592	4 592	230	4 822
Poster i utvidet resultat som vil reversere over resultat:							
Endring i verdi på finansielle instrumenter	-	372	-	372	372	-35	337
Estimatavik pensjoner	-	1 224	-	1 224	1 224	229	1 453
Skatteeffekten av estimatavik, pensjoner	-	-343	-	-343	-343	-64	-407
Egenkapitalføringer i tilknyttede selskaper	-	320	-	320	320	-	320
Omregningseffekter	-	-	-4 027	-4 027	-4 027	-515	-4 542
Totalresultat for perioden	-	6 165	-4 027	2 138	2 138	-155	1 983
Utbytte og konsernbidrag	-	-4 288	-	-4 288	-4 288	-308	-4 596
Virksomhetssammenslutninger og salg av virksomhet	-	-	-	-	-	126	126
Kapitalforhøyelser	-	-	-	-	-	167	167
Forpliktelse ved opsjon på økt eierandel i datterselskap	-	-	-	-	-	-137	-137
Egenkapital 31.12.2012	43 250	26 104	-12 014	14 090	57 340	6 934	64 274

Statkrafts generalforsamling besluttet 21. juni 2012 en utdeling av utbytte på 4288 millioner kroner. For innværende år har styret foreslått at det utbetales et utbytte på 2900 millioner kroner. Utbyttet er avhengig av at det blir godkjent av generalforsamlingen, og er således ikke medtatt som forpliktelse i regnskapene for 2012.

Noter

Statkraft SF konsern

Oversikt over noter til konsernregnskapet

Generelt

- Note 1 Generell informasjon og sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper
- Note 2 Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger
- Note 3 Segmentinformasjon

Viktige hendelser

- Note 4 Hendelser etter balansedagen
- Note 5 Virksomhetssammenslutninger

Finansielle risiko og instrumenter

- Note 6 Styring av kapitalstruktur
- Note 7 Markedsrisiko i konsernet
- Note 8 Analyse av markedsrisiko
- Note 9 Kredittrisiko og likvidetsrisiko
- Note 10 Bruk av finansielle instrumenter
- Note 11 Virkelig verdi av finansielle instrumenter
- Note 12 Regnskapsmessig sikring

Resultatregnskap

- Note 13 Salgsinntekter
- Note 14 Andre driftsinntekter
- Note 15 Energikjøp
- Note 16 Lønnskostnader og antall årsverk
- Note 17 Pensjoner
- Note 18 Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter
- Note 19 Andre driftskostnader
- Note 20 Finansposter
- Note 21 Urealiserte effekter presentert i resultatet
- Note 22 Skatt

Balanse

- Note 23 Immaterielle eiendeler
- Note 24 Varige driftsmidler
- Note 25 Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 26 Øvrige finansielle anleggsmidler
- Note 27 Beholdninger
- Note 28 Fordringer
- Note 29 Kortsiktige finansielle plasseringer
- Note 30 Derivater
- Note 31 Bankinskudd, kontanter og lignende
- Note 32 Avsetning for forpliktelser
- Note 33 Rentebærende gjeld
- Note 34 Annen rentefri kortsiktig gjeld

Andre opplysninger

- Note 35 Betingede utfall, tvistesaker m.m
- Note 36 Pantstillelser, garantiansvar og forpliktelser
- Note 37 Leieavtaler
- Note 38 Honorar til ekstern revisor
- Note 39 Ytelser til ledende ansatte og styret
- Note 40 Nærstående parter
- Note 41 Aksjer og aksjonærforhold
- Note 42 Konsoliderte selskaper

Note 1 Generell informasjon og sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

GENERELL INFORMASJON

Statkraft SF (Statkraft) består av Statkraft SF med datterselskaper. Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet. Hovedkontoret ligger i Oslo og selskapet har gjeldsinstrumenter notert på Oslo Børs og London Stock Exchange.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU.

Endringer i regnskapsprinsipper, nye regnskapsstandarder og fortolkninger Regnskapet er avlagt etter alle pliktige standarder utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC)

Det er ingen nye eller endrede tolkninger i løpet av 2012 som vil ha effekt på konsernregnskapet i inneværende eller fremtidige perioder.

På tidspunktet for vedtak av dette finansregnskapet er de følgende standarder utgitt av IASB, men har ikke trådt i kraft for regnskapsåret 2012.

Ledelsen forventer av disse standardene vil anvendes i konsernregnskapet fra regnskapsåret 2013 eller senere. Ikrafttredelsesdatoer er de som gjelder for IFRS'er godkjent av EU. Disse kan i noen tilfeller avvike fra ikrafttredelsestidspunktet per IASB. Ledelsen har ikke ferdigstilt vurderingen av den potensielle effekten av innføring av disse nye og reviderte/endrede standardene. Standarder som klart ikke er relevante for konsernets finansregnskap er ikke tatt med i tabellen nedenfor.

IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak og felles virksomhet

Som en konsekvens av de nye standardene IFRS 11 Fellesordninger og IFRS 12 Opplysninger om interesser i andre foretak, har IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak endret navn til IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak og felles virksomheter, og beskriver nå anvendelsen av egenkapitalmetoden for investeringer i felles virksomheter (joint ventures) i tillegg til tilknyttede foretak. Innenfor EU/EØS området gjelder endringene med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere. Statkraft har valgt å benytte adgangen til å implementere standarden fra 1. januar 2013. Effekten er foreløpig ikke kvantifisert.

IFRS 10 Konsernregnskap, IAS 27 Separat finansregnskap

IFRS 10 Konsernregnskap erstatter de delene av IAS 27 Konsernregnskap og separate finansregnskap som omhandler konsoliderte regnskaper, og SIC-12 Konsolidering – foretak med særskilt formål. IFRS 10 bygger på én enkelt kontrollmodell som skal anvendes for alle enheter inkludert foretak med avgrenset formål (SPE). Endringene som er introdusert i IFRS 10 fordrer at ledelsen utøver vesentlig grad av skjønn for å avgjøre hvilke enheter som kontrolleres av morforetaket, hvor alle enheter hos kontrolleres skal konsolideres. Dette har medført at konsernet har evaluert hvilke foretak som skal konsolideres etter IFRS 10, og sammenlignet med gjeldende IAS 27. Innholdet i kontrollbegrepet er noe endret fra IAS 27. Avgjørende for om selskaper skal konsolideres etter IFRS 10 er om det foreligger kontroll. Kontroll foreligger når investoren har makt over investeringsobjektet; er utsatt for, eller har rettigheter til variabel avkastning fra investeringsobjektet; og evne til å bruke makt til å styre de aktiviteter hos investeringsobjektet som i vesentlig grad påvirker avkastningen. Innenfor EU/EØS området gjelder IFRS 10 med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere. Statkraft har valgt å benytte adgangen til å implementere standarden fra 1. januar 2013. Effekten er foreløpig ikke kvantifisert.

IFRS 11 Fellesordninger Denne standarden erstatter IAS 31 Andeler i felleskontrollerte virksomheter, samt SIC-13 Felleskontrollerte foretak - ikke-monetære overføringer fra deltakere. IFRS 11 tar bort adgangen til å innregne felles virksomhet etter bruttometoden. Alle enheter som oppfyller definisjonen av felles virksomhet må innregnes i samsvar med egenkapitalmetoden. Innenfor EU/EØS-området gjelder IFRS 11 med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere. Statkraft har valgt å benytte adgangen til å implementere standarden fra 1. januar 2013. Effekten er foreløpig ikke kvantifisert.

IFRS 12 Opplysninger om interesser i andre foretak IFRS 12 gjelder for foretak som har interesser i datterselskaper, felleskontrollerte virksomheter, tilknyttede foretak, eller ikke-konsoliderte strukturerte enheter (structured entities). IFRS 12 erstatter opplysningskrav som tidligere fulgte av IAS 27 Konsernregnskap og separat finansregnskap, IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak, og IAS 31 Andeler i felleskontrollert virksomhet. I tillegg introduseres det en rekke nye opplysningskrav. Endringene har ikke betydning for konsernets finansielle stilling eller resultat. Innenfor EU/EØS området gjelder IFRS 12 med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere. Statkraft har valgt å benytte adgangen til å implementere standarden fra 1. januar 2013.

IFRS 13 Måling av virkelig verdi Standarden angir prinsipper og veiledning for måling av virkelig verdi for eiendeler og forpliktelser som andre standarder krever eller tillater målt til virkelig verdi. IFRS 13 gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013 eller senere. Implementeringseffekten av endringene i IFRS 13 vil være begrenset.

IAS 19 Ytelser til ansatte IASB har vedtatt en rekke endringer i IAS 19. Endringene er både av fundamental karakter, som at korridormetoden ikke lenger er tillatt og at forventet avkastning på pensjonsmidler endres konseptuelt, og av enklere karakter som rene klargjøringer og omformuleringer. Endringen i IAS 19 vil påvirke netto pensjonskostnad som følge av at forventet avkastning på pensjonsmidler skal beregnes med samme rente som er benyttet for diskontering av pensjonsforpliktelsen. Statkraft benytter ikke korridormetoden i dag og fra og med 2012 er forventet avkastning på midler den samme som diskonteringsrenten. Implementeringseffekten av endringene i IAS 19 vil derfor være begrenset. Endringene gjelder med virkning for regnskapsåret som starter 1. januar 2013.

IFRS 7 Finansielle instrumenter – opplysninger Endringene innebærer at foretak plikter å gi opplysninger om motregningsrettigheter og relaterte avtaler (for eksempel sikkerhetsstillelser). Opplysningene skal gi brukerne av regnskapet nyttig informasjon for å evaluere effekten av motregningsavtaler på konsernets finansielle stilling. De nye notene er påkrevd for alle innregnede finansielle instrumenter som er nettoppresentert i samsvar med IAS 32 Finansielle instrumenter – presentasjon. Opplysningskravene omfatter også innregnede finansielle instrumenter som er underlagt en «enforcable master netting arrangement» eller tilsvarende avtale, uavhengig av om de er nettoppresentert i samsvar med IAS 32. Endringene vil ikke påvirke konsernets finansielle stilling eller resultat. Endringene gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013.

IFRS 9 Finansielle instrumenter IFRS 9, slik den er publisert per i dag, reflekterer første fase av IASB's arbeid med å erstatte dagens IAS 39, og gjelder klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og forpliktelser slik disse er definert i IAS 39. Initialt skulle standarden tre i kraft for regnskapsår som startet 1. januar 2013 eller senere, men endringer i IFRS 9 vedtatt i desember 2011, utsatte ikrafttredelsestidspunktet fram til 1. januar 2015. Senere faser av dette prosjektet er relatert til regnskapsføring av sikringsforhold og nedskrivning av finansielle eiendeler. Konsernet vil evaluere potensielle effekter av IFRS 9 i samsvar med de øvrige fasene, så snart endelig standard, inkludert alle fasene er publisert.

Sammenligningstall Alle beløpsmessige størrelser i resultat, balansen, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrøm og noter er angitt med ett års sammenligningstall.

Note 1 fortsettelse

SAMMENDRAG AV DE VIKTIGSTE REGNSKAPSPRINSIPPENE

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene benyttet ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår. Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kost-prinsippet med følgende modifikasjoner: Verdiregulering av derivater, finansielle instrumenter holdt til handelsformål, finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Konsolideringsprinsipp Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede økonomiske stillingen for morselskapet Statkraft SF og datterselskaper der konsernet har bestemmende innflytelse ved direkte eller indirekte å eie majoriteten av stemmeberettiget kapital. Bestemmende innflytelse oppnås normalt gjennom å eie mer enn 50 % av stemmeberettiget kapital, men i noen tilfeller kan aksjonæravtaler medføre avvik fra dette. Selskapenes interne omsetning og mellomværende, samt gevinster og tap som er oppstått ved transaksjoner mellom selskapene, er eliminert. Datterselskaper konsolideres fra og med det tidspunkt konsernet oppnår kontroll og utelates fra konsolidering når kontroll opphører.

Oppkjøp Oppkjøpsmetoden anvendes ved virksomhetssammenslutninger. Vederlaget måles til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet som også er tidspunktet for måling av virkelig verdi av identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser som overtas ved transaksjonen. Transaksjonstidspunktet er når risiko og kontroll er overdratt og sammenfaller normalt med gjennomføringstidspunktet. Ikke-kontrollerende interesser vurderes enten til virkelig verdi eller til forholdsmessig andel av identifiserte netto eiendeler og gjeld. Vurderingen gjøres for hver transaksjon. En eventuell forskjell mellom kostpris på aksjer eller identifiserbare netto eiendeler og virkelig verdi på overtatte eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser føres som goodwill eller inntektsføres dersom kostpris er lavest. Det avsettes ikke for utsatt skatt på goodwill. Transaksjonskostnader resultatføres når de påløper.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter Eierandeler i selskaper hvor Statkraft har betydelig, men ikke bestemmende innflytelse, og eierandeler i selskaper med delt kontroll, er behandlet etter egenkapitalmetoden. Med betydelig innflytelse menes normalt at konsernet eier mellom 20 % og 50 % av stemmeberettiget kapital. Konsernets andel av selskapets resultat etter skatt, korrigert for mer-veddiavskrivninger og eventuelle avvik i regnskapsprinsipper, vises på egen linje i konsernets resultatoppstilling. I balansen er investeringen klassifisert som anleggsmiddel og står oppført til kostpris korrigert for akkumulerte resultatandeler, mottatte utbytter, valutajusteringer samt egenkapitalføringer i selskapet.

Prinsipper for å innregne kjøp av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er de samme som for kjøp av datterselskaper.

Deleide kraftverk Kraftverk med delt eierskap, det vil si verk Statkraft driver, men der andre er medeiere, og verk andre driver, men der Statkraft er medeier, er regnskapsført i henhold til IAS 31 etter bruttometoden.

Utleide kraftverk Kraftverk som er utleid til andre, føres brutto i regnskapet. Brutto leieinntekter inngår i andre driftsinntekter.

Inntekter

Inntektsføring ved salg av energiprodukter og tjenester skjer ved opp-tjening. Opptjeningstidspunktet er når hoveddelen av risiko og kontroll går over til kjøper.

Energiinntekter Energiinntekter inntektsføres ved levering. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i energikontrakter presenteres som salgsinntekter. Realiserte inntekter og tap fra handelsporteføljer presenteres netto som salgsinntekter. For fysiske og finansielle kontrakter som omfattes av IAS 39 presenteres urealiserte verdiendringer på samme regnskapslinje som opptjente og realiserte inntekter.

Nettinntekter Nettvirksomhet er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). NVE fastsetter hvert år en maksimal inntektsramme for den enkelte netteier. Inntektsrammer fastsettes dels ut fra historiske kostnader, og dels på bakgrunn av en norm. Normen skal sikre at selskapene driver effektivt. Mer-/mindreinntekt vil være forskjellen mellom faktisk inntekt og tillatt inntekt. Inntektsrammens størrelse justeres årlig for endringer i leveringskvaliteten (KILE). Inntekter innregnet i resultatregnskapet tilsvarer de faktiske tariffinntektene gjennom året. Forskjellen mellom inntektsrammen og faktiske tariffinntekter utgjør mer- eller mindreinntekt. Mer- eller mindreinntekt er ikke balanseført. Størrelsen på denne er opplyst om i note 35.

Utbytte Mottatt utbytte fra selskaper annet enn datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter inntektsføres idet utdeling av utbytte endelig vedtas i det utdelende selskap.

Salg av varige driftsmidler Ved salg av varige driftsmidler beregnes gevinst/tap ved salget ved å sammenholde salgssum med gjenværende innregnet verdi av det solgte driftsmiddelet. Beregnet gevinst/tap presenteres som del av henholdsvis andre driftsinntekter eller driftskostnader.

Offentlige tilskudd Offentlige tilskudd innregnes netto i resultat og balanse. Der tilskudd er knyttet til aktiviteter som innregnes i resultatregnskapet direkte, er tilskudd behandlet som en reduksjon av de kostnader som knytter seg til aktiviteten og som tilskuddet er ment å skulle dekke. Der tilskuddet er knyttet til prosjekter som innregnes i balansen, er tilskudd behandlet som en reduksjon av beløp innregnet i balansen.

Utenlandsk valuta Datterselskapene avlegger sine regnskaper i det enkelte selskapets funksjonelle valuta, normalt den lokale valuta i landet der selskapet driver sin virksomhet. Statkraft SF har norske kroner som sin funksjonelle valuta som også er den valuta konsernregnskapet er presentert i. Ved utarbeidelsen av konsernregnskapet omregnes utenlandske datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter til norske kroner etter dagskursmetoden. Det vil si at balanseposter er omregnet til kurs per 31. desember, og resultatregnskapet er omregnet ved bruk av månedlige gjennomsnittskurser gjennom året. Omregningseffekter føres mot utvidet resultat og innregnes først i resultatet ved salg av eierandeler i utenlandske selskaper.

Løpende transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet, mens balanseposter vurderes til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres under finansposter. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på gjeld som er sikringsinstrument av nettoinvestering i utenlandsk enhet, føres direkte mot utvidet resultat og innregnes først i resultatet ved salg av den utenlandske enheten.

Finansielle instrumenter

Generelt Finansielle instrumenter henføres ved første gangs innregning til en av klassene av finansielle instrumenter som er beskrevet i IAS 39. De ulike klassene som er aktuelle for Statkraft og behandlingen som følger for instrumenter innregnet i hver av klassene er beskrevet i det følgende.

Vurderingsprinsipper for ulike kategorier av finansielle instrumenter

1) Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi over resultat

Derivater er finansielle instrumenter som vurderes i kategorien virkelig verdi over resultat. Statkraft har to hovedgrupper av derivater, energiderivater og valuta- og rentederivater. Energiderivater består av både frittstående derivater, samt innebygde derivater som er skilt ut fra vertskontrakten og ført opp til virkelig verdi som om derivatet var en frittstående kontrakt. Finansielle kontrakter om kjøp og salg av energirelaterte produkter er klassifisert som derivater. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energirelaterte produkter som inngår i handelsporteføljer, eller som gjøres opp finansielt, betraktes som finansielle instrumenter. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energirelaterte produkter som er inngått i kraft av fullmakter knyttet til eget bruk eller for egen produksjon, faller normalt utenfor IAS 39 når kontraktene ikke videreselges eller inneholder skrevne opsjoner i form av volumfleksibilitet. Også andre finansielle instrumenter holdt for handelsformål er pliktig vurdert til virkelig verdi i balansen med verdiendringer over resultatet.

Note 1 fortsettelse

2) Lån og fordringer måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles lån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentets løpetid. Tap ved verdifall innregnes i resultatet.

3) Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg er eiendeler som ikke hører inn under noen av kategoriene ovenfor. Statkraft klassifiserer strategiske langsiktige aksjeposter til denne kategorien. Ved førstegangs innregning måles slike eiendeler til virkelig verdi inkludert direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles eiendelen til virkelig verdi med verdiendringer mot utvidet resultat. Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg hvor virkelig verdi er lavere enn regnskapsført verdi nedskrives over resultatregnskapet hvis verdifallet er vesentlig eller varig (25 % verdifall / 6-12 måneder). Ytterligere verdifall medfører umiddelbar nedskrivning. Nedskrivninger kan ikke reverseres over resultatregnskapet før eiendelen er realisert.

4) Finansielle forpliktelser måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi inkludert direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles finansielle forpliktelser til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentets løpetid.

Fastsettelsen av virkelig verdi på slike eiendeler er beskrevet mer detaljert i note 11.

Finansielle instrumenter som inngår i sikringsbokføring Finansielle instrumenter som inngår som sikringsinstrument eller sikringsobjekt i et regnskapsmessig sikringsforhold identifiseres basert på intensjonen ved anskaffelsen av det finansielle instrumentet. I en virkelig verdisikring vil verdiendringen møte motsvarende verdiendring på sikringsobjektet, mens man for kontantstrømsikringer og sikringer av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet vil føre verdiendringer mot utvidet resultat. Se ellers nærmere beskrivelse under omtale av regnskapsmessig sikring i note 12.

Presentasjon av derivater i resultat og balanse Derivater utenfor sikringsforhold er presentert på egne linjer i balansen under eiendeler og gjeld. Derivater med henholdsvis positive og negative virkelige verdier presenteres brutto i balansen. Derivater presenteres netto når det foreligger juridisk rett til motregning av kontraktene, og motregningsretten faktisk benyttes. Alle kraftkontrakter handlet over kraftbørsene er presentert netto i balansen. I resultatregnskapet vises endring i virkelig verdi av energiderivater på samme regnskapslinje som opptjente og realiserte salgsinntekter og påløpt og realisert energikjøp. Endring i virkelig verdi av valuta- og rentederivater presenteres sammen med realiserte finansinntekter og -kostnader.

Skatt

Generelt Konsernets kraftproduksjonsvirksomhet i Norge, er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernets skattekostnad omfatter i tillegg til ordinær resultatskatt også naturressurskatt og grunnrenteskatt.

Resultatskatt Resultatskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler, slik at anvendt skattesats er til enhver tid den vedtatte. Skattekostnaden knyttes til det regnskapsmessige resultatet og består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel blir balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelen kan benyttes. Skatt på poster ført mot utvidet resultat er også ført mot utvidet resultat, og skatt på poster knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt Naturressursskatt er en overskuddsuhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Betalbar resultatskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger betalbar resultatskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som forskuddsbetalt skatt.

Grunnrenteskatt Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig og utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft og for kraft på langsiktige fysiske kontrakter med en varighet på over syv år brukes faktisk kontraktspris. Inntekter fra grønne sertifikater inngår i brutto grunnrenteinntekt. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlaget. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente fastsatt av Finansdepartementet. Den aktuelle normrenten er for 2012 fastsatt til 1,5 %. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk beregnet fra og med inntektsåret 2007 kan samordnes med positiv grunnrenteinntekt for andre kraftverk. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk fra inntektsåret 2006 eller tidligere år kan kun fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare negativ grunnrenteinntekt og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort at skattefordel vil utnyttes innenfor en tidshorisont på ti år. Anvendt sats er 30 % nominell skattesats. Friinntekt behandles som en permanent forskjell i det året som den beregnes for, og påvirker således ikke beregningen av utsatt skatt knyttet til grunnrente.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel presenteres netto så langt de forventes å reversere i samme periode. Tilsvarende gjelder for utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til grunnrenteskatt. Utsatte skatteposisjoner knyttet til betalbar resultatskatt kan ikke utlignes mot utsatte skatteposisjoner knyttet til grunnrenteskatt.

Klassifisering som kortsiktig/langsiktig En post i balansen klassifiseres som kortsiktig når den forventes realisert innen 12 måneder etter balansedagen. Andre poster klassifiseres som langsiktig med de unntak som er nevnt nedenfor. Enkelte derivater som er sikringsinstrumenter i et sikringsforhold presenteres sammen med sikringsobjektet. Første års avdrag på langsiktig gjeld presenteres som kortsiktig gjeld.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler, herunder goodwill, balanseføres til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubegrenset levetid avskrives ikke men testes årlig for verdifall.

Utgifter til forskning og utvikling Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel.

Varige driftsmidler Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningene starter når eiendelene er ferdigstilt og kan tas i bruk. Anskaffelseskost for varige driftsmidler omfatter utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen slik at den er klar for bruk. Direkte henførbare lånekostnader tillegges anskaffelseskost. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som reparasjoner og vedlikehold, resultatføres løpende, mens øvrige utgifter som øker fremtidig produksjonskapasitet balanseføres. Ved tidsbegrensede konsesjoner avsettes det for fjeringsforpliktelser på gjeldssiden mot en tilsvarende økning i anleggets balanseførte verdi.

Påløpte kostnader til egne investeringsarbeider balanseføres som anlegg under utførelse. Anskaffelseskost omfatter direkte henførbare kostnader inkludert lånerenter.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over forventet brukstid. Restverdi hensyntas ved beregning av årlige avskrivninger. Periodisk vedlikehold blir balanseført med avskrivning over perioden frem til neste vedlikehold planlegges gjennomført. Avskrivningstiden vil tilpasses konsesjonsperioden. Estimert brukstid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes årlig.

Tomter herunder vannfallsrettigheter avskrives ikke, da verdiene anses som evigvarende under forutsetning av at det ikke foreligger hjemfallsrett.

Nedskrivninger Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at

Note 1 fortsettelse

framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall. Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes grunnlaget for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler unntatt goodwill.

Kontantstrømgenererende enhet En kontantstrømgenererende enhet (KGE) er det laveste nivået uavhengige kontantstrømmer kan måles på. Det øverste nivået på en KGE er et rapportert driftssegment. KGE i Statkraft er definert som følger:

Vannkraftverk: Kraftverk som ligger i samme vassdrag og som styres samlet for å optimalisere kraftproduksjonen.

Vindkraftverk: Vindmøller i en vindmøllepark som er tilknyttet en felles transformatorstasjon.

Gasskraftverk: Normalt utgjør et gasskraftverk en KGE med mindre to eller flere verk styres og optimaliseres sammen slik at inntektene ikke er uavhengig av hverandre.

Fjernvarmeanlegg: Det enkelte anlegg sammen med tilhørende infrastruktur inklusiv overføringslinjer.

Biomassekraftverk: Det enkelte anlegg.

Ved nedskrivningstest av goodwill benyttes segment som laveste KGE.

Leieavtaler Leieavtaler regnskapsføres som finansiell leasing når det vesentlige av risiko og avkastning på eiendelen er overført til Statkraft. Operasjonelle leieavtaler resultatføres løpende.

Beholdninger

1) Grønne sertifikater og CO₂ sertifikater Grønne sertifikater tildelt ved egen produksjon er målt til kostpris og klassifisert som immaterielle eiendeler. Tilsvarende gjelder for CO₂ sertifikater.

Grønne sertifikater og CO₂ sertifikater anskaffet for handelsformål er innregnet som beholdninger. Beholdninger av grønne sertifikater og CO₂ sertifikater holdt for handelsformål måles til netto realiserbar verdi. Netto realiserbar verdi måles som salgsverdi fratrukket forventede salgsgifter.

2) Andre beholdninger måles til det laveste av kostpris og netto realiserbar verdi.

Kostpris tilordnes beholdninger spesifikt der dette er mulig. Ved ombyttbare varer tilordnes kostpris ved bruk av veid gjennomsnitt eller FIFO-metoden (først inn, først ut).

Bankinnskudd, kontanter og lignende På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid på anskaffelsestidspunktet. På linjen ligger også bundne midler. Størrelsen på de bundne midlene er spesifisert i kontantstrømoppstillingen og i note 31. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (kontantsikkerhet) balanseføres.

Egenkapital Foreslått utbytte ved avleggelsen av regnskapet er klassifisert som egenkapital. Utbytte reklassifiseres til kortsiktig gjeld når det blir vedtatt av generalforsamlingen.

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser Det innregnes avsetning bare når det er en eksisterende plikt som er resultat av en tidligere hendelse og det er mer enn 50 % sannsynlighet for at en forpliktelse har oppstått. Ved lavere sannsynlighet opplyses det om forholdene i notene til regnskapet med mindre sannsynligheten for utbetaling er svært lav. Avsetninger innregnes med det beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende forpliktelsen på balansedagen.

Betingede eiendeler og betingede forpliktelser regnskapsføres ikke.

Konsesjonskraft, konsesjonsavgifter og erstatninger Det blir årlig levert konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser fastsatt av Stortinget. Levering av konsesjonskraft inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør, der Statkraft dekker forskjellen mellom spot- og konsesjonsprisen. Konsesjonskontrakter er ikke innregnet i regnskapet. Kapitalisert verdi av fremtidige konsesjonskraftforpliktelser er estimert og vist i note 32.

Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper og innbetales årlig til stat og kommuner. Kapitalisert verdi av fremtidige avgifter er estimert og vist i note 18.

Konsernet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn, telenett og lignende. Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger og dels løpende i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft. Nåverdien av forpliktelsene knyttet til årlige erstatninger og frikraft er klassifisert som avsetning for forpliktelser. Årlige betalinger føres som andre driftskostnader, mens engangsoppgjør regnskapsføres mot forpliktelsen.

Pensjoner

Ytelsesplaner En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Kravet til full pensjonsopptjening er mellom 30 og 40 år. Ansatte som ikke har full opptjening får sin pensjon redusert forholdsmessig. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene er redusert for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Nåverdien av fremtidige ytelser i pensjonsordningene oppgjort på balansedagen beregnes ved bruk av påløpte ytelsers metode.

Positive og negative estimatavik som skyldes endringer i aktuariesige forutsetninger eller grunnlagsdata føres løpende direkte mot utvidet resultat.

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger og ikke fondsbaserte ordninger som dekkes over drift er klassifisert som langsiktig gjeld.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene.

Innskuddsplaner En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en forvalter uten ytterligere forpliktelser for Statkraft etter at innskuddet er betalt. Innskuddene kostnadsføres som lønnskostnad.

SEGMENTER

Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med hvordan konserndelen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. De operative segmentene identifiseres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og er beslutningsgrunnlag for ressursallokering og måloppnåelse.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i konsernets resultat før skatt for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra årets virksomhet. Kontantstrømsoppstillingen er inndelt i netto likviditetsendring fra virksomheten, investeringer og finansiering. Utbytte betalt til eier og til ikke-kontrollerende interesser er presentert under finansieringsaktiviteter. Innbetaling og utbetaling av renter, samt utbytte fra tilknyttede selskaper presenteres som tilført likviditet fra årets virksomhet.

Note 2 Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger

SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse utøvd skjønn som påvirker poster i resultat, balanse og noter. Skjønnsmessige vurderinger som har vesentlig betydning for konsernregnskapet er følgende:

Ikke-finansielle energikontrakter I henhold til IAS 39 skal ikke-finansielle energikontrakter som faller innenfor begrepet «netto finansielt oppgjør» behandles som finansielle instrumenter. Dette vil typisk gjelde kontrakter om fysisk kjøp og salg av kraft og gass. Ledelsen har vurdert hvilke kontrakter som omfattes av definisjonen av finansielt instrument og hvilke kontrakter som ikke omfattes som følge av «eget bruk»-unntaket.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Ledelsen i Statkraft har anvendt estimater og forutsetninger som påvirker postene i resultat, balanse og noter. Framtidige hendelser og endringer i rammebetingelser kan medføre at estimater og forutsetninger må endres. Estimater og forutsetninger som har vesentlige effekt for regnskapet er oppsummert nedenfor.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid. Forventet brukstid estimeres på bakgrunn av erfaring, historikk og skjønnsmessige vurderinger og justeres dersom det oppstår endringer i forventningene. Det tas hensyn til restverdi ved fastsettelse av avskrivningene og vurdering av restverdi er også gjenstand for estimater. Estimater på fjerningsforpliktelser, som inngår som en del av anleggets balanseførte verdi, er gjenstand for løpende vurderinger.

Nedskrivninger Det er betydelige investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte

virksomheter. Disse anleggsmidlene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulige verdifall. Slike indikatorer kan være endringer i fremtidige prisforventninger, produksjonsvolum, regulatoriske forhold, modenhet i infrastruktur og prosjektrisiko. Goodwill testes årlig for nedskrivning. Ved beregning av gjenvinnbart beløp må det gjøres en rekke estimater vedrørende fremtidige kontantstrømmer der prisbaner, produksjonsvolum og avkastningskrav er de viktigste faktorene. Se note 24 for mer informasjon.

Utsatt skattefordel Balanseføring av utsatt skattefordel innebærer bruk av skjønn, og foretas i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet. Konsernet balansefører også utsatt skattefordel knyttet til grunnrentebeskatningen. Utsatt skattefordel vedrørende grunnrenteinntekt til fremføring er balanseført med det beløp som forventes å komme til anvendelse innenfor en tidshorisont på ti år. Tidspunkt for når negativ grunnrenteinntekt kan komme til anvendelse estimeres på grunnlag av forventning om prisbaner og produksjonsvolum.

Pensjoner Beregning av pensjonsforpliktelse innebærer bruk av skjønn og estimater på en rekke parametre. Diskonteringsrenten er satt til 3,8 % for norske pensjonsordninger og er fastsatt med grunnlag i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Dette er en endring fra tidligere år hvor statsobligasjonsrenten har vært utgangspunktet for å fastsette diskonteringsrenten. Ledelsen i Statkraft mener at OMF-markedet representerer et dypt og likvid marked med relevante løpetider som kvalifiserer for referanserente i henhold til IAS 19.

Diskonteringsrenten basert på statsobligasjoner ville til sammenligning vært på 2,3 %. Økt diskonteringsrente har medført en beregnet lavere netto pensjonsforpliktelse på om lag 1600 millioner kroner. Det henvises til note 17 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn. I noten er det også vist hvor sensitive beregningene er i forhold til de viktigste forutsetningene.

Note 3 Segmentinformasjon

Statkraft avlegger segmentrapportering etter IFRS 8. Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. De operative segmentene identifiseres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og er beslutningsgrunnlag for ressursallokering og måloppnåelse.

For hvert av segmentene vises underliggende resultater. I underliggende resultater er urealiserte verdiendringer på energikontrakter, eksklusiv Trading og Origination, og vesentlige engangsposter holdt utenfor.

Segmentene er:

Nordisk vannkraft består av vannkraftanlegg i Norge, Sverige og Finland. Produksjonsaktivaene er i hovedsak regulerbare.

Kontinental energi og handel omfatter gasskraftverk i Tyskland og Norge, vannkraftverk i Tyskland og Storbritannia og biobaserte kraftverk i Tyskland. I tillegg inngår virksomheten fra Baltic Cable som er en undersjøisk kabel mellom Sverige og Tyskland.

Segmentet inkluderer også Trading og Origination (eksklusiv EEG 2012 og UK PPA), samt inntektoptimalisering og risikoavlastning knyttet til både den kontinentale og den nordiske produksjonsvirksomheten. På denne måten utnytter konsernet sin samlede markedskompetanse på best mulig måte. Fra og med 2012 tilbyr Statkraft markedsadgang til mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia (EEG 2012 og UK PPA). Innføringen av dette har medført betydelige økte brutto driftsinntekter og kostnader til energikjøp.

Internasjonal vannkraft har virksomhet i fremvoksende økonomier med antatt høy vekst og stort behov for energi. Statkrafts investeringer i vannkraft internasjonalt er en del av konsernets langsiktige strategi der konsernets kompetanse utnyttes for å sikre økt tilførsel av fornybar energi og lønnsom vekst.

Vindkraft omfatter virksomhet innenfor landbasert og havbasert vindkraft. Segmentet har landbaserte vindparker i drift i Norge, under utvikling og i drift i Sverige og Storbritannia. Segmentet har havbaserte vindparker i drift og under utvikling i Storbritannia.

Fjernvarme driver virksomhet i Norge og Sverige. Videre vekst vil primært finne sted i Norge hvor Statkraft er en av de to største leverandørene av fjernvarme.

Industrielt eierskap omfatter forvaltning og utvikling av norske eierposisjoner innenfor konsernets kjernevirksomhet.

Annen virksomhet omfatter småskala vannkraft, aksjeposten på 4,17 % i E.ON SE, innovasjon, interne finansielle utlån til andre segmenter gjennom Statkraft Treasury Centre og konsernfunksjoner.

Konsernposter omfatter justeringer av engangsposter, urealiserte effekter på energikontrakter eksklusiv Trading og Origination, eliminerings og ikke allokerte eiendeler.

Note 3 fortsettelse

Regnskapsspesifikasjon per segment

Segmenter	Statkraft SF Konsern	Nordisk vannkraft	Kontinental energi og handel	Inter- nasjonal vannkraft	Vindkraft	Fjernvarme	Industrielt eierskap	Annen virksomhet	Konsern- poster
2012									
Beløp i mill. kroner									
Driftsinntekter eksterne, underliggende	32 799	9 998	15 055	1 566	34	625	6 691	616	-1 786
Driftsinntekter interne, underliggende	-	3 221	-32	1	508	1	33	429	-4 161
Brutto driftsinntekter, underliggende	32 799	13 219	15 022	1 567	542	626	6 724	1 044	-5 947
Netto driftsinntekter, underliggende	18 103	12 479	1 915	1 054	216	384	3 010	1 017	-1 972
Driftsresultat, underliggende	5 669	8 274	245	92	-229	-2	1 061	-546	-3 225
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	-	-1 663	441	-113	-	-	1	7	1 328
Vesentlige engangsposter	-	-	-1 762	-78	-	-	-216	175	1 881
Driftsresultat	5 669	6 611	-1 076	-99	-229	-2	846	-364	-16
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	1 060	-	89	183	8	-1	781	-	-
Resultat før finans og skatt	6 729	6 610	-987	83	-221	-3	1 627	-364	-

Balanse 31.12.12

Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	18 142	-	485	6 536	1 658	-	9 463	-	-
Øvrige eiendeler	128 095	48 623	4 453	10 442	4 161	2 874	14 254	59 691	-16 404
Totale eiendeler	146 236	48 623	4 938	16 978	5 819	2 874	23 717	59 691	-16 404
Av- og nedskrivninger	-4 565	-1 136	-2 126	-301	-116	-145	-650	-91	-
Vedlikeholdsinvesteringer	1 066	460	127	90	7	-	381	1	-
Investering i økt kapasitet	6 098	1 048	1 005	1 687	1 209	369	538	242	-
Investering i eierandeler	3 523	-	-	2 433	1 085	6	-	-	-

2011

Driftsinntekter eksterne, underliggende	22 884	8 388	4 280	1 050	39	554	7 799	925	-153
Driftsinntekter interne, underliggende	-	4 286	-174	19	311	1	43	622	-5 108
Brutto driftsinntekter, underliggende	22 884	12 674	4 106	1 069	350	555	7 842	1 547	-5 261
Netto driftsinntekter, underliggende	17 748	12 045	1 230	799	329	357	3 198	1 517	-1 727
Driftsresultat, underliggende	6 733	8 002	-413	-4	-104	40	1 297	198	-2 283
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	-	-765	-260	-18	-	-	59	-167	1 152
Vesentlige engangsposter	-	-	-1 087	-74	-	-	-	126	1 035
Driftsresultat	6 733	7 236	-1 760	-96	-104	40	1 356	157	-96
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	904	-	-98	456	-389	4	933	-3	-
Resultat før finans og skatt	7 637	7 236	-1 858	361	-493	44	2 289	155	-97

Balanse 31.12.11

Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	16 257	-	533	6 024	650	1	9 050	-	-
Øvrige eiendeler	129 053	48 761	5 759	8 466	2 711	2 660	13 900	61 676	-14 880
Totale eiendeler	145 311	48 761	6 292	14 490	3 361	2 661	22 949	61 676	-14 880
Av- og nedskrivninger	-3 586	-1 117	-1 425	-295	-104	-106	-449	-90	-
Vedlikeholdsinvesteringer	1 157	469	303	69	1	8	248	60	-
Investering i økt kapasitet	5 217	1 397	1 446	959	491	401	348	175	-
Investering i eierandeler	1 923	-	585	1 051	187	97	2	-	-

Poster holdt utenfor underliggende driftsresultat

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Urealiserte verdiendringer energikontrakter, ekskl Trading og Origination	-1 328	-1 152
Vesentlige engangsposter	-1 881	-1 035
Gevinst ved salg av Sluppen Eiendom AS	-	126
Etteroppgjør salg av Trondheim Energi Nett AS	175	-
Avskrivninger vannkraftverk i Nepal pga hjemfall	-	-74
Nedskrivninger anleggsmidler og fordringer	-2 056	-1 087
Elimineringer og andre konsernposter	-17	-97
Totalt	-3 225	-2 283

Note 3 fortsettelse

Spesifikasjon per produkt

Det henvises til note 13.

Spesifikasjon per geografiske områder

Eksterne salgsinntekter fordeles basert på opprinnelseslandet til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Anleggsmidler består av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler unntatt utsatt skatt og fordeles basert på opprinnelseslandet til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Geografiske områder

Beløp i mill. kroner	Statkraft SF Konsern	Norge	Tyskland	Sverige	Storbritannia	Øvrige
2012						
Salgsinntekter eksterne	31 211	15 908	13 399	104	-	1 800
Anleggsmidler per 31.12	85 236	52 224	3 678	17 437	2 218	9 679
2011						
Salgsinntekter eksterne	21 209	17 125	2 999	93	240	752
Anleggsmidler per 31.12	82 610	50 911	4 288	17 472	1 539	8 400

Informasjon om viktige kunder

Ingen eksterne kunder står for 10 % eller mer av konsernets driftsinntekter.

Note 4 Hendelser etter balansedagen

Statkraft har den 4. februar 2013 mottatt vedtak fra Olje- og energidepartementet om konsesjonsfritak for overføring av de utleide verkene Sauda I-IV, Svelgen I-II og Tysso II fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS.

Statkraft har den 25. januar 2013 inngått en intensjonsavtale med BKK, Haugaland Kraft, Sunnhordland Kraftlag og Sognekraft om å gjennomføre endringer i eierskap i BKK og i kraftverk på Vestlandet.

Note 5 Virksomhetssammenslutninger

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER 2012

Fountain Intertrade Corporation 6. mars 2012 fikk Statkraft via SN Power og Agua Imara flertall i styret i selskapet Fountain Intertrade Corp. (FIC), Panama, i tråd med aksjonærvtalen mellom partene. SN Power via Agua Imara eide og eier 50,1 % av aksjene i selskapet. Med endringen av styresammensetningen oppnår dermed SN Power kontroll over selskapet i henhold til IFRS. FIC har som følge av dette blitt fraregnet som et tilknyttet selskap og konsolideres inn i konsernregnskapet som datterselskap fra oppkjøpstidspunktet 6. mars. Det ble ingen resultatteffekt ved fraregningen som tilknyttet selskap.

Catamount Energy Ltd. 15. november 2012 kjøpte Statkraft UK Ltd. de resterende 50 % av selskapet Catamount Energy Ltd for en

kjøpesum på 120 millioner kroner. Virkelig verdi av tidligere eierandel er estimert til 120 millioner kroner. Per 4. kvartal er det foretatt en foreløpig allokering av anskaffelseskost på 240 millioner kroner, som i hovedsak viser at merverdier over bokført egenkapital er allokert til varige driftsmidler med 342 millioner kroner og immaterielle eiendeler til -65 millioner kroner. Det er identifisert goodwill på 64 millioner kroner. Fraregning av tidligere innregnet eiendel, gir en gevinst på 115 millioner kroner under finansposter.

Andre oppkjøp I andre oppkjøp inngår kjøp av Muchinga Power Company Ltd. 20. september 2012 for en kjøpesum på 24 millioner kroner og kjøp av Hamneset Energisentral AS 2. mai 2012 for en kjøpesum på 4 millioner kroner.

Allokering av kostpris ved

virksomhetssammenslutninger 2012

	Fountain Intertrade Corp. ¹⁾	Catamount Energy, Ltd. ¹⁾	Andre oppkjøp ¹⁾	Total
Transaksjonstidspunkt	06.03.2012	15.11.2012		
Stemmerett/eierandel anskaffet gjennom oppkjøpet	0,00 %	50,00 %		
Total stemmerett/eierandel etter oppkjøp	50,10 %	100,00 %		
Måling av ikke-kontrollerende interesser	Forholdsmessig andel	Forholdsmessig andel	Forholdsmessig andel	

Vederlag

Beløp i mill. kroner				
Kontanter	-	120	28	148
Virkelig verdi av tidligere innregnet eierandel	121	120	-	241
Total anskaffelseskost	121	240	28	389
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler (se tabell under)	242	-36	1	207
Identifisering av merverdier, fordelt på:				
Immaterielle eiendeler	-	-65	-	-65
Varige driftsmidler	-	342	3	345
Brutto merverdier	-	277	3	280
Utsatt skatt på merverdier	-	-64	-	-64
Netto merverdier	-	213	3	216
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, eksklusiv goodwill	242	177	4	423
Herav:				
Majoritetens andel	121	177	4	302
Ikke-kontrollerende interesser	121	-	-	121
Total	242	177	4	423
Total anskaffelseskost	121	240	28	389
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, anskaffet av majoriteten gjennom transaksjonen	121	177	4	302
Goodwill ²⁾	-	63	24	87

¹⁾ Allokeringen knyttet til overtatt virksomhet er vedtatt å være foreløpig i påvente av at den endelige verdivurderingen av overtatte eiendeler og forpliktelser sluttføres.

²⁾ Innregning av goodwill ved oppkjøpet av Catamount Energy Ltd. er knyttet til oppføring av utsatt skatteforpliktelse til nominell verdi på innregnede merverdier.

Note 5 fortsettelse

Beløp i mill. kroner	Fountain Intertrade Corp.	Catamount Energy, Ltd.	Andre oppkjøp	Total
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler				
Immaterielle eiendeler	258	65	20	343
Varige driftsmidler	48	-	-	48
Øvrige finansielle anleggsmidler	5	-	-	5
Sum anleggsmidler	311	65	20	396
Bankinnskudd, kontanter og lignende	93	-	1	94
Fordringer	3	5	-	8
Sum omløpsmidler	96	5	1	102
Oppkjøpte eiendeler	407	70	21	498
Rentebærende langsiktig gjeld	122	102	-	224
Annen rentefri gjeld	13	4	20	37
Betalbar skatt	6	-	-	6
Derivater	24	-	-	24
Sum gjeld	165	106	20	291
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	242	-36	1	207
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler, inklusive økning i verdi knyttet til emisjon	242	-36	1	207
Total anskaffelseskost	121	240	28	389
Ikke kontantelementer av anskaffelseskost	121	120	-	241
Vederlag og kostnader i kontanter og kontantekvivalenter	-	120	28	148
Kontanter og kontantekvivalenter i ervervede selskaper	93	-	1	94
Netto kontantutbetalinger ved oppkjøpene	-93	120	27	54
Virkelig verdi av fordringer	3	5	-	8
Brutto nominell verdi av fordringer	3	5	-	8
Gevinst/tap ved avregning av tidligere innregnede eierandeler	-	115	-	115
Tilføring til brutto driftsinntekter siden oppkjøpstidspunktet	-	-	2	2
Tilføring til resultat etter skatt siden oppkjøpstidspunktet	-6	-	1	-5
Proforma tall 2012 for brutto driftsinntekter	-	-	4	4
Proforma tall 2012 for resultat etter skatt	-6	6	1	1

Note 5 fortsettelse

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER 2011

Baillie Windfarm Ltd. (BWFL) Frem til 25. mars 2011 eide Statkraft UK Ltd. (SUK) 33,9 % av BWFL. SUK hadde betydelig innflytelse og behandlet eierskapet som et tilknyttet selskap. Den 25. mars 2011 økte SUK sin eierandel til 80 %, og etablerte samtidig holdingselskapet Baillie Windfarm Holdings Ltd. (BWFHL), med en kjøpesum på 160 millioner kroner for aksjene. BWFL er et selskap som utvikler en vindpark i Skottland, eid av SUK og av landeiere på anleggsområdet. Vindparken er i utviklingsstadiet, og hadde på kjøpstidspunktet avtalt planleggingsaktiviteter, og kommet til enighet med landeierne på området. Statkraft skal bygge og operere anlegget med 21 turbiner og med ytelse på 52,5 MW.

Energias do Paranà Ltda. (Enerpar) SN Power konsernet kjøpte med virkning fra 25. mai 2011 alle aksjene i Enerpar, et selskap registrert i staten Paranà i Brasil. Selskapets virksomhet består av å forvalte kraftkjøpsavtaler på rundt 140 MW med løpetid frem til 2025, og på tidspunktet for overtagelse var det ingen ansatte i selskapet. Kjøpesum for virksomheten ble gjort opp med kontant betaling på

120 millioner brasilianske real (410 millioner kroner). Bokført verdi av selskapets eiendeler på oppkjøpstidspunktet ble vurdert å representere virkelig verdi, og det ble ikke identifisert goodwill ved kjøpet.

Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd. SN Powers underkonsern Agua Imara kjøpte med virkning fra 1. april 2011 51 % av aksjene i Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd. i sentrale Zambia. Selskapet har en installert kapasitet på 46,5 MW, fordelt på kraftstasjonene Mulungushi (28,5 MW) og Lunsemfwa (18 MW), samt en 50 % eierandel i Muchinga Power Company Ltd. hvor det er potensial for utbygging av inntil 120 MW. Kjøpesum for virksomheten er totalt 47 millioner US dollar (244 millioner kroner), hvorav 37 millioner US dollar er betalt kontant og 10 millioner US dollar er gjort opp gjennom en rettet emisjon. Det er identifisert merverdier knyttet til eksisterende anlegg og fallrettigheter i tillegg til goodwill.

Bio Varne AS 27. oktober 2011 kjøpte Statkraft AS 98 % av Bio Varne AS med en kjøpesum på 96 millioner kroner. Bio Varne AS eier også 85 % av aksjene i Stjørdal Fjernvarme AS. Kjøpet var strategisk viktig for Statkraft, da det gir Statkraft økt aktivitet i satsingsområdet innenfor Fjernvarme.

Allokering av kostpris ved virksomhetssammenslutninger 2011

	Energias do Paranà Ltda. 25.05.2011	Lunsemfwa Hydro Power Comp. Ltd. 01.04.2011	Baillie Windfarm Ltd. 25.03.2011	Bio Varne AS 27.10.2011	Total
Stemmerett/eierandel anskaffet gjennom oppkjøpet	100,00 %	51,00 %	46,00 %	98,00 %	
Total stemmerett/eierandel etter oppkjøp	100,00 %	51,00 %	80,00 %	98,00 %	
Måling av ikke-kontrollerende interesser	Forholdsmessig andel	Forholdsmessig andel	Forholdsmessig andel	Forholdsmessig andel	

Vederlag

Beløp i mill. kroner					
Kontanter	410	190	160	96	856
Rettet emisjon	-	54	-	-	54
Virkelig verdi av tidligere innregnet eierandel	-	-	118	-	118
Total anskaffelseskost	410	244	278	96	1 028
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler (se tabell under)	410	73	347	98	928
Identifisering av merverdier, fordelt på:					
Varige driftsmidler	-	533	-	-	533
Brutto merverdier	-	533	-	-	533
Utsatt skatt på merverdier	-	-186	-	-	-186
Netto merverdier	-	347	-	-	347
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, eksklusiv goodwill	410	420	347	98	1 275
Herav:					
Majoritetens andel	410	214	278	96	997
Ikke-kontrollerende interesser	-	206	69	2	277
Total	410	420	347	98	1 275
Total anskaffelseskost	410	244	278	96	1 028
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, anskaffet av majoriteten gjennom transaksjonen	410	214	278	96	997
Goodwill ¹⁾	-	30	-	-	30

¹⁾ Innregning av goodwill ved oppkjøpet av Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd. er knyttet til oppføring av utsatt skatteforpliktelse til nominell verdi på innregnede merverdier.

Note 5 fortsettelse

Beløp i mill. kroner	Energias do Paraná Ltda.	Lunzemia Hydro Power Comp. Ltd.	Baillie Windfarm Ltd.	Bio Varme AS	Total
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler					
Immaterielle eiendeler	-	-	89	-	89
Utsatt skattefordel	61	-	-	8	69
Varige driftsmidler	-	67	351	188	606
Derivater	787	-	-	-	787
Øvrige finansielle anleggsmidler	-	-	-	1	1
Sum anleggsmidler	848	67	440	197	1 552
Bankinnskudd, kontanter og lignende	9	47	-	34	90
Fordringer	33	17	1	9	60
Beholdninger	-	-	-	1	1
Sum omløpsmidler	42	64	1	44	151
Oppkjøpte eiendeler	890	131	441	241	1 703
Rentebærende langsiktig gjeld	-	64	-	98	162
Rentebærende kortsiktig gjeld	-	-	4	41	45
Utsatt skatt	267	21	89	-	377
Annen rentefri gjeld	33	19	1	-	53
Betalbar skatt	1	8	-	-	9
Derivater	179	-	-	-	179
Ikke-kontrollerende interesser	-	-	-	5	5
Sum gjeld	480	112	94	144	830
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	410	19	347	98	874
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler, inklusive økning i verdi knyttet til emisjon	410	73	347	98	928
Total anskaffelseskost	410	244	278	96	1 028
Ikke kontantelementer av anskaffelseskost	-	-54	-118	-	-172
Vederlag og kostnader i kontanter og kontantekvivalenter	410	190	160	96	856
Kontanter og kontantekvivalenter i ervervede selskaper	-9	-47	-	-34	-90
Netto kontantutbetalinger ved oppkjøpene	401	143	160	62	766
Virkelig verdi av fordringer	33	17	1	9	60
Brutto nominell verdi av fordringer	33	17	1	9	60
Gevinst/tap ved avregning av tidligere innregnede eierandeler	-	-	113	-	113
Tilføring til brutto driftsinntekter siden oppkjøpstidspunktet	221	58	-	13	292
Tilføring til resultat etter skatt siden oppkjøpstidspunktet	-9	24	4	-5	14
Proforma tall 2011 for brutto driftsinntekter	379	76	-	51	506
Proforma tall 2011 for resultat etter skatt	-9	30	5	-8	18

Note 6 Styring av kapitalstruktur

Hovedmålsettingene ved konsernets styring av kapitalstruktur er å ha en fornuftig balanse mellom soliditet og ekspansjonskraft, samt å opprettholde en sterk kredittrating.

Virkemidler ved styring av kapitalstruktur på lang sikt er i hovedsak opptak og nedbetaling av langsiktig gjeld, samt inn- og utbetalinger av innskutt kapital fra/til eier. Konsernet søker å hente fremmedkapital fra ulike lånemarkeder. Konsernet er ikke pålagt eksterne krav med hensyn til styring av kapitalstruktur annet enn det som følger av markedets forventninger og eiers krav om utbytte.

Det har ikke skjedd endringer i målsettinger og retningslinjer innenfor styring av kapitalstruktur i konsernet gjennom 2012.

Det viktigste måltallet for konsernets styring av kapitalstruktur er langsiktig kredittrating. Statkraft har en langsiktig kredittrating på A- (stable outlook) fra Standard & Poor's og Baa1 (stable outlook) fra Moody's. Statkrafts mål er å opprettholde dagens rating, og minimum BBB+/Baa1.

Oversikt over kapital som inngår i styring av kapitalstruktur

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
Rentebærende langsiktig gjeld	33	33 177	31 443
Rentebærende kortsiktig gjeld	33	7 086	5 039
Bankinnskudd og kortsiktige finansielle plasseringer	29, 31	-5 614	-8 938
Netto gjeld		34 649	27 544

Note 7 Markedsrisiko i konsernet

GENERELT OM RISIKO OG RISIKOSTYRING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Statkraft driver virksomhet som innebærer risiko på mange områder, og har en helhetlig tilnærming til konsernets markedsrisikoer. Formålet med risikostyring er å ta riktig risiko ut fra konsernets risikovilje og -evne, kompetanse, soliditet og utviklingsplaner. Risikostyringen skal identifisere trusler og muligheter for konsernet, og styre risiko mot et akseptabelt nivå slik at det gis rimelig sikkerhet for at konsernets målsettinger oppnås.

Markedsrisiko er risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller framtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. I Statkraft vil markedsrisikoen i hovedsak være knyttet til kraftpriserisiko, CO₂-priser, gasspriserisiko, renterisiko og valutarisiko. I det følgende vil det redegjøres nærmere for ulike typer av markedsrisiko og hvordan disse styres.

BESKRIVELSE AV RISIKOSTYRINGEN INNEN ENERGIHANDEL

Risikostyringen innen energihandel i Statkraft fokuserer på hele porteføljer av kontrakter og ikke spesifikt på kontrakter i henhold til IAS 39. Det er for alle porteføljer etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvar for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til organisatorisk uavhengige enheter. Rammene for handel med både finansielle og fysiske kontrakter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig.

Beskrivelse av energiporteføljene i Statkraft følger under.

Nordisk vannkraft Den nordiske porteføljeforvaltningen har til hensikt å ivareta vannkraftproduksjon i Norden og risiko i tilknytning til dette. Nordisk vannkraft er utsatt for både pris- og mengderisiko, fordi både framtidig pris og tilsig er ukjent. Fullmakter til å inngå langsiktige kjøps- og salgsvtaler er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjon. Målsettingen til porteføljeforvaltningen er å optimere porteføljens inntekter og å redusere risikoen for porteføljens som helhet. Risikoen kvantifiseres ved å foreta simuleringer av ulike scenarier for relevante risikofaktorer.

Nettoeksponeringen i denne porteføljen består av de til enhver tid oppdaterte produksjonsprognoser, fysiske kjøps- og salgskontrakter, samt kontrakter over kraftbørser og bilaterale finansielle kontrakter. De finansielle kontraktene er både kontrakter handlet over kraftbørser og bilaterale kontrakter. I all hovedsak har de løpetider som ligger innenfor fem år, men enkelte bilaterale finansielle kontrakter har løpetid frem til 2020. Enkelte av de i utgangspunktet evigvarende konsesjonskraftavtalene er reforhandlet til finansielt oppgjør for kortere tidsperioder.

De fysiske salgforpliktelsene består av langsiktige salgskontrakter, konsesjonskraftkontrakter samt diverse frikraft og erstatningskraftavtaler. Industrikraftkontraktene til myndighetsbestemte priser utløp i juli 2011. De langsiktige avtalene har ulik varighet, men den lengste gjelder til 2030. Konsesjonskraftkontraktene er evigvarende. For enkelte av de fysiske salgforpliktelsene er prisen indeksert opp mot annen markedsrisiko som metaller og valuta.

Finansielle kontrakter og innebygde derivater i fysiske kontrakter vurderes til virkelig verdi, øvrige kontrakter kvalifiserer ikke for balanseføring og resultatføres som del av normalt kjøp og salg.

Kontinentale eiendeler Porteføljen har til hensikt å ivareta kraftproduksjon på kontinentet samt gasskraftverket på Kårstø og risiko i tilknytning til dette.

Markedsrisikoen i porteføljen er relatert til fremtidige markedspriser for kraft, CO₂, gass, kull og oljeprodukter. Fullmakter er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjonskapasitet. Målsettingen til porteføljeforvaltningen er å optimere porteføljens inntekter og å redusere risikoen for porteføljen. Risikoen kvantifiseres ved å foreta simuleringer av ulike scenarier for relevante risikofaktorer.

Eiendelene i porteføljen er Baltic Cable AB, gasskraftverkene, finansielle og fysiske energikontrakter, sourcingskontrakter og kontinentale eiendeler forøvrig. Statkraft foretar handler i henhold til gjeldende fullmakter gjennom å låse inn inntjeningen når kraftprisene relativt til gassprisene og CO₂-kostnadene vurderes å være attraktive. I tillegg foretas det også finansielle krafthandler for å optimere inntekter på Baltic Cable.

Note 7 fortsettelse

Kontraktporteføljen består av finansielle og fysiske kontrakter relatert til eiendelene. Alle finansielle kontrakter samt flere fysiske kontrakter vurderes til virkelig verdi.

Konsernet har eierandeler i gasskraftverk, og har i den forbindelse inngått leveringskontrakter for naturgass. Kjøpsprisen i disse kontraktene indekseres mot gass og oljeprodukter. Avtalene har ulik varighet. Gassavtalene vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.

De finansielle kontraktene i porteføljen er forwardkontrakter for kraft, CO₂, oljeprodukter, gass og kull. Prisutviklingen i spotmarkedet for kraft, gass, de underliggende råvarer som inngår i indekseringen av gasskontraktene samt CO₂ påvirker gasskraftverkens inntjening.

Trading og Origination Statkraft har ulike porteføljer for Trading og Origination som forvaltes uavhengig av konsernets forventede kraftproduksjon. Det er etablert team i Oslo, Trondheim, Stockholm, London, Amsterdam og Düsseldorf. Porteføljene agerer i markedet med tanke på gevinster på endringer i markedsverdier for energi- og energirelaterte produkter samt gevinster på ikke-standard kontrakter.

Statkraft har allokert risikokapital for Trading og Origination virksomheten. Det er etablert klare retningslinjer for hvilke produkter det kan handles med. Fullmaktene for Trading og Origination aktivitetene følges ved fastsatte grenser for Value-at-Risk og Profit-at-Risk. Begge metodene beregner det maksimale tap en portefølje vil kunne bli påført med en gitt sannsynlighet over en gitt periode. Kredittrisiko og operasjonell risiko er også kvantifisert mot den allokerte risikokapitalen.

Alle kontrakter i Trading og Origination med unntak av kraftkjøpskontrakter inngått med mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.

Tradingaktivitetene innebærer kjøp og salg av standardiserte og likvide produkter. Det handles med CO₂- og kraftprodukter i tillegg til grønne sertifikater, gass og oljeprodukter. Kontraktene i tradingporteføljene har løpetider fra 0–5 år.

Originationaktivitetene inkluderer kjøp og salg både av standard og strukturerte produkter. Strukturerte produkter kan være kraftkontrakter med en spesiell timeprofil, langsiktige kontrakter eller kraftkontrakter i forskjellige valutaer. Handler med transportkapasitet over grenser og virtuelle kraftverkskontrakter er også inkludert i aktivitetene. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter på systempris, områdepriser og valuta til å redusere risikoen som handel med strukturerte produkter og kontrakter medfører. Majoriteten av kontraktene i porteføljen har løpetider opptil fem år, men enkelte kontrakter har løpetid til og med 2028.

Andre industrikontrakter I andre industrikontakter inngår i sin helhet energikontrakter i SN Power. Eksponering knyttet til energikontraktene er i all hovedsak knyttet til forventet fremtidig prisutvikling i det brasilianske markedet. Utarbeidelse av prisbaner skjer i samarbeid mellom markedsavdelingen i Norge, lokale analytikere og eksterne rådgivere.

VALUTA- OG RENTERISIKO

Innenfor finansaktivitetene i konsernet eksponeres Statkraft for to hovedtyper av markedsrisiko; valutarisiko og renterisiko. Statkraft benytter valuta- og rentederivater som ledd i risikostyringen.

Rentebytteavtaler, valuta- og rentebytteavtaler og valutaterminkontrakter brukes for å oppnå ønsket valuta og rentestruktur på selskapets låneportefølje. Valutaterminkontrakter anvendes også for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta.

I det følgende beskrives hvordan Statkraft håndterer hver av disse risikoene.

Valutarisiko Statkraft har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til kraftsalgsinntekter, investeringer, utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper i utenlandsk valuta. Balanserisiko knytter seg til eierandeler i utenlandske datterselskaper i Belgia, Storbritannia, Sverige, Tyrkia og Tyskland, samt i SN Power som har funksjonell valuta i US Dollar. Det er også balanserisiko i eierandeler ved enkelte tilknyttede selskaper.

Oppgjørsvalutaen for Statkrafts kraftbørs er euro, og alle kontrakter som inngås over kraftbørs nomineres i euro og har således en eksponering mot euro. Det oppstår tilsvarende valutaeksponering ved krafthandel på andre børser med annen valuta enn euro. Statkraft sikrer valutaeksponeringen knyttet til kontantstrømmer fra kraftsalg av fysiske kontrakter og finansiell handel på kraftbørs, investeringer, utbytter og andre valutaeksponeringer i henhold til selskapets finansstrategi. Økonomisk sikring oppnås ved å benytte finansielle derivater og lån i valuta som sikringsinstrumenter. Det er få av sikringsrelasjonene som oppfyller kravene til regnskapsmessig sikring i henhold til IAS 39.

Renterisiko Det vesentligste av Statkrafts renterisikoeksponering er knyttet til låneporteføljen. Det er etablert rammer for rentestyring med utgangspunkt i en fordeling mellom flytende og fast rente. Målet er at låneporteføljen i hovedsak skal være renteeksponert mot flytende rente, men det kan inngås eksponering mot faste renter for inntil 50 % av innlånsporteføljen. Den delen av porteføljen som har fast rente, skal som hovedregel være bundet for mer enn fem år. Strategi for styring av renterisiko er fastsatt med utgangspunkt i et formål om mest mulig kostnadseffektiv finansiering, men samtidig med et ønske om en viss stabilitet og forutsigbarhet i finanskostnadene. Det er etablert rammer for maksimal eksponering også mot renter i andre valutaer enn norske kroner. Løpende vurderinger av hvilke posisjoner som skal inntas skjer per valuta, gitt de markedsforhold man ser for valutaen og den helhetlige eksponering man har i valutaen.

Etterlevelse av rammen for valuta- og renterisiko følges opp løpende av den uavhengige middle office-funksjonen. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken renteeksponering som eksisterer per valuta i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien.

Note 8 Analyse av markedsrisiko

Statkraft følger opp markedsrisiko innenfor energidisponeringen, porteføljer for Trading og Origination, valuta- og renteposisjoner, nettinntekter og sluttbrukervirksomhet og fjernvarme.

Konsernet kvantifiserer risiko som avvik fra forventet resultat etter skatt med et gitt konfidensnivå. Markedsrisiko inngår i disse beregningene, og beregningene benyttes både i oppfølgingen av virksomhetsområdene/porteføljene og på konsernnivå som del av rapporteringen til konsernledelsen og styret. Risikomålet for markedsrisiko skal med 95 % sannsynlighet dekke alle potensielle tap (avvik fra forventning) knyttet til markedsrisiko på balansedagens posisjoner i løpet av ett år. Statistiske metoder er lagt til grunn for beregningene av usikkerheten i de underliggende instrumentene/prisene og sammenhengen mellom disse.

Tidshorizonten for beregningene er ett år. For kontrakter med eksponering utover ett år, er det bare usikkerheten i dette året som gjenspeiles i beregningene. Eksponeringen kan være faktisk eksponering eller

en forventet maksimal utnyttelse av rammer. Modellen tar videre hensyn til samvariasjon, både innen de enkelte områdene og mellom områdene.

Total markedsrisiko er beregnet til 1209 millioner kroner pr 31. desember 2012. Sammenlignet med året før er energidisponeringen motvirket av høyere diversifiseringseffekt. Økningen stammer hovedsaklig fra markedsrisiko i energidisponering, og denne varierer betydelig over tid som følge av usikkerhet og nivå på energipriser og produksjonsvolumer.

Diversifiseringseffekten fremkommer som forskjellen mellom sum markedsrisiko innen de spesifiserte områdene og total markedsrisiko der man tar hensyn til samvariasjonen mellom for eksempel kraftpriser, renter og valutakurser.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Markedsrisiko i energidisponeringen (volumrisiko, prisrisiko spot og sikring)	1 599	1 167
Markedsrisiko i porteføljer for Trading og Origination (eksl. EEG 2012 og UK PPA)	257	271
Markedsrisiko innen valuta- og renteposisjoner	69	197
Markedsrisiko i nettinntekter	30	36
Markedsrisiko i sluttbrukervirksomhet og fjernvarme	50	50
Sum markedsrisiko før diversifiseringseffekter	2 005	1 721
Diversifiseringseffekter	-797	-511
Total markedsrisiko	1 209	1 210
Diversifiseringseffekt i prosent	40 %	30 %

Spesifikasjon av valutafordeling for lån ¹⁾

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lån i norske kroner	16 671	15 204
Lån i svenske kroner	2 583	2 624
Lån i euro	15 413	14 756
Lån amerikanske dollar	2 478	2 118
Lån i øvrig valuta	9	9
Sum	37 154	34 711

¹⁾ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikater og valutaeffekten av rente- og valutabytteavtaler.

Spesifikasjon av renter per valuta ¹⁾

	2012	2011
Nominell gjennomsnittlig rente, norske kroner	4,50 %	4,60 %
Nominell gjennomsnittlig rente, svenske kroner	2,50 %	2,90 %
Nominell gjennomsnittlig rente, euro	3,60 %	3,90 %
Nominell gjennomsnittlig rente, amerikanske dollar	3,90 %	3,60 %

¹⁾ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikater og valutaeffekten av rente- og valutabytteavtaler.

Rentebinding låneportefølje ¹⁾

Beløp i mill. kroner	Fremtidige rentereguleringer				Sum
	2013	1-3 år	3-5 år	5 år og senere	
Lån i norske kroner	9 448	388	2 624	4 211	16 671
Lån i svenske kroner	2 574	-	-	8	2 583
Lån i euro	10 287	21	381	4 724	15 413
Lån i amerikanske dollar	1 490	-	-	988	2 478
Lån i øvrig valuta	-	-	-	9	9
Sum	23 800	409	3 005	9 940	37 154

¹⁾ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikater og valutaeffekten av rente- og valutabytteavtaler.

Fordelingen mellom år hensyntar rentereguleringen i rentebytteavtaler og rente- og valutabytteavtaler.

Kortsiktige finansielle plasseringer – obligasjoner per debitorkategori

Beløp i mill. kroner	2012	2011	Mod. durasjon	2012 Gj.snittrente (%)
Forretnings- og sparebanker	108	103	2,18	2,90 %
Industri	30	30	2,43	3,05 %
Offentlig sektor	97	90	3,10	2,81 %
Sum	235	223		

Note 9 Kredittrisiko og likviditetsrisiko

Statkrafts finansielle instrumenter er eksponert for kredittrisiko og likviditetsrisiko.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den annen part et finansielt tap ved og ikke innfri sin forpliktelse. Statkraft påtar seg motpartsrisiko ved krafthandel og fysisk salg ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle instrumenter.

For finansielle kraftkontrakter som gjøres opp mot kraftbørs, forutsettes ingen motpartsrisiko. For alle andre inngåtte kraftkontrakter fastsettes rammene mot den enkelte motpart med utgangspunkt i en intern kredittvurdering. Motpartene blir her gruppert i ulike klasser. Den interne kredittvurderingen er basert på finansielle nøkkeltall. Bilaterale kontrakter er underlagt rammer for hver motpart både med hensyn til volum, beløp og varighet.

For å redusere kredittrisikoen benyttes i noen tilfeller bankgarantier eller morselskapsgarantier ved inngåelsen av en avtale. Banken som utsteder garantien må være en internasjonalt ratet forretningsbank. Ved morselskapsgarantier kategoriseres morselskapet på ordinær måte i den interne kredittvurderingen. Datterselskap kategoriseres ikke høyere enn morselskap. Ved bankgarantier og morselskapsgarantier vil motparten klassifiseres i samme klasse som garantiutsteder.

Statkraft har nettingavtaler med flere av sine motparter innenfor energihandelen. Ved mislighold av forpliktelsen gir nettingavtalene en rett til sluttoppgjør hvor alle fremtidige kontraktsposisjoner motregnes og gjøres opp.

Plassering av overskuddslikviditet er i hovedsak fordelt på institusjoner med A-rating eller bedre. For finansielle instrumenter beregnes et tapsrisiko ved manglende oppfyllelse av kontrakten fra motpartens side. For en betydelig andel av Statkrafts finansielle derivater er det

inngått avtale om ukentlig kontantoppgjør av markedsverdien med sine motparter (kontantsikkerhet), slik at motpartseksponeringen knyttet til disse avtalene er sterkt redusert.

Statkraft har gode oppfølgingsrutiner som bidrar til at utestående fordringer innbetales i henhold til avtale. Aldersfordelte kundelister følges opp kontinuerlig. Hvis en kontraktsmotpart får betalingsproblemer følges særskilte prosedyrer.

Rammene for eksponering mot enkeltmotparter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. I tillegg kvantifiseres motpartsrisikoen ved å kombinere eksponeringen med sannsynligheten for mislighold for de enkelte motpartene. Den samlede motpartsrisikoen beregnes og rapporteres for alle relevante enheter, i tillegg til at den konsolideres på konsernnivå og inngår i konsernriskostyringen.

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses for å være begrenset. Historisk har det vært lave tap på fordringer.

Statkrafts brutto eksponering for kredittrisiko tilsvarer innregnede verdier av finansielle eiendeler. Statkraft har stilt morselskapsgarantier for datterselskap og tilknyttede selskap (note 36). Maksimal eksponering for kredittrisiko overstiger ikke allerede innregnede verdier av finansielle eiendeler. Brutto eksponering for kredittrisiko i finansielle eiendeler er til dels redusert gjennom sikkerheter. I den grad det er stilt relevante sikkerheter av vesentlig betydning er dette gjengitt nedenfor.

For finansielle derivater er kredittrisiko for de fleste motparter og derivater avhjulpet gjennom sikkerheter i form av kontantsikkerhet. Kontantsikkerhet gjøres opp ukentlig og er ikke nødvendigvis sammenfallende med 31. desember. Det vil derfor kunne være utestående kredittrisiko ved årsslutt.

Det er vedtatt rammer for eksponering mot enkeltmotparter som benyttes ved kortsiktige plasseringer.

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
Brutto eksponering kredittrisiko:			
Øvrige finansielle anleggsmidler	26	8 873	11 046
Derivater	30	9 700	9 538
Fordringer	28	13 285	12 158
Kortsiktige finansielle plasseringer	29	457	455
Bankinnskudd, kontanter og lignende	31	5 157	8 483
Sum		37 472	41 680
Eksponering avdempet av sikkerheter (garantier, kontantsikkerhet mv):			
Derivater	33	-2 957	-1 330
Netto eksponering kredittrisiko		34 515	40 305

Note 9 fortsettelse

LIKVIDITETSRISIKO

Statkraft påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke stemmer overens med den kontantstrømmen som eien-delene genererer. I tillegg har Statkraft likviditetsrisiko ved løpende kontantutlegg ved sikkerhetsstillelse knyttet til både finansielle kontrakter i terminmarkedet på kraftbørsene og krav i form av kontant-sikkerhet knyttet til finansielle derivater. Statkraft har gode lånemuligheter i det norske og internasjonale obligasjons- og bankmarkedet. Trekkfasiliteter er etablert for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering.

Det er etablert en garantiramme for å kunne møte betydelige svingninger i sikkerhetskrav overfor kraftbørser knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet. Et eget måltall for kortsiktig likviditetsevne inngår i konsernets målekort og angir Statkrafts evne til å dekke sine fremtidige forpliktelser. Måltallet skal ligge mellom 1,5 og 4,0. Likviditets-

evnen er i denne sammenheng definert som summen av likviditetsbeholdning, kommiterte trekkrettigheter, kassekreditt og prognostiserte innbetalinger de neste seks månedene dividert med prognostiserte utbetalinger de neste seks månedene.

Det utarbeides likviditetsprognoser som et viktig ledd i den daglige likviditetsstyringen og for planlegging av fremtidige finansieringsbehov. Likviditetsreserven er et verktøy for risikostyring og fungerer som en buffer i forhold til likviditetsprognosen. Likviditetsreserven består av selskapets likviditetsbeholdning, kommiterte trekkrettigheter og kassekreditt. Likviditetsbeholdningen skal dekke normale svingninger i selskapets kontantstrøm. Kommiterte trekkrettigheter er en buffer for Statkraft mot uforutsette hendelser med betydelige likviditetsmessige konsekvenser. Et eget måltall for kortsiktig likviditetskapasitet, som reflekterer Statkrafts evne til å dekke sine fremtidige forpliktelser, er inkludert i konsernets balanserte målstyring.

Forfallsplan eksterne langsiktige forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2013	2014	2015	2016	2017	Etter 2017
Avdrag på obligasjonslån i det norske markedet	-	-	-	-	-	400
Avdrag på eksterne lån i døtre og andre lån	3 313	4 238	6 264	4 518	5 034	12 724
Rentebetalinger	1 549	1 468	1 232	1 042	827	2 015
Sum	4 862	5 706	7 496	5 560	5 861	15 139

Fordeling av udiskontert verdi på tidsperioder

Konsernet har en stor beholdning av finansielle instrumenter, vist som derivater i balansen. For derivater med negativ markedsverdi der kontraktsmessige forfall er avgjørende for forståelsen av tidspunktet for kontantstrømmene, er de udiskonterte verdiene fordelt på tidsperioder som vist i tabellen under.

Beløp i mill. kroner	2013	2014	2015	2016	2017	Etter 2017
Energiderivater	3 157	1 127	559	409	342	527
Rente- og valutaderivater	117	-11	1 054	111	156	1 195
Sum derivater	3 274	1 116	1 613	520	498	1 722

Note 10 Bruk av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter utgjør en stor del av Statkrafts totale balanse og har vesentlig betydning for konsernets finansielle stilling og resultat. Det største omfanget av finansielle instrumenter finnes i hovedkategoriene energihandel og finansaktiviteter. I tillegg er det finansielle instrumenter i form av kundefordringer, leverandørgjeld, kontanter, kortsiktige likviditetsplasseringer og egenkapitalinvesteringer.

Finansielle instrumenter i energihandel Innenfor energihandel benyttes finansielle instrumenter i Trading- og Origination virksomheten. Trading- og Origination virksomheten forvaltes uavhengig av konsernets kraftproduksjon. Formålet er å oppnå gevinster på endringer i markedsverdier for energi- og energirelaterte produkter samt gevinster på ikke-standard produkter. Finansielle instrumenter benyttes også for å oppnå løpende optimering av fremtidige inntekter av forventet produksjonsvolum. Finansielle instrumenter innenfor energihandel består hovedsakelig av finansielle og fysiske avtaler om kjøp og salg av kraft, gass, olje, kull og CO₂-kvoter. Balanseførte derivater er vist på egne linjer i balansen og vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Som følge av at konsernets framtidige egenproduksjon av kraft ikke kvalifiserer for balanseføring i IAS 39 vil effekten av verdiendringer på finansielle energiderivater kunne gi store resultateffekter uten at dette nødvendigvis gjenspeiler underliggende virksomhet.

Finansielle instrumenter i finansaktiviteter Finansielle instrumenter innenfor finansaktiviteter består hovedsakelig av lån, rentebytteavtaler, rente- og valutabytteavtaler og valutaterminer. Finansielle derivater benyttes som sikringsinstrumenter i henhold til konsernets økonomiske sikringsstrategi. Sikringsobjektene er eiendeler i fremmed valuta, fremtidige kontantstrømmer eller finansielle låneforhold vurdert til amortisert kost. Utvalgte låneforhold hvor det er byttet fra fast til flytende rente (virkelig verdisikring), sikring av enkelte nettoinvesteringer i utenlandske enheter samt kontantstrømsikringer, er vist som regnskapsmessig sikringsforhold i henhold til IAS 39. Verdiendringer på finansielle instrumenter som ikke er en del av et regnskapsmessig sikringsforhold, vil medføre volatilitet i resultatet uten at dette fullt ut gjenspeiler de økonomiske realiteter.

Note 11 Virkelig verdi av finansielle instrumenter

VIRKELIG VERDI AV ENERGIDERIVATER

Virkelig verdi av energiderivater fastsettes til noterte priser når markedspriser er tilgjengelig. Virkelig verdi av øvrige energiderivater beregnes ved å diskontere forventede framtidige kontantstrømmer. Nedenfor følger en beskrivelse av forutsetninger og parametere som anvendes ved fastsettelse av virkelig verdi.

Kraftpris Kraftbørskontrakter verdsettes mot noterte sluttkurser på balansedagen. Sluttkursene blir diskontert.

For andre bilaterale kraftkontrakter fastsettes forventet fremtidig kontantstrøm på basis av markedspriskurve på balansedagen. Markedspriskurven for de fem nærmeste årene fastsettes på grunnlag av noterte sluttkurser på kraftbørser. For tidshorizont utover fem år justeres priskurven med forventet inflasjon.

Priser i noen kontrakter refererer til områdepriser. Disse kontraktene verdsettes til noterte sluttkurser på kraftbørser. Egne modeller benyttes for områdepriser uten noterte sluttkurser. Dersom kontraktene strekker seg ut over den horisonten som kvoterer på kraftbørser, justeres prisen med forventet inflasjon.

Råvarer Statkraft har kraft- og gasskontrakter hvor kontraktsprisen er indekset til prisutviklingen på råvarer som gass og oljeprodukter. Ved verdsettelsen av disse kontraktene benyttes det forwardpriser fra relevante råvarebørser og større finansinstitusjoner. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorizonten, inflasjonsjusteres råvareprisene fra siste noterte pris i markedet.

CO₂-kontrakter CO₂-kontrakter prises på grunnlag av forwardprisen på EU Allowance (EUA) -kvoter og Certified Emission Reduction (CER) -kvoter. For tidshorizont utover ni år justeres priskurven med forventet inflasjon.

Valuta Flere kraftkontrakter har priser i ulike valutaer. Noterte valutakurser fra European Central Bank (ECB) anvendes ved verdsettelsen av kontrakter i utenlandsk valuta. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorizonten, benyttes rentepariteten for beregning av valutakurser.

Renter Markedsrentekurven er lagt til grunn ved diskonteringen av derivater. Markedsrentekurven utarbeides basert på tilgjengelig swaprente fra større finansinstitusjoner. Kredittpåslag legges til markedsrentekurven i tilfeller hvor kredittisiko er relevant. Dette gjelder alle eksterne bilaterale kontrakter klassifisert som eiendel og forpliktelse.

VIRKELIG VERDI AV VALUTA- OG RENTEDERIVATER

Virkelig verdi av rentebytteavtaler, samt rente- og valutabytteavtaler fastsettes ved å diskontere forventede fremtidige kontantstrømmer til nåverdier ved bruk av tilgjengelige markedsrenter og noterte valutakurser fra ECB. Verdsettelse av valutaterminer er basert på noterte valutakurser, hvorav forward valutakurser avledes. Beregnede nåverdier rimelighetsvurderes mot beregninger foretatt av motpartene i kontraktene.

VIRKELIG VERDI AV KORTSIKTIGE FINANSIELLE PLASSERINGER

Sertifikater og obligasjoner Sertifikater og obligasjoner er vurdert til noterte priser.

Aksjer og andeler Aksjer og andeler er vurdert til noterte priser for likvide verdipapirer. For andre verdipapirer er verdsettelse foretatt ved diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

VIRKELIG VERDI AV EGENKAPITALINVESTERINGER I CO₂-FOND

Egenkapitalinvesteringer i CO₂-fond verdsettes ved diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Forventede antall kvoter som deles ut fra fondet er et skjønnsmessig estimat. Prisforutsetningen for CO₂-kontrakter er beskrevet over.

VIRKELIG VERDI AV LANGSIKTIG GJELD, FØRSTE ÅRS AVDRAG PÅ LANGSIKTIG GJELD OG SERTIFIKATGJELD

Virkelig verdi er beregnet på grunnlag av forventede fremtidige kontantstrømmer diskontert til nåverdier. Beregning av forventede fremtidige kontantstrømmer og diskontering av disse, skjer ved bruk av tilgjengelige markedsrenter (swap-kurve) med påslag for kredittisiko og noterte valutakurser.

Note 11 fortsettelse

Eiendeler og forpliktelser innregnet til amortisert kost

Beløp i mill. kroner	Note	2012 Innregnet verdi	2012 Virkelig verdi	2011 Innregnet verdi	2011 Virkelig verdi
Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost					
Lån til tilknyttede selskaper	26	1 066	1 091	497	516
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	26	775	775	620	620
Kundefordringer	28	6 650	6 650	4 820	4 820
Periodiserte inntekter mv	28	1 913	1 913	1 942	1 942
Kortsiktige lån til tilknyttede selskaper	28	3 876	3 876	3 069	3 069
Fordringer knyttet til kontantsikkerhet	28	291	291	396	396
Andre fordringer	28	555	555	1 931	1 931
Kontanter og bankinnskudd	31	4 407	4 407	6 284	6 284
Sum		19 533	19 558	19 559	19 578

Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost

Obligasjonslån i det norske markedet	33	-400	-479	-400	-468
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	33	-32 777	-34 791	-31 043	-32 980
Gjeld knyttet til kontantsikkerhet	33	-2 957	-2 957	-1 330	-1 330
Sertifikatgjeld	33	-700	-700	-	-
Kassekreditt	33	-96	-96	-	-
Første års avdrag på langsiktig gjeld	33	-3 313	-3 371	-3 268	-3 277
Andre kortsiktig lån	33	-20	-20	-441	-441
Leverandørgjeld	34	-1 366	-1 366	-932	-932
Skyldige offentlige avgifter	34	-1 831	-1 831	-2 028	-2 028
Øvrig rentefri gjeld	34	-4 379	-4 379	-3 604	-3 604
Sum		-47 839	-49 990	-43 046	-45 060

Eiendeler og forpliktelser innregnet til virkelig verdi, fordelt på nivå for virkelig verdi-måling

Selskapet klassifiserer virkelig verdimålinger ved å bruke et virkelig verdi-hierarki som reflekterer betydningen av data som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi-hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: Ikke justerte noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Andre data enn de noterte prisene som inngår i nivå 1, som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen enten direkte, det vil si som priser, eller indirekte, det vil si avledet fra priser.

Nivå 3: Data for eiendelen eller forpliktelsen som ikke bygger på observerbare markedsdata.

2012

Beløp i mill. kroner	Note	... Virkelig verdi måling ved periodeslutt i henhold til: ...			Virkelig verdi
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi					
Energiderivater	30	19	3 579	2 385	5 983
Valuta- og rentederivater	30	-	3 717	-	3 717
Obligasjoner	29	236	-	-	236
Aksjer og finansplasseringer	29	98	-	-	98
Rentefond	29	123	-	-	123
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	31	750	-	-	750
Sum		1 226	7 296	2 385	10 907
Tilgjengelig for salg finansielle eiendeler					
Andre aksjer og andeler	26	8 873	-	-	8 873
Sum		8 873	-	-	8 873
Finansielle forpliktelser pliktig vurdert til virkelig verdi					
Energiderivater	30	-22	-3 832	-4 070	-7 924
Valuta- og rentederivater	30	-	-2 246	-	-2 246
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	32	-	-	-36	-36
Sum		-22	-6 078	-4 106	-10 206

Note 11 fortsettelse

2011

Beløp i mill. kroner	Note	... Virkelig verdi måling ved periodeslutt i henhold til: ...			Virkelig verdi
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi					
Energiderivater	30	20	4 137	3 714	7 871
Valuta- og rentederivater	30	-	1 667	-	1 667
Obligasjoner	29	224	-	-	224
Aksjer og finansplasseringer	29	116	-	-	116
Rentefond	29	115	-	-	115
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	31	2 199	-	-	2 199
Sum		2 674	5 804	3 714	12 192

Tilgjengelig for salg finansielle eiendeler

Andre aksjer og andeler	26	11 053	-	-	11 053
Sum		11 053	-	-	11 053

Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi

Energiderivater	30	-205	-2 979	-5 357	-8 541
Valuta- og rentederivater	30	-	-1 475	-	-1 475
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	26	-	-	-7	-7
Sum		-205	-4 454	-5 364	-10 023

Urealiserte verdiendringer totalt

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
Energikontrakter	21	-868	-1 098
Valuta- og rentekontrakter	21	2 022	-4 023
Sum		1 154	-5 121

Eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi basert på nivå 3

Beløp i mill. kroner	Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi	Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi	Totalt
Inngående balanse 01.01.2012	3 714	-5 364	-1 650
Urealiserte verdiendringer, inkludert omregningseffekter	-1 295	488	-807
Kjøp	-	-27	-27
Flyttet fra Nivå 3	-34	797	763
Utgående balanse 31.12.2012	2 385	-4 106	-1 721

Netto realisert gevinst (+)/tap (-) for 2012 -271

Inngående balanse 01.01.2011	2 584	-4 150	-1 566
Urealiserte verdiendringer, inkludert omregningseffekter	348	-839	-491
Kjøp	824	-179	645
Flyttet fra Nivå 3	-42	-196	-238
Utgående balanse 31.12.2011	3 714	-5 364	-1 650

Netto realisert gevinst (+)/tap (-) for 2011 -222

Sensitivitetsanalyse av faktorer klassifisert til nivå 3

Beløp i mill. kroner	10 % reduksjon	10 % økning
Netto effekt på kraftpriser	1 003	-174
Netto effekt på gasspriser	164	-120

Årsaken til at endringene ikke er symmetriske er volumfleksibilitet i kontraktene som begrenser nedsiden.

Note 12 Regnskapsmessig sikring

Virkelig verdisikring Tre låneforhold er behandlet som virkelig verdisikring. Utstedte obligasjonslån er utpekt som sikringsobjekt i sikringsforholdene, og tilhørende rentebytteavtaler er pekt ut som sikringsinstrumenter.

Sikringsobjektene er utstedte fastrenteobligasjoner pålydende totalt 1200 millioner euro. Sikringsinstrumentene er rentebytteavtaler pålydende 1200 millioner euro inngått med større banker som motpart. Avtalene bytter rente fra fast til flytende 3 og 6 måneders EURIBOR. Det er tilnærmet full korrelasjon mellom de kritiske betingelser i sikringsobjekt og sikringsinstrument, og det legges til grunn 90–110 % sikringseffektivitet. Ineffektiviteten i sikringen innregnes i resultatregnskapet.

Sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet 2088 millioner euro av eksterne lån i Statkraft AS inngår i regnskapsmessig sikring av nettoinvesteringen i Statkraft Treasury Center. Valutaeffekter på lånene føres mot utvidet resultat. Den akkumulerte effekten av sikringen er at 632 millioner kroner er ført mot utvidet resultat som en positiv effekt ved utgangen av 2012. Årets effekt av sikringen er at 574 millioner kroner er ført mot utvidet resultat som en positiv effekt.

Kontantstrømsikring Som hovedregel etableres ikke regnskapsmessig kontantstrømsikring. Det er imidlertid etablert noen sikringsforhold i SN Power. Dette gjelder kontantstrømsikring av valuta knyttet til ulike investeringer på til sammen 92 millioner US dollar. I tillegg er det etablert sikring av lån med flytende rente ved hjelp av rentebytteavtaler, hvor renten byttes fra flytende til fast. Totalt er det sikret lån på 192 millioner US dollar.

Virkelig verdi av sikringsinstrumenter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Sikringsinstrumenter i virkelig verdisikring	1 224	1 007
Sikringsinstrumenter i kontantstrømsikring ¹⁾	-290	-223
Sikringsinstrumenter i nettoinvestering i utenlandsk virksomhet ²⁾	632	57
Sum virkelig verdi av sikringsinstrumenter	1 566	841

¹⁾ Verdien representerer virkelig verdi på sikringsinstrumentene. Endring i virkelig verdi er ført mot utvidet resultat.

²⁾ Verdien representerer valutaeffekten fra sikringsinstrumentene. Valutaeffekten er ført mot utvidet resultat.

Andre opplysninger om virkelig verdisikring

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Netto gevinst (+)/tap (-) i resultatregnskapet på sikringsinstrumenter	46	206
Netto gevinst (+)/tap (-) i resultatregnskapet på sikringsobjekter, relatert til den sikrede risiko	-43	-198
Sikringsineffektivitet	3	8

Note 13 Salgsinntekter

Statkrafts inntekter kommer fra spotsalg, salg på kontrakter til industrien, finansiell handel, nettvirksomhet, samt fjernvarme og kraftsalg til sluttbruker.

Statkraft optimaliserer sin vannkraftproduksjon i Norden ut fra en vurdering av verdien av tilgjengelig vann mot faktisk og forventet fremtidig spotpris. Dette gjøres uavhengig av inngåtte kontrakter. Når fysiske leveringsforpliktelser avviker fra den faktiske produksjonen, kjøpes eller selges differansen i spotmarkedet. Nødvendige spotkjøp regnskapsføres som en korreksjon mot kraftsalg.

Fysiske og finansielle kontrakter benyttes for å sikre den underliggende produksjonen i form av inngåelse av salgs- eller kjøpsposisjoner. Salgsposisjoner inngås for å sikre prisen på en nærmere fastsatt andel av planlagt fremtidig produksjon. Kjøpsposisjoner inngås for å justere sikringsnivået dersom forutsetningene endres og det vurderes at Statkraft har en for høyt sikret posisjon. Alle kontrakter føres som en justering av den underliggende inntekten fra produksjonen basert på marginen mellom kontraktspris og spotpris.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Netto fysisk spotsalg, inkludert grønne sertifikater ¹⁾	19 656	7 762
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser ²⁾	307	401
Industrikraft til myndighetsbestemte priser ³⁾	-	130
Langsiktige kontrakter ⁴⁾	4 159	4 433
Nordisk og kontinental forvaltningsportefølje	596	1 253
Trading og Origination (eksl. EEG 2012 og UK PPA) ¹⁾	726	834
Nett	1 071	1 114
Sluttbruker	4 024	4 903
Fjernvarme	655	581
Annet/elimineringer	17	-202
Salgsinntekter	31 211	21 209

¹⁾ Spotsalgssinntektene økte betydelig på grunn av at Statkraft fra 2012 tilbyr markedsadgang til mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland (EEG) og Storbritannia (UK PPA).

Kontraktene bruttøfres i resultatregnskapet og vil fremgå i postene netto fysisk spotsalg og energikjøp. Se note 15.

²⁾ Statkraft har leveringsforpliktelse til kommuner som har rett til å kjøpe kraft til konsesjonspris.

³⁾ Industrikontraktene på myndighetsbestemte vilkår løp ut i 2011. Etter hvert som de myndighetsbestemte kontraktene har gått ut, er de hovedsakelig blitt erstattet av kommersielle avtaler.

⁴⁾ Statkraft har flere fysiske kontraktsforpliktelser av varierende varighet både til norske og utenlandske kunder.

Note 14 Andre driftsinntekter

Beløp i mill. kroner.....	2012	2011
Inntekter ved utleie av kraftverk	484	695
Øvrige leieinntekter og salg av tjenester	419	387
Øvrige driftsinntekter ¹⁾	685	594
Sum	1 587	1 675

¹⁾ I øvrige driftsinntekter inngår etteroppgjør ved salg av Trondheim Energi Nett AS på 175 millioner kroner. I tillegg er gevinst på 65 millioner kroner ved salg av Sjøfossen kraftverk med tilhørende fallrettighet.

Utleie av kraftverk

Som følge av avtaler om foregrepet hjemfall inngått i perioden 1957 til 1966 har Statkraft SF eierskapet til fallrettene som utnyttes i kraftverkene i Saudefaldene, Tyssefaldene og Svelgen. Kraftverkene og fallene er utleid på stortingsbestemte vilkår.

Det hviler restriksjoner på anvendelsen av kraften fra de utleide kraftverk.

Saudefaldene har førsteretten til å bygge ut de leide anleggene iht st.prp 52 (1998–99) og tilhørende avtale. Ved utløpet av leieperioden er Statkraft SF forpliktet til å overta de nye anleggene og betale Saudefaldene et beløp tilsvarende anleggenes skattemessig restverdi. Avtalen gir også Saudefaldene en ensidig rett til å si opp avtalen med 3 års varsel, og Statkraft må i så fall overta anleggene og betale skattemessig restverdi.

Neddiskontert verdi av beregnet vederlag som Statkraft skal betale ved overtagelse av de nye anleggene er regnskapsmessig balanseført som varige driftsmidler med motpost i forpliktelser.

Note 15 Energikjøp

Beløp i mill. kroner.....	2012	2011
Gasskjøp	2 747	2 368
Energikjøp fra eksterne produsenter ¹⁾	9 657	930
Sluttbrukervirksomhet ²⁾	1 243	596
Sum	13 647	3 895

¹⁾ Energikjøp fra eksterne produsenter økte betydelig på grunn av at Statkraft fra 2012 tilbyr markedsadgang til mindre produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia. Beløpet inkluderer variabel leieutgift med 590 millioner kroner (UK PPA), se note 37. Kontraktene bruttoføres i resultatregnskapet og vil fremgå i postene energikjøp og netto fysisk spotsalg. Se note 13.

²⁾ En vesentlig del av energikjøpet knyttet til sluttbrukervirksomheten foretas internt i konsernet. Inntektene fra sluttbrukervirksomheten er derimot i sin helhet eksterne, og følgelig er salgsinntektene og energikjøpskostnadene fra denne virksomheten ikke direkte sammenlignbare.

Note 16 Lønnskostnader og antall årsverk

Beløp i mill. kroner.....	2012	2011
Lønn	2 117	1 970
Arbeidsgiveravgift	326	306
Pensjonskostnader	459	362
Andre ytelser	122	120
Sum	3 024	2 759

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2012 var 3417 for konsernet. I 2011 var tilsvarende tall 3329. Per 31. desember 2012 var det 3475 årsverk i konsernet, tilsvarende tall for 2011 var 3358. Pensjonskostnader er nærmere omtalt i note 17.

Note 17 Pensjoner

Konsernet har all i hovedsak ytelsesbaserte pensjonsordninger. I noen få tilfeller er det opprettet innskuddsplaner i samsvar med lokale lover.

Ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger Selskapene i konsernet har organisert pensjonsordningene i Statens pensjonskasse (SPK), egne pensjonskasser samt i forsikringsselskaper. Ansatte i konsernets selskaper i Norge deltar i offentlige tjenestepensjonsordninger i henhold til Lov om Statens pensjonskasse, overføringsavtalen og regelverket for offentlige tjenestepensjoner. 2414 ansatte og 1218 pensjonister var dekket gjennom ytelsesplaner per 31. desember 2012.

Pensjonsutbetalingene fra SPK er garantert av den norske stat (Lov om Statens pensjonskasse § 1). De kollektive pensjonsordningene omfatter alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Alderspensjonen utgjør ved full opptjening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G). Alle født i 1943 eller senere vil få pensjonen sin levealdersjustert. Levealdersjusteringen kan føre til en pensjonsutbetaling som er mindre enn 66 % av pensjonsgrunnlaget. Medlemmer av SPK som er født i 1958 eller tidligere har individuell garanti som likevel sikrer utbetaling av 66 % ved full opptjening. Pensjoner under opptjening reguleres med lønnsveksten i samfunnet. Pensjoner under utbetaling reguleres med lønnsvekst fratrukket en fast faktor på 0,75 %.

Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. For øvrig har majoriteten av selskapene avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) for ansatte fra 62 år.

Ansatte som slutter før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet ved en opptjeningstid på minst tre år. For ordningene i SPK hefter ikke selskapene for disse forpliktelsene.

Selskapene som har sine ordninger i SPK betaler inn en årlig premie og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. SPK forvalter ikke et reelt fond, men det simuleres en forvaltning av fondsmidler som om midlene var plassert i statsobligasjoner med 1-, 3-, 5- eller 10-årige norske statsobligasjoner eller en kombinasjon av disse. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall. Pensjonsmidlene er garantert av Staten og inntil 35 % av pensjonsmidlene kan plasseres i Statens pensjonsfond utland, som er et reelt fond hvor avkastning er knyttet til markedssituasjonen. Prinsipper for investeringsvalg er nedfelt i egen investeringsstrategi for Statkraftkonsernets pensjonsmidler i SPK. Konsernet foretar ikke nye investeringer i Statens pensjonsfond utland.

Pensjonskassene og forsikringsselskapene har plassert pensjonsmidlene i en diversifisert portefølje av norske og utenlandske rentebærende papirer, norske og utenlandske aksjer, pantelån til medlemmer, hedgefond og eiendom gjennom eksterne forvaltere.

I selskaper utenfor Norge er det for et begrenset antall ansatte etablert ytelsesordninger.

Ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger Noen konsernselskap i Norge har i tillegg til de ovennevnte avtalene inngått pensjonsavtaler som gir ansatte med lønn over 12G rettighet til alders- og uførepensjon på 66 % av lønn overskytende 12G ved full opptjening. Som følge av nye retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper, fastsatt av Regjeringen 31. mars 2011, ble ordningen lukket per 30. april 2012. Medlemmer av ordningen opprettholder sine avtaler.

Medlemmer av den lukkede ordningen for ansatte med lønn over 12G som slutter før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet ved en opptjeningstid på minst tre år.

Aktuarielle beregninger Nåverdien av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og inneværende års pensjonsopptjening blir beregnet ved bruk av påløpte ytelsers metode. Netto nåverdi av pensjonsforpliktelsene opptjent på balansedagen justert for forventet fremtidig lønnsvekst frem til pensjonsalder er basert på beste estimat på forutsetninger per 31. desember 2012. Beregningene tar utgangspunkt i medlemsbestand og lønnsdata ved utgangen av året.

Estimatavvik i 2012 skyldes i hovedsak oppdatert forutsetning om diskonteringsrente.

Forklaring for valgte forutsetninger per 31. desember 2012 Diskonteringsrenten er satt til 3,8 % for norske pensjonsordninger og er fastsatt med grunnlag i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Dette er en endring fra tidligere år hvor statsobligasjonsrenten har vært utgangspunktet for å fastsette diskonteringsrenten. Statkraft mener at OMF-markedet representerer et dypt og likvid marked med relevante løpetider som kvalifiserer for referanserente i henhold til IAS 19. Diskonteringsrenten basert på statsobligasjoner ville til sammenligning vært på 2,3 %. Økt diskonteringsrente har medført en beregnet lavere netto pensjonsforpliktelse på om lag 1600 millioner kroner.

Lønnsreguleringen for norske ordninger er i hovedsak beregnet som summen av forventet reallønnsvekst på 1,75 %, inflasjon på 1,75 % og et karrieretillegg på 0,25 %, med noen individuelle tilpasninger.

Regulering av pensjoner under utbetaling følger for majoriteten av de norske ordningene gjennomsnittlig lønnsvekst fratrukket en fast faktor på 0,75 %. For de demografiske faktorene er tariffene K2005, GAP07 og IR73 anvendt for fastsettelse av dødelighet og uførerisiko.

Fastsettelse av parametere som gjelder utenlandske ytelsesordninger er tilpasset forhold i de aktuelle land.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn

	31.12.2012	01.01.2012	31.12.2011	01.01.2011
Årlig diskonteringsrente ¹⁾	3,80-4,25 %	2,80-5,20 %	2,80-5,20 %	3,70-5,50 %
Lønnsregulering	3,75 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Regulering av pensjoner under utbetaling	2,75 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,50 %	3,75 %	3,75 %	4,00 %
Forventet frivillig avgang				
• Opp til 45 år	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
• Mellom 45 og 60 år	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %
• Over 60 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Forventet avkastning ¹⁾	3,80-4,25 %	2,80-4,50 %	2,80-4,50 %	3,70-6,00 %
Inflasjonsrate ¹⁾	1,75-2,50 %	2,00-2,90 %	2,00-2,90 %	2,00-3,30 %
Uttakstilbøyelighet AFP	10,00-30,00 %	10,00-30,00 %	10,00-30,00 %	10,00-30,00 %

¹⁾ Intervall for diskonteringsrente, forventet avkastning og inflasjonsrate vedrørende utenlandske enheter.

Note 17 fortsettelse

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	5 106	5 914
Virkelig verdi på pensjonsmidler	3 616	3 296
Netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	1 490	2 619
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger	351	410
Arbeidsgiveravgift	255	424
Netto pensjonsforpliktelse i balansen – se note 32	2 096	3 453

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse gjennom året

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 01.01.	6 324	4 954
Økning i forpliktelser ved tilgang datterselskap/nye medlemmer	2	9
Reduksjon i forpliktelse ved overførsel av ansatte	-	-23
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	361	283
Rentekostnader	171	177
Amortisering planendring	-10	5
Estimatavik	-1 276	1 049
Utbetalte ytelser	-108	-129
Omregningseffekter	-8	-1
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31.12.	5 457	6 324

Bevegelse i virkelig verdi på pensjonsmidler for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 01.01.	3 296	3 124
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	112	136
Estimatavik	-	-117
Totalt tilskudd	312	281
Økning i pensjonsmidlene ved tilgang datterselskap/nye medlemmer	2	2
Reduksjon i pensjonsmidler ved overførsel av ansatte	-	-6
Utbetalte ytelser	-99	-125
Omregningseffekter	-7	-
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31.12.	3 616	3 296

Pensjonsmidler består av	2012	2011
Egenkapitalinstrumenter	532	530
Rentebærende instrumenter	2 771	2 465
Annet	313	300
Virkelig verdi pensjonsmidler per 31.12.	3 616	3 296

Estimatavik innregnet i utvidet resultat

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat før skatt 01.01.	3 543	2 243
Innregnet i utvidet resultat i perioden	-1 453	1 300
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat før skatt 31.12.	2 089	3 543
Utsatt skatt releatert til aktuarmessige tap innregnet i utvidet resultat	585	992
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat etter skatt 31.12.	1 504	2 551

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet**Ytelsesplaner**

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	361	283
Rentekostnad	171	177
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-115	-136
Amortisering av planendring	-10	5
Tilskudd fra ansatte	-26	-26
Arbeidsgiveravgift	53	41
Pensjonskostnad ytelsesplaner	434	345

Innskuddsplaner

Arbeidsgivers tilskudd	25	18
Totale pensjonskostnader – se note 16	459	362

	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst		Økning i G		Fratredelsesrate	
Sensitivitetsanalyse ved endring i forutsetninger	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %
Økning (+)/reduksjon (-) periodens netto pensjonskostnad	-78	92	59	-62	35	-44	-19	14
Økning (+)/reduksjon (-) i netto pensjonsforpliktelse per 31.12.2012	-872	1 093	414	-428	553	-544	-98	65

Note 18 Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Eiendomsskatt	1 055	983
Konsesjonsavgifter	327	297
Sum	1 381	1 280

Konsesjonsavgifter prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen ble gitt og deretter hvert femte år.

Nåverdien av forpliktelser vedrørende framtidige konsesjonsavgifter, som ikke er regnskapsført, er for konsernet beregnet til 5939 millioner kroner. Det er benyttet en diskonteringsrente på 5,5 % i henhold til forskrift om justering av konsesjonsavgifter, årlige erstatninger og fond med videre. I 2011 var tilsvarende tall 4950 millioner kroner med en rente på 6 %.

Note 19 Andre driftskostnader

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kjøp av eksterne tjenester	1 051	915
Materialer	476	451
Kostnader kraftverk drevet av andre	593	557
Erstatninger	104	104
Husleie	275	258
IT kostnader	152	138
Markedsføring	117	128
Reisekostnader	173	159
Forsikring	110	120
Øvrige driftskostnader	413	560
Sum	3 464	3 390

Note 20 Finansposter

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis					Bank	Sum
	Virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Egenkapitalmetoden			
Finansinntekter							
Renteinntekter	29	83	-	-	184	296	
Utbytte andre aksjer/ investeringer	-	-	632	-	-	632	
Andre finansinntekter	-	18	-	115	-	133	
Sum	29	101	632	115	184	1 061	
Finanskostnader							
Rentekostnader ekstern gjeld	-	-1 342	-	-	-	-1 342	
Andre rentekostnader	-45	-4	-	-	-13	-62	
Aktiverte lånekostnader	-	179	-	-	-	179	
Andre finanskostnader	-	-	-	-	-74	-74	
Sum	-45	-1 167	-	-	-87	-1 299	
Netto valutaeffekter	1 906	2 670	-	-	-107	4 469	
Andre finansposter							
Netto gevinster og tap på derivater og verdipapirer	349	-	-	-	-	349	
Nedskivning og gevinst/tap av finansielle eiendeler ¹⁾	-	-25	-2 140	-	-	-2 165	
Sum	349	-25	-2 140	-	-	-1 816	
Netto finansposter	2 239	1 579	-1 508	115	-10	2 415	

¹⁾ Se note 26.

Note 20 fortsettelse

2011

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis				Bank	Sum
	Virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Egenkapitalmetoden		
Finansinntekter						
Renteinntekter	108	65	-	-	406	579
Utbytte andre aksjer/ investeringer	-	-	993	-	-	993
Andre finansinntekter	-	146	-	169	-	315
Sum	108	211	993	169	406	1 887
Finanskostnader						
Rentekostnader eksternt gjeld	-	-1 512	-	-	-	-1 512
Andre rentekostnader	-31	-24	-	-	-2	-57
Aktiverte lånekostnader	-	55	-	-	-	55
Andre finanskostnader	-	-	-	-	-65	-65
Sum	-31	-1 481	-	-	-67	-1 579
Netto valutaeffekter	-273	467	-	-	142	336
Andre finansposter						
Netto gevinster og tap på derivater og verdipapirer	-152	-	-	-	-	-152
Nedskivning og gevinst/tap av finansielle eiendeler ¹⁾	-	-	-4 147	-	-	-4 147
Sum	-152	-	-4 147	-	-	-4 299
Netto finansposter	-348	-803	-3 154	169	481	-3 655

¹⁾ Se note 26.

Note 21 Urealiserte effekter presentert i resultatet

Beløp i mill. kroner	2012			2011		
	Urealisert	Realisert	Sum	Urealisert	Realisert	Sum
Salgsinntekter						
Langsiktige kontrakter	-2 020	6 179	4 159	-1 447	5 880	4 433
Nordisk og kontinental forvaltningsportefølje	71	525	596	1 377	-124	1 253
Trading og Origination (eksl. EEG 2012 og UK PPA)	460	266	726	54	780	834
Sluttbruker	-	4 024	4 024	1	4 902	4 903
Andre salgsinntekter	-	21 705	21 705	-	9 939	9 939
Elimineringer	7	-6	1	-153	-	-153
Sum salgsinntekter	-1 483	32 693	31 211	-168	21 377	21 209
Energikjøp	615	-14 262	-13 647	-930	-2 965	-3 895
Netto valutaeffekter	3 815	654	4 469	217	119	336
Andre finansposter						
Netto gevinster og tap på derivater og verdipapirer	347	2	349	-93	-59	-152
Nedskivning og gevinst/tap av finansielle eiendeler	-2 140	-25	-2 165	-4 147	-	-4 147
Sum urealiserte effekter	1 154			-5 121		

Note 22 Skatt

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Resultatskatt	2 841	2 464
Grunnrenteskatt	1 714	1 531
Korreksjon tidligere års ligning	61	-52
Endring utsatt skatt	-390	-584
Kildeskatt ¹⁾	95	149
Skattekostnad i resultatregnskapet	4 322	3 506

¹⁾ Kildeskatt knytter seg til mottatt utbytte. Akkumulert er det kostnadsført 69 millioner euro som Statkraft krever tilbakebetalt. Den betingede eiendelen er ikke innregnet i balansen.

Betalbar resultatskatt

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Beregnet resultatskatt årets resultat	2 841	2 464
Skattevirkning av konsernbidrag	-815	-752
Betalbar resultatskatt før utligning mot årets naturressursskatt	2 026	1 712

Betalbar skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Naturressursskatt	604	603
Grunnrenteskatt	1 714	1 531
Resultatskatt som overstiger naturressursskatt	1 422	1 109
Forskuddsbetalt skatt	-517	-
Skyldig skatt tidligere inntektsår	189	390
Betalbar skatt i balansen	3 416	3 634

Forskuddsbetalt skatt inkludert i fordringer

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Forskuddsbetalt skatt inkludert i fordringer - se note 28	510	-

Avstemming av norsk nominell skattesats på 28 % mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Resultat før skattekostnad	9 144	3 982
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28 %	2 560	1 115

Skatteeffekter av

Grunnrenteskatt	1 713	1 632
Satsforskjeller	-378	-523
Endring i skattesats	-299	-
Resultat tilknyttede selskaper	-296	-251
Skattefrie inntekter	-172	-233
Endringer vedrørende tidligere år	-8	-52
Verdireduksjon aksjer i E.ON SE	596	1 149
Endring nedvurdering av utsatt skattefordel	637	439
Andre permanente forskjeller, netto	-30	231
Skattekostnad	4 322	3 506
Effektiv skattesats	47,3 %	88,0 %

Note 22 fortsettelse

SPESIFIKASJON AV UTSATT SKATT

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av netto utsatt skatt. I balansen er utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike skattesubjekter/-regimer presentert hver for seg. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet.

Beløp i mill. kroner	01.01.2012	Resultatført i perioden	Ført mot utvidet resultat	Kjøp og salg av selskaper	Konsernbidrag	31.12.2012
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	620	-1 226	111	-	815	321
Driftsmidler ¹⁾	7 200	-340	-177	64	-	6 747
Pensjonsforpliktelser	-941	-43	411	-	-	-573
Andre langsiktige poster	1 420	1 285	-56	-	-	2 649
Fremførbare underskudd/godtgjørelse ¹⁾	-212	-64	-	-	-	-279
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	1 838	-468	-	-	-	1 371
Fremførbar negativ grunnrenteinntekt ²⁾	-3 090	465	-	-	-	-2 625
Sum netto utsatt skatt	6 835	-391	289	64	815	7 612
Herav presentert som utsatt skattefordel – se note 23	2 219					1 964
Herav presentert som utsatt skatt – se note 32	9 053					9 576

Beløp i mill. kroner	01.01.2011	Resultatført i perioden	Ført mot utvidet resultat	Kjøp og salg av selskaper	Konsernbidrag	31.12.2011
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	95	-410	-	190	745	620
Driftsmidler ¹⁾	6 154	564	113	369	-	7 200
Pensjonsforpliktelser	-605	25	-364	5	-	-941
Andre langsiktige poster	2 262	-842	-	-	-	1 420
Fremførbare underskudd/godtgjørelse ¹⁾	-190	17	-7	-32	-	-212
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	1 820	18	-	-	-	1 838
Fremførbar negativ grunnrenteinntekt ¹⁾	-3 135	45	-	-	-	-3 090
Sum netto utsatt skatt	6 401	-584	-258	532	745	6 835
Herav presentert som utsatt skattefordel – se note 23	1 953					2 219
Herav presentert som utsatt skatt – se note 32	8 354					9 053

¹⁾ Konsernet har i tillegg ikke balanseførte utsatte skattefordeler. I hovedsak gjelder dette Tyskland hvor utsatte skattefordeler på 1368 millioner ikke er balanseført (831 millioner kroner pr 31.12.11).

²⁾ Skattefordel knyttet til fremførbar negativ grunnrenteinntekt som estimeres utnyttet de neste ti årene balanseføres. I beregningen av forventet fremtidig skattemessig overskudd legges normalproduksjon og forventning til prisbanen de neste ti år til grunn. Ikke balanseført utsatt skattefordel knyttet til negativ grunnrenteinntekt til fremføring utgjorde 1695 millioner kroner pr 31.12.2012 (1462 millioner kroner pr 31.12.2011).

Utsatt skatt ført mot utvidet resultat

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Estimatavik pensjoner	407	-364
Omregningsdifferanser	-245	106
Sikringsbokføring	126	-
Sum utsatt skatt ført mot utvidet resultat	289	-258

Note 23 Immaterielle eiendeler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Utsatt skattefordel	1 964	2 219
Goodwill	684	711
Annet	566	178
Sum	3 214	3 108

Utsatt skattefordel er nærmere omtalt i note 22.

Beløp i mill. kroner	Goodwill	Annet	Sum
2012			
Balanseført verdi per 01.01.	711	178	889
Tilgang	-	174	174
Tilgang ved oppkjøp	87	278	365
Kapitaliserte renter	-	22	22
Reklassifisert mellom driftsmiddelklassene	-36	36	-
Overført til/fra varige driftsmidler	-	17	17
Omregningseffekter	-36	-10	-47
Avganger	-10	-11	-21
Avskrivninger	-	-95	-95
Nedskrivninger	-31	-22	-53
Balanseført verdi per 31.12.	684	566	1 250
Anskaffelseskost per 31.12.	1 161	1 105	2 266
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-478	-539	-1 016
Balanseført verdi per 31.12.	684	566	1 250
2011			
Balanseført verdi per 01.01.	547	480	1 027
Tilgang	-	24	24
Tilgang ved oppkjøp	119	-	119
Reklassifisert mellom driftsmiddelklassene	64	-64	-
Overført til/fra varige driftsmidler	-	-150	-150
Omregningseffekter	19	7	26
Avganger	-8	-46	-54
Avskrivninger	-	-14	-14
Nedskrivninger	-30	-59	-89
Balanseført verdi per 31.12.	711	178	889
Anskaffelseskost per 31.12.	1 383	415	1 798
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-672	-237	-909
Balanseført verdi per 31.12.	711	178	889
Forventet økonomisk levetid		10-15 år	

NEDSKRIVNING GOODWILL

Nedskrivningstest på goodwill er gjennomført ved årsslutt. Denne testen avdekket ingen vesentlige nedskrivninger i 2012.

FORSKNING OG UTVIKLING

Konsernets forsknings- og utviklingsaktiviteter består av aktiviteter knyttet til nye energikilder og videreutvikling av eksisterende anlegg og teknologier. I forskningsaktiviteter knyttet til nye energikilder inngår generelle forskningsprosjekter. Prosjektene har som formål å gi mer viten om teknologi eller annet som kan gi grunnlag for fremtidige aktiviteter/prosjekter.

For å tilegne seg ny kunnskap og utvikle nye metoder innenfor energidisponering og vedlikehold, har konsernet også forsknings- og utviklingsaktiviteter rettet mot eksisterende anlegg/energi-kilder. Forsknings- og utviklingsaktiviteter som er gjennomført i 2012 og 2011 er kostnadsført med henholdsvis 120 millioner kroner og 150 millioner kroner.

Note 24 Varige driftsmidler

Beløp i mill. kroner	Regulerings- anlegg	Turbiner, genera- tører, mv.	Nett- anlegg	Andeler i kraftverk drevet av andre	Tomt, fjell- rom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet ¹⁾	Sum
2012								
Balanseført verdi per 01.01.	19 710	17 184	3 550	2 107	29 395	6 212	4 020	82 178
Tilgang	84	718	135	42	318	5 185	509	6 991
Tilgang ved oppkjøp	-	-	-	-	74	285	34	393
Overført mellom anleggsgrupper	-88	598	70	-2	351	-1 172	243	-
Overført fra immaterielle eiendeler	-	-	1	-	-	-	-17	-17
Avgang	-	-90	-1	-1	-39	-59	-245	-435
Balanseførte låneutgifter	-	-	-	-	-	179	-	179
Valutaeffekter	-123	-281	-13	-	-499	-213	-28	-1 158
Avskrivninger	-531	-908	-283	-71	-304	-	-322	-2 419
Nedskrivninger	-	-989	-	-	-133	-874	-1	-1 997
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	-	47	1	2	14	-	207	270
Balanseført verdi per 31.12.	19 052	16 280	3 459	2 076	29 177	9 543	4 400	83 986
Anskaffelseskost per 31.12.	26 890	31 522	8 137	3 306	33 123	10 898	7 431	121 306
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-7 838	-15 242	-4 678	-1 230	-3 946	-1 356	-3 031	-37 321
Balanseført verdi per 31.12.	19 052	16 280	3 459	2 076	29 177	9 543	4 400	83 986
2011								
Balanseført verdi per 01.01.	21 642	17 672	4 559	2 160	28 990	3 151	864	79 038
Tilgang	16	321	75	42	52	4 966	433	5 905
Tilgang ved oppkjøp	-	491	-	-	626	10	12	1 139
Overført mellom anleggsgrupper	-1 507	22	-358	-1	149	-1 469	3 164	-
Overført fra immaterielle eiendeler	-	34	-	-	38	70	8	150
Avgang	-	-13	-486	-26	-219	-33	-231	-1 008
Balanseførte låneutgifter	-	1	-	-	-	42	3	46
Valutaeffekter	-2	13	-	-	115	-12	-1	113
Avskrivninger	-499	-896	-261	-79	-351	-	-310	-2 397
Nedskrivninger	-3	-484	-	-	-79	-513	-8	-1 087
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	64	22	21	11	74	-	86	278
Balanseført verdi per 31.12.	19 710	17 184	3 550	2 107	29 395	6 212	4 020	82 178
Anskaffelseskost per 31.12.	27 031	30 699	7 965	3 299	33 012	6 726	6 913	115 646
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-7 321	-13 515	-4 415	-1 192	-3 617	-515	-2 893	-33 468
Balanseført verdi per 31.12.	19 710	17 184	3 550	2 107	29 395	6 212	4 020	82 178

¹⁾ I posten Annet inngår i hovedsak fjernvarmeanlegg, bygninger, kontor- og datautstyr, elektrotekniske anlegg og kjøretøyer.

I varige driftsmidler inngår utleide fallrettigheter hvor kraftverk eies og drives av leietaker. Ved utløp av leieavtalene har Statkraft i hovedsak en rett til å overta anleggene til teknisk verdi.

INVESTERINGER I 2012

Tilgang i 2012 av varige driftsmidler på 6991 millioner kroner og av immaterielle eiendeler på 174 millioner kroner, besto av både investeringer i ny kapasitet og vedlikeholdsinvesteringer. Vedlikeholdsinvesteringene utgjorde 1066 millioner kroner (1157 millioner kroner i 2011). Investeringene relaterer seg primært til segmentene Nordisk vannkraft og Industrielt eierskap (Skagerak Energi). Investeringene i ny kapasitet var 6098 millioner kroner (5217 millioner kroner i 2011). De største prosjektene var de norske vannkraftverkene Svartisen, Eiriksdal/ Makkoren og Nedre Røssåga, gasskraftverket Knapsack II i Tyskland, vannkraftverk i Tyrkia, Panama og Peru, landbasert vindkraft i Sverige og Storbritannia, fjernvarmeanlegg i Norge og Sverige samt småskala vannkraft i Norge.

NEDSKRIVNINGER 2012

Varige driftsmidler er i 2012 skrevet ned med totalt 1997 millioner kroner mot 1087 millioner kroner i 2011.

Varige driftsmidler i segmentet Kontinental energi og handel er skrevet ned med 1762 millioner kroner knyttet til gasskraftverk i Tyskland, (1087 millioner kroner i 2011). Høye gasspriser, lave kull- og CO2-priser som gir høy kullkraftproduksjon, stor produksjon av fornybar energi og flat etterspørselsutvikling for kraft, skaper store utfordringer for europeisk gasskraft. Forventning om fortsatt lave marginer for gasskraftverk i Tyskland har medført nedskrivningen.

Varige driftsmidler i segmentet Industrielt eierskap er skrevet ned med 136 millioner kroner. I hovedsak er dette knyttet til kostnadsoverskridelser i to utbyggingsprosjekt.

Varige driftsmidler i segmentet Internasjonal vannkraft vedrørende et kraftverk i SN Power konsernet er skrevet ned med 78 millioner kroner på grunn av lavere forventet fremtidig kontantstrøm.

Note 24 fortsettelse

Tall i mill. kroner	Balanseført verdi	Bruksverdi	Nedskrevet i 2012
Landesbergen	59	-	59
Knapsack	4 113	2 410	1 703
Andre	826	590	236
Sum nedskrivninger			1 997

Vurdering for verdifall Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige inngående kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Gjenvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet kalkuleres basert på hvilken verdi eiendelen vil gi for virksomheten. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Identifikasjon av en eiendels kontantgenererende enhet innebærer bruk av skjønn fra ledelsen i Statkraft.

Nedskrivning av gasskraftverk i Tyskland

Gasskraftverket Knapsack består av to produksjonsanlegg Knapsack I og Knapsack II, hvorav det siste er under bygging og blir ferdigstilt våren 2013. Når Knapsack II, ferdigstilles, vil Knapsack drives som en enhet og det er ledelsens vurdering at inngående kontantstrømmer for de to anleggene i Knapsack ikke er uavhengige av hverandre og at Knapsack på denne bakgrunn vurderes som en kontantgenererende enhet.

Grunnlag for verdifastsettelse Gjenvinnbart beløp er basert på bruksverdi. Bruksverdi er beregnet ved å estimere diskonterte fremtidige kontantstrømmer. Forventede inntekter er basert på en kombinasjon mellom spot- og kapasitetsbetalinger. Flere markedsaktører, herunder Statkraft, har lagt til grunn at det i fremtiden vil innføres kompensasjonsordninger i Tyskland. Dette for å sikre at fleksible kraftverk kan stille tilgjengelig kapasitet når markedet trenger det. I likvide perioder anvendes observerbar markedspris, for senere perioder legges en kombinasjon av Statkrafts forventninger til langsiktige spotpriser og forventet kapasitetsbetalinger til grunn. Prisene er lineært interpolert i periodene mellom 2017 og 2019 og mellom 2021 og 2024.

BRUKSTID FOR ULIKE DRIFTSMIDLER

Nedenfor følger en nærmere spesifisering av brukstiden for de ulike driftsmidlene. Det er ikke gjort vesentlige endringer i avskrivningsplan fra tidligere:

	Avskrivningstid (år)		Avskrivningstid (år)
Fallrettigheter	evig	Nettanlegg	
Tomter	evig	– transformator	35
Damanlegg		– apparatanlegg, høyspent	35
– fyllingsdammer, betongdammer	75	Bygninger (adm. mv.)	25–50
– øvrige dammer	30	Vindmøller	
Tunnelsystemer	75	– landbaserte	20-22
Maskintekniske installasjoner		Øvrige faste anlegg	
– rørgater	40	– varige	20
– aggregater (turbin, ventil)	40	– mindre varige	10
– øvrige maskintekniske anlegg	15	Diverse løsøre	5
Fjellrom	75	Kontor- og datautstyr	3
Veier, broer og kaier	75	Inventar og utstyr	5
Elektrotekniske anlegg		Transportmidler	8
– transformator/generator	40	Anleggsmaskiner	12
– apparatanlegg (høyspent)	35	Småbåter	10
– kontrollanlegg	15	Gass- og dampgenerator	20–25
– driftssentral	15	Kjølevannsystem	20–25
– samband	10	Transformatorer gasskraftverk	20–25

Note 25 Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

2012

Beløp i mill. kroner	BKK	Agder	Scira	Kraftwerk- gessellschaft Herdecke ¹⁾	SN Aboitiz Power – Magat Inc	Hidro- electrica La Higuera S.A	Malana Power Company Ltd. ²⁾	Desenv Energias Renováveis S.A	Andre ³⁾	Sum
Inngående balanse 01.01	5 127	3 804	559	470	1 337	891	1 474	-	2 595	16 257
Resultatandel	396	474	38	249	751	-252	13	-36	270	1 902
Merverdiavskrivninger/ -nedskrivninger	-14	-66	-	-224	2	-	-468	-	-72	-842
Kapitalinnskudd	-	-	941	-	-	-	-	-	51	992
Investering/salg	-	9	-	-	-29	-	-	2 382	-94	2 269
Utbytte	-399	-297	-	-2	-1 088	-	-	-	-173	-1 960
Omregningseffekter	-	-	-21	-28	32	-54	-120	-393	-221	-804
Føringer mot utvidet resultat	213	189	-	21	1	3	-	-	-99	327
Utgående balanse 31.12	5 323	4 113	1 517	485	1 006	588	898	1 953	2 258	18 142
Merverdi 31.12.2012	2 240	2 240	-	-	384	741	385	-	485	6 475
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 818	333	-	-	942	741	-	-	401	4 235

¹⁾ Det har vært en nedskrivning av Statkrafts 50 % eierandel i gasskraftverket Herdecke i Tyskland på 224 millioner kroner, som følge av forventning om lave marginer i årene fremover. Inkludert i resultatandelen er urealiserte verdiendringer, se note 13.

²⁾ I oppstillingen vises tallene for Malana og Allan Duhangan samlet, da disse er klassifisert som en kontantgenererende enhet. Nedskrivning på 460 millioner kroner grunnet manglende utvikling og utfordringer i driften av strømmettet i India. Dette har medført begrensninger i markedstilgangen.

³⁾ Biomassekraftverkene Landsbergen og Emden i Tyskland er nedskrevet med 44 millioner kroner som følge av forverret markedsforhold i hovedsak på grunn av økte priser på trevirke.

2011

Beløp i mill. kroner	BKK	Agder	Scira ¹⁾	Kraftwerk- gessellschaft Herdecke	SN Aboitiz Power – Magat Inc	Hidro- electrica La Higuera S.A	Malana Power Company Ltd.	Andre	Sum
Inngående balanse 01.01	5 458	3 929	904	627	1 276	1 183	1 575	2 310	17 261
Resultatandel	551	508	-367	-87	634	-177	-11	-32	1 019
Merverdiavskrivninger/ -nedskrivninger	-14	-66	-	-	2	-	-24	-12	-115
Kapitalinnskudd	-	-	-	-	-	-	-	360	360
Investering/salg	-	-	-	-	-	-	-	-21	-21
Utbytte	-649	-409	-	-5	-587	-	-	-22	-1 671
Omregningseffekter	-	-	22	-14	25	-75	-67	210	101
Føringer mot utvidet resultat	-219	-158	-	-48	-13	-39	-	-197	-674
Kapitalnedsettelse	-	-	-	-4	-	-	-	-	-4
Utgående balanse 31.12	5 127	3 804	559	470	1 337	891	1 474	2 595	16 257
Merverdi 31.12.2011	2 254	2 306	-	-	410	798	930	533	7 231
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 818	333	-	-	1 013	798	-	404	4 366

¹⁾ Resultatandel inkluderer nedskrivning på NOK 338 millioner som følge av forsinkelser og kostnadsoverskridelser.

Beskrivelse av virksomheten i vesentlige tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Kraftselskapet BKK har sitt hovedkontor i Bergen og sin virksomhet på Vestlandet. Konsernets hovedaktiviteter er produksjon, omsetning og transport av elektrisk kraft. I tillegg til hovedaktivitetene selges også rådgivnings- og entreprenørtjenester. BKK tilbyr også sine kunder bredbånd, fjernvarme og fellesmåling av energi.

Agder Energi har sitt hovedkontor i Kristiansand og er et selskap innen fornybar energi i Norge. Konsernets aktiviteter omfatter produksjon, omsetning og transport av elektrisk kraft, samt andre energirelaterte tjenester.

Note 25 fortsettelse

AKSJER I TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Dette gjelder følgende selskaper:

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Felleskontrollerte virksomheter:			
Andershaw Wind Power Limited	London	50,00 %	50,00 %
Barmoor Wind Power Ltd.	Berwick upon Tweed	50,00 %	50,00 %
Biomassheizkraftwerk Landesbergen GmbH	Landesbergen	50,00 %	50,00 %
Burica Hydropower SA	Panama City	50,00 %	50,00 %
Devoll Hydropower SHA	Tirana	50,00 %	50,00 %
Dugar Hydro Power Ltd	Himachal Pradesh	50,00 %	50,00 %
Hidroelectrica La Confluencia S.A	Santiago	50,00 %	50,00 %
Hidroelectrica La Higuera S.A	Santiago	50,00 %	50,00 %
HPC Ammerån AB	Stockholm	50,00 %	50,00 %
HPC Byske AB	Stockholm	50,00 %	50,00 %
HPC Edsox AB	Stockholm	50,00 %	50,00 %
HPC Rön AB	Stockholm	50,00 %	50,00 %
Kraftwerksgesellschaft Herdecke, GmbH & Co. KG	Hagen	50,00 %	50,00 %
Luster Småkraft AS	Gaupne	50,00 %	50,00 %
Naturkraft AS	Tysvær	50,00 %	50,00 %
Scira Offshore Energy Ltd. (Scira)	London	50,00 %	50,00 %
Statkraft Agder Energi Vind DA ¹⁾	Kristiansand	62,00 %	62,00 %
Viking Varme AS	Porsgrunn	50,00 %	50,00 %
Tilknyttede selskap:			
Agder Energi AS (Agder)	Kristiansand	45,50 %	45,50 %
Allain Duhangan Hydro Power Ltd.	New Dehli	43,10 %	43,10 %
Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (BKK)	Bergen	49,90 %	49,90 %
Biomassheizkraftwerk Emden GmbH	Emden	30,00 %	30,00 %
Dudgeon Offshore Wind Limited	London	30,00 %	30,00 %
Desenvix Energias Renováveis S.A	Florianopolis	40,65 %	40,65 %
Energi og Miljøkapital AS	Skien	35,00 %	35,00 %
Forewind Ltd.	London	25,00 %	25,00 %
Istad AS	Molde	49,00 %	49,00 %
Kokemäenjoen Säännöstely-yhtiö	Helsinki	15,20 %	15,20 %
Länsi-Suomen Voima Oy	Helsinki	13,20 %	13,20 %
Malana Power Company Ltd.	New Dehli	49,00 %	49,00 %
Manila-Oslo Renewable Enterprise Inc	Manilla	16,70 %	16,70 %
Midtnorge Kraft AS	Rissa	40,00 %	40,00 %
Nividhu (Pvt) Ltd.	Colombo	30,00 %	30,00 %
Rullestad og Skromme Energi AS	Etnes	35,00 %	35,00 %
SN Aboitiz Power – Magat Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Benguet Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Cordillera Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Hydro Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Nueva Ecija Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Pangasinan Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power RES Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
SN Aboitiz Power Generation Inc	Manila	40,00 %	40,00 %
Stiftelsen Norwegian Electricity Cooperation	Oslo	29,00 %	29,00 %
Theun-Hinboun Power Company Limited	Laos	20,00 %	20,00 %

¹⁾ Aksjonærvtale i Statkraft Agder Energi Vind DA tilsier felles kontroll.

Ingen av selskapene har observerbare markedsverdier i form av børskurs eller lignende.

Note 25 fortsettelse

Felleskontrollerte eiendeler

Statkraft har eierandeler i kraftverk som også har andre eiere. Disse kraftverkene behandles som felleskontrollerte eiendeler og regnskapsføres med Statkrafts andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld. Oversikt over felleskontrollerte eiendeler:

Navn	Eierandel
Aurlandsverkene	7,00 %
Båtfors	6,64 %
Folgefonn ⁶⁾	100,00 %
Forsmo	2,20 %
Grytten	88,00 %
Gäddede	70,00 %
Harjavalta	13,20 %
Harrsele	50,57 %
Järnvägsforsen	94,85 %
Kobbelv	82,50 %
Kraftverkene i Orkla	48,60 %
Leirdøla	65,00 %
Leiro	65,00 %
Nordsvorka	50,00 %
Rana ⁵⁾	35,00 %
Røldal-Suldal Kraft AS ²⁾	4,79 %
Selfors	10,60 %
Sima	65,00 %
Sira-Kvina Kraftselskap DA ¹⁾	46,70 %
Solbergfoss ³⁾	33,33 %
Stegaros	50,00 %
Svartisen	70,00 %
Svorka	50,00 %
Tyssefaldene ⁴⁾	60,17 %
Vikfalli	88,00 %
Volgsjöfors	73,10 %
Ulla-Førre ⁷⁾	73,48 %

¹⁾ Statkraft samlede eierandel er på 46,70 %, hvorav 14,60 % eies indirekte gjennom Skagerak Energi AS.

²⁾ Statkraft eier 8,74 % av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 % av Røldal-Suldal anleggene. Statkrafts indirekte eierandel i kraftanleggene er dermed 4,79 %.

³⁾ Statkraft eier 33,30 % av Solbergfoss, men disponerer 35,60 % av produksjonen.

⁴⁾ Statkraft eier 60,17 % av aksjene i AS Tyssefaldene, som igjen eier Håvardsvatn kraftstasjon 100,00 %. Dessuten disponerer Statkraft 71,40 % av produksjonen i Tysso II kraftverk.

⁵⁾ 65,00 % av produksjonen i Rana er utleid i 15 år fra 1. januar 2005.

⁶⁾ Statkraft samlede eierandel er på 100,00 %, hvorav 14,94 % eies indirekte gjennom Skagerak Energi AS.

⁷⁾ Statkraft samlede eierandel er på 73,48 %, hvorav 1,49 % eies indirekte gjennom Skagerak Energi AS.

Note 26 Øvrige finansielle anleggsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Vurdert til amortisert kost:		
Lån til tilknyttede selskaper	1 066	497
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	775	620
Sum vurdert til amortisert kost	1 841	1 117
Tilgjengelig for salg:		
Andre aksjer og andeler	8 873	11 046
Sum	10 714	12 163

I andre aksjer og andeler i balansen inngår aksjeposten i E.ON SE med 8637 millioner kroner. Opprinnelig kostpris på aksjene var 23 125 millioner kroner. Verdiendringen i 2012 var -2146 millioner kroner, hvorav -2128 millioner kroner er tapsført under nedskrivning på finansielle eiendeler, og hvor -18 millioner kroner er ført mot utvidet resultat.

Verdiendringen i 2011 var -4085 millioner kroner, hvorav -4103 millioner kroner er tapsført under nedskrivning på finansielle eiendeler, og hvor 18 millioner kroner er ført mot utvidet resultat.

Note 27 Beholdninger

Beløp i mill. kroner	2012		2011	
	Innregnet verdi	Kostpris	Innregnet verdi	Kostpris
Grønne sertifikater vurdert til netto realiserbar verdi:				
El-sertifikater	826	653	390	447
CO ₂ -kvoter	430	620	285	485
Sum	1 256	1 273	675	932
Vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi:				
Reserveledere	94		98	
Annet	231		200	
Sum varelager vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi	325		298	
Sum	1 581		973	

Note 28 Fordringer

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kundefordringer	6 650	4 820
Periodiserte inntekter mv	1 913	1 942
Kortsiktige lån til tilknyttede selskaper	3 876	3 069
Fordringer knyttet til kontantsikkerhet	291	396
Andre fordringer	555	1 931
Sum	13 285	12 158
Herav rentebærende	4 167	3 465

Se note 31 for mer informasjon.

Forfallsanalyse av fordringer

Beløp i mill. kroner	Fordringer, forfalt med				Sum
	Ikke forfalt	Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager	Fordringer, forfalt og nedskrevet	
Kundefordringer	6 065	501	109	-25	6 650
Andre fordringer	6 635	-	-	-	6 635
Sum	12 700	501	109	-25	13 285

Tapsført i året 3

Beløp i mill. kroner	Fordringer, forfalt med				Sum
	Ikke forfalt	Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager	Fordringer, forfalt og nedskrevet	
Kundefordringer	4 513	232	100	-26	4 820
Andre fordringer	7 338	-	-	-	7 338
Sum	11 852	232	100	-26	12 158

Tapsført i året 12

Note 29 Kortsiktige finansielle plasseringer

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Obligasjoner	236	224
Rentefond	123	115
Aksjer og finansplasseringer	98	116
Sum	457	455

Note 30 Derivater

I tabellen nedenfor er derivater med henholdsvis positiv og negativ markedsverdi fordelt på porteføljetilhørighet. Tallene for energiderivater i tabellen under er regnskapsførte verdier av kontrakter som etter kriteriene i IAS 39 faller inn under definisjonen av finansielle instrumenter. Det kan være betydelige avvik mellom de regnskapsmessige verdiene og de underliggende realøkonomiske verdiene siden porteføljen inneholder kontrakter som både faller innenfor og utenfor IAS 39.

Derivater – omløpsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Energiderivater		
Langsiktige kontrakter	337	379
Nordisk og kontinental forvaltningsportefølje ¹⁾	102	147
Trading og Origination (eksl. EEG 2012 og UK PPA)	3 840	4 455
Sluttbruker	107	195
Energikjøp kontrakter	90	-
Andre kontrakter og elimineringer	-83	-209
Sum	4 393	4 967

¹⁾ Nordisk forvaltningsportefølje inneholder Nord Poolkontrakter med negativ verdi som gjøres opp mot Nord Poolkontrakter som inngår i Trading og Origination. Disse kontraktstypene inngår i en felles vurderingsenhet.

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	2	2
Valutaterminkontrakter	488	250
Rente- og valutabytteavtaler	35	4
Sum	525	256
Sum derivater – omløpsmidler	4 918	5 223

Derivater – anleggsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Energiderivater		
Langsiktige kontrakter	1 194	2 901
Nordisk og kontinental forvaltningsportefølje	11	3
Energikjøp kontrakter	385	-
Sum	1 590	2 904

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	1 260	956
Valutaterminkontrakter	1 932	455
Rente- og valutabytteavtaler	-	-
Sum	3 192	1 411
Sum derivater – anleggsmidler	4 782	4 315

Derivater – kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Energiderivater		
Langsiktige kontrakter	487	325
Trading og Origination (eksl. EEG 2012 og UK PPA)	3 486	4 201
Sluttbruker	103	193
Energikjøp kontrakter	276	692
Andre kontrakter og elimineringer	-204	-233
Sum	4 148	5 178

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	31	22
Valutaterminkontrakter	48	304
Rente- og valutabytteavtaler	38	5
Sum	117	331
Sum derivater – kortsiktig gjeld	4 265	5 509

Derivater – langsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Energiderivater		
Langsiktige kontrakter	2 873	2 012
Energikjøp kontrakter	1 019	1 349
Andre kontrakter og elimineringer	-116	2
Sum	3 776	3 363

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	1 473	890
Valutaterminkontrakter	656	254
Sum	2 129	1 144
Sum derivater – langsiktig gjeld	5 905	4 507

Note 31 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kontanter og bankinnskudd	4 407	6 284
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	750	2 199
Sum	5 157	8 483

Bokført verdi av eiendeler som er stilt som garanti for forpliktelser

Av likvide midler er følgende beløp stilt som sikkerhet til motpart:

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Depotkonti i forbindelse med kraftomsetning på kraftbørs	67	39
Andre bundne bankinnskudd ¹⁾	232	786
Sum	299	825

¹⁾ Andre bundne bankinnskudd knytter seg til «back to back» lån i datterselskaper, hvor bankinnskudd er stilt som sikkerhet. Se note 36.

Kontantsikkerhet

Kontantsikkerhet er innbetalinger til/fra motparter som sikkerhet for netto urealiserte gevinster og tap som Statkraft har på rentebytteavtaler, kombinerte rente- og valutabytteavtaler samt valutaterminer. Tabellen under viser netto innbetalinger per årsslutt fra motpart, som på senere tidspunkt vil bli betalt tilbake. Se note 28 og 33.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kontantsikkerhet for finansielle derivater	2 666	934

Note 32 Avsetning for forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Utsatt skatt	9 576	9 053
Pensjonsforpliktelser	2 096	3 453
Andre avsetninger for forpliktelser	8 866	9 378
Sum avsetninger for forpliktelser	20 538	21 884

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 17, mens utsatt skatt er omtalt i note 22. I andre avsetninger for forpliktelser inngår forpliktelse knyttet til egenkapitalinstrumenter.

Note 33 Rentebærende gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Rentebærende kortsiktig gjeld		
Sertifikatgjeld	700	-
Første års avdrag på langsiktig gjeld	3 313	3 268
Gjeld knyttet til kontantsikkerhet	2 957	1 330
Kassekreditt	96	-
Andre kortsiktig lån	20	441
Sum rentebærende kortsiktig gjeld	7 086	5 039
Rentebærende langsiktig gjeld		
Obligasjonslån i det norske markedet	400	400
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	32 777	31 043
Sum rentebærende langsiktig gjeld	33 177	31 443
Sum rentebærende gjeld	40 263	36 482

Konsernets netto opptak av gjeld i 2012 utgjorde 3362 millioner kroner. Andre endringer forklares i hovedsak av avgang av gjeld knyttet til overtakelse av kraftverk på 424 millioner kroner, endringer i kontantsikkerhet på 1628 millioner kroner, samt endringer i valutakurs på lån i utenlandsk valuta. For nærmere detaljer, se notene 6–12.

Note 34 Annen rentefri kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Leverandørgjeld	1 366	932
Skyldig offentlige avgifter	1 831	2 028
Øvrig rentefri gjeld	4 379	3 604
Sum	7 576	6 564

Note 35 Betingede utfall, tvistesaker m.m

MER-/MINDREINNTEKT

I den monopolregulerte nettvirksomheten kan det oppstå forskjeller mellom inntektsrammen bestemt av NVE og hva som faktisk utfaktureres i nettleie. Dersom fakturert beløp er lavere enn inntektsrammen, oppstår det merinntekt, og dersom fakturert beløp er høyere, oppstår det mindreinntekt. Mer-/mindreinntekt vil utlignes over tid i tråd med at faktisk fakturering justeres.

Inntektsføringen i regnskapet baseres på faktisk fakturering. Akkumulert mer-/mindreinntekt som vist i tabellen under regnskapsføres i fremtidige perioder.

Mer-/mindreinntekt nettvirksomhet, utgående balanse

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Akkumulert merinntekt overført til senere år	405	301
Akkumulert mindreinntekt overført til senere år	-22	-57
Netto mer-/mindreinntekt	383	244

TVISTESAKER

Statkraft har omfattende virksomhet og vil som et resultat av dette til enhver tid være involvert i større eller mindre tvistesaker. Statkraft krever tilbakebetalt 69 millioner euro i kildeskatt som knytter seg til mottatt utbytte. Den betingeded eiendelen er ikke innregnet i balansen. Se note 22. Det er ved regnskapsavleggelsen ingen andre tvistesaker som vil kunne påvirke Statkrafts resultat eller likviditet i vesentlig grad.

Note 36 Pantstillelser, garantiansvar og forpliktelser

PANTSTILLELSER

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper er i visse tilfeller gitt rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen i kraftverk som tilhører Statkraft mot å dekke en andel av byggekostnadene. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantegjeld som fylkeskommunene

har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 1289 millioner kroner. I tillegg har andre datterselskaper pantstillelser på til sammen 1438 millioner kroner. Balanseført verdi i Statkraft Energi AS av pantsatte eiendeler utgjør 5477 millioner kroner per 31. desember 2012. I SN Power utgjør balanseført verdi av pantsatte eiendeler 4414 millioner kroner, inkludert i «back to back» lån. I andre datterselskaper utgjør balanseført verdi av pantsatte eiendeler 1083 millioner kroner.

GARANTIANSVAR

Konsernet har følgende garantier som ikke er balanseført:

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Morselskapsgarantier ¹⁾	14 292	11 633
Øvrige	1 194	590
Sum garantier i Statkraft AS	15 486	12 223

¹⁾ Hvorav de vesentligste garantiene er knyttet til energihandel med 7819 millioner kroner og forpliktelser ovenfor leverandører med 5213 millioner kroner.

Morselskapsgarantier	1 710	1 761
Garantier på NASDAQ OMX Stockholm AB og andre kraftbørser	1 647	3 103
Øvrige	879	1 462
Sum garantier i øvrige datterselskaper	4 236	6 325
Sum garantier	19 722	18 548

KONTRAKTSFORPLIKTELSER

Statkraftkonsernet har følgende forpliktelser som ikke er balanseført:

- Langsiktige avtaler om kjøp av CO₂-kvoter.
- Avtaler om kjøp av gass i størrelsesorden 47,8 TWh i perioden frem til 2017.
- Forpliktelse vedrørende finansiell kraftutvekslingsavtale i størrelsesorden 601 millioner kroner.
- Konesjonsavtale om utvikling, bygging og drift av tre vannkraftverk som innebærer et medansvar estimert til å være i størrelsesorden 707 millioner euro.
- SN Power vedtok i september 2010 å bygge vannkraftverket Cheves i Peru. Kraftverket vil få en installert effekt på 171 MW og en forventet årlig produksjon på 866 GWh. Investeringen har en ramme på 450 millioner US dollar, hvorav 203 millioner US dollar er gjenstående per desember 2012.
- SN Power vedtok i oktober 2011 å bygge vannkraftverket Bajo Frio i Panama. Kraftverket vil få en installert effekt på 58 MW og en forventet årlig produksjon på 260 GWh. Investeringen har en ramme på 224 millioner US dollar (100 %), hvorav 135 millioner US dollar er gjenstående per desember 2012. I tillegg er det gitt morselskapsgarantier, hvor SN Power dekker 7 millioner US dollar.
- Finansieringsbehov i tilknytning til driftsstans ved to anlegg i tilknyttede selskap i SN Power er vurdert til å være 72 millioner US dollar på SN Power sin andel.
- Det er foretatt investeringsbeslutning på flere småskala vannkraftverk hvor konsernet er pliktig å investere i disse. Investeringen har en ramme på 136 millioner kroner.

KONSESJONSKRAFTKONTRAKTER

Konsernet innregner konsesjonskraft som normalt kjøp og salg i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris ved levering, uavhengig av om oppgjøret skjer ved fysisk levering eller finansielt oppgjør.

Ved utgangen av 2012 utgjorde konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør et årlig volum på i størrelsesorden 583 GWh og gjennomsnittsprisen var 11 øre per kWh. Avtale om finansielt oppgjør gjelder for en begrenset periode, men i beregningen av virkelig verdi legges den underliggende konsesjonskraftkontraktens evige horisont til grunn. Med disse forutsetningene ville estimert virkelig verdi per 31. desember 2012 vært negativ med omlag 5076 millioner kroner og endring av virkelig verdi gjennom 2011 ville vært negativ med omlag 1420 millioner kroner.

Note 37 Leieavtaler

Totalsummen av framtidig minsteleie i henhold til uoppsigelige operasjonelle leieavtaler for hver av de følgende periodene er:

Beløp i mill. kroner	Innen 1 år etter periodens slutt	Mellom 1 og 5 år etter periodens slutt	Mer enn 5 år etter periodens slutt	Sum
Husleieavtaler	116	564	1 263	1 943
Øvrige leieavtaler	7	32	44	84
Sum	123	596	1 307	2 027

Leiebeløp knyttet til leieavtaler kostnadsført i perioden og spesifisert på følgende måte:

Beløp i mill. kroner	Minsteleie	Variabel leie	Framleiebetalinger
Husleieavtaler	48	-	-
Øvrige leieavtaler	16	-	-
Sum	64	-	-

Statkraft har i 2012 etablert en ny forretningsaktivitet hvor man tilbyr markedsadgang til små produsenter av fornybar energi. Noen av disse aktivitetene er definert som leieavtaler med variabel betaling av leie, og er presentert som energikjøp, se note 13 og 15. Leieavtalene har en varighet fra 1 til 17 år og betalt leie for 2012 er på 590 millioner kroner.

Note 38 Honorar til ekstern revisor

Deloitte AS er revisor for konsernet Statkraft, og reviderer alle revisjonspliktige datterselskaper.

Totale honorarer (eksklusiv merverdiavgift) til konsernrevisor for revisjon og øvrige tjenester utgjør som følger:

Beløp i tusen kroner	2012	2011
Lovpålagt revisjon	15 823	12 349
Andre attestasjonstjenester	711	532
Skatterådgivning	1 660	2 840
Øvrige tjenester	1 855	4 372
Sum	20 049	20 093

Note 39 Ytelser til ledende ansatte og styret

Statkraft er organisert i resultatenheter og i støtteenheter. Lederne for disse rapporterer til konsernledelsen som består av konserndirektører og konsernsjef.

Lønn og andre ytelser til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Lønn	Bonus ¹⁾	Natural- ytelser	Lønn og andre ytelser
Christian Rynning-Tønnesen, konsernsjef	4 295 030	-	164 717	4 459 747
Jens B. Staff, konserndirektør	2 124 192	75 000	186 443	2 385 635
Jon Brandsar, konserndirektør	2 200 855	300 000	162 953	2 663 808
Steinar Bysveen, konserndirektør	2 346 118	200 000	189 280	2 735 398
Hilde Bakken, konserndirektør	1 971 297	350 000	184 586	2 505 883
Asbjørn Grundt, konserndirektør	2 523 261	250 000	150 301	2 923 562
Øistein Andresen, konserndirektør	2 242 660	200 000	163 483	2 606 143

¹⁾ Bonus er opptjent i 2011, men utbetalt i 2012.

Konsernledelsen har ikke mottatt godtgjørelser eller økonomiske fordeler fra andre foretak i samme konsern enn det som er vist over. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder. For 2012 var total lønn og andre ytelser til ledende ansatte 20 280 176 kroner.

Godtgjørelse til styret, revisjons- og kompensasjonsutvalg samt deltakelse på styremøter

Beløp i hele kroner	Styregodt- gjørelse	Revisjons- utvalg	Kompensa- sjonsutvalg	Deltakelse på styremøter
Olav Fjell, styreleder ¹⁾	218 500	-	22 500	6
Svein Aaser, styreleder ¹⁾	210 000	-	21 750	6
Ellen Stensrud, nestleder	301 000	-	-	10
Halvor Stenstadvold, styremedlem	248 000	82 500	-	11
Berit J. Rødseth, styremedlem	248 000	60 000	-	11
Inge Ryan, styremedlem	248 000	60 000	-	12
Silvija Seres, styremedlem	248 000	-	27 500	12
Odd Vanvik, ansattevalgt styremedlem	248 000	-	27 500	11
Thorbjørn Holøs, ansattevalgt styremedlem	248 000	60 000	-	12
Lena Halvari, ansattevalgt styremedlem	248 000	-	-	12

¹⁾ Olav Fjell ble valgt til styreleder 26. juni 2012, og tok over for Svein Aaser.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styrehonorar og vederlag for deltakelse i utvalgsarbeid, og det er heller ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret. For 2012 var total godtgjørelse til styret, revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg henholdsvis 2 465 500 kroner, 262 500 kroner og 99 250 kroner.

Kostnadsført pensjon til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Pensjoner ¹⁾
Christian Rynning-Tønnesen, konsernsjef	2 479 098
Jens B. Staff, konserndirektør	1 261 845
Jon Brandsar, konserndirektør	1 176 432
Steinar Bysveen, konserndirektør	1 186 806
Hilde Bakken, konserndirektør	1 123 728
Asbjørn Grundt, konserndirektør	1 265 237
Øistein Andresen, konserndirektør	1 151 836

¹⁾ Årets regnskapsmessige kostnad for pensjonsordning som gjenspeiler perioden som den enkelte har fungert i stilling som ledende ansatt.

For 2012 var total pensjonsavsetning til ledende ansatte 9 644 982 kroner.

Note 39 fortsettelse

STYRETS ERKLÆRING OM LEDERLØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDEDE ANSATTE – 2012

Styret vil bidra til en moderat, men konkurransedyktig utvikling av ledergodtgjøringene i Statkraft. Prinsipper og retningslinjer for lederlønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte er utformet i henhold til dette.

Statkraft har en policy på å ha konkurransedyktige betingelser, men ikke være lønnsledende.

Ved fastsettelse av lønn og annen godtgjøring i Statkraft benyttes et eksternt stillingsvurderingssystem som rangerer stillingene etter en anerkjent og utbredt metodikk. Det foretas årlig en undersøkelse av hvordan tilsvarende rangerte stillinger i det norske arbeidsmarkedet er avlønnet. Denne informasjonen sammen med intern belønningsspraksis i Statkraft danner grunnlaget for fastsettelse av godtgjøring.

Organisering

Styret i Statkraft har etablert et særskilt kompensasjonsutvalg.

Mandatet til utvalget er:

- En gang per år å forberede styrebehandling av lønn og vilkår for konsernsjef.
- Forberede behandling i styret av Styrets erklæring om lederlønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.
- Forberede behandling i styret av prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, bonussystemer, pensjonsvilkår, ansettelsesavtaler og lignende for ledere i Statkraft.
- Behandle særlige spørsmål knyttet til kompensasjon for ansatte i Statkraftkonsernet i den utstrekning utvalget finner at disse berører forhold av særlig betydning for konsernets eksterne profil, og konkurranseevne, og dets attraktivitet som arbeidsgiver.
- Konsernsjef skal konsultere styrets kompensasjonsutvalg med sin innstilling for lønnsregulering av konserndirektører og konsernrevisør før endelig beslutning.

Redegjørelse for lederlønnspolitikken

Konsernsjefen godtgjøres med fastlønn, og konserndirektørene godtgjøres med fastlønn og variabel lønn.

Fastlønn Fastlønn fastsettes etter en stillings- og markedsvurdering – vurdert opp mot Statkrafts policy om å tilby konkurransedyktige betingelser, men ikke være lønnsledende. Ved den årlige reguleringen vektlegges også gjennomsnittlig lønnsvekst for øvrige ansatte i konsernet.

Variabel lønn I tillegg til fastlønn har konsernet en bonusordning for konserndirektørene. De årlige bonusavtalene har en maksimal utbetaling på kroner 500 000 per person. De avtalte målene er finansielle, operasjonelle og individuelle.

Andre variable elementer Ytterligere variable elementer inkluderer ordninger med firmabil, aviser, mobiltelefon og dekning av bredbåndskommunikasjon i samsvar med etablerte standarder.

Pensjonsordninger Statkraft har for heleide norske virksomheter sin pensjonsordning i Statens Pensjonskasse.

Konsernsjef Christian Rynning-Tønnesen, har en pensjonsalder på 67 år med en pensjonsytelse på 66 % av årslønnen forutsatt full opptjeningstid på 30 år. De øvrige konserndirektørene har pensjonsalder fra tidligst 65 år, med en pensjonsytelse på 66 % av årslønnen basert på 30 års opptjening.

I 2003 etablerte Statkraft i en pensjonsordning over driften for inntekt over 12G. Ordningen omfattet alle ansatte med lønn over 12G – inkludert konsernsjef og konserndirektører. Denne ordningen ble i 2012 lukket for nye ansatte. Det er ikke etablert ny alderspensjonsordning for lønn over 12G, men det er etablert et system med tilleggslønn som kan benyttes til supplerende, privat pensjonssparing. Tilleggslønnen er satt til 18 % av ordinær lønn over 12G. Det er også etablert en kollektiv uføredekning knyttet til lønn over 12G.

Stillingsendingsavtaler Konsernsjef og enkelte av konserndirektørene har avtale om stillingsendring etter fylte 62 år. Dette er avtaler om at det på et hvert tidspunkt etter at den ansatte har fylt 62 år foreligger en gjensidig rett for den ansatte eller selskapet til å be om, eller bli bedt om, å fratre direktørstillingen uten nærmere begrunnelse. Gjør en av partene denne retten gjeldende, skal den ansatte tilbys en annen stilling med en lønn på 75 % av direktørlønnen – og en arbeidstid på inntil 50 % frem til avtalt pensjonsalder.

Lederlønnspolitikken er i dag endret og ordningen er lukket for nye ansatte.

Etterlønnordninger Gjensidig oppsigelsestid for konsernsjef er avtalt til 6 måneder. For konserndirektørene er det en gjensidig oppsigelsestid på 3 måneder, og ved mer enn 2 års ansettelsestid er arbeidsgivers oppsigelsestid 6 måneder.

For konsernsjef og enkelte av konserndirektørene er det avtalt en særskilt etterlønn ved oppsigelse fra arbeidsgiver med kortere frist enn de ovennevnte. I avtalen fraskriver den ansatte seg rettighetene i arbeidsmiljølovens bestemmelser om oppsigelsesvern. Dersom arbeidsgiver benytter denne oppsigelsesadgangen, har den ansatte rett på et sluttvederlag på inntil 12 månedslønner utover avtalt oppsigelsestid. Beløpet skal utbetales månedlig. Sluttvederlaget skal reduseres etter fastsatte regler dersom arbeidstaker oppbeholder annen inntekt innenfor utbetalingsperioden. Disse avtalene er inngått i henhold til Retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i heleide statlige foretak og selskaper av 28. juni 2004.

Lederlønnspolitikken er også endret og ordningen er lukket for nye ansatte.

Vilkår konsernsjef Fastlønn til konsernsjef for 2013 er kroner 4 450 000, med øvrige vilkår slik det fremgår av denne erklæringen.

Note 40 Nærstående parter

Alle datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter som angitt i note 42 og note 25 er nærstående parter av Statkraft. Mellomværende og transaksjoner mellom konsoliderte selskaper elimineres i konsolideringen og vises ikke i denne note.

Personer som angitt i note 39 inngår i konsernets ledelse eller styre og er også nærstående parter av Statkraft.

Alle transaksjoner med nærstående parter skjer til markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som angis i denne note og note 39, er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Tabellen nedenfor viser transaksjoner med nærstående parter som er tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter som ikke er eliminert i konsernregnskapet.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Inntekter	391	362
Kostnader	851	436
Fordringer ved periodens slutt	5 507	4 222
Gjeld ved periodens slutt	597	347

Vesentlige transaksjoner med eier og selskaper kontrollert av eier

Aksjene i Statkraft SF eies 100 % av den norske stat.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
I brutto driftsinntekter inngår:		
Industrikraftkontrakter til myndighetsbestemte priser	-	130
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	307	401
I netto driftsinntekter inngår:		
Energikjøp fra Statoil	857	907
Nettleie til Statnett	996	825
I driftskostnader inngår:		
Eiendomsskatt og konsesjonsavgift til norske myndigheter	1 131	1 024
I skattekostnader inngår:		
Betalbar skatt til norske myndigheter etter effekt av konsernbidrag	3 141	2 894
Foreslått utbytte til den norske stat	2 900	4 288

Statkraft har i tillegg transaksjoner med andre foretak som er kontrollert av den norske stat, men hvor størrelsen på disse verken enkeltvis eller samlet er av vesentlig betydning for Statkrafts regnskaper.

I tillegg betaler konsernet direkte og ulike indirekte skatter til norske myndigheter i form av merverdiavgift mv.

Note 41 Aksjer og aksjonærforhold

Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

Note 42 Konsoliderte selskaper

Aksjer i konsoliderte datterselskaper

Navn	Forretnings- kontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Aksjer i datterselskaper				
Statkraft AS	Oslo	Norge	Statkraft SF	100,00 %
Nordic Hydropower AB ¹⁾	Stockholm	Sverige	Statkraft SF	50,00 %
Asian Power Invest AB	Stockholm	Sverige	Statkraft SF	100,00 %

Aksjer i konsoliderte selskaper eid av datterselskaper

Statkraft AS

Bio Varme AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	98,45 %
Renewable Energies and Photovoltaics Spania S.L.	Malaga	Spania	Statkraft AS	70,00 %
Statkraft Albania Shpk.	Tirana	Albania	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Carbon Invest AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Development AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Elektrik Ltd.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Energi AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Financial Energy AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Forsikring AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft France SAS	Lyon	Frankrike	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Germany GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Industrial Holding AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Leasing AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Norfund Power Invest AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	60,00 %
Statkraft SCA Vind AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	60,00 %
Statkraft Suomi Oy	Kotka	Finland	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Sverige AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Södra Vindkraft AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	90,10 %
Statkraft Treasury Centre GBP SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Treasury Centre NOK SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Treasury Centre SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Treasury Centre SEK SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft UK Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Värme AB	Kungsbacka	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Vind AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Western Balkans d.o.o.	Beograd	Serbia	Statkraft AS	100,00 %
Södra Statkraft Vindkraft Utveckling AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	90,10 %
Fjordkraft AS ²⁾	Bergen	Norge		
Småkraft AS ³⁾	Bergen	Norge		

Baillie Windfarm Holdings Ltd.

Baillie Windfarm Ltd.	Thurso	Storbritannia	Baillie Windfarm Holdings Ltd.	100,00 %
-----------------------	--------	---------------	--------------------------------	----------

Bio Varme AS

Stjørdal Fjernvarme AS	Stjørdal	Norge	Bio Varme AS	85,00 %
------------------------	----------	-------	--------------	---------

Knapsack Power GmbH & Co KG

Knapsack Power Verwaltungs GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Knapsack Power GmbH & Co KG	100,00 %
---------------------------------	------------	----------	-----------------------------	----------

Skagerak Energi AS

Skagerak Kraft AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Nett AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Naturgass AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Elektro AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Varme AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %

Skagerak Kraft AS

Grunnåi Kraftverk AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Kraft AS	55,00 %
Sauland Kraftverk AS	Hjartdal	Norge	Skagerak Kraft AS	81,00 %

Skagerak Varme AS

Skien Fjernvarme AS	Skien	Norge	Skagerak Varme AS	51,00 %
---------------------	-------	-------	-------------------	---------

Statkraft Development AS

Hitra Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Kjøllefjord Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Smøla Vind 2 AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %

Note 42 fortsettelse

Navn	Forretnings- kontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Statkraft Energi AS				
Baltic Cable AB	Malmø	Sverige	Statkraft Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Kraft AS	Trondheim	Norge	Statkraft Energi AS	100,00 %
Statkraft Energy Ltd.				
Rheidol 2008 Trustees Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft Energy Ltd.	100,00 %
Statkraft Enerji A.S.				
Çakit Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft Enerji A.S.	100,00 %
Anadolu Elektrik A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft Enerji A.S.	100,00 %
Çetin Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft Enerji A.S.	100,00 %
Kargı Kızılırmak Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft Enerji A.S.	100,00 %
Statkraft France SAS				
Plaine de l'Ain Power SAS	Lyon	Frankrike	Statkraft France SAS	100,00 %
Statkraft Germany GmbH				
Statkraft Markets GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Germany GmbH	100,00 %
Statkraft Holding Knapsack GmbH				
Knapsack Power GmbH & Co KG	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Holding Knapsack GmbH	100,00 %
Statkraft Industrial Holding AS				
Skagerak Energi AS	Porsgrunn	Norge	Statkraft Industrial Holding AS	66,62 %
Trondheim Energi AS	Trondheim	Norge	Statkraft Industrial Holding AS	100,00 %
Statkraft Markets GmbH				
Statkraft South East Europe EOOD	Sofia	Bulgaria	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Romania SRL	Bucuresti	Romania	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets BV	Amsterdam	Nederland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets Financial Services GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Holding Knapsack GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Holding Herdecke GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Trading GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft SCA Vind AB				
Statkraft SCA Vind Elnät AB	Stockholm	Sverige	Statkraft SCA Vind AB	100,00 %
Statkraft Södra Vindkraft AB				
Statkraft Södra Vindarrende AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Södra Vindkraft AB	100,00 %
Statkraft Suomi Oy				
Ahvionkoski Oy	Kotka	Finland	Statkraft Suomi Oy	100,00 %
Statkraft Sverige AB				
Graninge AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Gidekraft AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	90,10 %
Statkraft Sverige Vattendel 3 AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Statkraft UK Ltd.				
Statkraft Wind UK Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Statkraft Energy Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Baillie Windfarm Holdings Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	80,00 %
Doggerbank Project 1A Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 1B Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 2A Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 2B Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 3A Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Doggerbank Project 3B Statkraft Ltd.	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd.	100,00 %
Trondheim Energi AS				
Statkraft Varne AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Eiendom AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Enita AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %

Note 42 fortsettelse

Navn	Forretnings- kontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Aksjer i konsoliderte selskaper eid av SN Power				
Statkraft Norfund Power Invest AS				
SN Power Holding AS	Oslo	Norge	Statkraft Norfund Power Invest AS	100,00 %
Agua Imara AS	Oslo	Norge	Statkraft Norfund Power Invest AS	45,90 %/51,00 %
SN Power Brasil AS	Oslo	Norge	Statkraft Norfund Power Invest AS	100,00 %
Aqua Imara AS				
SN Power ACA Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	Agua Imara AS	100,00 %
Agua Imara ACA Pte. Ltd.				
Fountain Intertrade Corporation	Panama City	Panama	Agua Imara ACA Pte. Ltd.	50,10 %
Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd.				
Muchinga Power Company Ltd.	Kabwe	Zambia	Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd.	100,00 %
SN Power ACA Pte. Ltd.				
Lunsemfwa Hydro Power Company Ltd.	Kabwe	Zambia	SN Power ACA Pte. Ltd.	51,00 %
SN Power Brasil AS				
SN Power Investimentos Ltda.	Florianopolis	Brasil	SN Power Brasil AS	100,00 %
SN Power Chile Inversiones Electricas Ltda.				
SN Power Chile Tinguericira y Cia.	Santiago	Chile	SN Power Chile Inversiones Electricas Ltda.	99,90 %
SN Power Chile Valdivia y Cia.	Santiago	Chile	SN Power Chile Inversiones Electricas Ltda.	99,90 %
SN Power Chile Valdivia y Cia.				
Norwind S.A	Santiago	Chile	SN Power Chile Valdivia y Cia.	100,00 %
SN Power Investimentos Ltda.				
SN Power Energia do Brasil Ltda.	Florianopolis	Brasil	SN Power Investimentos Ltda.	100,00 %
SN Power Holding AS				
SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding AS	100,00 %
SN Power Holding Chile Pte. Ltd.				
SN Power Chile Inversiones Eléctricas Ltda.	Santiago	Chile	SN Power Holding Chile Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.				
SN Power Global Services Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Holding Peru Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Holding Chile Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power International Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power India Pvt. Ltd.	New Dehli	India	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Markets Pvt. Ltd.	New Dehli	India	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	100,00 %
Himal Power Ltd.	Kathmandu	Nepal	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	52,20 %/57,10 %
SN Power Vietnam Pte. Ltd.	Hanoi	Vietnam	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd.	80,00 %
SN Power Participações Ltda.				
SN Power Comercializadora Ltda.	Rio de Janeiro	Brasil	SN Power Participações Ltda.	100,00 %
SN Power Holding Peru Pte. Ltd.				
SN Power Peru Holding S.R.L	Lima	Peru	SN Power Holding Peru Pte. Ltd.	100,00 %
SN Power Peru Holding S.R.L				
Empresa de Generacion Electrica Cheves S.A	Lima	Peru	SN Power Peru Holding S.R.L	68,69 %
SN Power Peru S.A	Lima	Peru	SN Power Peru Holding S.R.L	100,00 %
SN Power Peru S.A				
Empresa de Generacion Electrica Cheves S.A	Lima	Peru	SN Power Peru S.A	31,31 %

¹⁾ Nordic Hydropower AB er eid 50,00 % av Statkraft SF og 50,00 % av Asian Power Invest AB

²⁾ Fjordkraft AS eies av Statkraft Industrial Holding AS (3,15 %), Skagerak Energi AS (48,00 %) og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (48,85 %). Fjordkraft AS har vært konsolidert siden 1. januar 2007.

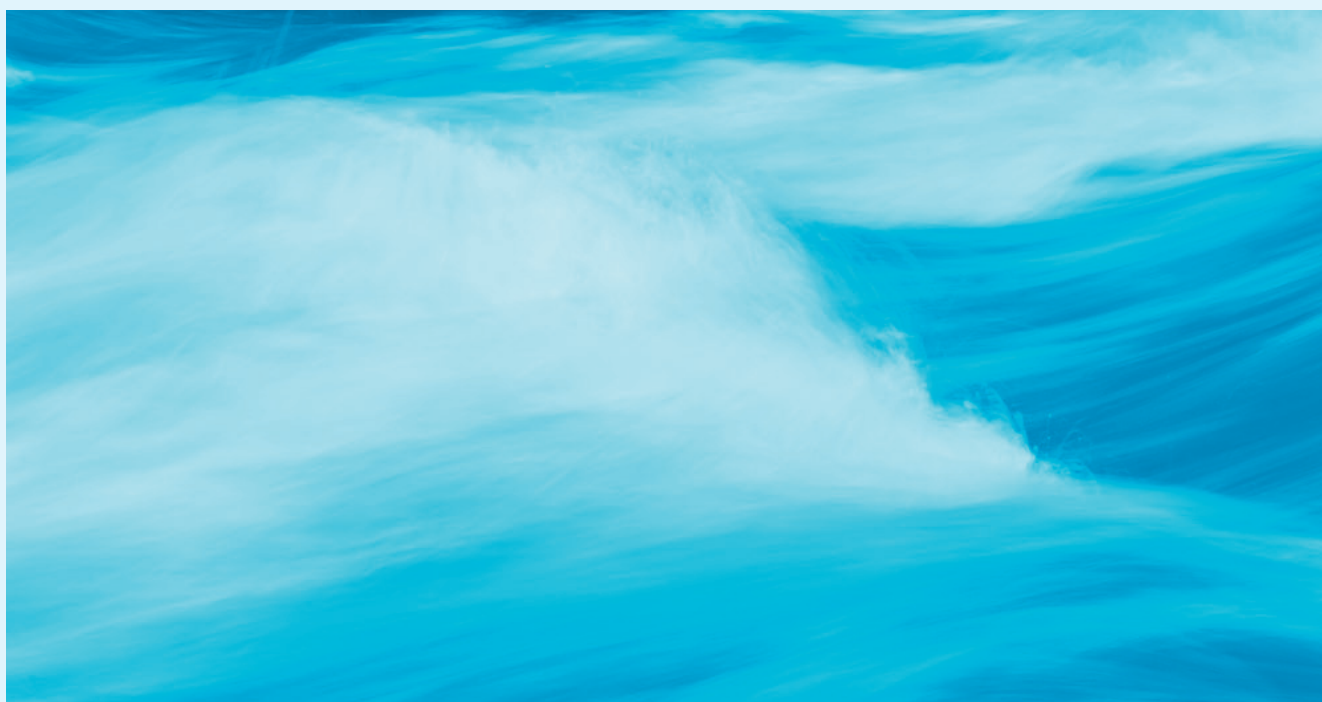
³⁾ Småkraft AS eies 20,00 % av Skagerak Kraft AS, Agder Energi AS og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS. Statkraft AS eier 40,00 % direkte.

Regnskap Statkraft SF

Resultatregnskap

Statkraft SF morselskap

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
Driftsinntekter	2	460	881
Andre driftskostnader	15	-128	-112
Avskrivninger	6	-22	-22
Driftskostnader		-150	-134
Driftsresultat		310	747
Finansinntekter	4	4 067	5 039
Finanskostnader	4	-56	-112
Netto finansposter		4 011	4 927
Resultat før skatt		4 321	5 674
Skattekostnad	5	-187	-80
Resultat etter skatt		4 134	5 593
Disponering av årets resultat			
Avsatt utbytte	10	2 900	4 288
Overført til (+)/fra (-) annen egenkapital	10	1 234	1 305

Balanse

Statkraft SF morselskap

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
EIENDELER			
Varige driftsmidler	6	1 144	1 152
Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper	7	46 450	46 450
Øvrige finansielle anleggsmidler	8	400	400
Anleggsmidler		47 993	48 001
Fordringer	9	5 366	5 351
Bankinnskudd, kontanter og lignende		88	159
Omløpsmidler		5 454	5 510
Eiendeler		53 447	53 511
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital	10	43 250	43 250
Opptjent egenkapital	10	6 150	4 916
Egenkapital		49 400	48 166
Utsatt skatt	5	74	60
Avsetning for forpliktelser	11	444	420
Rentebærende langsiktig gjeld	12	400	400
Langsiktig gjeld		918	881
Rentebærende kortsiktig gjeld	13	14	12
Betalbar skatt	5	177	120
Annen rentefri gjeld	14	2 938	4 332
Kortsiktig gjeld		3 129	4 464
Egenkapital og gjeld		53 447	53 511

Styret i Statkraft SF
Oslo, 13. mars 2013

Olav Fjell
styrets leder

Ellen Stensrud
nestleder

Berit Rødseth
styremedlem

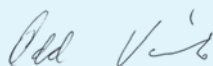
Silvija Seres
styremedlem

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Inge Ryan
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Lena Halvari
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

Statkraft SF morselskap

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN			
Resultat før skatt		4 321	5 674
Avskrivninger	6	22	22
Betalt skatt		-234	-1 916
Gevinst ved salg av anleggsmidler		-	-216
Tilført fra årets virksomhet		4 109	3 564
Endring i andre kortsiktige poster		-3 865	-4 392
Mottatt utbytte og konsernbidrag		3 985	9 255
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	4 229	8 426
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER			
Investeringer i varige driftsmidler	6	-14	-28
Innbetalinger fra salg av varige driftsmidler		-	318
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	-14	290
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING			
Nedbetaling av gjeld		2	-641
Utdelt utbytte	10	-4 288	-7 985
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-4 286	-8 626
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	-71	90
Bankinnskudd, kontanter og lignende 01.01.		159	69
Bankinnskudd, kontanter og lignende 31.12.		88	159

Noter

Statkraft SF mor

Oversikt over noter til selskapsregnskapet

Note 1	Vesentlige regnskapsprinsipper	Note 10	Egenkapital
Note 2	Driftsinntekter	Note 11	Avsetning for forpliktelser
Note 3	Lønn og andre personalkostnader	Note 12	Rentebærende langsiktig gjeld
Note 4	Finansinntekter og -kostnader	Note 13	Rentebærende kortsiktig gjeld
Note 5	Skatt	Note 14	Annen rentefri gjeld
Note 6	Varige driftsmidler	Note 15	Honorar til ekstern revisor
Note 7	Eierandeler i datterselskaper og tilknyttede selskaper	Note 16	Forpliktelser og garantiansvar
Note 8	Øvrige finansielle anleggsmidler	Note 17	Nærstående parter
Note 9	Fordringer		

Note 1 Vesentlige regnskapsprinsipper

Årsregnskapet til Statkraft SF er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapspraksis i Norge (GRS).

VURDERINGS- OG KLASSIFISERINGSPRINSIPPER

Usikkerhet i estimater Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring Inntektsføring ved salg av varer og tjenester foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet. Utbytter og konsernbidrag fra datterselskaper inntektsføres i opptjeningsåret, mens utbytte fra andre selskaper inntektsføres etter kontantprinsippet. Gevinst/tap ved salg av varige driftsmidler behandles som driftsinntekter eller kostnader.

Skatt

Generelt Konsernets kraftproduksjonsvirksomhet i Norge, er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernets skattekostnad omfatter i tillegg til ordinær resultatskatt også naturressurskatt og grunnrenteskatt.

Resultatskatt Resultatskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler, slik at anvendt skattesats er til enhver tid den vedtatte. Skattekostnaden knyttes til det regnskapsmessige resultatet og består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel blir balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene kan benyttes. Skatt på poster ført mot utvidet resultat er også ført mot utvidet resultat, og skatt på poster knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Betalbar resultatskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger betalbar resultatskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som forskuddsbetalt skatt.

Grunnrenteskatt Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig og utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraftverk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft og for kraft på langsiktige fysiske kontrakter med en varighet på over syv år brukes faktisk kontraktspris. Inntekter fra grønne sertifikater inngår i brutto grunnrenteinntekt. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlaget. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente fastsatt av Finansdepartementet. Den aktuelle normrenten er for 2012 fastsatt til 1,5 %. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk beregnet fra og med inntektsåret 2007 kan samordnes med positiv grunnrenteinntekt for andre kraftverk. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk fra inntektsåret 2006 eller tidligere år kan kun fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare negativ grunnrenteinntekt og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort at skattefordel vil utnyttes innenfor en tidshorisont på ti år. Anvendt sats er 30 % nominell skattesats. Friinntekt behandles som en permanent forskjell i det året som den beregnes for, og påvirker således ikke beregningen av utsatt skatt knyttet til grunnrente.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel presenteres netto så langt de forventes å reversere i samme periode. Tilsvarende gjelder for utsatt

skatt og utsatt skattefordel knyttet til grunnrenteskatt. Utsatte skatteposisjoner knyttet til betalbar resultatskatt kan ikke utlignes mot utsatte skatteposisjoner knyttet til grunnrenteskatt.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig lån er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktige lån balanseføres til pålydende, korrigert for eventuell uamortisert over- eller underkurs. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktige lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler er balanseført til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler blir balanseført og avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid fra det tidspunktet driftsmidlet blir satt i ordinær drift. Anskaffelseskost består kun av direkte henførbare kostnader. Ved balanseføring av egne timer holdes indirekte administrasjonskostnader utenfor.

Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper Datterselskaper er selskaper hvor konsernet har bestemmende innflytelse over finansielle og driftsmessige prinsipper. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når selskapet eier mer enn 50 % av de stemmeberettigede aksjene. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Utbytte og andre utdelinger inntektsføres samme år som de er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbyttet andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskåns del tilbakebetaling av investert kapital og utdelingene fratrekkes investeringens verdi i balansen. Tilknyttede selskaper er selskaper hvor Statkraft SF har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse foreligger normalt der selskapet eier eller kontrollerer fra 20 til 50 prosent av de stemmeberettigede aksjene.

Anleggsaksjer og andeler Alle langsiktige investeringer behandles til kostmetoden i selskapsregnskapet. Mottatt utbytte behandles som finansinntekt.

Fordringer Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Kortsiktige finansielle plasseringer Aksjer, obligasjoner, sertifikater og lignende klassifisert som omløpsmidler er vurdert til markedsverdi.

Bankinnskudd, kontanter og lignende På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (kontantsikkerhet) balanseføres.

Usikre forpliktelser Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsværdi.

Langsiktig gjeld Opptakskostnader og over- eller underkurs regnskapsføres i henhold til effektiv rentemetoden (amortisert kost) for fastrentelån. Første års avdrag på langsiktig gjeld er presentert som kortsiktig gjeld.

Note 1 fortsettelse

FINANSIELLE DERIVATER OG SIKRING

Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelse defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning. Klassifisering av derivater skjer i tråd med de generelle retningslinjene for slik klassifisering, med unntak av enkelte derivater som er sikringsinstrumenter i en sikringsføring, der derivatene er presentert sammen med sikringsobjektet.

Rentederivat Statkraft benytter rentederivater for å sikre seg mot store svingninger i rentekostnadene. Regnskapsføring av gevinster og tap avhenger av om rentederivatet er utpekt som sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Rentederivater som ikke er sikringsinstrument vurderes i henhold til laveste verdis prinsipp. Urealiserte tap eller gevinster inngår i finansresultatet. Rentederivater som er definert som sikringsinstrument periodiseres på tilsvarende måte som rentene på sikret gjeld eller fordring. Rentederivater klassifiseres som finansielt anleggsmiddel eller langsiktig finansiell forpliktelse dersom gjenværende løpetid er lengre enn ett år.

Ved oppgjør av lån før forfall resultatføres gevinst og tap. Rentederivater knyttet til lån som er nedbetalt blir normalt kansellert. Gevinst og tap på kansellerte rentebytteavtaler periodiseres sammen med underliggende lån.

Valutaderivat For å sikre seg mot svingninger i valutakursene inngår Statkraft valutaderivater i tråd med vedtatt finansiell policy. Regnskapsføring av gevinster og tap avhenger av om valutaderivatet er utpekt som sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Valutaderivater som ikke er sikringsinstrument vurderes til virkelig verdi. Verdiendringer resultatføres som finansinntekt eller finanskostnad.

Sikring Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater utpekt som sikringsinstrument bokføres i henhold til prinsippene for sikringstypene verdisikring og kontantstrømsikring. Ved verdisikring av balanseførte eiendeler eller forpliktelser balanseføres derivatet til virkelig verdi. Balanseført verdi av de sikrede eiendelene eller gjeldspostene justeres for verdien av det finansielle derivatets verdiendring som knytter seg til sikret risiko. Ved kontantstrømsikring for sikring av fremtidige kontantstrømmer balanseføres ikke urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumentene.

Valuta Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Realiserte og urealiserte valutaeffekter presenteres netto i resultatregnskapet som finansinntekt eller finanskostnad. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i selskapets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Note 2 Driftsinntekter

Driftsinntektene består av inntekter fra utleide kraftverk. I 2011 inngår også gevinst ved salg av anleggsmidler med 216 millioner kroner.

Note 3 Lønn og andre personalkostnader

Selskapet hadde ingen ansatte i 2012. For informasjon om lønn og personalkostnader for konsernledelsen og styret henvises til note 39 i konsernregnskapet.

Note 4 Finansinntekter og -kostnader

Finansinntekter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Renteinntekter	51	92
Utbytter og konsernbidrag fra Statkraft AS og Nordic Hydropower AB / Asian Power Invest AB	4 015	4 900
Andre finansinntekter	1	47
Sum	4 067	5 039

Finanskostnader

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Rentekostnader	-32	-89
Andre finanskostnader	-24	-23
Sum	-56	-112
Netto finansposter	4 011	4 927

Note 5 Skatt

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Overskuddsskatt	91	116
Grunnrenteskatt	86	122
Korreksjon tidligere års ligning ¹⁾	-4	-131
Endring utsatt skatt grunnrente	13	-5
Endring utsatt skatt	-	-22
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	187	80

Betalbar overskuddsskatt

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Naturressursskatt	27	28
Grunnrenteskatt	86	122
Overskuddsskatt som overstiger naturressursskatt	64	88
Skatt til gode, tidligere inntektsår ¹⁾	-	-118
Betalbar skatt i balansen	177	120

¹⁾ Skatteklagenemnda vedtok i 2011 at Statkraft SF ikke er skattemessig eier av Sønnå høy. Selskapet hadde dermed krav på å få tilbakebetalt grunnrente- og eiendomsskatt betalt for inntektsårene 2007-2011 med om lag 149 millioner kroner, hvorav 118 millioner kroner gjaldt grunnrentebeskatning. I 2012 er ligningsmyndighetene støvnet basert på vedtaket skatteklagenemnda tok i 2011. Grunnrenteskatt fra 2008-2010 har blitt tilbakebetalt til Statkraft SF i 2012.

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Resultat før skattekostnad	4 321	5 674
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28 %	1 210	1 589
Skatteeffekter av:		
Grunnrenteskatt	100	117
Skattefrie inntekter	-1 124	-1 463
Endringer vedrørende tidligere år	-4	-131
Andre permanente forskjeller, netto	6	-32
Skattekostnad	187	80
Effektiv skattesats	4 %	1 %

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd, samt beregning av utsatt skatt.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Omløpsmidler / kortsiktig gjeld	-	-
Driftsmidler	186	161
Andre langsiktige poster	-89	-65
Sum midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd	97	97
Midlertidige forskjeller grunnrenteskatt	180	148
Negativ fremførbart grunnrenteinntekt	-25	-39
Sum midlertidige forskjeller og fremførbart grunnrenteinntekt	155	109
Total utsatt skatt (+) / utsatt skattefordel (-)	74	60
Anvendt skattesats	30 %/28 %	30 %/28 %

Note 6 Varige driftsmidler

2012	Regulerings- anlegg	Turbiner, generatorer, mv	Andeler i kraftverk drevet av andre	Fjellrom, bygg, tomt, vei, bro og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet	Sum
Beløp i mill. kroner							
Anskaffelseskost 01.01.	1 086	111	32	394	30	9	1 662
Tilgang	-	-1	-	-	15	-	14
Overførsel	3	2	-	-	-9	3	-
Avgang	-	-	-	-	-	-	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	-423	-75	-32	-1	-	-2	-533
Balanseført verdi 31.12.	666	38	-	394	36	10	1 144
Årets ordinære avskrivning	-18	-4	-	-	-	-1	-22
Avskrivningstid	30–75 år	15–40 år	5–50 år	50 år– ubegrenset		3–40 år	

Varige driftsmiddel knytter seg hovedsakelig til utleide kraftverk. Statkraft har den 4. februar 2013 mottatt vedtak fra Olje og Energi Departementet om konsesjonsfritak for overføring av de utleide verkene Sauda I-IV, Svelgen I-II og Tysso II fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS.

Note 7 Eierandeler i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Beløp i mill. kroner	Forretnings- kontor	Eier- og stemmeandel	Balanseført verdi
Datterselskaper			
Statkraft AS	Oslo	100 %	46 284
Asian Power Invest AB	Stockholm	100 %	166
Nordic Hydropower AB ¹⁾	Stockholm	100 %	-
Sum			46 450

¹⁾ Nordic Hydropower AB eies med 50,00 % hver av Statkraft SF og Asian Power Invest AB.

Note 8 Øvrige finansielle anleggsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lån til konsernselskaper	400	400
Sum	400	400

Note 9 Fordringer

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Andre fordringer	39	29
Kortsiktige fordringer konsernselskap	5 327	5 321
Sum	5 366	5 351

Det er ikke identifisert behov for avsetning til tap på kundefordringer per 31. desember 2012.

Kortsiktige fordringer konsernselskap består i all hovedsak av utbytte og konsernbidrag fra datterselskap.

Note 10 Egenkapital

Beløp i mill. kroner	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.11	43 250	3 611	46 861
Resultat 2011	-	5 593	5 593
Avsatt utbytte	-	-4 288	-4 288
Egenkapital 31.12.11	43 250	4 916	48 166
Resultat 2012	-	4 134	4 134
Avsatt utbytte	-	-2 900	-2 900
Egenkapital 31.12.12	43 250	6 150	49 400

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

Note 11 Avsetning for forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Andre avsetninger for forpliktelser	444	420
Sum	444	420

Andre avsetninger for forpliktelser gjelder i hovedsak neddiskontert verdi av vederlaget som Statkraft er pliktig til å betale ved overtagelse av anlegget i Saudefaldene i 2031.

Note 12 Rentebærende langsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Obligasjonslån i det norske markedet	400	400
Sum	400	400

Avdragsplan

Beløp i mill. kroner	2013	2014	2015	2016	2017	Etter 2017	Total
Obligasjonslån i det norske markedet	-	-	-	-	-	400	400
Sum	-	-	-	-	-	400	400

Statkraft SF er debitor for statsgaranterte lån på til sammen 400 millioner kroner. Statkraft SF har identiske fordringer på Statkraft AS gjennom back to back-avtaler og har således ingen netto eksponering knyttet til lånet.

Note 13 Rentebærende kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Øvrige lån	14	12
Sum	14	12

Note 14 Annen rentefri gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Leverandørgjeld	7	16
Skyldige offentlige avgifter	18	17
Periodiserte kostnader	8	9
Avsatt utbytte til eier	2 900	4 288
Kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern	5	3
Sum	2 938	4 332

Note 15 Honorar til ekstern revisor

Deloitte AS er revisor for konsernet Statkraft. Totale honorarer for revisjon og øvrige tjenester for Statkraft SF (eksklusiv merverdiavgift) for 2012 utgjør som følger:

Beløp i tusen kroner	2012	2011
Lovpålagt revisjon	542	492
Andre attestasjonstjenester	-	34
Skatterådgivning	-	92
Sum	542	618

Note 16 Forpliktelser og garantiansvar

Statkraft SF har ingen garantier og forpliktelser som ikke er balanseført.

Note 17 Nærstående parter

Statkraft SF innehar eierinteresser i flere selskaper og opptjener gjennom dette utbytter og konsernbidrag. Det vises til note 7 for nærmere spesifikasjon.

Statkraft SF solgte i 2011 kraftverket Mågeli konserninternt til Statkraft Energi AS for 318 millioner kroner, og realisert en gevinst på 216 millioner kroner.

Statkraft Energi AS har i tillegg driftsansvar for kraftverkene i Laos hvor Statkraft SF indirekte har eierandeler. Alle konserninterne transaksjoner og transaksjoner med utleide kraftstasjoner skjer til markedsmessige vilkår.

For informasjon om avlønning til konsernledelsen og styret som også er nærstående parter, henvises det til note 39 i konsernregnskapet.

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
NO-0213 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
Fax: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til foretaksmøtet i Statkraft SF

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Statkraft SF som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og av en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og av en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og konsernsjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og konsernsjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og konsernsjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidelse av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om selskapsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er selskapsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Statkraft SF per 31. desember 2012 og av selskapets resultater og

side 2
Revisors beretning til generalforsamlingen
i Statkraft SF

kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Statkraft SF per 31. desember 2012 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og anvendelse av overskuddet

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift, og at forslaget til anvendelse av overskuddet er i samsvar med lov og forskrifter og at opplysningene er konsistente med årsregnskapet.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 13. mars 2013
Deloitte AS

Ingebret G. Hisdal
statsautorisert revisor

Årsrapport 2012 Statkraft SF

Statkraft SF
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Tlf.: 24 06 70 00
Faks: 24 06 70 01
Besøksadresse:
Lilleakerveien 6

Organisasjonsnummer:
Statkraft SF: 962 986 277

www.statkraft.no

Årsrapport **2012**
Statkraft Energi AS

Årsberetning

Statkraft Energis virksomhet

Statkraft Energi AS er et selskap i Statkraftkonsernet. Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi. Konsernet produserer og utvikler vannkraft, vindkraft, gasskraft og fjernvarme, og er en betydelig aktør på de europeiske energibørsene med spisskompetanse innen fysisk og finansiell krafthandel. Statkraftkonsernet har også en betydelig satsing på innovasjon, og har tatt en ledende posisjon som tilbyder av markedsadgang for produsenter av fornybar energi i Tyskland og Storbritannia.

Statkraft Energi driver kraftproduksjon og handel med kraft og kraftrelaterede produkter. Statkraft Energi leverer også tjenester innen markedsadgang, drift og vedlikehold til andre enheter i Statkraftkonsernet i Europa. Statkraft Energis hovedkontor er lokalisert i Oslo.

Statkraft Energi eier 100 % av aksjene i Baltic Cable AB. Baltic Cable er lokalisert i Malmö i Sverige og drifter en undersjøisk kabel mellom Sverige og Tyskland. Statkraft Energi eier 60,17 % av AS Tyssefaldene, samt 100 % av Trondheim Energi Kraft AS. Statkraft Energi har også andre andeler i norsk kraftproduksjon.

Strategi, ambisjoner og viktige hendelser i 2012

Ressurssituasjonen i Norden var robust i 2012. Høy magasin-fylling og høy nordisk vannkraftproduksjon ga lave nordiske kraftpriser. Samlet produksjon for Statkraft Energi i 2012 var 40,6 TWh, 28 % høyere enn i 2011.

Økt behov for ren energi gir forretningsmuligheter for Statkraft Energi. I Strategisk plattform for Statkraftkonsernet legges det opp til vekst blant annet innen Europeisk fleksibel kraftproduksjon og markedsoperasjoner.

Statkraftkonsernets strategi og ambisjoner er beskrevet i årsrapporten på Statkrafts hjemmesider.

I Norge pågår en betydelig opprustning av vannkraftanlegg. Utvidelsen av Svartisen kraftverk i Nordland ble ferdigstilt med

et nytt aggregat på 250 MW i 2012. I Sogn og Fjordane bygges vannkraftverkene Eiriksdal og Makkoren som erstatning for tre gamle kraftverk som vil bli nedlagt, og i Nordland moderniseres og utvides kraftverkene Nedre Røssåga med 100 MW og Kjensvatn med 12 MW. Utbyggingen av Eiriksdal og Makkoren samt Kjensvatn forventes ferdigstilt i 2014, mens Nedre Røssåga forventes ferdigstilt i 2016. Et omfattende vedlikeholdsprosjekt på vannkraftverket Kvilldal ble levert på tid og budsjett.

Statkraft Energi overtok driften av Bardufoss kraftverk på 44 MW fra Troms Kraft, etter at Konkurransetilsynet ga sitt samtykke til overdragelsen.

I saken som åtte kommuner har anlagt mot Statkraft Energi vedrørende konsesjonskraft, ble det avsagt en dom i Tingretten i favør av Statkraft Energi i annet kvartal. Saken ble reist som følge av kravet Statkraft Energi rettet mot kommunene om økonomisk oppgjør i forbindelse med Saurdal kraftverk med tilbakevirkende kraft fra og med 1996. Begge parter har anket til Lagmannsretten, slik at dommen ennå ikke er rettskraftig. Statkraft Energi har foreløpig ikke inntatt noen regnskapsmessig effekt av forholdet.

Baltic Cable har vært ute av drift fra midten av august til slutten av september på grunn av en feil med kabelen, og fra begynnelsen av november til første del av desember etter en skade. Det er reist krav mot eierne av det fartøyet som etter Statkraftkonsernets oppfatning forårsaket den andre kabelskaden.

Statkraft SF eier kraftverk som er leid ut til henholdsvis Aktieselskapet Tyssefaldene, Svelgen Kraft AS og Aktieselskapet Saudefaldene i samsvar med St.prp. nr. 52 (1998-99). Etter søknad fra Statkraft traff Olje- og energidepartementet den 1. februar 2013 vedtak om fritak for konsesjonsplikt og forkjøpsrett ved overføring av de utleide verkene fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS. Leieavtalene og alle andre avtaler Statkraft SF er part i som knytter seg til de utleide verkene, vil overtas av Statkraft Energi AS.

Økonomiske resultater

Statkraft Energis inntekter kommer fra spotsalg (salg av egen produksjon i spotmarkedet), konsesjonskraft, salg på kontrakter til industrien og finansiell handel. Det fundamentale grunnlaget for Statkraft Energis inntekter er kraftpris, vanddisponering og produksjon. Produksjonsinntektene optimaliseres gjennom finansiell handel med kraft, og selskapet driver også med tradingvirksomhet.

En god ressursituasjon gjennom året medførte at Statkraft Energi kunne holde en høy vannkraftproduksjon i 2012. Dette oppveide for de relativt lave nordiske kraftprisene. Netto driftsinntekter økte med 3 % fra 2011 til 11 219 millioner kroner, mens driftsresultatet økte med 7 % til 7236 millioner kroner.

Selskapets regnskapsmessige resultat før skatt endte dermed på 6837 millioner kroner, og resultatet etter skatt på 2980 millioner kroner, henholdsvis en økning på 7 % og en nedgang på 7 % sammenlignet med 2011. Økningen i skattekostnad skyldes hovedsakelig høyere resultat før skatt samt økt avsetning til utsatt grunnrenteskatt.

Kraftmarkedet

Statkraft Energis produksjon er i Norge.

Kraftprisene i Norden var i 2012 preget av høy magasinfylling ved inngangen til året og høyt tilsig gjennom året. Den gjennomsnittlige systemprisen på Nord Pool endte på 31,3 EUR/MWh, 34 % lavere enn i 2011 og det laveste nivået siden 2007. Sammenlignet med gjennomsnittsprisene for årene 2007-2011 var nedgangen 25 % i Norden.

Den hydrologiske balansen var god ved inngangen til 2012, og forholdt seg sterk gjennom året. Ved utgangen av året var den samlede magasinfyllingen i Norden 99 % av normalt nivå, tilsvarende 84,5 TWh. Fyllingsgraden var 70 % i forhold til maksimal magasin kapasitet på 121,4 TWh. Dette representerer en nedgang i magasinfyllingen på om lag 10,6 TWh fra utgangen av 2011 da fyllingsgraden var på et uvanlig høyt nivå.

Produksjon

Selskapet hadde en kraftproduksjon på totalt 40,6 TWh, en økning på 28 % sammenlignet med 2011.

Etterspørselen etter kraft varierer både gjennom døgnet og året, og kraftmarkedene er avhengig av kapasitet som kan reguleres i forhold til etterspørselen. Statkraft Energi har en stor andel fleksibel produksjonskapasitet, og i kombinasjon med høy kompetanse innen analyse og produksjon bidrar dette til at Statkraftkonsernet gjennomgående klarer å forvalte vannressursene på en god måte. Konsernet har en nøye planlagt energidisponering, og tilgjengelige kraftverk i perioder med høy etterspørsel. Denne kompetansen benyttes også i regulær kraftproduksjon på kontinentet. Statkraft Energis store magasin kapasitet med både sesong- og flerårsmagasin gjør konsernet i stand til å disponere vannressursene i et lengre perspektiv enn ett år. Følgelig kan produksjonen holdes høy i perioder med høye priser, mens den kan holdes lavere i perioder med lave priser.

Driftsinntekter

Brutto økte driftsinntektene med 3 % til 13 239 millioner kroner, mens netto driftsinntekter økte med 3 % til 11 219 millioner kroner.

I hovedsak selges kraftproduksjonen i spotmarkedet og på langsiktige industrikontrakter. I tillegg leverer selskapet også kraft til myndighetsbestemte vilkår (konsesjonskraft). Produksjonsinntektene optimaliseres gjennom finansiell handel med kraft, og i tillegg driver selskapet med tradingvirksomhet.

Langsiktige avtaler med industri

Statkraft Energi er storleverandør til kraftintensiv industri. I 2012 utgjorde volumet levert på langsiktige kontrakter 17,2 TWh til industrien i Norden.

Sør-Norge Aluminium (Søral) undertegnet i desember kraftleveranseavtaler med Statkraft Energi, Agder Energi, Lyse og Hydro for årlige leveranser fra 2013 til og med 2020. Statkraft Energis andel av dette er cirka 0,5 TWh per år. Avtalen med Peterson Paper er bortfalt som følge av at selskapet ble erklært konkurs 11. april, noe som har medført et tap relatert til kundefordringer på 17 millioner kroner.

Statkraft Energi har i 2012 startet levering under den langsiktige kraftavtalen som ble inngått med RHI Normags nye fabrikk på Herøya i fjerde kvartal 2011.

Kontraksdeknningen virker stabiliserende på inntektene, og i 2012 var inntjeningen relativt god sammenlignet med prisene i spotmarkedet. Størstedelen av kontraktsvolumet med nordisk industri har løpetid til 2020.

Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser

Statkraft Energi er pålagt å avgi en andel av kraftproduksjonen til kommuner og fylker hvor kraften produseres, såkalt konsesjonskraft. Prisen for denne kraften tilsvarer den gjennomsnittlige produksjonskostnaden som er betydelig lavere enn markedsprisen for kraft. I 2012 utgjorde inntektene fra konsesjonskraft 265 millioner kroner (273 millioner kroner).

Porteføljeforvaltning

Statkraft Energi sikrer produksjonsinntekter gjennom finansiell handel med kraft, for å avlaste risiko knyttet til usikkerhet i fremtidig pris og produksjonsvolum, samt for å øke de langsiktige inntektene. Andelen av produksjonen som sikres varierer med forventningene til markedsutviklingen. Kraftprisen påvirkes av andre råvarepriser som kull, olje, gass og CO₂, og fordi disse prisene både kan inngå som innsatsfaktorer i gasskraftproduksjonen (gass og CO₂) og som prisjusteringsfaktorer i kontraktene driver Statkraft Energi finansiell handel også i disse råvarene.

Statkraftkonsernets analysevirksomhet har en sentral posisjon i hele handelsvirksomheten. Denne er basert på innsamling og bearbeiding av hydrologiske data og andre markedsdata. Dataene benyttes til å estimere markedspriser og optimalisere den regulerbare produksjonen. I 2012 var resultatet fra den nordiske og kontinentale forvaltningsporteføljen 526 millioner kroner (1114 millioner kroner).

Dynamisk forvaltningsportefølje er viktig for å optimalisere fremtidige inntekter, og Statkraftkonsernet måler prestasjonene gjennom måltallet «Merverdi fra forvaltningsporteføljene» for både den nordiske og den kontinentale porteføljen. Begge porteføljene skapte en høyere merverdi enn konsernets mål i 2012. I forbindelse med en intern kontraktsrestrukturering i Statkraftkonsernet, er den kontinentale forvaltningsporteføljen overført til Statkraft Markets GmbH med virkning fra 1.1.2013.

En intern kraftkjøpsavtale med Herdecke KG ble overført til Statkraft Markets GmbH i februar 2013.

Trading og origination

Statkraft Energi driver også med relativt kortsiktig posisjonering med finansielle standardkontrakter (trading) og handel med strukturerte produkter og skreddersydde avtaler for industri og næringsliv (origination). Inntekter kan variere betydelig mellom perioder og år. I 2012 utgjorde inntektene fra trading og origination 257 millioner kroner (-295 millioner kroner).

Andre driftsinntekter utgjorde 549 millioner kroner (351 millioner kroner). Dette utgjøres blant annet av leieinntekter, gevinst ved salg av anleggsmidler og salg av interne tjenester. Økningen fra 2011 relaterer seg i hovedsak til et etteroppgjør for en intern avtale.

Energikjøp utgjorde 1340 millioner kroner (1394 millioner kroner), og er relatert til kjøp av gass til gasskraftvirksomheten.

Overføringskostnadene knyttet til transport av kraft var 680 millioner kroner, en økning på 20 %. Økningen relaterer seg hovedsakelig til høyere produksjon.

Driftskostnader

Driftskostnadene for 2012 var 3983 millioner kroner, en nedgang på 3 % fra 2011.

Lønnskostnadene økte med 10 %, som følge av ordinær lønnsutvikling, flere ansatte som følge av vekst og høyere pensjonskostnader.

Avskrivningene økte med 3 % fra 2011. Økningen skyldes primært nye aktiva.

Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter økte med 10 % fra 2011. Økningen relaterer seg hovedsakelig til høyere norsk eiendomsskatt.

Andre driftskostnader inkluderer primært kjøp av eksterne tjenester, materialer og kostnader ved kraftverk drevet av andre. I tillegg inngår blant annet erstatninger, husleie, IT-kostnader, markedsføring, reisekostnader og forsikringer. Disse kostnadene ble redusert med 17 %. Tollingavtalen med Naturkraft ble nedskrevet med ytterligere 198 millioner i 2012 grunnet negativ utvikling i spark-spread.

FoU-aktivitetene kostnadsføres fortløpende. Kostnadsført beløp i 2012 er 13 millioner kroner. Selskapets forskningsaktiviteter er knyttet til utvikling av nye metoder innenfor hydrologi, energidisponering og vedlikeholdsaktiviteter.

Finansposter

Netto finansposter utgjorde -399 millioner kroner (-351 millioner kroner).

Finansinntektene utgjorde 184 millioner kroner (216 millioner kroner). Nedgangen skyldes hovedsakelig lavere fordringer i konsernets cashpool ordning. Finanskostnadene utgjorde 583 millioner kroner, som innebærer en økning på 3 % fra 2011. I hovedsak skyldes dette noe høyere gjennomsnittlig rente i 2012.

Skatt

Regnskapsmessig skattekostnad var 685 millioner kroner høyere enn i 2011 og utgjorde 3857 millioner kroner. Økningen i skattekostnad skyldes for det første økt resultat før skatt som

følge av økt produksjon sammenlignet med 2011, på tross av at lavere priser trekker i motsatt retning. Dette har medført høyere betalbar skatt både i alminnelig overskuddsbeskatning og i grunnrentebeskatningen. I tillegg er skattekostnaden økt som følge av økt avsetning til utsatt grunnrenteskatt, hvilket også har bidratt til en økning i effektiv skattesats fra 50 % i 2011 til 56 % i 2012.

Kontantstrøm og kapitalstruktur

Den operasjonelle virksomheten genererte en kontantstrøm på 6098 millioner kroner i 2012 (4884 millioner kroner). Lange og korte poster hadde en positiv endring på 830 millioner kroner (negativ endring på 3746 millioner kroner). Mottatt utbytte fra tilknyttede selskaper var 72 millioner kroner (9 millioner kroner). Netto likviditetsendring fra virksomheten var 7000 millioner kroner (8639 millioner kroner).

For året ble det brutto investert totalt 1778 millioner kroner (1301 millioner kroner). De største investeringspostene i 2012 var relatert til opprustning av vannkraftanlegg.

Netto likviditetsendring fra finansiering var -5185 millioner kroner, en reduksjon på 1627 millioner kroner fra 2011. Opptak av langsiktig gjeld var 582 millioner kroner (145 millioner kroner), mens nedbetaling av gjeld utgjorde 0 kr (525 millioner kroner). Utbetaling av utbytte og konsernbidrag utgjorde 5767 millioner kroner (6433 millioner kroner).

Netto likviditetsendring i 2012 var 37 millioner kroner (-49 millioner kroner). Selskapets likviditetsbeholdning var 258 millioner kroner mot 221 millioner kroner ved inngangen til året.

Ved utgangen av 2012 utgjorde rentebærende kortsiktig og langsiktig gjeld 7920 millioner kroner mot 7962 millioner kroner ved inngangen til året. Rentebærende gjeldsgrad var 20,8 %, tilnærmet uendret fra foregående år.

Omløpsmidler, utenom likviditetsbeholdningen, var 3221 millioner kroner og kortsiktig rentefri gjeld var 6715 millioner kroner ved utgangen av 2012.

Ved utgangen av 2012 hadde Statkraft Energi en egenkapital på 12 844 millioner kroner mot 12 905 millioner kroner ved inngangen til året. Dette tilsvarer 33,9 % av totalkapitalen.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Risikostyring

Statkraft Energi er eksponert for forskjellige typer risiko gjennom hele verdikjeden. Risikostyring er en integrert del av all aktivitet i Statkraftkonsernet, og ledere på alle nivåer av organisasjonen er ansvarlig for dette, inklusive datterselskaper, felleseide selskaper og kontraktører.

Risikovurderinger er en del av beslutningsprosessen, og hjelper beslutningstakere med å prioritere og å evaluere tiltak. Risikostyringen er regulert gjennom mandater, kravdokumenter og retningslinjer. Oppfølging av risiko og risikohåndtering gjennomføres som en del av normal forretningsdrift.

Konsernets investeringskomité sikrer uavhengige risikovurderinger før investeringsbeslutning tas og vurderinger på tvers av prosjektporteføljene.

Markedsrisiko og finansiell risiko

Statkraft Energi er eksponert for betydelig markedsrisiko i forbindelse med produksjon og handel med kraft. Inntektene fra kraftproduksjonen er eksponert for både volum- og kraftpriserisiko.

Statkraft Energi håndterer markedsrisiko i energimarkedene ved å handle fysiske og finansielle instrumenter i flere markeder. Økt integrering av energimarkedene har stor betydning for de valgte forretningsmodellene og håndtering av risiko. Det legges derfor vekt på å se de ulike markedene i sammenheng.

Risiko i forbindelse med valuta, rente og likviditet, inkludert refinansiering og opptak av ny gjeld, koordineres og styres på konsernnivå. Statkraft Energi er eksponert for renterisiko gjennom fremmedfinansiering. Statkraft Energi er eksponert mot valutarisiko gjennom integreringen av energimarkeder, krafthandel skjer i euro, finansiering og andre kontantstrømmer knyttet til konsernets utenlandske selskaper.

Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater. Terminkontrakter i valuta og rentebytteavtaler er de viktigste instrumentene.

Motpartsrisiko og likviditetsrisiko

Statkraft Energi har motpartsrisiko gjennom krafthandel og plassering av overskuddslikviditet. Før avtaleinngåelse blir kredittverdigheten til alle motparter vurdert, og eksponeringen mot enkeltmotpartene begrenses av mandater basert på kredittverdighet.

Likviditetsrisikoen knytter seg til avvik mellom forfallsprofilen på finansielle forpliktelser og kontantstrømmene som genereres av eiendelene, samt krav om økte marginkrav i forbindelse med finansielle derivater og energiderivater. Likviditetsrisikoen håndteres hovedsaklig gjennom gode lånemuligheter, trekkfasiliteter og minimumskrav til konsernets likviditetsbeholdning.

Operasjonell risiko og prosjektgjennomføringsrisiko

Alle prosesser i verdikjeden er eksponert for operasjonell risiko. Prosjektgjennomføring og drift er spesielt eksponert mot operasjonell risiko som personskader eller dødsulykker, skader på miljøet, omdømmetap og økonomisk tap.

Sikkerhet og trygghet for ansatte, leverandører, partnere og berørte tredjeparter er avgjørende og blir gitt stor oppmerksomhet.

Tiltak for å unngå mislighold og svindel, for eksempel lekkasjer av innsideinformasjon, er iverksatt og integrert i konsernets forretningsprosesser.

Risikoen for naturkatastrofer som skader virksomheten er økende. Kraftverkene i Norden er mer utsatt for ekstremvær som følge av klimaendringer. Tiltak er iverksatt for å redusere risikoen i forbindelse med slike hendelser, for eksempel revurdere klassifisering og gjennomføring av nødvendige oppgraderinger av dammer.

Regulatorisk og politisk risiko

Risikoene i forbindelse med støttereimer gjelder hvorvidt og hvordan de vil videreføres på lang sikt. Dette er underlagt både politiske avgjørelser og utviklingen i energimarkedet.

Kraftprisene avhenger av CO₂-priser. Prisutviklingen for CO₂ er usikker, så endringer i dette markedet vil ha betydelig påvirkning på Statkraft Energis inntjening og finansielle styrke.

Konsernet har en felles tilnærming til håndtering av regulatoriske forhold og myndighetsspørsmål. Statkraft Energi følger regulatoriske prosesser som kan skade virksomheten eller

skape nye forretningsmuligheter, og utvikler nye posisjoner i prioriterte spørsmål.

Risikostyring i Statkraft er nærmere beskrevet i konsernets årsrapport på Statkrafts hjemmesider.

Internkontroll

Internkontroll er en sentral del av god risikostyring, og Statkraftkonsernet og Statkraft Energi arbeider målrettet med å videreutvikle internkontrollen. Statkraftkonsernet har et system for internkontroll over finansiell rapportering som skal bidra til pålitelig finansiell rapportering. Konsernet har en funksjon for konsernrevisjon med formål å bistå styret og ledelsen i å utøve uavhengig og nøytral vurdering av om konsernets internkontroll og vesentlige risikoer er tilstrekkelig håndtert og kontrollert. Konsernrevisjonen skal også bidra til kontinuerlig kvalitetsforbedring i interne styrings- og kontrollsystemer.

Det er etablert et styringssystem som samler alle styringsdokumenter, og som legger til rette for en mer effektiv, systematisk og enhetlig styring av konsernet med tilstrekkelig formaling, dokumentasjon og etterrettelighet.

Internkontroll i Statkraft er nærmere beskrevet i konsernets årsrapport på Statkrafts hjemmesider.

Miljøpåvirkning

Ingen alvorlige miljøhendelser ble registrert i 2012. Det er registrert noen mindre alvorlige miljøhendelser og de fleste av disse gjaldt kortvarige brudd på manøvreringsbestemmelsene, mindre kjemikalieutslipp og avvik knyttet til avfallshåndtering. Disse hadde liten eller ingen innvirkning på miljøet.

Medarbeidere og organisasjon

Statkraft Energi hadde 883 årsverk i 2012 (855).

Statkraftkonsernet ønsker en jevnere kjønnsfordeling i konsernet og flere kvinner i ledende stillinger. I 2012 var 19,7 % (21,7 %) av Statkraft Energis ansatte kvinner, og andelen kvinner i lederstillinger var 20,7 % (20,2 %). Andelen kvinner i styret er 29 %.

Statkraftkonsernet og også Statkraft Energi etterstreber et mangfoldig arbeidsmiljø og legger likebehandling til grunn ved rekruttering og i personalpolitikken.

Helse og sikkerhet

Statkraftkonsernet legger vekt på å lære av skader, nestenulykker og farlige forhold. Statkraft Energi har gjennomført granskingskurs for alle ledere og verneombud med mål om å øke kompetanse innenfor granskinger, og dermed også effekten av de granskinger som gjennomføres.

Indikatoren for skader med fravær, H1, blant selskapets medarbeidere var 4,7 i 2012 (2,0), mens indikatoren for alle typer personskader, H2, var 11,1 (15,5). Totalt ble det registrert 6 (3) skader med fravær og 13 (20) skader uten fravær på egne ansatte. Det ble registrert 5 (5) skader med fravær og 12 (7) skader uten fravær hos kontraktøransatte.

Sykefraværet i Statkraft Energi var 3,3 % i 2012 (3,6 %), som er innenfor målet om et sykefravær lavere enn 3,5 %. Alle de norske selskapene i konsernet har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (IA) med aktiv fraværsoppfølging og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Resultatdisponering

Årets resultat etter skatt er 2980 millioner kroner. Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet for Statkraft Energi:

Resultatdisponering

Beløp i millioner kroner

Avsatt konsernbidrag	2 257
Avsatt utbytte	1 092
Fra annen egenkapital	-369
Totalt disponert	2 980

Statkraft Energi har en fri egenkapital ved utgangen av året på 921 millioner kroner.

Fremtidsutsikter

Nordiske kraftpriser forventes å ligge på et noe lavere nivå enn tidligere år. Samtidig har Statkraft Energi stor fleksibilitet etter som fyllingsgraden i vannmagasinene var god ved inngangen til 2013. Mye vann, kombinert med Statkraft Energis store magasinkapasitet, gjør det mulig å øke eller redusere produksjonen i perioder med høye eller lave kraftpriser. Langsiktige kraftkontrakter bidrar til å stabilisere inntjeningen.

Styret i Statkraft Energi AS
Oslo, 7. mars 2013

Christian Rynning-Tønnesen
styrets leder

Steinar Bysveen
styremedlem

Kristin Steinfeldt-Foss
styremedlem

Arne Einungbrække
styremedlem

Olav Rabbe
styremedlem

Øyvind Riber
styremedlem

Torgunn Oldeide
styremedlem

Asbjørn Grundt
daglig leder

Regnskap Statkraft Energi

Resultatregnskap

Statkraft Energi

Beløp i mill. kroner	Note	2012	2011
Salgsinntekter	3	12 690	12 450
Andre driftsinntekter	5	549	351
Brutto driftsinntekter		13 239	12 801
Energikjøp	6	-1 340	-1 394
Overføringskostnader		-680	-565
Netto driftsinntekter		11 219	10 842
Lønnskostnader	7,8	812	741
Ordinære avskrivninger	14	789	768
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	9	933	846
Andre driftskostnader	10	1 449	1 747
Driftskostnader		3 983	4 102
Driftsresultat		7 236	6 740
Finansinntekter	12	184	216
Finanskostnader	12	-583	-567
Netto finansposter		-399	-351
Resultat før skatt		6 837	6 389
Skattekostnad	13	3 857	3 172
Resultat etter skatt		2 980	3 217
Disponering av årets resultat			
Avgitt konsernbidrag		2 257	2 698
Avsatt utbytte		1 092	1 994
Til/fra annen egenkapital		-369	-1 475
Totalt disponert		2 980	3 217

Balanse

Statkraft Energi

Beløp i mill. kroner	Note	31.12.2012	31.12.2011
EIENDELER			
Utsatt skattefordel	13	664	1 182
Varige driftsmidler	14	30 817	30 274
Investering i datterselskaper/tilknyttede selskaper	15	1 873	1 873
Øvrige finansielle anleggsmidler	16	1 166	1 291
Anleggsmidler		34 520	34 620
Beholdning	17	828	561
Fordringer	18	2 393	2 830
Bankinnskudd	19	258	221
Omløpsmidler		3 479	3 612
Eiendeler		37 999	38 232
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital	20	12 197	12 197
Opptjent egenkapital	20	687	708
Egenkapital		12 884	12 905
Avsetning for forpliktelser	21	7 624	7 954
Utsatt skatt	13	435	218
Rentebærende langsiktig gjeld	22	7 520	6 938
Langsiktig gjeld		15 579	15 110
Rentebærende kortsiktig gjeld	23	400	1 024
Betalbar skatt	13	2 525	1 688
Avsatt utbytte		1 092	1 994
Annen rentefri gjeld	24	5 518	5 511
Kortsiktig gjeld		9 535	10 217
Egenkapital og gjeld		37 999	38 232

Styret i Statkraft Energi AS
Oslo, 7. mars 2013

Christian Rynning-Tønnesen
styrets leder

Steinar Bysveen
styremedlem

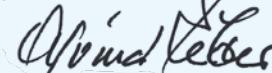
Kristin Steinfeldt-Foss
styremedlem

Arne Einungbrekke
styremedlem

Olav Rabbe
styremedlem

Øyvind Riber
styremedlem

Torgunn Oldeide
styremedlem

Asbjørn Grundt
daglig leder

Kontantstrømoppstilling

Statkraft Energi

Beløp i mill. kroner	2012	2011
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN		
Resultat før skatt	6 837	6 389
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	18	30
Avskrivninger	789	768
Betalt skatt	-1 546	-2 304
Tilført fra årets virksomhet	6 098	4 884
Endring i langsiktige poster	125	1 138
Endring i kortsiktige poster	705	2 608
Utbytte fra datterselskaper	72	9
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A 7 000	8 639
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER		
Investeringer i varige driftsmidler	-1 778	-1 301
Salg av anleggsmidler (salgssum)	-	5
Overtagelse av virksomhet, netto likviditet	-	-579
Netto likviditetsendring fra investeringer	B -1 778	-1 875
LIKVIDER TILFØRT / BRUKT PÅ FINANSIERING		
Opptak av ny rentebærende gjeld	582	145
Nedbetaling av langsiktig gjeld og ansvarlige lån	-	-525
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-5 767	-6 433
Netto likviditetsendring fra finansiering	C -5 185	-6 812
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C 37	-49
Likviditetsbeholdning 01.01	221	270
Likviditetsbeholdning 31.12	258	221

Selskapets likviditet er organisert i en konsernkontoordning. Selskapets likviditetsbeholdning er formelt sett en fordring mot morselskapet Statkraft AS.

Regnskapsprinsipper

REGNSKAPSREGLER

Årsregnskapet for Statkraft Energi AS er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge (GRS). Statkraft Energi utarbeider ikke konsernregnskap da underkonsernet konsolideres i konsernregnskapet til Statkraft AS. Statkraftkonsernet avlegger regnskapet i tråd med International Financial Reporting Standards (IFRS).

VURDERINGS- OG KLASSIFISERINGSPRINSIPPER

Usikkerhet i estimater Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring Inntektsføring ved salg av varer og tjenester foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet. Inntekter fra krafthandel regnskapsføres netto. Resultater fra datterselskaper inntektsføres i opptjeningsåret, mens utbytte fra andre selskaper inntektsføres etter kontantprinsippet. Gevinst/tap ved salg av ordinære anleggsmidler behandles som driftsinntekter eller driftskostnader.

INNTEKTSFØRING AV KRAFTHANDEL

Kraftproduksjon Kraftproduksjon selges via kraftbørser og ved bilaterale kontrakter. Produsert/levert volum multiplisert med oppnådd salgpris inntektsføres som salgsinntekt i regnskapet.

Konsesjonskraft Det blir årlig levert konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser fastsatt av Stortinget. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør, der Statkraft Energi faktureres for forskjellen mellom spot- og konsesjonsprisen. Levering og finansielt oppgjør av konsesjonskraft regnskapsføres som ordinært kraftsalg ved levering.

Forvaltningsporteføljer Statkraft Energi inngår fysiske og finansielle kontrakter for å optimalisere fremtidige kraftinntekter samt å redusere risikoen. Forvaltningsporteføljene vurderes etter laveste verdis prinsipp (LVP) på porteføljenivå. Valutaterminer i porteføljene vurderes til virkelig verdi. Porteføljene er omtalt ytterligere i note 27. Netto realiserte inntekter og tap knyttet til finansiell krafthandel inngår i salgsinntektene.

Trading og origination Selskapet har separate porteføljer for trading og origination som forvaltes uavhengig av selskapets forventede kraftproduksjon. Porteføljene regnskapsføres til virkelig verdi etter kriteriene i regnskapsloven § 5-8 er oppfylt. En av tradingporteføljene handler med kontrakter som ikke omsettes på markedsplass, og vurderes derfor etter laveste verdis prinsipp. Originationporteføljene oppfyller ikke vilkårene for regnskapsføring til virkelig verdi etter GRS, og regnskapsføres derfor etter laveste verdis prinsipp på porteføljenivå. Porteføljene er omtalt ytterligere i note 27.

PENSJONER

Ytelsesplaner En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen justert for virkelig verdi av pensjonsmidlene og for ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Nåverdien av fremtidige ytelser opptjent på balansedagen beregnes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med OMF rente (obligasjoner med fortrinnsrett). Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av lineær opptjeningsmetode.

Aktuarielle tap og gevinster (estimatavik) som skyldes endringer i aktuarmessige forutsetninger eller grunnlagsdata føres løpende direkte mot egenkapitalen, etter avsetning for utsatt skatt.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner som gis med tilbakevirkende kraft, det vil si hvor opptjening av rettigheten ikke er betinget av videre opptjeningsstid resultatføres direkte. Endring som ikke gis med tilbakevirkende kraft resultatføres over gjenværende opptjeningsstid.

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel.

Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger, og ikke fondsbaserte ordninger som dekkes over drift, er klassifisert som avsetning for forpliktelser.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene.

FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSKOSTNADER

Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel.

OFFENTLIGE TILSKUDD

Offentlige tilskudd innregnes netto i resultat og balanse. Der tilskudd er knyttet til aktiviteter som innregnes i resultatregnskapet, er tilskudd behandlet som en reduksjon av de kostnader som tilskuddet er ment å skulle dekke. Der tilskuddet er knyttet til prosjekter som innregnes i balansen, er tilskudd behandlet som en reduksjon av beløp innregnet i balansen.

ERSTATNINGER

Selskapet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn, telenett og lignende. Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger og dels løpende i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft. Nåverdien av forpliktelsene knyttet til årlige erstatninger og frikraft er klassifisert som avsetninger for forpliktelser. Motposten er eiendeler. Årlige betalinger føres som andre driftskostnader, mens engangsoppgjør regnskapsføres mot forpliktelsen.

KONSESJONSAVGIFTER

Det blir årlig innbetalt konsesjonsavgifter til stat og kommuner for den økning av produksjonsevnen som innvinnes ved regulering og vannoverføringer. Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper. Kapitalisert verdi av fremtidige avgifter balanseføres ikke, men er beregnet og vist i note 9.

EIENDOMSSKATT

Eiendomsskatt for kraftverk blir beregnet på grunnlag av faktisk produksjon, med fradrag for faktiske driftskostnader og betalt grunnrenteskatt i det enkelte kraftverk. Av eiendomsskattegrunnlaget beregnes fra 0,2 % til 0,7 % eiendomsskatt til den enkelte kommune. Eiendomsskatt presenteres som driftskostnad.

SKATTER

Generelt Selskaper som driver med kraftproduksjon i Norge, er underlagt særskilte regler for beskatning av kraftforetak. Statkraft Energi står derfor overfor både overskuddsskatt, naturressursskatt, grunnrenteskatt og eiendomsskatt. Eiendomsskatt er klassifisert som driftskostnad.

Overskuddsskatt Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelen vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Overskuddsskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger overskuddsskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som forskuddsbetalt skatt.

Grunnrenteskatt Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig og utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraftverk. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlaget netto grunnrenteinntekt. Negativ og positiv grunnrenteinntekt fra de ulike kraftverkene er presentert netto så langt skattereglene tillater samordning i beskatningen. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare underskudd og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort at skattefordel vil utnyttes innenfor en tidshorisont på 10 år. Avsetning til utsatt grunnrenteskatt skjer med nominell skattesats på 30 %. Friinntekt behandles som en permanent forskjell i det året som den beregnes, og påvirker således ikke beregningen av utsatt skatt knyttet til grunnrente.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til overskuddsskatt presenteres netto så langt de forventes å reversere i samme periode. Tilsvarende gjelder for utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til grunnrenteskatt. Utsatte skatteposisjoner knyttet til overskuddsskatt kan ikke utlignes mot utsatte skatteposisjoner knyttet til grunnrenteskatt.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV EIENDELER OG GJELD

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig lån gjelder et tilsvarende prinsipp.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktige lån balanseføres til pålydende, korrigert for eventuell uamortisert over- eller underkurs. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktige lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler innregnes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningene starter når eiendelene er tilgjengelig for bruk. Anskaffelseskost for varige driftsmidler inkluderer utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen i stand for bruk. Lånekostnader for større investeringer blir beregnet og balanseført. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Ved tidsbegrensede konsesjoner, avsettes det for fjerningsforpliktelser, med motpost i økt balanseført verdi av den aktuelle anleggsinvesteringen, som avskrives over konsesjonsperioden.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over forventet brukstid. Restverdi hensyntas ved beregning av årlige avskrivninger. Tomter er ikke gjenstand for avskrivning. Vannfallrettigheter er klassifisert under tomter og avskrives ikke, da det ikke foreligger hjemfallsrett og verdiene anses som evigvarende. Erstatninger til grunneier er balanseført som tomt, se beskrivelse under erstatninger. Investeringer i verk som ikke drives av Statkraft Energi, avskrives tilsvarende etter en gjennomsnittlig avskrivningssats. Periodisk vedlikehold blir balanseført med avskrivning over perioden frem til neste vedlikehold forventes gjennomført. Estimert brukstid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes årlig.

Når eiendeler selges eller avhendes, blir balanseført verdi fraregnet og eventuelt tap eller gevinst resultatføres. Reparasjoner og løpende vedlikehold innregnes i resultatet når det påløper. Hvis nye deler innregnes i balansen, fjernes delene som ble skiftet ut og evt gjenværende balanseført verdi innregnes som tap ved avgang.

Nedskrivninger Varige driftsmidler vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger.

Datterselskaper/tilknyttet selskap Datterselskaper er selskaper hvor selskapet har bestemmende innflytelse over finansielle og driftsmessige beslutninger. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når selskapet eier mer enn 50 % av de stemmeberettigede aksjene. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost, fratrukket eventuelle nedskrivninger. Utbytte og konsernbidrag inntektsføres samme år som det er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbyttet andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital og utdelingene fratrekkes investeringsens verdi i balansen.

Tilknyttede selskaper er selskaper hvor Statkraft Energi har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse foreligger normalt der selskapet eier eller kontrollerer fra 20 til 50 % av de stemmeberettigede aksjene.

Deleide kraftverk Kraftverk med delt eierskap, det vil si verk Statkraft Energi driver, men der andre er medeiere, og verk andre driver, men der Statkraft Energi er medeier, er regnskapsført etter bruttometoden i henhold til Statkraft Energis eierandel. Produsert kraft, med unntak av konsesjonskraft, disponeres av medeierne direkte. Uttatt kraft fra deleide selskaper organisert som aksjeselskap er inkludert i brutto kraftsalg. Statkraft Energis andel av øvrige driftsinntekter og driftskostnader er inkludert i henhold til aksjonæravtale.

Anleggsaksjer og andeler Alle langsiktige investeringer behandles til kostmetoden i selskapsregnskapet. Mottatt utbytte behandles som finansinntekt.

Beholdning CO₂-kvoter og elsertifikater holdt for handelsformål anses som beholdning. Innkjøpte standardvarer og reservedeler knyttet til driften klassifiseres som omløpsmidler. Beholdninger vurderes som det laveste av anskaffelseskost etter FIFO prinsippet og virkelig verdi.

Magasinbeholdninger Magasinert vann balanseføres ikke. Opplysninger om mengde vann i magasinene er gitt i note 4.

Fordringer Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Kortsiktige finansielle plasseringer Noterte aksjer, obligasjoner, sertifikater og lignende klassifisert som omløpsmidler er vurdert til markedsverdi.

Betalingsmidler På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid.

Mottatte forskuddsbetalinger er klassifisert som langsiktige forpliktelser. Forskuddet inntektsføres i takt med levering av den leveransen forskuddet er ment å dekke. Det beregnes en årlig rentekostnad som føres som finanskostnad.

Usikre forpliktelser Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Langsiktig gjeld Opptakskostnader og over- eller underkurs regnskapsføres i henhold til effektiv rentemetoden (amortisert kost) for fastrentelån.

VALUTA OG VALUTATERMINER

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Valutaeffekter føres som finanskostnad eller -inntekt. Valutaterminer vurderes til virkelig verdi på balansedagen.

PRINSIPPER FOR KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i foretakets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Note 1 Viktige hendelser

2012

I Norge pågår en betydelig opprustning av vannkraftanlegg. Utvidelsen av Svartisen kraftverk i Nordland ble ferdigstilt med et nytt aggregat på 250 MW i 2012. I Sogn og Fjordane bygges vannkraftverkene Eiriksdal og Makkoren som erstatning for tre gamle kraftverk som vil bli nedlagt, og i Nordland moderniseres og utvides kraftverkene Nedre Røssåga med 100 MW og Kjensvatn med 12 MW. Utbyggingen av Eiriksdal og Makkoren samt Kjensvatn forventes ferdigstilt i 2014, mens Nedre Røssåga forventes ferdigstilt i 2016. Et omfattende vedlikeholdsprosjekt på vannkraftverket Kvilldal ble levert på tid og budsjett.

Driften av Bardufoss kraftverk (44 MW) er overtatt fra Troms Kraft, etter at Konkurransetilsynet ga sitt samtykke til overdragelsen.

I saken som åtte kommuner har anlagt mot Statkraft Energi vedrørende konsesjonskraft, ble det i annet kvartal avsagt en dom i Tingretten i favør av Statkraft Energi. Saken ble reist som følge av kravet Statkraft Energi rettet mot kommunene om økonomisk oppgjør i forbindelse med Saurdal kraftverk med tilbakevirkende kraft fra og med 1996. Begge parter har anket til Lagmannsretten, slik at dommen ennå ikke er rettskraftig. Statkraft Energi har foreløpig ikke inntatt noen regnskapsmessig effekt av forholdet.

Baltic Cable har vært ute av drift fra midten av august til slutten av september på grunn av en feil med kabelen, og fra begynnelsen av november til første del av desember etter en skade.

Hendelse etter balansedagen

Statkraft Energi har den 4. februar 2013 mottatt vedtak fra OED om konsesjonsfritak for overføring av de utleide kraftverkene (Sauda I-IV, Svelgen I-II og Tysso II) inkludert leietakerutbygginger fra Statkraft SF til Statkraft Energi.

2011

Statkraft Energi økte omfanget av langsiktige kraftkontrakter, og det ble inngått en rekke nye kontrakter i 2011. De nye kraftavtalene med leveransestart i 2011/12 utgjør totalt et årlig volum på 6,6 TWh, og selskapets totale langsiktige kontraktsvolum er nå om lag 20 TWh per år. Dette er avtaler som i hovedsak er inngått med norsk industri.

I Norge pågår en opprustning av vannkraftanlegg for over en milliard kroner. I Sogn og Fjordane bygges vannkraftverkene Eiriksdal og Makkoren som erstatning for tre gamle kraftverk som vil bli nedlagt, og i Nordland moderniseres Nedre Røssåga kraftverk. Eiriksdal og Makkoren utbyggingen forventes ferdigstilt i 2014, mens moderniseringen av Nedre Røssåga forventes ferdigstilt i 2015. I tillegg pågår arbeidet med å utvide Svartisen kraftverk i Nordland med et nytt aggregat. Utvidelsen er forsinket med 15 måneder som følge av tekniske problemer, og forventes å komme i drift mot slutten av 2012. Total investering for Svartisenutvidelsen er i underkant av 400 millioner kroner.

Leiro kraftverk ble satt i drift juni 2011. Dette er et småkraftverk med en gjennomsnittlig årsproduksjon på 8,9 GWh. Det er besluttet å bygge et nytt Haukeli kraftverk. Kraftverket vil ha en gjennomsnittlig årsproduksjon på 38 GWh. Kraftverket vil være driftsklart i mai 2013.

Statkraft Energi og Troms Kraft Produksjon AS er enige om betingelsene for å innløse Bardufoss kraftverk. Statkraft Energi innløser eiendommer og anlegg knyttet til Bardufoss kraftverk fra Troms Kraft Produksjon AS. Prisen er 450 millioner kroner. Bardufoss kraftverk har en normal produksjon på 225 GWh. Konkurransetilsynet har sendt ubegrunnet varsel om inngrep, mens et eventuelt begrunnet varsel om inngrep vil foreligge i mai 2012. Bakgrunnen for et ubegrunnet varsel er at Konkurransetilsynet trenger mer tid til å undersøke de konkurransemessige konsekvenser av overtagelsen.

Åtte kommuner har gått sammen og tatt ut stevning mot Statkraft Energi. Saken gjelder krav om økonomisk etteroppgjør fremmet av Statkraft Energi mot kommunene som følge av Olje- og energidepartementets vedtak 8. januar 2010. Vedtaket innebærer at kommunene i 14 år har mottatt avgifter og kraft basert på et, etter departementets syn, for høyt kraftgrunnlag for Saurdal kraftverk.

Note 2 Segmentinformasjon

Statkraft Energi har sin virksomhet innenfor Statkraftkonsernets segmenter Nordisk vannkraft og Kontinental energi og handel. Selskapets driftsinntekter genereres i all vesentlighet i Norge.

Note 3 Salgsinntekter

Statkraft Energi optimaliserer sin vannkraftproduksjon ut fra en vurdering av verdien av tilgjengelig vann mot faktisk og forventet fremtidig spotpris. Dette gjøres uavhengig av inngåtte kontrakter. Dersom Statkraft Energi har fysiske leveringsforpliktelser som avviker fra den faktiske produksjonen, kjøpes eller selges differansen i spotmarkedet. Nødvendige spotkjøp regnskapsføres som kraftsalg. Fysiske og

finansielle kontrakter benyttes for å optimalisere den underliggende produksjonen i form av inngåelse av salgs- eller kjøpsposisjoner. Salgsposisjoner inngås for å optimalisere verdien av fremtidig planlagt produksjon. Kjøpsposisjoner inngås for å justere posisjonen dersom forutsetningene endres. Alle kontrakter føres som salgsinntekt basert på differansen mellom kontraktspris og spotpris.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Netto fysisk spotsalg	6 049	5 670
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	265	273
Industrikraft til myndighetsbestemte priser	-	130
Lange kommersielle kontrakter	5 373	5 235
Forvaltningsporteføljer	526	1 114
Trading og origination	257	-295
Avsetning/ reversering tap kraftkjøpsavtaler	220	323
Sum	12 690	12 450

Statkraft Energi har leveringsforpliktelser til kommuner som har rett til å kjøpe kraft til konsesjonspris.

Pris og volum for industri-og konsesjonskraft og myndighetsbestemte priser	2012	2011
Industrikraft - Volum (TWh)	-	1,0
Industrikraft - Pris (øre/kWh)	-	13,3
Konsesjonskraft - Volum (TWh)	2,5	2,5
Konsesjonskraft - Pris (øre/kWh)	10,8	10,3

Årlig leveringsvolum for konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser:

Tall i TWh	2012	2011
Konsesjonskraft	2,6	2,6
Sum faste salgavtaler	2,6	2,6

Note 4 Magasinbeholdning og produksjon (ikke revidert)

Årlig leveringsvolum for konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser:

Tall i TWh	Magasinbeholdning per 31.12		Magasinkapasitet	Produksjon ¹⁾		
	2012	2011		2012	2011	Middel
Statkraft Energi	26,1	28,5	33,8	40,6	31,7	31,7

¹⁾ Etter tap.

Tilslaget i Norge har vært som normalen i 2012. Statkraft Energis magasinbeholdning i Norge er ved årslutt 114 % av normalen.

Note 5 Andre driftsinntekter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Inntekter ved utleie av kraftverk	6	10
Øvrige leieinntekter og salg av tjenester	320	180
Øvrige driftsinntekter	223	161
Sum	549	351

Note 6 Energikjøp

Energikjøp er hovedsakelig relatert til kjøp av gass til gasskraftvirksomheten.

Note 7 Lønnskostnader

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lønn	516	492
Arbeidsgiveravgift	86	69
Pensjonskostnader	178	148
Andre ytelser	32	32
Sum	812	741

Pensjonskostnader er nærmere omtalt i note 8.

Daglig leder er medlem av Statkrafts konsernledelse og har sitt ansettelsesforhold i Statkraft AS. Tjenesten blir kjøpt av Statkraft AS.

Styremedlemmer som er valgt av de ansatte, har fått utbetalt 60 000 kroner i honorar (per styremedlem). Det er ikke betalt styrehonorar til øvrige medlemmer av styret i 2012. Det er heller ikke ytt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret.

Antall årsverk i 2012 var 883. I 2011 var tilsvarende tall 855.

Note 8 Pensjoner

YTELSESPLANER I FONDSBASERTE ORDNINGER

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Statkraft Energi har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Statens Pensjonskasse. Pensjonsordningene oppfyller kravene etter loven. Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Ordningen dekker ytelser av pensjonsgrunnlag opp til 12G og gir en alders- og uførepensjon på 66 % av pensjonsgrunnlag ved full opptjening. Forøvrig har selskapet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) fra 62 år. Pensjonsbetalingene fra Statens Pensjonskasse er garantert av den norske stat (pensjonsloven §1).

Statkraft Energi betaler inn en årlig premie til Statens Pensjonskasse og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. Ordningen i Statens Pensjonskasse er likevel ikke fondsbasert. Det simuleres derfor en forvaltning av fondsmidler ("fiktive fond") som om midlene var plassert i statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall. 911 ansatte og 420 pensjonister var dekket gjennom ytelsesplaner per 31. desember 2012.

Sammenstilling av periodens pensjonskostnad

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	131	106
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	65	69
Avkastning på pensjonsmidler	-29	-36
Tilskudd fra ansatte	-11	-10
Arbeidsgiveravgift	22	19
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	178	148

Avstemming av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Pensjonsforpliktelse brutto	1 979	2 294
Pensjonsmidler i Statens Pensjonskasse	-1 175	-1 110
Netto pensjonsforpliktelser i ytelsesbaserte ordninger, fondsbasert	804	1 184
Pensjonsforpliktelser i ytelsesbaserte ordninger, ikke fondsbaserte	63	68
Arbeidsgiveravgift	122	177
Netto pensjonsforpliktelse	989	1 429

Spesifikasjon av økt bokført pensjonsforpliktelse som følge av føring av estimatavvik mot egenkapitalen:

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Akkumulert beløp ført direkte mot egenkapitalen før skatt per 01.01.	1 205	812
Innregnet i perioden	-510	393
Akkumulert beløp innregnet direkte mot egenkapitalen før skatt per 31.12.	695	1 205
Ført mot egenkapital etter skatt	501	868
Ført mot utsatt skatt	194	337

Økonomiske forutsetninger:

	31.12.12	01.01.12	31.12.11
Årlig diskonteringsrente	3,80 %	2,80 %	2,80 %
Lønnsregulering	3,75 %	4,00 %	4,00 %
Regulering av løpende pensjoner	2,75 %	3,00 %	3,00 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,50 %	3,80 %	3,75 %
Forventet frivillig avgang			
• Opp til 45 år	3,50 %	3,50 %	3,50 %
• Mellom 45 og 60 år	0,50 %	0,50 %	0,50 %
• Over 60 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Forventet avkastning	3,80 %	2,80 %	2,80 %
Inflasjonsrate	1,75 %	2,00 %	2,00 %
Uttakstilbøyelighet AFP	10,00 %	10,00 %	30,00 %

For de demografiske faktorene er tariffene K2005 og IR73 anvendt for fastsettelse av dødelighet og uførerisiko.

Pensjoner under opptjening reguleres med lønnsveksten i samfunnet. Pensjoner under utbetaling reguleres med lønnsvekst fratrukket en fast faktor på 0,75 %.

Diskonteringsrenten er satt til 3,8 % og er fastsatt med grunnlag i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Dette er en endring fra tidligere år hvor statsobligasjonsrenten har vært utgangspunktet for å fastsette diskonteringsrenten.

YTELSESPLANER I IKKE FONDSBASERTE ORDNINGER

Statkraft AS har i tillegg til de ovennevnte avtalene inngått pensjonsavtaler som gir ansatte med lønn over 12G rettighet til alders- og uførepensjon på 66 % av lønn overskytende 12G ved full opptjening. Som følge av nye retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper, fastsatt av Regjeringen 31. mars 2011, ble ordningen lukket per 30. april 2012. Medlemmer av ordningen opprettholder sine avtaler.

Medlemmer av den lukkede ordningen for ansatte med lønn over 12 G som slutter før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet ved en opptjeningstid på minst tre år.

Det er også etablert en pensjonsordning for drifts- og fagarbeidere. Ordningen vil gi en tilleggsytelse til ordinær AFP fra 62-65 år, og er en kompensasjon for tidligere avtale om særaldersgrense i forhold til Statens Pensjonskasse.

Note 9 Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Eiendomsskatt	655	603
Konsesjonsavgifter	278	243
Sum	933	846

Konsesjonsavgifter prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen ble gitt, og deretter hvert femte år. Nåverdien av løpende og varige konsesjonsavgifter knyttet til kraftanleggene er for selskapet beregnet til 5055 millioner kroner, diskontert med en rente på 5,5 % i henhold til forskrift om justering av konsesjonsavgifter, årlige erstatninger og fond med videre. Vi har lagt til grunn en risikofri rente og beregnet et risikopåslag for å reflektere en evigvarende forpliktelse. I 2011 var tilsvarende tall 6075 millioner kroner (rente på 4 %).

Note 10 Andre driftskostnader

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Materialer	95	106
Kjøp av eksterne tjenester	481	480
Kostnader kraftverk drevet av andre	434	504
Erstatninger	54	51
Øvrige driftskostnader	385	606
Sum	1 449	1 747

FOU-aktivitene kostnadsføres fortløpende. Kostnadsført beløp i 2012 er 13 millioner kroner (38 millioner kroner i 2011). Selskapets forskningsaktiviteter er utvikling av nye metoder innenfor hydrologi, energidisponering og vedlikeholdsaktiviteter.

Avsetninger for årlige erstatningsforpliktelser er beregnet til 488 millioner kroner, se note 21. Kostnader kraftverk drevet av andre inkluderer tollingavtalen med Naturkraft AS. Øvrige driftskostnader inkluderer nedskrivning av tollingavtalen på 198 millioner kroner i 2012, tilsvarende tall for 2011 var 447 millioner kroner.

Note 11 Honorar til ekstern revisor

Deloitte AS er revisor for Statkraft Energi.

Deloitte AS reviderer også datterselskapene Baltic Cable AB og Trondheim Energi Kraft AS.

Beløp i tusen kroner ¹⁾	2012	2011
Lovpålagt revisjon	1 476	1 177
Andre attestasjonstjenester	100	448
Skatterådgivning	145	-
Sum	1 722	1 624

¹⁾ Beløpene er eksklusive mva

Note 12 Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	75	152
Renteinntekter annet	9	6
Utbytte	100	62
Andre finansinntekter	-	-4
Sum	184	216

Finanskostnader

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Rentekostnader til foretak i samme konsern	340	371
Netto valutatap/gevinst	96	5
Kalkulatoriske renter langsiktige kraftkontrakter	170	170
Andre finanskostnader	2	41
Bygglånsrenter	-25	-21
Sum	583	567

Note 13 Skatter

Skattekostnad består av

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Overskuddsskatt	1 784	1 565
Grunnrenteskatt	1 438	1 172
Korreksjon tidligere år	43	25
Endring utsatt skatt grunnrente	518	170
Endring utsatt skatt	75	240
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	3 857	3 172

Betalbar overskuddsskatt

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Beregnet overskuddsskatt årets resultat	1 784	1 560
Skattevirkning av konsernbidrag	-878	-1 049
Betalbar overskuddsskatt	906	511

Betalbar skatt i balansen

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Naturressursskatt	498	499
Grunnrenteskatt	1 438	1 172
Overskuddsskatt utover naturressursskatt	1 287	1 066
Skattevirkning av konsernbidrag	-878	-1 049
Overskuddsskatt tidligere år	180	0
Betalbar skatt i balansen	2 525	1 688

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Resultat før skattekostnad	6 837	6 389
Forventet skattekostnad etter nom. sats 28 %	1 914	1 789
Skatteeffekter av		
Grunnrenteskatt inklusive endring utsatt skatt	1 956	1 342
Skattefrie inntekter	-46	-25
Endringer vedr. tidligere år	33	49
Andre permanente forskjeller, netto	1	17
Skattekostnad	3 857	3 172
Effektiv skattesats	56 %	50 %

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av skatteeffekter av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet. Utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike skatteregimer presenteres hver for seg.

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	48	12
Langsiktige poster	875	882
Driftsmidler	-1 635	-1 511
Pensjonsforpliktelse	277	400
Total utsatt skatt forpliktelse	-435	-218

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Midlertidige forskjeller grunnrentebeskatning	-1 696	-1 663
Fremførbare grunnrenteinntekt ¹⁾	2 360	2 845
Total eiendel ved utsatt skatt	664	1 182

¹⁾ Skattefordel knyttet til fremførbare negativ grunnrenteinntekt i kraftverk hvor det kan estimeres fremtidige skattemessige overskudd de neste ti årene balanseføres. I beregningen av forventet fremtidig skattemessig overskudd legges normalproduksjon og forventning til prisbanene de neste ti år til grunn. Ikke balanseført utsatt skattefordel knyttet til negativ grunnrenteinntekt til fremføring utgjorde 1180 millioner kroner i 2012 mot 925 millioner kroner i 2011.

Note 14 Varige driftsmidler

Beløp i mill. kroner	2012		2011		2010		Sum
	Regulerings- anlegg	Turbiner, generatorer, mv.	Andeler i kraftverk drevet av andre	Tomt fjellrom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet ²⁾	
Anskaffelseskost 01.01	19 692	9 326	2 610	10 471	2 166	1 634	45 899
Tilgang	42	239	31	87	910	41	1 350
Overf. fra anlegg under utførelse	278	285	-2	123	-278	-406	-
Avgang	-	-28	-1	-4	-	-11	-44
Akk. av-/nedskr. 31.12	-6 505	-5 541	-1 121	-2 236	-	-985	-16 388
Balanseført verdi 31.12	13 507	4 281	1 517	8 441	2 798	273	30 817
Årets ordinære avskrivninger	-301	-258	-51	-113	-	-66	-789
2011							
Anskaffelseskost 01.01	19 582	9 197	2 590	10 186	1 486	1 167	44 208
Tilgang ¹⁾	58	34	46	255	1 314	22	1 729
Overf. fra anlegg under utførelse	52	96	-	32	-203	23	-
Avgang	-	-	-26	-2	-3	-7	-38
Akk. av-/nedskr. 31.12	-6 171	-5 331	-1 072	-2 201	-	-850	-15 625
Balanseført verdi 31.12	13 521	3 996	1 538	8 270	2 594	355	30 274
Årets ordinære avskrivninger	-291	-244	-56	-107	-	-70	-768
Avskrivningstid	30–75 år	15–40 år	5–50 år	0–75 år		3–40 år	

¹⁾ Aktiverte byggeplånsrenter utgjør 18 millioner kroner.

²⁾ I posten Annet inngår i hovedsak bygninger, kontor- og datautstyr, elektrotekniske anlegg og kjøretøy.

Nedenfor følger en nærmere spesifisering av levetiden for de ulike driftsmidlene:

	Avskrivningstid i år		Avskrivningstid i år
Damanlegg		Bygninger (adm. mv.)	75
– fyllingsdammer, betongdammer	75	Øvrige faste anlegg	
– øvrige dammer	30	- varige	20
Tunnelsystemer	75	- mindre varige	10
Maskintekniske installasjoner		Diverse løsøre	5
– rørgater	40	Tomter	evig
– aggregater (turbin, ventil)	40	Kontor- og datautstyr	3
– øvrige maskintekniske anlegg	15	Inventar og utstyr	5
Fjellrom	75	Transportmidler	8
Veier, broer og kaier	75	Anleggsmaskiner	12
Elektrotekniske anlegg		Småbåter	10
– transformator/generator	40		
– apparatanlegg (høyspent)	35		
– kontrollanlegg	15		
– driftssentral	15		
– samband	10		

Statkraft Energi har følgende fallrettigheter som leies ut til andre:

Vassdrag	Kommune	Leietager	Avtale inngått	Varighet	Kommentarer
Guolasjåkka	Kåfjord	Troms Kraft	1972/2012	Så lenge konsesjonen løper	Statkraft forplikter seg i løpet av 2021 å enten overdra eiendomsretten til Troms Kraft eller motta en engangsbetaling av fremtidig leievederlag
Bjoreio	Eidfjord	Indre Hardanger Kraftlag	1989	Kan sies opp med to års varsel. Oppsigelse fra Statkraft kan tidligst gis virkning fra 2019	Ved leietidens utløp skal innretninger oppført på Statkraft grunn fjernes
Smørkleppåi	Vinje	Kjetil Negarden	1981/ 1984/ 2012	2031. Statkraft kan si opp avtalen i 2021	Ved leietidens utløp kan Statkraft kreve leietagers anlegg fjernet eller overdratt til teknisk verdi

Kraftverk med delt eierskap, eller hvor andre har rettigheter til å ta ut en andel av kraftproduksjonen mot kostnadsdekning, er ført opp med selskapets relative andel.

Note 14 fortsettelse

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper har følgende rettigheter til uttak av kraft i kraftanlegg som drives av Statkraft Energi:

Kraftverk/kraftverkgruppe	Andres andeler
Eidfjord	35,00 %
Folgefonn ¹⁾	14,94 %
Grytten	12,00 %
Kobbelv	17,50 %
Leirdøla	35,00 %
Svartisen	30,00 %
Svorka	50,00 %
Ulla-Førre	28,00 %
Vikfalli	12,00 %

¹⁾ Uttaksretten i Folgefonn gjelder et fast volum på 170 GWh.

Statkraft Energi har en rett til å kjøpe andres andeler i Folgefonn i år 2030 og andres andeler i Grytten i år 2035.

Statkraft Energi har følgende eierandeler i kraftverk som drives av andre:

Beløp i mill. kroner	Eierandel	Andel varige driftsmidler
Aurlandsverkene	7,00 %	298
Mørkfoss-Solbergfoss	33,33 %	7
Røldal-Suldal Kraft AS ¹⁾	8,74 %	-
I/S Sira-Kvina kraftselskap	32,10 %	1 192
Sum		1 497

¹⁾ Statkraft Energi eier 8,74 % av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 % i kraftverket IS Røldal-Suldal Kraft. Statkrafts indirekte eierandel i interessentskapet er dermed 4,79 %.

ECo har en rett til å kjøpe Statkraft Energis andel i Aurlandsverkene i 2029.

AS Tyssefaldene, felleskontrollert eiendel

AS Tyssefaldene produserer og distribuerer vannkraft. AS Tyssefaldenes produksjon er basert på det leide kraftverket Tysso II fra Statkraft SF samt Håvardsvann. Statkraft Energi og Eramet har rettigheter til uttak av produksjonen og har også avtale som regulerer fordeling av kostnader og finansiering. AS Tyssefaldenes kontorer er lokalisert i Tyssedal i Odda kommune.

AS Tyssefaldene er med virkning fra 1.1.2009 klassifisert som en felleskontrollert eiendel og konsolideres etter bruttometoden.

Etter bruttometoden regnskapsfører Statkraft Energi sin andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld. Spesifikasjon i regnskapet gjøres ved at man har spesifisert andelen som egen post for hver hovedgruppe. Internhandel er eliminert.

Spesifikasjon av resultatposter

	AS Tyssefaldene	Andel	Statkraft Energi
Driftsinntekt	31	60,17 %	18,5
Driftskostnad	-24	60,17 %	-14,4
Finans	-1	60,17 %	-0,7
Skatt	-2	60,17 %	-0,9
Resultat	4		2,5

Spesifikasjon av balanseposter per 31.12.2012:

	AS Tyssefaldene	Andel	Statkraft Energi
Anleggsmidler	82	60,17 %	49
Omløpsmidler	46	60,17 %	28
Langsiktig gjeld	52	60,17 %	31
Kortsiktig gjeld	13	60,17 %	8
Egenkapital	63	60,17 %	38
Kostpris for aksjer			52
Fond for vurderingsforskjeller (jfr. note 20)			10

Note 15 Eierandeler i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap vurderes etter kostmetoden.

Aksjer i datterselskaper

Beløp i mill. kroner	Forretnings- kontor	Eier- og stemmeandel	Aksje- kapital	Balanseført verdi	Egenkapital	Resultat 2012
Selskapets navn						
Baltic Cable AB ¹⁾	Malmö	100 %	3	1 350	85	82
Trondheim Energi Kraft AS	Trondheim	100 %	220	522	742	77
Sum 31.12.2012				1 873		

¹⁾ Baltic Cable AB eier og drifter en undersjøisk kabel mellom Sverige og Tyskland. Selskapet European Market Coupling Company (EMCC) har vært ansvarlig for markedskopling av kabelen.

Aksjer i tilknyttede selskaper

Beløp i tusen kroner	Eier- og stemmeandel	Bokført verdi
Selskapets navn		
Aursjøveien AS	33,00 %	17

Note 16 Øvrige finansielle anleggsmidler

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Langsiktige fordringer	282	262
Langsiktige kraftavtaler	878	1 023
Andre aksjer og andeler	6	6
Sum	1 166	1 291

Note 17 Beholdning

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Reserveder	37	38
CO ₂ - kvoter holdt for handelsformål	87	26
El-sertifikater holdt for handelsformål	653	447
Gassbeholdning	52	50
Sum	828	561

Note 18 Fordringer

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Kundefordringer - eksternt	1 440	1 407
Kundefordringer - konserninternt	-	438
Periodiserte inntekter mv.	773	219
Andre fordringer	25	69
Kortsiktige fordringer konsernselskap	155	697
Sum	2 393	2 830

Note 19 Bankinnskudd

Selskapets likviditet er organisert i en konsernkontoordning. Dette innebærer at datterselskapenes kontantbeholdning formelt sett er fordringer på morselskapet, og alle konsernselskaper er solidarisk ansvarlige for de trekk konsernet har gjort.

Skyldige skattetrekksmidler er sikret ved garanti, se note 25.

Note 20 Egenkapital

Beløp i mill. kroner	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital		
	Aksje-kapital	Overkurs-fond	Annen innskutt kapital	Fond for vurderings-forskjeller	Annen opptjent kapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2010	5 500	6 224	473	8	2 475	14 679
Årets resultat	-	-	-	-	3 217	3 217
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-283	-283
Egenkapitaltransaksjoner i tilknyttede selskap	-	-	-	-	-19	-19
Føringer direkte mot egenkapitalen AS Tyssefaldene	-	-	-	2	-	2
Avgitt konsernbidrag	-	-	-	-	-2 698	-2 698
Avsatt utbytte	-	-	-	-	-1 994	-1 994
Egenkapital per 31.12.2011	5 500	6 224	473	10	698	12 905
Årets resultat	-	-	-	-	2 980	2 980
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	368	368
Føringer direkte mot egenkapitalen AS Tyssefaldene	-	-	-	-	-20	-20
Avgitt konsernbidrag	-	-	-	-	-2 257	-2 257
Avsatt utbytte	-	-	-	-	-1 092	-1 092
Egenkapital per 31.12.2012	5 500	6 224	473	10	677	12 884

Selskapets aksjekapital er på 5,5 milliarder kroner, fordelt på 55 millioner aksjer á NOK 100. Alle aksjene har samme stemmerett og eies av Statkraft AS. Statkraft AS har forretningskontor i Oslo (Postboks 200 Lilleaker).

Note 21 Avsetning for forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Pensjonsforpliktelser	989	1 429
Avsetninger for årlige erstatninger	488	488
Avsetning tapskontrakter	3 127	2 845
Andre avsetninger for forpliktelser	3 020	3 192
Sum	7 624	7 954

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 8.

Andre avsetninger for forpliktelser inkluderer mottatte forskuddsbetalinger knyttet til fremtidige kraftsalgsavtaler på 2517 millioner kroner (2740 millioner kroner). De største avtalene er avtalen med Elsam og kontrakt knyttet til Rana kraftverk.

Note 22 Rentebærende langsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lån fra konsernselskap	7 520	6 938
Sum	7 520	6 938

Nominell gjennomsnittlig rente NOK	4,14 %	3,86 %
------------------------------------	--------	--------

Alle lån er i norske kroner.

	2013	2014	2015	2016	Etter 2016
Forfallsplan langsiktig gjeld	-	-	2 849	-	4 671

Note 23 Rentebærende kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Lån fra konsernselskap	400	600
Rentebærende lån til Troms Kraft	-	424
Sum	400	1 024

Note 24 Annen rentefri gjeld

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Leverandørgjeld – eksternt	532	568
Leverandørgjeld – konserninternt	181	-29
Skyldige offentlige avgifter	356	444
Øvrig rentefri gjeld	478	451
Kortsiktig gjeld til konsernselskap	3 971	3 774
Avsetning tapskontrakter	-	303
Sum	5 518	5 511

Av kortsiktig gjeld til konsernselskap for 2012 knytter 3134 millioner kroner seg til avsatt konsernbidrag for 2012. I 2011 var avsatt konsernbidrag 3747 millioner kroner. Kortsiktig gjeld til konsernselskap omfatter også konsernets konsernkontoordning, se note 19.

Note 25 Pantstillelser, kontraktsforpliktelser og garantiansvar

PANTSTILLELSER

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper er i visse tilfeller gitt rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen i kraftverk som tilhører Statkraft Energi mot å dekke en andel av byggekostnadene, jfr. note 14. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantegjeld som fylkeskommunene har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 1289 millioner kroner. Balansført verdi i Statkraft Energi av pantsatte eiendeler utgjør 5477 millioner kroner per 31.12.2012.

KONTRAKTSFORPLIKTELSER

Statkraft Energi har en forpliktelse vedrørende Elsamavtalen (Dong) på 838 millioner kroner.

GARANTIANSVAR

Statkraft Energi har til sammen garantier som ikke er balansført på totalt 822 millioner kroner. Av dette vedrører 735 millioner kroner Nasdaq og 87 millioner kroner øvrige garantier.

Note 26 Derivater

Statkraft Energi driver handel med finansielle instrumenter for ulike formål. Regnskapsføringen vil avhenge av formålet slik det er beskrevet i prinsippnotene.

Beløp i mill. kroner	31.12.12		31.12.11	
	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi	Regnskapsført verdi	Virkelig verdi
Sum	28	28	34	34

Virkelig verdi av valutaterminer fastsettes ved bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer diskonteres til nåverdier. Verdsettelse av valutaterminer er basert på noterte valutakurser fra European Central Bank (ECB), hvorav forward valutakurser avledes. Beregnede nåverdier rimelighetsvurderes mot tilsvarende beregninger fra motparter i kontraktene.

Krafthandel

Varederivater vurdert til virkelig verdi

Beløp i mill. kroner	Virkelig verdi	Resultatført verdiendring	Virkelig verdi
	2012	2012	2011
Tradingportefølje (eksternt)	-17	12	-29

Innen krafthandel er det tradingporteføljene som vurderes til virkelig verdi etter Regnskapslovens § 5-8. Porteføljene består av kortsiktige finansielle forward og opsjonskontrakter for kraft og CO2 kontrakter handlet over kraftbørser. Porteføljene består også av bilaterale finansielle kontrakter med vanligvis likelydende betingelser som standardiserte kontrakter handlet over kraftbørser. Closingpriser på kraftbørser er benyttet for beregning av virkelig verdi. Swaprenten benyttes som diskonteringsfaktor.

I tradingporteføljene handles det kontrakter innenfor en kort horisont. Per 31.12.2012 fordeler virkelig verdi seg slik per fremtidsperiode:

Beløp i mill. kroner	
2013	-9
2014	-10
2015	-
2016	1
2017	2
Sum virkelig verdi 31.12.2012	-17

Varederivater i følgende porteføljer vurderes ikke til virkelig verdi:

Nordisk porteføljeforvaltning
Kontinental porteføljeforvaltning
Origination porteføljer
Statkraft Financial Energy

Statkraft Energi har fem porteføljer som vurderes til laveste verdi prinsipp på porteføljnivå. Valutaterminer i porteføljene vurderes imidlertid til virkelig verdi. For nærmere beskrivelse av prinsippene, se note vedrørende regnskapsprinsipper. Avsetning for tapskontrakter er nærmere spesifisert i note 21.

Note 27 Markedsrisiko

GENERELT OM MARKEDSRISIKO

Statkraft Energis finansielle instrumenter vil være eksponert for markedsrisiko. Markedsrisiko er risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller framtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko vil i hovedsak være knyttet til kraftpriserisiko, CO₂-priser, gasspriserisiko, renterisiko og valutarisiko.

Risikostyringen i Statkraft Energi fokuserer på hele porteføljer av kontrakter. Det er for alle porteføljer etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvaret for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til uavhengige enheter. Rammene for handel med både finansielle og fysiske kontrakter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig.

I det følgende vil det redegjøres nærmere for ulike typer av markedsrisiko og hvordan disse styres.

BESKRIVELSE AV DE ULIKE PORTEFØLJENE OG RISIKOSTYRINGEN AV PORTEFØLJENE

Nordisk porteføljeforvaltning Den nordiske vannkraftporteføljen har til hensikt å ivareta vannkraftproduksjon i Norden og risiko i tilknytning til dette.

Nettoeksponeringen i denne porteføljen består av de til enhver tid oppdaterte produksjonsprognoser, kjøps- og salgsforpliktelser under langsiktige fysiske kontrakter, samt kontrakter over kraftbørser og bilaterale finansielle kontrakter.

Statkraft Energi er utsatt for både pris- og mengderisiko, fordi både framtidig pris og tilsig er ukjent. Fullmakter er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjon. Målsettingen til porteføljestyringen er å optimere porteføljens inntekter og i tillegg redusere risikoen. Risikoen kvantifiseres ved å foreta simuleringer av ulike scenarier for relevante risikofaktorer.

Kontinental porteføljeforvaltning Eiendelene i porteføljen er Baltic Cable AB, langsiktige kraftkjøpsavtaler, gassavtaler og tollingavtaler. Porteføljen har til hensikt å ivareta optimering av verdien av kraftproduksjon på kontinentet inkludert gasskraftverket på Kårstø samt risiko i tilknytning til dette. Kontraktporteføljen består av finansielle og fysiske kontrakter relatert til eiendelene.

Markedsrisikoen i porteføljen er de fremtidige markedspriser for kraft, CO₂, gass og oljeprodukter. Fullmakter er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjon. Målsettingen til porteføljestyringen er å optimere porteføljens inntekter og i tillegg redusere risikoen. Risikoen kvantifiseres ved å foreta simuleringer av ulike scenarier for relevante risikofaktorer.

Trading og origination Statkraft Energi har ulike porteføljer for trading og origination som forvaltes uavhengig av selskapets forventede kraftproduksjon. Det er etablert tradingteam i Oslo, Trondheim og Stockholm. Porteføljene agerer i markedet med tanke på gevinster på endringer i markedsverdier for energi og energirelaterte produkter samt gevinster på ikke-standard kontrakter.

Statkraft Energi har allokert risikokapital for trading og origination virksomheten. Det er etablert klare restriksjoner på hvilke typer produkter det kan handles med. Fullmaktene for trading og origination aktivitetene følges ved fastsatte grenser for Value-at-Risk and Profit-at-Risk.

VALUTARISIKO - OG RENTERISIKO

Valutarisiko Statkraft Energi har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til kraftsalgsinntekter og investeringer.

Oppgjørsv valutaen for kraftomsetning på kraftbørs i Norge er euro, og alle kontrakter som inngås over kraftbørs har således en eksponering mot euro. Det oppstår tilsvarende valutaeksponering ved krafthandel på andre børser. Valutaeksponeringen knyttet til kontantstrømmer sikres i henhold til konsernets finansstrategi.

Renterisiko Hoveddelen av Statkraft Energis renterisikoeksponering er knyttet til et langsiktig flytende lån fra Statkraftkonsernet.

For ytterligere informasjon om markedsrisiko, se tilsvarende beskrivelser i konsernregnskapet til Statkraft AS. Beskrivelser der vil være relevante også for risikoeksponering og -styring i Statkraft Energi.

NOTE 28 Kreditt- og likviditetsrisiko og ulykkesrisiko

KREDITTRISIKO

Kreditt- og likviditetsrisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den annen part et finansielt tap ved å ikke innfri sin forpliktelse. Statkraft Energi påtar seg motpartsrisiko ved krafthandel, fysisk salg og ved handel med finansielle instrumenter.

For finansielle kraftkontrakter som cleares gjennom kraftbørs, antar en ingen motpartsrisiko. For alle andre inngåtte kraftkontrakter fastsettes rammene mot den enkelte motpart med utgangspunkt i en intern kredittrading. For å redusere kreditt- og likviditetsrisikoen benyttes i noen tilfeller bank- eller morselskapsgarantier ved inngåelsen av en avtale. Statkraft Energi har motregningsavtaler med flere av sine motparter innenfor energihandel. Statkraft Energi har gode oppfølgingsrutiner for å sikre at utestående fordringer innbetales i henhold til avtale.

Plassering av overskuddslikviditet utføres av Statkraft AS og er i hovedsak fordelt på institusjoner med A-rating eller bedre. Det beregnes tapspotensial ved manglende oppfyllelse av kontrakten fra motpartens side.

Rammene for eksponering mot enkeltmotparter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. I tillegg kvantifiseres motpartsrisikoen ved å kombinere eksponeringen med sannsynligheten for mislighold for de enkelte motpartene. Den samlede motpartsrisikoen beregnes og rapporteres.

LIKVIDITETSRISIKO

Statkraft Energi påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke er lik den kontantstrømmen som eiendelene genererer og ved variasjon i sikkerhetskrav knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet (kraftbørsene). Statkraftkonsernet har gode lånemuligheter i det norske og europeiske obligasjons- og bankmarkedet. Trekkfasiliteter benyttes for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering. Eksponering for likviditetsrisiko følges opp løpende og rapporteres periodisk.

ULYKKESTRISIKO

Statkraft Energi har betydelig risikoeksponering i den operative driften gjennom potensiell skade på egne eiendeler og tapt produksjon samt mulig ansvarskrav som følge av skade på tredjemanns person eller eiendom. Det er etablert forsikringsdekkninger som begrenser den negative effekten av de vesentlige risikoeksponeringene. Alle eiendeler i Statkraft Energi er forsikret i henhold til gjenanskaffelsesverdi. I tillegg har Statkraft Energi en vanntapsforsikring som gir rett til erstatning på inntil 500 millioner kroner per skade innenfor en periode på 24 måneder.

For ytterligere informasjon om kreditt- og likviditetsrisiko, se tilsvarende beskrivelser i konsernregnskapet til Statkraft AS. Beskrivelser der vil være relevante også for risikoeksponering og -styring i Statkraft Energi.

Note 29 Nærstående parter

Driften, produksjonsstyringen, energidisponeringen og forvaltningen av grønne sertifikater for konsernets produksjonsenheter i Sverige, Finland og Norge er samordnet gjennom driftsavtaler med Statkraft Energi. Dette gjelder både vann- og vindkraftproduksjon.

Forvaltningen av Statkraft Financial Energy-porteføljen og Kontinental porteføljeforvaltning utføres av henholdsvis Statkraft Financial Energy AB og Statkraft Markets GmbH.

Statkraft Energi utfører porteføljeforvaltning for Fjordkraft AS og Trondheim Energi Kraft AS. Tilsvarende har Statkraft Energi spesifikke avtaler vedrørende salg av energi og tilstøtende tjenester med Skagerak Energi.

Kjøp og salg av naturgass på det Europeiske markedet skjer i samarbeid med det tyske søsterselskapet Statkraft Markets GmbH, regulert i egen samarbeidsavtale for dette.

Statkraft Energi kjøper administrasjon, regnskapstjenester, kontorser vice og IT-tjenester fra Statkraft AS.

Administrasjon av Statkraft Carbon Invest AS utføres av Statkraft Energi og Statkraft AS. Statkraft Energi forvalter markedstilgangen for CO₂-kvoter på vegne av Statkraft Carbon Invest AS.

Statkraft Energi er konsernets fagekspertise vedrørende analyse og prognostisering innen energiområdet. Generelle og spesifikke analyser tilgjengeliggjøres for Statkraft AS og øvrige selskaper i konsernet med behov for dette gjennom kommersielle avtaler.

Statkraft Energi har en tollingavtale med Naturkraft AS. Statkraft AS eier 50 % av Naturkraft AS.

Statkraft Energi har inngått avtale om kraftkjøp fra konsernselskapet Kraftwerkgesellschaft Herdecke GmbH & Co. Statkraft Markets GmbH videreselger fysisk kraft fra kraftverkene i det tyske markedet.

Avtalene er inngått til markedsmessige vilkår.

Selskapets transaksjoner med nærstående parter:

Beløp i mill. kroner	2012	2011
Salg av varer og tjenester		
Salgsinntekter til nærstående parter:	1 987	3 340
Salg av tjenester:		
Nærstående parter	146	154
Morselskap (Statkraft AS)	220	32
Sum salg av varer og tjenester	2 353	3 526
Kjøp av varer og tjenester		
Kjøp av varer:		
Kjøp fra nærstående parter	22	99
Kjøp fra tilknyttede selskaper	603	714
Kjøp av tjenester:		
Nærstående parter	69	92
Morselskap (Statkraft AS)	313	341
Sum kjøp av varer og tjenester	1 007	1 246

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
NO-0213 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
Fax: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Statkraft Energi AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Statkraft Energi AS som viser et overskudd på kr 2.980 millioner kroner. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, og resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og av en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Statkraft Energi AS per 31. desember 2012 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

side 2
Revisors beretning til generalforsamlingen
i Statkraft Energi AS

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og anvendelse av overskuddet

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift, og at forslaget til anvendelse av overskuddet er i samsvar med lov og forskrifter og at opplysningene er konsistente med årsregnskapet.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 7. mars 2013
Deloitte AS

Ingebret G. Hisdal
statsautorisert revisor

Årsrapport **2012**
Statkraft Energi AS

